

II ЦИКЛУС

V разред

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (180 часова)**РАЗРЕД: пети**

Циљеви: оспособљавање ученика да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значењу језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве значења; да стиче основна знања о месту, улози и значењу језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	На крилима маште	45.	Јасно и прецизно изражава мисли описујући доживљај, пишући писмени састав према плану, састављајући причу по сликама, зна да препише с једног писма на друго, пише диктат ћирилицом и латиницом. Зна течно да чита текстове писане латиницом и ћирилицом. Зна шта су именице, разликује род, број, врсту и падеже, употребљава падежне облике у складу са нормом, разликује основне реченичне чланове. Доследно примењује правописну норму. Користи различите облике казивања, издваја делове текста. Чита с разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела, одреди књижевни род и врсту, разликује карактеристике народне од карактеристика	CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.4.2. CJ.1.4.7. CJ.1.2.8. CJ.1.3.6. CJ.1.3.7. CJ.1.1.5. CJ.1.1.6. CJ.1.2.4. CJ.1.3.3. CJ.1.3.6. CJ.1.4.3. CJ.1.2.1. CJ.1.2.3. CJ.1.3.4 CJ.1.4.6. CJ.1.3.9. CJ.1.3.8. CJ.1.2.2. CJ.2.4.6. CJ.2.4.8. CJ.2.2.5. CJ.2.2.1. CJ.2.2.3. CJ.2.3.6. CJ.2.4.2. CJ.2.4.7. CJ.2.3.7. CJ.3.4.7. CJ.3.2.5. CJ.3.1.2. CJ.3.3.4. CJ.3.3.5. CJ.3.4.1. CJ.3.4.6. CJ.3.3.6. CJ.3.4.5. CJ.3.2.1.	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика.

			уметничке књижевности, одреди тему и главне и споредне мотиве, анализира узрочно – последично низање мотива, илуструје особине ликова и примерима из текста.			учење. Води рачуна о индивидуализацији припадника тупе ученику.		
2.	Ђачка времена	12	Чита с разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; одреди род књижевног дела и књижевну врсту; разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности. Анализира елементе композиције лирске песме; разликује појам песника и појам лирског субјекта; одређује стилске фигуре и разуме њихову улогу у тексту. Разликује основне реченичне чланове. Саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног текста и на теме из свакодневног живота и света маште. Напамет говори одабране књижевне текстове или одломке.	CJ.1.4.3. CJ.1.4.9. CJ.1.3.8. CJ.1.4.4. CJ.1.1.7. CJ.1.3.4. CJ.1.4.7. CJ.1.4.8. CJ.1.3.21. CJ.2.3.6. CJ.2.4.3. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.2.4.7. CJ.2.4.8. CJ.2.1.6. CJ.2.4.9. CJ.3.4.5. CJ.3.4.7. CJ.3.3.5. CJ.3.4.3. CJ.3.4.2.	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Прати рад и залагање на часу; подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; охрабрује, подстиче и помаже ученицима. Инсистира на систематичности у раду; идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима. Вредновање залагања, домаћих задатака, казивања напамет научених стихова. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика.
3.	У давна времена	76	Користи различите облике казивања, издваја делове текста. Чита с разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела, одреди књижевни род и врсту, разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности, одреди тему и главне и споредне мотиве, анализира узрочно – последично низање мотива, илуструје особине ликова и примерима из текста. Развија имажинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива; вреднује поступке	CJ.1.3.4. CJ.1.4.2. CJ.1.4.4. CJ.1.2.3. CJ.1.4.3. CJ.1.4.8. CJ.1.4.9. CJ.1.3.3. CJ.1.4.4. CJ.1.1.7. CJ.1.2.8. CJ.1.1.4. CJ.1.2.1. CJ.1.2.2. CJ.1.4.5. CJ.1.4.1. CJ.1.3.10. CJ.2.3.3. CJ.2.4.1. CJ.2.4.6. CJ.2.2.1. CJ.2.2.5. CJ.2.4.7. CJ.2.4.9. CJ.2.3.1. CJ.2.3.8. CJ.3.3.4. CJ.3.4.7. CJ.3.2.1. CJ.3.3.3. CJ.3.4.2. CJ.3.2.5. CJ.3.4.8.	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Прати рад и залагање на часу; подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; охрабрује, подстиче и помаже ученицима. Инсистира на систематичности у раду; идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика.

			ликова и аргументовано износи ставове. Илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима. Напредује у стицању читалачких компетенција.	CJ.3.1.1. CJ.3.2.1. CJ.3.3.6.	посматрачи, активни учесници у разговору			
4.	Код куће је најлепше	47.	Користи различите облике казивања, издваја делове текста. Чита с разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела, одреди књижевни род и врсту. Одреди тему и главне и споредне мотиве, анализира узрочно – последично низање мотива, илуструје особине ликова и примерима из текста. Развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива; вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове. Напредује у стицању читалачких компетенција. Упоређује књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст. Наводи примере личне добити од читања. Увиђа звучне, визуелне, тактичне, ольфакторне елементе песничке слике. Разликује променљиве речи од непроменљивих. Употребљава глаголске облике у складу са нормом.	CJ.1.4.3. CJ.1.2.3. CJ.1.3.4. CJ.1.3.10. CJ.1.4.6. CJ.1.1.6. CJ.1.4.7. CJ.1.1.2. CJ.1.2.1. CJ.1.2.2. CJ.1.1.7. CJ.1.4.8. CJ.1.3.9. CJ.1.4.8. CJ.1.2.8. CJ.1.1.1. CJ.1.1.4. CJ.1.4.2. CJ.1.3.11. CJ.2.4.6. CJ.2.4.7. CJ.2.2.1. CJ.2.2.5. CJ.2.3.3. CJ.2.3.8. CJ.2.4.8. CJ.2.1.4. CJ.2.4.4. CJ.2.4.9. CJ.2.3.7. CJ.2.2.2. CJ.2.1.2. CJ.2.4.1. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.2.3.7. CJ.2.3.1. CJ.3.4.2. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8. CJ.3.2.1. CJCCJ.3.21	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору. Осмишљавају и учествују у игри асоцијација и квизу. Драматизују текст. Повезују стечена знања са другим предметима. Паве пројекте.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Прати рад и залагање на часу; подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; охрабрује, подстиче и помаже ученицима. Инсистира на систематичности у раду; идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика. Самовредновање реализације програма. Планирање новина и измена за следећу школску годину.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА (144 ЧАСОВА)

РАЗРЕД: пети

Циљеви: Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Природни бројеви и дељивост	33	– израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.1.1.5. МА.2.1.2. МА.2.1.3. МА.2.1.4. МА.3.1.1. МА.3.1.2. МА.3.1.3. МА.3.1.5.	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их, упоређује, закључује, проверава, примењује.	Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, са правилима рада, критеријумима оцењивања по областима, снима иницијално стање, презентује, усмерава, подстиче на размишљање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалошке, рада са текстом, илустрације, демонстрације, самосталних радова ученика. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу, праћење израде домаћих задатака, помоћу иницијалног теста, писмених задатака и контролних вежби.
2.	Основни појмови геометрије	20	– анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом;	МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.1.3.6.	Уочава, именује, повезује,	Презентује подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање,		

			– опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом, – правилно користи геометријски прибор;		разликује, црта.	развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика.		
3.	Угао	21	идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор; – измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно, – реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова);	МА.1.3.1. МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.4.3. МА.1.4.4. МА.2.3.1. МА.2.4.1. МА.2.4.3. МА.3.3.1. МА.3.4.1. МА.3.4.3.	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их примењује, црта, конструише.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
4.	Разломци	58	прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокругли број и процени грешку заокругљивања; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.2.2.5. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их упоређује,	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, утиче на развој свести ученика о значају и		

			линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер;	МА.3.2.5.	закључује, проверава, примењује.	примени математике при решавању проблема из свакодневног живота.		
5.	Осна симетрија	12	– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; – конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави.	МА.1.3.6. МА.2.3.6.	Уочава, разликује, упоређује, конструише.	Презентује, усмерава ученика, подстиче, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота.		

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА 72)

РАЗРЕД: пети

Циљеви: Усвајање функционалних знања о језичком систему и култури, као и развијање стратегија учења страног језика. Оспособљавање ученика за основну писмену и усмену комуникацију, као и развијање његовог позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и култури.

Садржај	Бр. часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
Поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање осн. информација о себи и другима	4	Ученик разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; уме да поздрави и одговори на поздрав; пита и одговори на питања личне природе; саопшти информације о себи и другима	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места	8	Разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2.	Слушање и читање једноставнијих описа тражених појмова; усмено и писано описивање/поређење живих бића, предмета, појава и	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања описа/поређења;	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа,

		упореди и опише њихове особине	2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	места; израда и презентација пројектата (постера, стрипова, ППТ-а, кратких аудио/видео записа, радио емисија и сл.)	давање пројектних задатака	извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	залагања на часу, израде домаћих задатака и пројектата -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	4	Разуме једноставне предлоге и одговара на њих; упути једноставан предлог; пружи одговарајући изговор или оправдање	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице или имејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлога усмено/ писано	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања предлога/одговора, као и њихово прихватање/одбијање писано или усмено; давање задатака писања позивнице/имејла/СМС-а	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројектата -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења и захвалности	3	Разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; уме да упути једноставну молбу /захтев; затражи и пружи кратко обавештење; захвали и извине се на једноставан	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18.	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се тражи/нуди помоћ/услуга/ обавештење или изражава жеља/ извињење/захвалност; усмено и писано тражење истих и реаговање на њих;	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог или писаног коришћења молби/захтева/обавештења/извињења/захвалности, као и реаговање на њих; иницирање	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројектата -сумативно и формативно праћење и оцењивање

		начин; саопшти кратку поруку(тел. разговор, дијалог уживо, СМС, писмо или имејл) којом се захваљује.	2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.6.	изражавање жеља, извињења и захвалности	писања СМС-а/писа/имејла у знак захваљивања	дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	-у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Разумевање и давање упутстава	4	Разуме и следи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота(правила игре, рецепт неког јела и сл.) са визуелном подршком или без ње; да једноставна упутства (Нпр. како се нешто користи/прави, напише рецепт и сл.)	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање једноставнијих исказа који садрже једноставнија упутства(нпр. за компјутерску или обичну игрицу, употребу апарата, рецепт за прављење јела и сл.) са визуелном подршком или без ње; усмено/писано давање упутстава	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање преводјења једноставних упутстава/рецепата; давање задатака писања рецепта за омињено јело	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Описивање и честитање празника, рођендана и др. значајних догађаја; честитање на успеху и изражавање жаљења	4	Разуме честитку и одговара на њу; уме да упути пригодну честитку; разуме и примењује једноставнија јез. средства, као што и описује начин прославе рођендана/празник	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22.	Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и др. значајни догађаји; описивање датих догађаја; реаговање на упућену честитку усмено/писано; израда и	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа усмено/писано рођендана/празника/обичаја; давање задатака преводјења израза честитања и реаговања на те честитке; давање задатака израде	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

		а и др. важних догађаја	2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.	презентација пројеката у вези са прославом празника, рођендана и сл.	пројеката празници код нас и у Енглеској/САД-у и Аустралији	визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	-кроз контролне и писмене задатке
Описивање догађаја и способности у садашњости	8	Разуме једноставније текстове са сталном/уобичајеном или тренутном радњом; размењује информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; описује сталне/уобичајене или тренутне догађаје/активност и способности користећи неколико везаних исказа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.	Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сад. догађајима/активношћима/способностима; усмено и писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у садашњости усмено/писано	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Описивање догађаја и способности у прошлости	6	Разуме једноставније текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; размењује информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; описује у неколико краћих,	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24.	Слушање и читање описа; усмено/писано размењивање исказа у вези са догађајима/активношћима/способностима у прошлости; усмено/писано описивање истих; израда презентација пројеката о историји догађаја/личности има	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у прошлости усмено/писано; давање задатака израде пројеката о историји догађаја/личности	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

		везаних исказа догађај у прошлости; описује неки историјски догађај/личност и сл.	2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.			писаних радова, текстуални илустративни метод	
Исказивање жеља, планова и намера	3	Разуме жеље, планове и намере и реагује на њих; размењује једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама/плановима/намерама; саопштава шта он/она или неко други жели, планира или намерава	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама; усмено и писано договарање о њима (тел. разговор, разговор уживо, СМС, имејл)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања жеља, планова и намера кроз тел. разговор, разговор уживо, СМС или имејл	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију - кроз контролне и писмене задатке
Исказивање потреба и осећања	3	Разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима; изражава основне потребе, осете и осећања једноставним	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23.	Слушање и читање исказа у вези са потребама и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; предлагање решења у вези са њима; усмено и писано њихово исказивање и реаговање на њих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања потреба и осећања; преводње предлога за њихово решавање и емотивних реакција	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

		језичким средствима	2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.			на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-кроз контролне и писмене зататке
Исказивање просторних односа и величина	3	Разуме једноставнија питања и одговоре на њих; разуме обавештења о простору и величинама; описује специфичније просторне односе и величине једноставним везаним исказима	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.	Слушање и читање краћих текстова у вези са специф. просторним односима и величинама; усмено и писано размењивање информација у вези са просторним односима и величинама; усмено и писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног размењивања информација у вези са просторним односима датих сликом/текстом	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене зататке
Исказивање времена (хронолошко и метеоролошко)	4	Разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; описује дневни/недељни распоред активности; описује метеоролошке прилике и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.	Слушање и читање једноставних текстова у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима; усмено и писано тражење и давање информација о датим темама; израда и презентација пројеката (нпр. временске зоне, упоређивање клим. услова у својој	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног размењивања информација у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима; давање задатака израде пројеката на теме: временске зоне/ упоређивање клим. услова у својој земљи	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене зататке

		климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима	2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.	земљи са онима у земљи циљне културе)	са онима у земљи циљне културе	текстуални и илустративни метод	
Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	4	Разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе; размењује једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту (у превозном средству, спортском центру, биоскопу, Зоол. врту и сл.), као и на своје и туђе обавезе; представља правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање исказа у вези са забранама/правилима понашања/обавеза и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање истих (нпр. креирање постера са правилима понашања, списка обавеза и сл.)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања забрана/ правила понашања/обавеза и одговарање на њих; давање задатака прављења постера са правилима понашања, списком обавеза и сл.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Изражавање припадања и поседовања	3	Разуме и формулише једноставније изразе који се		Слушање и читање једноставних текстова са исказима у којима се	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова;	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености

		односе на поседовање и припадност; пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто		говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са датом ситуацијом и одговарање на њих	иницирање постављања питања чије је нешто и давања одговора на то; давање задатака превођења	решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Изражавање интересовања, допадања и недопадања	4	Разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања; описује своја и туђа интересовања и хобије и изражава допадање/недопадање уз једноставно образложење	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са нечијим интересовањима/хобима/ стварима које воли или не воли, које му се свиђају или не; размена информација о својим и туђим датим темама (кроз тел. разговор, дијалог/интервју/разговор уживо); усмено и писано описивање интересовања/допадања/недопадања (нпр. писање имејла, листе ствари које му/јој се (не)свиђају и сл.); истраживачке пројектне	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања интересовања, допадања и недопадања; давање задатака типа: писање имејла, листе ствари које неко воли/ не воли са графичким приказивањем и тумачењем резултата	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

				активности(нпр. колики број ученика у одељењу воли/не воли пливање/скијање/тенис и сл.), графичко приказивање и тумачење резултата			
Изражавање мишљења (слагања и неслагања)	4	Разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање (не)слагања	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања мишљења, као и слагања/неслагања	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Изражавање количине, бројева и цена	3	Разуме једноставније изразе који се односе на количину нечега; пита и каже колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; на једноставан	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22.	Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини нечега; постављање питања у вези са количином и одговарање на њих усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану,	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног дијалога у вези са количином, бројем и ценом; давање задатака превођења реченица на тему поруџбине у ресторану, куповине; давање	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

		начин тражи артикле у продавници користећи изразе за количину; наручује јело или пиће у ресторану и пита/каже/рачуна колико нешто кошта; саставља списак за куповину-намирнице и количина намирница (нпр. две векне хлеба, пакет тестенина и сл.); изражава количину у мерама (100 гр. и сл.)	2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.	куповине, играња улога у датим ситуацијама; писање списка за куповину; записивање и рачунање цена	задатака слушања и записивања цена	визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	-кроз контролне и писмене задатке

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА) 72

РАЗРЕД: пети

Циљеви: Циљ наставе француског језика у петом разреду је да оспособи ученика да на француском језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. Настава страних језика олакшава разумевање различитих култура и традиција и подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства. По завршетку петог разреда ученик треба да препознаје гласове, нагласак, ритам и интонацију, разуме реченице свакодневног говора ако се говори разговетно и споро, разуме општи садржај кратких и једноставних текстова после два до три слушања, реагује на кратке усмене поруке, препознаје слова, написане речи и реченице и поштује правописне знаке приликом читања, разуме основна значења краћих илустрованих текстова, правилно артикулише гласове, акцентује речи, поштује ритам и правилно интонира реченицу, даје основне информације о себи и свом окружењу, преписује, допуњава и самостално пише речи и краће реченице поштујући правопис, размењује са саговорницима неколико основних исказа (поздрављање, представљање, изражавање осећања, допадање или недопадање), поставља питања и тражи разјашњења, препознаје и правилно користи основне фонолошке (интонација, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, базични ред речи у реченици).

Ред. број	Садржај	Бр. час ова по теми	Исходи	Активности ученика Ученици у усменој и писменој комуникацији уче и увежбавају:
1.	Представљање и поздрављање ; тражење и давање информација личне природе (име, презиме....).	3	препознају и именују основне појмове који се односе на тему; - разумеју дијалоге који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; - именују државе и градове у којима се говори француски језик и користе појам Франкофонија - поздраве и отпоздраве - представе себе користећи једноставна језичка средства; - изговоре алфабет - спелују речи - разумеју кратак текст на тему представљања -препознају и именују градове и државе у целом свету у којима се говори француски језик	- Изразе и речи које се односе на поздрављање и представљање; језичке структуре <i>C'est, ce sont; Qui c'est? Il/Elle est</i> - представљање, поздрављање и захваливање : <i>Bonjour, au revoir, ça va, merci...</i> - Изговор гласова – дифтонзи (<i>oi, au, ou, ai</i>)
Стандарди постигнућа		1.1.1.	1.1.2. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7 1.1.10. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.19. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4.	

2.	Поздрављање и представљање; изражавање допадања и недопадања.	9	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне текстове који се односе на представљање других; - представе друге једноставним језичким средствима; - размењују једноставне информације личне природе (број телефона и сл.) - разумеју и формулишу кратке исказе којима се изражава мишљење, допадање/недопадање; - разумеју једноставне текстове који се односе на школске предмете - препознају и именују дане у недељи - опишу неки важнији догађај у земљама циљане културе	Изразе и речи које се односе на тему; језичке структуре <i>Quic`est? C`est / Il est, Elle est</i> - Презент глагола прве групе у свим лицима <i>les verbes en -er (je joue, tu joues, il joue, nous jouons, vous jouez, ils jouent)</i> - Одређеничлан <i>le , la, les</i> - Неодређеничлан: <i>un, une , des</i> - Личне земенице – субекат - Изговор гласова / s / , / z / - Род и број именица <i>un livre/des livres</i> - Елизија <i>C`est +article + nom</i></p> <p><i>C`est Alex, c`est un élève, il a douze ans. C`est Olive, c`est une élève, elle a douze ans.</i>
Стандарди постигнућа		1.1.1.	1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.17. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4 3.1.24.	
3.	Прихватање или одбијање позива; исказивање датума; описивање особа.	11	-- препознају и именују појмове који се односе на тему - разумеју једноставне предлоге и реагују на њих - упуте једноставне предлоге - пружи одговарајући изговор или оправдање - поставе и одговоре на једноставна питања личне природе (број телефона, адреса) - разумеју једноставни опис људи - описују људе једноставним језичким средствима - именују бројеве од 50 до 100 - именују месеце у години - разумеју и направе кратку презентацију н тему - препознају , именују и опишу познате личности у земљама циљане културе - препознају и именују празнике у земљама циљане културе (Дан комшија 23.маја...)	- Изразе и речи које се односе на тему - Вокабуларна тема <i>la date, le jour: On est quel jour aujourd`hui? On est quelle date aujourd`hui?</i> - Сажетичлан са предлогом à <i>(Tu vas à la fête? Il va au cinéma?)</i> - Упитни облик : <i>Est-ce que</i> - Негација <i>ne.....pas Je ne suis pas libre, il ne peut pas venir, nous n`aimons pas chanter, vous n`aimez pas le gym?)</i> - Изговор творених изговорених вокала - описивање друге особе - употреба глагола <i>avoir/ être/ aller</i> <i>J`ai , tu as , il a, nous avons , vous avez, ils ont</i> <i>Je suis , tu es, il est , nous sommes, vous êtes, ils sont</i> <i>Je vais, tu vas , il va, nous allons, vous allez , ils vont</i>
Стандарди постигнућа		1.1.1.	1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.9. 2.1.21. 2.1.23. 2.1.29	

4.	Представљање; исказивање жеља, допадања /недопадања; описивање предмета	11	-препознају речи којима се именују чланови породице и именују их; - разумеју краће текстове који се односе на представљање других (чланови породице); - представе друге (чланове породице) једноставним језичким средствима; - размењују једноставне информације личне природе; - разумеју и размењују једноставне исказе у вези са жељама, допадањем/недопадањем; саопште шта желе, воле/не воле; - разумеју једноставан опис предмета; - описују предмете једноставним језичким средствима; - разумеју презентацију на тему - разумеју једноставне текстове који се односе на тему празника и Божића - описују начин прославе празника и Божића једноставним језичким средствима	- Изразе и речи које се односе на тему: породица, празници и гардероба: <i>Faire la liste des vêtements pour le Noël: la robe, la chemise, la veste, le pantalon...</i> - Исказивањештаволе / неволе: <i>J'aime, je n'aime pas, j'adore, je déteste</i> - Прилогезаколичину: <i>peu, beaucoup, trop</i> - Постављање питања помоћу упитних речи : <i>qui, où, quand, combien, comment</i> - Вођењедијалоганатему: <i>qu'est-ce que tu mets aujourd'hui? Quels sont les fêtes dans ta famille? Où allez-vous pour le Noël?</i> - употребуприсвојнихпридева <i>C'est moi, c'est ma mère, et toi, qui c'est sur la photo? Ton frère? c'est son chien.</i> - futur proche – aller + infinitif (блискобудуће време) <i>Je vais avoir beaucoup de cadeaux, Nous allons faire du ski, Mes copains de Marseille vont venir...</i>
Стандарди постигнућа		1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.13 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.19 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.4. 2.1.5 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.27. 2.1.28. 2.1.29. 2.1.30. 2.2.1. 2.2.3. 2.2.4		
5.	Исказивање интересовања (хобија, активности у слободно време и сл.); исказивање способности у садашњости; изрицање дозвола; разумевање и давање савета и упутстава.	12	- препознају и именују појмове који се односе на тему; -разумеју једноставније текстове у којима се описују интересовања и способности у садашњости; - размене информације које се односе на дате комуникативне ситуације; - опишу интересовања и способности у садашњости користећи једноставна језичка средства; - разумеју и реагују на једноставније информације које се односе на дозволе; - размењују једноставне информације које се односе на дозволе; -разумеју и следе једноставнија упутства и савете у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - дају једноставна упутства и савете; - разумеју и поштују правила понашања.	- Изразеи речикоје се односе на тему; језичке структуре <i>faire de + activité; il faut + infinitif; jouer de / à</i> <i>Je fais du basket. Tu fais de la natation, On fait des claquettes. Elles font de la voile.</i> - Употребу неправилних глагола - Употребу императива: Lève le bras gauche!, Prends la balle! Partez! Courez vers le mur! - Употребу прилога места: <i>dans, sur, sous, devant...</i> - Ред речи у реченици - Изговор назала - Изражавање узрока <i>Pourquoi / parce que:</i> Pourquoi il a mal au ventre? Parce qu'il mange trop. Pourquoi il est gros? Parce qu'il ne fait pas de sport. - Вођењедијалоганатему : <i>Où est-ce que tu as mal?</i>

			- опишу најпопуларније спортске догађаје у Француској (Ролан Гарос)	
Стандарди постигнућа		1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.27. 2.1.28. 2.1.29. 2.1.30. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1		
6.	Исказивање просторних односа; описивање предмета и места.	10	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставнија питања која се односе на исказивање просторних односа (сналажење у простору) и одговоре на њих; - разумеју обавештења о просторним односима; - опише специфичније просторне односе једноставним, везаним исказима; - разумеју једноставан опис предмета (превозна средства) и места (улице у граду и сл.); - описују предмете и места једноставним језичким средствима; - именују градове у којима се француски језик говори као матерњи; - уоче сличности и разлике у правилима понашања на јавним местима (на базену, у ресторану, у школи и сл.) у земљама циљне културе и код нас.	-- Изразе и речи које се односе на тему превозних средстава : <i>à / en + transport</i> <i>Je vais au parc en bus. Il va à l'école à pied. Nous allons à la mer en avion.</i> - Изражавањематемуграда: <i>Qu'est-ce qu'il y a dans ton quartier?</i> - Разговоросналажењууградууздавањеинструкција : <i>S'il te plaît, pour aller au Vous pouvez m'indiquer où se trouve....? Excusez –moi , quel est le chemin pour aller à...?</i> - Употребупредлогазаместо :<i>dans, sur, sous, entre, devant/derrière</i> - употребунеправилногглагола<i>prendre</i>: <i>je prends, tu prends, il/elle prend, nous prenons , vous prenez, ils prennent</i> - Бођењедијалоганатему: <i>Qu'est-ce qu'il y a dans ton quartier? Il y a des boulangeries, des parcs, des supermarchés. Il n'y a pas de cinéma...</i> - Реднебројеве <i>Premier, deuxième, troisième, quatrième, cinquième, sixième</i> <i>me... Lucie habite au 2e étage. Les Duponts habitent au 5e étage...</i>
Стандарди постигнућа		1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.19. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.27. 2.1.28. 2.1.29. 2.1.30. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1		

7.	Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког); исказивање жеља; представљање.	10	-- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену (сати, годишња доба) и метеоролошким приликама; опишу метеоролошке прилике једноставним језичким средствима; - разумеју и размењују једноставне исказе који се односе на изражавање жеља; - разумеју краће текстове који се односе на представљање (националности) и размењују информације једноставним језичким средствима; -уочавају сличности и разлике у начину провођења времена у земљама циљне културе и код нас.	-- Изразе и речи које се односе на тему; језичке структуре: <i>Quelle heure est-il?</i> <i>Quel temps fait-il?</i> - Разговорнатеку: <i>Quel temps fait-il? Il fait beau, il fait mauvais, il pleut, il neige, le soleil brille...quelles sont les saisons?</i> - Употребу неправилних глагола -прављење распореда дневних активности: <i>à 7h je prends ma douche et je m'habille, à 7.20h je prends mon petit- déjeuner, à 7.45 je pars en cours de la danse...</i> - Ред речи у реченици <i>sujet, verbe...</i> - употребу предлога места и испред држава, градова: <i>Je suis en France.- La France.</i> <i>Tu es au Congo. – L e Congo</i> <i>Il est aux Comores . – Les Comores</i> - Изговор вокала и полувокала /œ/ , / ø/ - Различите технике читања - употребу професија у мушкој и женској роду: <i>Il est journaliste / elle est journaliste</i> <i>Il est coiffeur / elle est coiffeuse</i> <i>Il est avocat / elle est avocate...</i>
Стандарди постигнућа		1.1.1 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.21. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.27. 2.1.28. 2.1.29. 2.1.30. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4		
Активности наставника		-иницирање комуникације, подстицање ученика да учествују у раду, мотивисање ученика да усвајају лексику, постављање питања, давање инструкција, организовање рада, мотивисање ученика да пажљиво слушају, понављају, повезују, попуњавају задатке -евалуација, усклађивање рада са индивидуалним способностима ученика -употрбљава француски језик у учионици у осмишљеном контексту, прилагођава говор узрасту и знању -третира ученике као одговорне, активне и креативне учеснике процеса -остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад		
Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа		-комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод		
Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)		-континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке		

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (БРОЈ ЧАСОВА36)
РАЗРЕД: ПЕТИ

Циљеви: Усвајање знања о природно географским и друштвеногеографским појмовима и процесима, међусобним везама и односима у географском простору. Сечена знања треба да обезбеде правилан однос према природи и окружењу, истакну значај заштите животне средине и неодвојивости човека од природе. Тесне везе природе и економског развоја. Стицање узнања о појавама процема и објектима у васиони, географском омотачу. Да ученици развију способности уочавања повезаности и зависности природних и друштвено-економских елемената географског простора. Способност естетског и емпатијског појмања окружења.

Садржај	Број часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
Човек и географија	2	Повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; Повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; На примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; Разликује одговорно од неоговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на Земљи;	1.2.1 . 1.1.1 . 2.2.1 . 3.2.1 .	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности, -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог	-повеже постојећа знања -на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

				изради панорама, зидних новина, постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.		-кроз контролне и писмене задатке
Васиона Васиона, звезде, сазвежђа, галаксије, Млечни пут Сунчев систем	4	Разликује појмове васиона галаксија, Сунчев систем, Млечни пут, Земља; Објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; Разликује небеска тела и наводи њихове одлике; Одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене	1.2.1 · 111. 221. 321.	-посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник раде на	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности, -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу,	-разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља -објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему -разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике -презентација васионе	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

				изради паноя, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу.	-упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно- образовном процесу.		
Планета Земља Облик и димензије Земље, распоред копна и воде на Земљи, сила Земљине теже, глобус, полови и екватор Ротација Земље Револуција Земље Постанак и унутрашња грађа Земље, литосферне плоче Вулканизам и земљотреси Стене Обликовање рељефа дејством унутрашњих Земљиних сила Обликовање рељефа дејством спољашњих	30	Помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе за ту тврдњу; Помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе континенте и океане;Примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач; Разликује и објасни Земљи на кретања и њихове последице;Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи;Повеже нагнутост Земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље;Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба и топлотним појасевима;Разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже и унутрашња топлота); Разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; Наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље;Помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); Разликује хипоцентар и епицентар и наводи турске зоне у свету и у Србији; Наведе поступке које ће предузети за време земљотреса;Опише процес вулканске ерупције и њене последице; Помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; Помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и	1.2.2 . 1.2.3 . 2.2.1 2.2.2 . 3.2.2	--посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник раде на изради паноя, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања,	-помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику -помоћу карте опише распоред копна и воде на земљи и наведе називе континента и океана -разликује и објасни земљина кретања и њихове последице -повеже смер ротације са сменом дана и ноћи -повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

Земљиних сила : речна ерозија и акумулација, абразија еолска, ледничка, крашка ерозија и акумулација Човек и рељеф - позитивни и негативни утицаји Атмосфера - састав, структура и значај Време и клима - временски елементи и појаве, прогноза времена Климатски чиниоци и основни типови климе Човек и клима Светско море и његова хоризонтална подела, својства и кретање морске воде; Воде на копну; Човек и вода Воде на Земљи Распрострањеност биљног и животињског света на Земљи Угроженост и заштита живог света		разликује надморску и релативну висину;Разликује ерозивне и акумулативне процесе; Наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране, насипи, копови)Опише структуру атмосфере; Наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, облаци ,падавине, загревање ваздуха...); Разликује појмове време и клима; Наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; Гrafички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; Користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; Наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; Наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); Уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; Наведе и опише својства морске воде; Помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; Наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току);Разликује типове језерских басена према начину постанка; Наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства;Наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; Наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања; Помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; Помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима;		наставну јединицу -активно учествују у раду на часу.	-прати све новине у васпитно- образовном процесу.	северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева	

		Опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; Наведе примере за заштиту живог света на Земљи;					

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (36)

РАЗРЕД: пети

Циљеви: Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Садржај	Бр. часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
Основи проучавања прошлости	5	-разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - именује периоде прошлости и историјске	ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.8. ИС.1.2.1. ИС.1.2.3. ИС.1.2.5. ИС.2.1.2. ИС.2.1.4.	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу,	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката

		периоде и наводи граничне догађаје; - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели; - повезује врсте историјских извора са установама у којим се чувају(архив, музеј,библиотека)	ИС.2.2.1. ИС.2.2.2. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.2.1.	-уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу.	-процењује могућностиученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Праисторија	2	- наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији; - разликује основне одлике каменог и металног доба	ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.5. ИС.2.1.2. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.2. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.	посматрају,учавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу.	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућностиученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

Стари исток	6	- лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; - користећи историјску карту доводи у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; - упоређује начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; - наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; - идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; - разликује врсте писама у цивилизацијама Старог истока;	ИС.1.1.2. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.5. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.2.1. ИС.2.2.2. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.2. ИС.3.2.7.	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника - откривају и истражују наставне садржаје дате на часу - примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - уче путем игре - богате речник - раде на изради панорама, зидних новина, постера (групно) - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу.	планира извођење наставе, - осмишљава наставне активности , - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, - коригује рад ученика на часу, - процењује могућности ученика, - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, - прати све новине у васпитно-образовном процесу.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, - израда домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију - кроз контролне и писмене задатке
Античка Грчка	13	- описује особности природних услова и географског положаја античке Грчке; - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; - приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; - пореди начин живота припадника различитих	ИС.1.1.2. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.5. ИС.2.1.1.	- посматрају, уочавају и реагују на команде наставника - откривају и истражују наставне садржаје дате на часу - примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију	планира извођење наставе, - осмишљава наставне активности , - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, - коригује рад ученика на часу, - процењује могућности ученика,	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, - израда домаћих задатака и пројеката

		друштвених слојева у античкој Грчкој; -идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; -наводе значај и последице освајања Александра Великог; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет	ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1. ИС.2.2.2. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. .ИС.3.2.2. ИС.3.2.7.	-уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу.	-вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Антички Рим	10	-лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; -наводи основне разлике између античке римске републике и царства -разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; -истражује основна обележја и значај религије античког Рима; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; -наводи најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; -лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије	ИС.1.1.2. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.5. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1. ИС.2.2.2. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. .ИС.3.2.2. ИС.3.2.7.	посматрају,уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу.	планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућностиученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (72 часа)

РАЗРЕД: пети

Циљеви: циљ наставе и учење биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем

Садржај	Број ч. по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
Порекло и разноврсност живота	34	– истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; – групише жива бића према њиховим заједничким особинама; – одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;	БИ.1.1.1. БИ.1.1.3. БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.3.3. БИ.1.5.1. БИ.1.6.1. БИ.1.6.3. БИ.2.1.1. БИ.2.1.2. БИ.2.1.3. БИ.2.2.3. БИ.2.2.4. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.2.6.3. БИ.3.1.1. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

Јединство грађе и функције као основа живота	11	– идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; – једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље;	БИ.1.2.3. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.2.1.2. БИ.2.2.3. БИ.2.3.3. БИ.2.6.3. БИ.3.1.1. БИ.3.2.3. БИ.3.6.1.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања
Наслеђивање и еволуција	7	– прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; – разликује наследне особине и особине које су	БИ.1.3.1. БИ.1.3.2. БИ.1.3.4. БИ.1.6.1. БИ.1.6.3. БИ.2.3.3. БИ.2.3.4. БИ.2.6.3. БИ.3.6.1. БИ.3.3.3.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

		результат деловања средине, на моделима из свакодневног живота; – поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; – користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;		- формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	
Живот у екосистему	12	– доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи; – направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; – предлаже акције бриге о биљкама и животињама у	БИ.1.1.3. БИ.1.4.2. БИ.1.4.3. БИ.1.4.4. БИ.1.6.1. БИ.2.1.3. БИ.2.4.4. БИ.2.6.2. БИ.3.4.2. БИ.3.4.4. БИ.3.6.1.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

		непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин; – илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује пос. таквих дејстава;		- исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	
Човек и здравље	8	– идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	БИ.1.5.2. БИ.1.5.3. БИ.1.6.1. БИ.2.5.2. БИ.2.5.3. БИ.2.5.4. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.3.5.3. БИ.3.5.4. БИ.3.5.5. БИ.3.6.1	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају рез. рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и пом. - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно- илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем отк. - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА (72 часа)**РАЗРЕД: пети**

Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставни предмет техника и технологија намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Редн и Бр.	Садржај	Бр.ч.	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду.	6	Описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице. Разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју. Наводи занимања у области технике и технологије. Процењује сопствена интересовања у области технике и технологије. Организује радно окружење у кабинету. Правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу.	Учи правила понашања и рада у кабинету ,организује радно место и примењује мере заштите на раду, правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу	Учи ученике правилном понашању у кабинету,навод и занимања у области ТИТ,процењује интересовања ученикаи учи их да правилно користе техничке апарате и ИКТ уређаје	Коришћењем вербалне, демонстративне методе, рад у групама	потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.). Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању - тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање), дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати

	Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.						процес учења и бирати погодне стратегије учења.
2.	САОБРАЋАЈ Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Професије у подручју рада саобраћаја. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају. Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају – рачунарска симулација или саобраћајни полигон.	14	Процењује како би изгледао живот људи без саобраћаја. Класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Наводи професије у подручју рада саобраћаја. Прави везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија. Разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила. Правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају; користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима; аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник; повезује место седења у аутомобилу са узрастом ученика; одговорно се	Учи правила понашања у саобраћају, саобраћајне знакове које ће користити за безбедно кретање у саобраћају	Демонстрира саобраћајне ситуације, рад на полигону	Коришћењем вербалне, демонстрационе, методе графичког рада, рад на полигону	провера знања помоћу теста АМСС

	Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима		понаша као путник у возилу. Показује поштовање према другим учесницима у саобраћају. Анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла.				
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера. Типови и дебљине линија (пуна дебеле, пуна танка, извучена слободном руком, испрекидана танка, црта-тачка-црта танка). Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак,	16	Самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет. Правилно чита технички цртеж. Преноси податке између ИКТ уређаја. Примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару. Користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима. Користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима. Преузима одговорност за рад. Представља идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер.	Учи да црта једноставније тех.цртеже у одређеној размери користећи одговарајуће врсе линија, као и елементе котирања, учи рад на рачунару	Учи ученике правилима техничког цртања, програм за обраду текста и коришћење Интернета	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког рада, рад на рачунару	Усмена провера знања , оцењивање графичких радова и рада на рачунару,потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.).. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

	котни број – вредност). Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање). Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). Апликације за обрада дигиталне слике (подешавања осветљености и контраста, промена величине/ резолуције, издавање дела слике). Програм за обраду текста (креирање и форматирање документа, уметање слике и графике). Интернет претрага и приступ online ресурсима.						
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА - Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. - Управљање отпадом (рециклажа;	20	Повезује својства природних материјала са применом. Објашњава технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже. Сече, спаја и врши заштиту папира, текстила,	Упознају врсте материјала као и њихова својства, правилно коришћење алата за ручну обраду, самостално израђује	Учи ученике да правилно изаберу материјал, алат и поступак обраде при изради модела	Коришћењем вербалне, демонстрационе , методе графичког рада	Усмена провера знања , оцењивање графичких и практичних радова, потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање,

	заштита животне средине). - Врсте, својства и примена природних материјала. - Технологија прераде и обраде дрвета. - Технологија производње папира. - Текстилна технологија и технологија прераде и обраде коже. - Поступци ручне обраде и спајања дрвета, папира, текстила и коже – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). - Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.		коже и дрвета. Правилно и безбедно користи алат и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарску тестеру, брусни папир, стегу). Прави план израде једноставног производа и план управљања отпадом. Самостално израђује једноставан модел.	једноставан модел , управља отпадом(рециклажа и заштита животне средине)			самоиницијативност, креативност и др.).
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОД. Тимска реализација пројектног задатка (формирање тима и подела задужења; израда предмета/модела ручном обрадом од лако	16	Самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе. Одабира материјале и алате за израду предмета/модела. Мери и обележава предмет/модел. Ручно израђује једноставан	Активно учествује у раду пара,показује поштовање према сарадницима,пружа помоћ у раду другим ученицима,израђује техничке цртеже, преноси мере са	Упознаје ученике са правилима рада у групи,пажљиво посматра рас ученика, помаже када је потребно,охрабрује и указује	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког и практичног рада	оцењивање графичких и практичних радова

	обрадних материјала коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата; приказивање идеје, поступака израде и решења производа).		предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате. Користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења. Самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ. Показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха. Планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова. Активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима. Пружи помоћ у раду другим ученицима. Процењује остварен резултат и развија предлог унапређења.	цртежа на материјал и израђује моделе	на грешке, оспособљава ученике да размишљају пре дузетнички и на тај начин развија им основне компетенције везане за финансијску писменост		

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА (БРОЈ ЧАСОВА-72)

РАЗРЕД: Пети

Циљеви: Циљ наставе учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење естетичке критеријуме кроз практичан рад ,оспобљава за комуникацију ирешавање проблема и изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Р.б.	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Линија	20	Опише линије које уочава у природи и свом окружењу,као и у уметничким делима.Гради линије различитих врста и карактера користећи различите материјале и цртачке и сликарске технике.Описује утисак који остављају линије различите врсте.Црта разноврсним прибором и материјалом.Уочава примењивост савладаног градива и знања стеченог о линији користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа.	ЛК.1.1.1 ЛК.1.1.2 ЛК.1.1.3 ЛК.1.2.3 ЛК.2.1.1 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.2.2.1 ЛК.2.3.1 ЛК.3.1.2 ЛК.3.2.1 ЛК.3.2.2 ЛК3.2.3. ЛК3.3.1. ЛК.3.3.3	Практичан рад ученика са цртачком и сликарским материјалима Опсервација уметничких дела. Учествовање на ликовним конкурсима,и такмичењима.	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,показивање визуелних примера. Презентација преко лаптопа и дијапроектора. Оцењивање ликовног рада.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалошка метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала
2.	Облик	26	Поређује облике из природе окружења и уметничких дела према задатим условима;Гради апстрактне или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад;Наслика реалне облике у простору самостално	ЛК.1.1.1 ЛК.1.3.4 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.3.1.2 ЛК.3.2.1 ЛК.3.2.4 ЛК.1.1.2 ЛК.1.2.3	Практичан рад ученика са цртачком и сликарским материјалима Опсервација уметничких дела.	Развија и подстицаје ученичко стваралачко мишљење и стварање.Демонстрација, практичан рад са децом,показивање визуелних примера	Визуелна метода рада. текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалошка метода,	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и сликарских материјала

			мешајући боје да би добио/ла жељени тон;Обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком;Преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; Комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену;	ЛК.2.1.1 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.3.2.3 ЛК3.2.4.	ких дела. Учествовање на ликовним конкурсима,и такмичењима.	Презентација преко лаптопа и дијапројектора различитих епоха и сликарских праваца.Оцењивање ликовних радова и припрема за ликовне конкурсе и такмичења.	Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	ла.
3.	Ритам	2	Опише ритам који уочава у природи,и у уметничким делима;Гради правилан неправилан и слободан визуелни ритам,спонтано или с одређеном намером;Користи,у сарадњи са другима,одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма; Пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма;Разматрау групи како је очно/ла о визуелном ритму и где та знања може применити; Направи,самостално,импровизовани прибор одабр.материјала. Исажи своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност.	ЛК.2.1.1 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.3.1.2 ЛК.3.2.1 ЛК.3.2.1 ЛК.1.1.3 ЛК.1.2.3 ЛК.1.3.3 ЛК.1.3.4 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.3.2.2 ЛК3.2.3. ЛК3.3.1. ЛК.3.3.3 ЛК.3.3.4	Практичан рад ученика са цртачким и сликарским материјалима Опсервација уметничких дела. Учествовање на ликовним конкурсима,и такмичењима.	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,показивање визуелних примера. Презентација преко лаптопа и дијапројектора. Оцењивање ликовних радова	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалошка метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала
4.	Визуелно споразумевање	6	Пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас;Обликује убедљиву поруку примењујући знања о ритму, линији,облику и материјалу;Изрази исту поруку Писаном,вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом;Тумачи једноставне визуелне информације;Објасни зашто је наслеђе културе важно.	ЛК.1.1.1 ЛК.1.3.2 ЛК.1.3.3 ЛК.1.3.4 ЛК.2.1.1 ЛК.2.2.1 ЛК.3.1.1 ЛК.3.1.2 ЛК.1.1.1 ЛК.1.3.2 ЛК.1.3.3 ЛК.2.1.1 ЛК.2.2.1 ЛК.3.1.1 ЛК.3.1.2	Практичан рад ученика са цртачким материјала и колажираним папиром у боји, новина у реализацији у обликовању Рекламних панела.	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,показивање визуелних примера. Презентација преко лаптопа и дијапројектора. Оцењивање ликовних радова.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалошка метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА (годишњи фонд часова 72)

РАЗРЕД: пети

- Општи циљ наставе музичке културе јесте развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.
- Остали циљеви и задаци наставе музичке културе јесу: оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности; неговање способности извођења музике (певање/свирање); стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); развијање критичког мишљења; упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности; упознавање занимања музичке струке;
- Оперативни задаци: Ученици треба да певају песме по слуху, обраде просте и сложене тактове, усвајају нове елементе музичке писмености, свирају на деčјим музичким инструментима, изводе деčје, народне и уметничке игре, импровизиују мелодије на задани текст, упознају звуке нових инструмената, слушају вредна дела уметничке и народне музике.

Редни бр.	Садржај	Број часова по теми	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Стандарди	Активност ученика	Активност наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наст. планова и програма (праћење)
I	МУЗИЧКО СТВАРЛАШТВО	10	Препозна нотне вредности до шеснаестине, да разликује дурски и молски тоналитет по слуху, данапишеме лодијуназадатитакт, облик и тоналитет, умедапрепознаосновнеелементемузичкихоблика у песмамакојесеобрађују. *Умеданаведеначинизражавањау	ОСНОВНИ НИВО: Ученик препознаје основне елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом и основне карактеристике певачких гласова. Препознаје одређене музичке жанрове. СРЕДЊИ НИВО: Ученик познаје основне елементе музичке писмености одређене Наставним програмом, Основне карактеристике певачких гласова и разликује вокалне, инструменталне и вокалноинструменталне саставе. Познаје основне појмове појединих музичких жанрова и народног	Музичко стваралаштво: писање мелодија у облику реченице и периода, анализа облика у обрађеним песмама,	- Крозобраздупесамаинформативно обрадити: појам C-dura и a - molla, разлике између дур и мола, предзнаке, предтакт, такт 6/8, итд. Упознавање са основним карактеристикама музике праисторије и	Инспирисати све ученике да учествују у свим активностима: занимљиви задаци, занимљива клавирска пратња или пратња неког другог инструмента, приликом извођења ученичких радова. Инсистирати на групном раду, на учешћу свих ученика	Дијалогска метода (разговор, излагања, жива реч) - Метода интерактивног учења (тимска настава, кооперативно учење наставник – ученик) - Метода практичних радова - Метода демонстрације - Радна текст
II	ЧОВЕК И МУЗИКА	10						

			праистор.иантичко мперииду, умедоабјаснизнач ј и улогумузикепраис торијског и античкогпериода,	стваралаштва. НАПРЕДНИ НИВО: Ученик зна и разуме елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом, Препознаје основне карактеристике група музичких инструмената. Познаје основне појмове одређених музичких жанрова, народног стваралаштва и контекстна станка српске народне музике.		старог века кроз групни рад.	у групним презентацијама. На употреби савремених наставних средстава.	
III	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	22	Ученик ће приликом слушања умети да препозна извођачки састав, називе и ауторе више композиција, да одреди и опише карактер и жанр композиције, да препозна везу са ванмузичким садржајем.	ОСНОВНИ НИВО: Ученик препознаје основна темпа, динамику и врсту такта слушаног дела. Разликује инструменталне и вокалне саставе. На основу слушања музичког примера може да препозна припадност одређеном музичком жанру. СРЕДЊИ НИВО: Ученик познаје основна темпа, динамику, врсту такта у слушаном делу и може да одреди и опише карактер композиције. Препознаје инструменталне групе и вокалне саставе. Може да одреди припадност слушаног примера одређеном жанру и препознаје народно и уметничко музичко стваралаштво. НАПРЕДНИ НИВО: Ученик разликује основна темпа, динамику, врсту такта и карактер слушаног дела. Препознаје	Пажљиво слушање музичког дела, одређивање његовог ванмузичко г садржаја уколико га има, илустрација , препознава ње муз.састава Препознава ње различитих тема у оквиру једног става, препознава ње карактера.	Презентовање вокално- инструментални х и кратких инструментални х композиција, домаћих и страних композитора уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различног садржаја, облика и расположења, као и музичких прича.	Често коришћење савремених наставних средстава, задавати ученицима да илуструју композиц. коју слушају, како би лакше описали њен карактер Илустрација уз слушање музике је важна, нарочито за ученике са слабијом пажњом .	Дијалогска метода (разговор, излагања, жива реч) - Метода интерактивног учења (тимска настава, кооперативно учење наставник – ученик) - Метода практичних радова - Слушање аудио примера (уочавање стечених знања из области теорије музике)

				инструменталне и вокалне саставе. Препознаје везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом. Препознаје одређена дела народног и уметничког музичког стваралаштва, као и фолклорну музику других народа.				
IV	МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ (ПЕВАЊЕ И СВИРАЊЕ)	30	Ученик изводи композиције на неком инструменту, од 6, до 16 тактова, уме да пева песме различитих жанрова поштујући основна музичка правила(вредност и, ознаке..), може да пева у хору.	ОСНОВНИ НИВО: ученик може да пева или свира (на неком од Орфових инструмената) једноставније музичке примере у С-дурудо 8 тактова. СРЕДЊИ НИВО: Ученик може да пева уз тактирање и/ли свира (на неком од Орфових инструмената) једноставније Музичке примере поштујући основне ритмичке вредности и темпа, основни динамички распон и партитурне ознаке. НАПРЕДНИ НИВО: Може да пева у хору и/ли свира у оркестру једноставније песме различитих жанрова. Уме да изведе игру по избору (народну или класичну)наступа у приредбама	Извођење свирањем на блок флаути, или металофон у, народне, уметничке и дечје песме, по слуху и по нот.тексту Певање песама различитих жанрова, по слуху и по нотном тексту. Певање у хору.	Прати на инструменту и обрађује различите песмепослуху и понотномтексту, различитогсадржаја и расположењатрадиционалне и уметничке, којесупримерене могућностима и узрастуученика. празници и - Свирањепесамаи лакшихинструменталнихделапослуху и нот.тексту, наблокфлаутама, мелодици, илиметалофону.	Наставник распоређује ученике по групама, тако да бољи ученици помажу слабијима (свирање), а и он сам помаже при извођењу. Свирање и певање ученика прати на клавиру или неком другом пратећем инструменту	Дијалогска метода (разговор, излагања, жива реч) Метода интерактивног учења (тимска настава, кооперативно учење наставник – ученик) Метода практичних радова Методадемонстрације - Комбиновани рад групно музицирање, истраживачки рад ученика, методе које захтевају самосталност и активан однос ученика

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ (72+54)**РАЗРЕД: пети**

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању,усавршавању примени моторичких у мења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни Број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	АТЛЕТИКА	18	-разликује правилно од неправилног држања тела -развијање и усавршавање моторичких способности -изводи покрете у задатом смеру -вешто изводи једноставне облике природног кретања	ФВ.1.1.3. ФВ.1.1.4. ФВ.1.1.5. ФВ.1.1.6. ФВ.1.1.7. ФВ.1.1.8.		-дискусија -ходање -трчање -вежбање -анализирање -објашњавање -такмичење	-групни -фронтални -Индивидуални	-разговор -демонстрација -физичко вежбање
2	РУКОМЕТ	30	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

3	КОШАРКА	2	-уознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
4	ГИМНАСТИКА	15	-вешто изводи задате вежбе са реквизитима и вежбе на справама -уочава своје моторичке способности и особине сличности и разлике међу вршњацима	ФВ.1.1.11. ФВ.1.1.12. ФВ.1.1.13. ФВ.1.1.19.		-вежбање -анализирање -поређење	-индивидуални -групни -фронтални	-демонстрација -физичко вежбање
5	ФУДБАЛ	5	-уознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
6	ОДБОЛКА	5	-уознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

7	Елементи спортске игре Основе тимских и спортских игара	34	-познаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад -развијање основних моторичких активности -развијање такмичарског духа -Користи елементе технике у игри -Учествује у унутар одељењским такмичењима	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -пешачење	-групни -рад у пару -комбиновани	-демонстрација -дијалог -физичко вежбање -турнири
8	Физичка и здравствена култура уз практичан рад	20	Користи терминологију вежбања Поштује правила понашања на просторима за вежбање Примењује мере безбедности Одговорно се односи према објектима и материјалним средствима	ФВ.1.2.1. ФВ.1.2.2. ФВ.1.2.3. ФВ.1.2.4. ФВ.1.2.5.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -пешачење	-групни -рад у пару -комбиновани	-демонстрација -дијалог -физичко вежбање -турнири

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО (36)
РАЗРЕД: Пети

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	ИКТ	14	-правилно користи ИКТ уређаје -именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја -прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса -прилагоди радно окружење кроз основна подешавања -креира дигиталну слику и примени основне акције едитовања и форматирања -креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања	-	Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе.	Реализацију ове тематске целине започети навођењем примера примене ИКТ-а. Мотивисати ученике да дискутују о могућности примене ИКТ-а из њихове перспективе, да опишу искуства у коришћењу дигиталних уређаја и наведу оно шта је њима важно код дигиталних уређаја: добар звук, боља	Циљ наставе и учења <i>информатике и рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталног садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко оцењивање.

			-примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа -креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања -организује и сачува податке -разликује основне типове датотека			фотографија, интернет, игрице, запажања како њихови родитељи користе ИКТ уређаје и слично. Ученике информативно упознати са предметом изучавања информатике и рачунарства и то навођењем примера који би њима били познати. Објаснити појам Информационо Комуникационе Технологије (ИКТ). Увести појам хардвер и софтвер.	развојем дигиталних технологија брзо мења.	Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења
2	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	5	-реагује исправно када се нађе у небезбедној ситуацији приликом коришћења ИКТ уређаја -разумевање правилног одлагање дигиталног отпада и заштите животне средине -разликује безбедно од небезбедног		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе.	Појаснити ученицима шта значи коришћење ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. Анализирати са ученицима од авог су материјала направљени	Циљ наставе и учења <i>информатике и рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу,	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.)

			понашања на интернету -реагују исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или непознатим особама путем интернета -приступа интернету, самостално претражје, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај -информацијама на интернету приступи критички -спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету -разуме значај ауторских права -препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем -рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и интернету	-		ИКТ уређаји да ли се такви материјали могу рециклирати и на које све начине се одлагати ради заштите животне средине. Провери са ученицима њихова досадашња искуства у коришћењу веб прегледача (браузера). Увести појмове аутор и ауторска права. Упознати ученике са правилима понашања на интернету (енг. <i>Netiquette</i>). Обрадити теме безбедно – небезбедно и пожељно – непожељно понашање на интернету. У корелацији са другим предметима (физичко и здравствено васпитање,	производњу дигиталног садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.	Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења

						биологија) велику пажњу посветити томе како уређаји које свакодневно користе (рачунар, телефон, таблет) могу лоше да утичу на њихово здравље.		
3	РАЧУНАРСТ ВО	15	-изводи скуповне операције уније, пресеке, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке -схвати математичко логички смисао речи “i”, “j”, “ne”, “svaki”, “neki”, израза “ako..onda” -зна алгоритме аритметике (сабирање, множење, дељење са остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски -наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема -креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу -сврхисходно примењује	-	Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе.	Увести појам <i>програм</i> <i>инпрограмирање</i> . Демонстрирати готове анимације и рачунарске игрице ради развијања свести и побуђивања мотивације да ученици сами могу да креирају своје игрице. Увести појам алгорита при решавању једноставног проблема. Истицати да се кроз учење програмирања и алгоритама развијају стратегије за решавање животних проблема, сваки	Циљ наставе и учења <i>информатике и</i> <i>рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталног садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која

			програмске структуре и блокове наредби -користи математичке операторе за израчунавања -објасни сценарио и алгоритам пројекта -анализира и дискутује програм -проналази и отклања греске у програму			задаата који себи постављамо у свакодневном животу се решава корак по корак, тј. Алгоритамски. Изабрати програмско окружење за визуелно програмирање (<i>Scratch</i>) које треба да омогући алгоритамско решавање проблема и основе програмирања. Кроз активну наставу и укљученост у процес креирања програма, ученици ће поступно усвојити потребне појмове, знања и вештине.		помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења
4	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	2	- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме,		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све	Наставник подстиче рад ученика, развој мишљења и разумевања менторска улога наставника		У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно

			прикупљању обради материјала у вези сатемом, формулацији и представљању резултата изакључака, одабира и примењује технике иалате у складу са фазамареализације пројекта, наведе кораке и опише поступакрешавањ а пројектног задатка, вреднује своју улогу у групи приизради пројектног		недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе	омогућава подстицајну средину за рад инсистира на практичној примени стечених знања идентификује напредак у учењу и постигнућу		је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије

VI разред

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (144 часа)

РАЗРЕД: шести

Циљеви: Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати; циљједа упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Стандарди	Активност и ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ЈЕЗИК	55	Позавршеткуразредаученикћебити у стању да: - повезује граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; - разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; разликује врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењује	CJ.1.1.3. Разликује самогласнике и сугласнике (и унутар сугласника сонанте и праве сугласнике); разликује правила правилног изговора гласа; примењује Књижевнојезичку норму у вези са гласовним алтернацијама CJ.1.1.4. Разликује променљиве и непроменљиве речи и именује врсте речи; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи у фреквентним примерима (укључујући и гласовне промене у вези са облицима речи); разликује основне граматичке категорије (род, број, падеж, глаголски облик); разликује просте речи од твореница; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела. CJ.1.1.5. именује врсте независних реченица према комуникативној функцији. CJ.2.1.3. Уме да одреди место акцента у речи; има основна знања у вези са поделом речи на слоге и примењује их у растављању речи на крају реда; зна Основну поделу сугласника по звучности и по месту изговора. CJ.2.1.4. Одређује подврсте променљивих речи и њихове граматичке категорије; препознаје делове	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство;	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

			књижевнојезичку норму; - одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; - препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; - разликује реченице по комуникативној функцији; - доследно примењује правописну норму; - користи правопис (школско издање); - правилно изговара речи водећи рачуна о дужини; - разликује дуге и кратки акценат у изговореној речи. - разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; - одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; - препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом;	речи у вези с грађењем речи (префикс, творбену основу, суфикс) у једноставнијим примерима. CJ.3.1.3. Разликује дуге и кратке слоге у вишесложним речима; разликује врсте гласовних алтернација у једноставним примерима у вези са књижевнојезичком нормом. CJ.3.1.4. Издваја делове речи у вези са облицима речи (граматичку основу и наставак за облик) у једноставнијим примерима; зна основне разлике у грађењу личних и неличних глаголских облика; примењује књижевнојезичку норму у вези с грађењем речи.		процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.		

			- разликује реченице по комуникативној функцији; - доследно примењује правописну норму; - користи правопис (школско издање); - правилно изговара речи водећи рачуна о дужини; - разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи.					
2.	КЊИЖЕВНОСТ	58	Позавршетку разреда ученици ће бити у стању да: - препознаје и повезује књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; - чита са разумевањем; парافразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова;	CJ.1.2.1. Познаје књижевна дела из обавезног школског програма: наводи аутора и назив његовог дела; уме да преприча основну садржину дела, да наведе основну тему и главни мотив дела и да именује његове главне ликове. CJ.1.2.2. Разликује основне типове и облике књижевног стваралаштва и то: усмену од ауторске књижевности; дело у прози од дела у стиху; прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; разликује аутора књижевноуметничког дела од наратора, драмског лица или лирског субјекта; разликује књижевноуметнички текст од неуметничког текста који обрађују исте/сличне теме, ликове и догађаје. CJ.1.2.3. Уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; приповедање у 1. и приповедање у 3. лицу; описивање, врсте описа; монолог и дијалог; основни облици језичко-стилских изражајних средстава¹; облици стиха, облици строфе (дистих, терцет и катрен); уочава риму и разликује везан и слободан стих. CJ.1.2.4. Анализира издвојен проблем, идеју или поруку у краћем једноставнијем књижевном тексту	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

¹Епитет, стални епитет, поређење, метафора, персонификација, ономатопеја, апострофа, хипербола, контраст, словенска антитеза и градација.

			– одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – препознаје етапе драмске радње (заплет и расплет); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у	из обавезног школског програма и уме да га аргументује примарним текстом. CJ.1.2.5.Редовно чита књижевна дела из обавезног школског програма, стичући читалачке навике; исказује свој естетски доживљај књижевног дела. CJ.2.2.2. У тумачењу књижевног дела из обавезног школског програма уочава и наводи особености лирског, епског и драмског књижевног рода и разликује основне књижевне врсте којима та дела припадају; разликује књижевнаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник, путопис, мемоаре и научно-популарне текстове. CJ.2.2.3. У тумачењу књижевног дела на основу примера препознаје и књижевнотеоријски именује следеће елементе књижевне структуре: фабулу и сиже; унутрашњи монолог; врсте карактеризације према основним особинама лика (физичка, психолошка, језичка, друштвена и етичка); именује и анализира улогу језичко-стилских изражајних средстава у једноставнијим примерима у књижевном делу; разликује парну, укрштenu и обгрљену риму. CJ.2.2.4. Анализира издвојен проблем, идеју или поруку у дужем једноставнијем књижевном тексту из обавезног школског програма и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста и секундарне литературе (у читанци); прави разлику између парафраза (препричавања) и анализе дела. CJ.2.2.5. Примењује стратегије читања примерене типичним жанровима; радо посећује библиотеке и самостално одабира дела за читање из опуса књижевности за децу; уме да води дневник о прочитаним књигама. CJ.3.2.1. Критички чита књижевна дела средње сложености из обавезног и изборног школског програма и пореди књижевна дела на основу жанра/врсте, теме, мотива, језичко-стилских обележја. CJ.3.2.2. У тумачењу књижевних дела из обавезног и изборног школског програма укључује иманентне одлике (конвенције) књижевних и		претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.	

			књижевноуметничк ом тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте и дејекоејекстнуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничк ом делу, служећи се аргументима из текста; – препозна хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности; негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упоређи књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;	књижевнонаучних жанрова; уочава елементе књижевног дела који примарно припадају научном изразу или изразу других уметности (нпр. сликарство, музика, позориште, филм) и анализира њихову улогу у сазнајној и естетској вредности књижевног дела. CJ.3.2.3. Самостално тумачи кључне језичке, естетске и структурне особине књижевног дела из обавезног и изборног школског програма; издаја, именује и тумачи основне елементе композиције књижевног дела (нпр. улогу рефрена); проналази, именује и анализира улогу језичко-стилских изражајних средстава у сложенијим примерима. CJ.3.2.4. Анализира проблем, идеју или поруку у књижевном тексту средње сложености и ван обавезног школског програма (из књижевности за децу и младе) и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста и/или препоручене секундарне литературе; уочава везу између садржине, форме и језика књижевног дела и своја запажања илуструје примерима. CJ.3.2.5. Самостално одабира секундарну литературу у библиотеци; примењује основне стратегије читања које су усаглашене са читалачким задатком; уме да препоручи књижевно дело и ван школског програма, као и да образложи зашто му се дело допада (нпр. да истакне занимљиве ликове у приповеци, маштовит свет романа, необичне песничке слике или игру речи у поезији, комичне ситуације у драмском тексту итд.); исказује љубав и поштовање за књижевност и вредности националне културе и културе других народа.				

			– користи електронски додатак уз уџбеник;					
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	31	Позавршетку разреда ученик ће бити у стању да: - употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; - разликује и гради аугментативе и деминутиве; - саставља обавештење, вест и кратак извештај - разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; - проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у	CJ.1.3.1. Говори јасно поштујући књижевно језичку норму; течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; препричава краћи једноставнији неуметнички текст без сажимања или са сажимањем. CJ.1.3.2. Саставља говорени или писани текст једноставне структуре служећи се описом, приповедањем и излагањем (имајући на уму публику којој се обраћа); саставља једноставан говорени и писани текст о доживљају књижевног дела и о темама из свакодневног живота и света маште CJ.1.3.3. Саставља разумљиву, граматички исправну реченицу; примењује правописну норму у једноставним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању и здаја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста); исправља уочене грешке у тексту. CJ.1.3.4. Чита краће једноставније текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија²) у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...); парафразиранх. CJ.1.3.5. Разуме краћи једноставнији књижевни и неуметнички текст: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје издваја више краћих једноставнијих текстова. CJ.1.3.6. Критички промишља краћи једноставнији књижевни и неуметнички текст (нпр. Износи својства: да ли му се текст допада, да ли му је занимљив/необичан; да ли му причињава тешкоће приликом читања; да ли је довољно информативан	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

²Текстови који су погодни за обраду градива из језика и књижевности.

			краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; - драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста - говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; - изражајно чита обрађене књижевне текстове.	за учење одређене области језика и књижевности и сл.) и то образлаже. CJ.2.3.1. Уме да формулише своје мишљење и да га јавно искаже служећи се књижевним језиком; изражајно чита и казује једноставније књижевно уметничке текстове; препричава дужи једноставнији неуметнички текст без сажимања или са сажимањем. CJ.2.3.2. Саставља сложенији говорени или писани текст служећи се описом, приповедањем и излагањем, у складу са задатом темом; саставља кохерентан говорени или писани текст поводом тумачења једноставнијег књижевног дела. CJ.2.3.3. Пише јасним реченицама; примењује правописна правила у сложенијим примерима; уме у писању да издвоји наслове и поднасловe; исправља текст, по потреби: мења план, преуређује садржај или покушава са свим нов приступ. CJ.2.3.4. Чита дуже једноставније текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија) у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...); примењује шире стратегије читања (нпр. Трага за важним информацијама, повезује текст са претходним знањем, поставља питања и предвиђа ток читанја). CJ.2.3.5. Разуме дужи једноставнији књижевни и неуметнички текст: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје издвајају или више текстова. CJ.3.3.1. У званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом; изражајно чита и казује књижевноуметничке текстове средње сложености; препричавање уметнички текст средње сложености без сажимања или са сажимањем; говори уз презентацију.		раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.		

				CJ.3.3.2. Саставља једноставнији говорени или писани аргументативни текст; саставља целовит говорени или писани текст поводом тумачења књижевног дела добро распоређујући основне и додатне информације и наводећи примере; пише саставе у којима приказује стварна или измишљена искуства, ликове или догађаје. CJ.3.3.3. Доследно примењује правописну норму (из сваке правописне области предвиђене обавезним школским програмом); саставља текст у којем тема, композиција, садржај и стил одговарају задатку, сврси и читалачкој публици којој је текст намењен. CJ.3.3.4. Чита текстове средње сложености (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија) у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...); примењује стратегије читања у складу са жанром и током читања коригује своје закључке о значењу текста. CJ.3.3.5. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; поред и основне информације и идеје издваја или више текстова. CJ.3.3.6. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености(нпр. Разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације).				

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА (144 часова)**РАЗРЕД: шести**

Циљнаставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, као и да:

- оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
- оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;
- развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;
- осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна засхватање појава изаконитости у природи и друштву;
- оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавањуразноврсних задатака из животне праксе;
- представља основу за успешно настављање математичког образовања, као и засамообразовање;
- доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраномразвитку личности ученика.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активност и ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Цели бројеви	25 (9+15)	-прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; – одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; –израчуна вредност једноставнијег бројевног израза	МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.1.1.5. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.2.2.5. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	Пребројава, именује, групише, упоређује, сређује по редоследу, рачуна, примењује.	Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, са правилима рада, критеријумима оцењивања по областима, снима иницијално стање, презентује, усмерава ученика,	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалошке, рада са текстом, илустрације, демонстрације, самосталних радова ученика.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу, праћење израде домаћих задатака, помоћу иницијалног теста, писмених задатака и контролних вежби.

						утиче на развој тачности, прецизности, одговорности уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.	Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима.	
2.	Троугао	30 (13+17)	- класификујетроугловенаосновуњихових својстава; – конструишеугловеод 90° и 60° и користињиховеделовезаконструкциједруг ихуглова;	МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.3.2. МА.2.3.6. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	Посматра, уочава, именује, разликује, рачуна, црта, конструише, примењује.	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		
3.	Рационални бројеви	45 (17+28)	– прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.2.2.5. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	Именује, разликује, групише, упоређује, сређује по редоследу, рачуна, примењује.	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		

4.	Четвороугао	20 (8+12)	класификује четвороуглове на основу њихових својстава; – конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла); – примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; – сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама;	МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.3.2. МА.2.3.6. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	Посматра, уочава, именује, разликује, рачуна, црта, конструише, примењује.	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		
5.	Површина троугла и четвороугла	17 (7+10)	- израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.	МА.1.3.2. МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.4.4. МА.2.4.1. МА.2.4.3.МА.3.2. МА.3.4.1.	Уочава, рачуна, упоређује, проверава, закључује, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		
6.	Писмени задаци са исправкама	8						

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА 72)

РАЗРЕД: шести

Циљеви: Усвајање функционалних знања о језичком систему и култури, као и развијање стратегија учења страног језика. Оспособљавање ученика за основну писмену и усмену комуникацију, као и развијање његовог позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и култури.

Редни број	Садржај	Број	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
Увод	Поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање осн. информација о себи и другима	4	Ученик разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; уме да поздрави и одговори на поздрав; пита и одговори на питања личне природе; саопшти информације о себи и другима	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1.	Описивање карактеристика живих бића,	8	Разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18.	Слушање и читање једноставнијих описа тражених појмова; усмено и писано описивање/поређе	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова;	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености

	предмета, појава и места;описивање радњи у садашњости;описивање радњи у прошлости		или места; упореди и опише њихове особине. Разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.	1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13.2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	ње живих бића, предмета, појава и места; израда и презентација/ пројеката о себи некад и сад (постера, стрипова, ППТ-а, кратких аудио/видео записа, радио емисија и сл.)	иницирање давања описа/поређења; давање пројектних задатака	информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуалнии илустративни метод	језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
2. и 3.	Позив и реаговање на	4	Разуме једноставне предлоге и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8.	Слушање и читање једноставнијих текстова који	Увођење датог материјала кроз кључне речи и	комуникативно-интерактивни приступ,групно и	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног

	позив за учешће у заједничкој активности		одговара на њих; упути једноставан предлог; пружи одговарајући изговор или оправдање	1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице или имејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлога усмено/ писано	изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања предлога/одговора, као и њихово прихватање/одбијање писано или усмено; давање задатака писања позивнице/имејла/СМС-а	индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
2., 3. и 5.	Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења и захвалности	3	Разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; уме да упути једноставну молбу /захтев; затражи и пружи кратко обавештење; захвали и извине се на једноставан начин; саопшти кратку поруку(тел. разговор, дијалог уживо, СМС, писмо или имејл) којом се захваљује.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се тражи/нуди помоћ/услуга/ обавештење или изражава жеља/ извињење/захвалност; усмено и писано тражење истих и реаговање на њих; изражавање жеља, извињења и захвалности	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог или писаног коришћења молби/захтева/обавештења/извињења/захвалности, као и реаговање на њих; иницирање писања СМС-а/писа/имејла у знак захваљивања	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
4. и 6.	Разумевање и давање	4	Разуме и следи једноставнија упутства у вези са	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11.	Слушање и читање једноставнијих исказа који садрже	Увођење материјала кроз кључне речи и	комуникативно-интерактивни приступ, групно и	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног

	упутстав а		уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота(правила игре, рецепт неког јела и сл.) са визуелном подршком или без ње; да једноставна упутства користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.	1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.7. 2.3.8.	једноставнија упутства(нпр. за компјутерску или обичну игрицу, употребу апарата, рецепт за прављење јела и сл.) са визуелном подршком или без ње; усмено/писано давање упутстава	изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање превођења једноставних упутстава/рецеп ата; давање задатака писања рецепта за омињено јело	индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3.	Описива ње и честитањ е празника, рођендан а и др. значајни х догађаја; честитањ е на успеху и изражава ње жаљења	4	Разуме честитку и одговара на њу; уме да упути пригодну честитку; разуме и примењује једноставнија јез. средства, као што и описује начин прославе рођендана/празник а и др. важних догађаја	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и др. значајни догађаји; описивање датих догађаја; реаговање на упућену честитку усмено/писано; израда и презентација пројеката у вези са прославом празника, рођендана и сл.	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа усмено/писано рођендана/празн ика/обичаја; давање задатака превођења израза честитања и реаговања на те честитке; давање задатака израде пројеката празници код нас и у Енглеској/САД- у и Аустралији	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

1. 4. и 5.	Описивање догађаја и способно сти у садашњо сти	8	Разуме једноставније текстове са сталном/уобичајен ом или тренутном радњом; размењује информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; описује сталне/уобичајене или тренутне догађаје/активност и способности користећи неколико везаних исказа; пруже једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сад. догађајима/активн остима/ способностима; усмено и писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у садашњости усмено/писано; пружање упутстава у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1. и 6.	Описивање догађаја и способно сти у прошлос ти	6	Разуме једноставније текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; размењује информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; описује у неколико краћих, везаних исказа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20.	Слушање и читање описа; усмено/писано размењивање исказа у вези са догађајима/активн остима/способност има у прошлости; усмено/писано описивање истих; израда презентација пројеката о историј.	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у прошлости усмено/писано; давање задатака израде пројеката о историј. догађајима/личн остима	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање

			догађај у прошлости; описује неки историјски догађај/личност и сл.	2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.7. 2.3.8.	догађајима/личностима		текстуални илустративни метод	-у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3. и 4.	Исказивање жеља, планова и намера	3	Разуме жеље, планове и намере и реагује на њих; размењује једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама/плановима/намерама; саопштава шта он/она или неко други жели, - саопште шта они или неко други планира, намерава, предвиђа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.	Слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама; усмено и писано договарање о њима (тел. разговор, разговор уживо, СМС, имејл)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања жеља, планова и намера кроз тел. разговор, разговор уживо, СМС или имејл	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1. и 2.	Исказивање потреба и осећања	3	Разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима; изражава основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16.	Слушање и читање исказа у вези са потребама и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; предлагање решења у вези са њима; усмено и писано њихово исказивање и реаговање на њих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања потреба и осећања; превођење предлога за	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање

				2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.		њихово решавање и емотивних реакција	писаних радова, текстуални илустративни метод	-у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене здатке
Уводи 6.	Исказива ње просторн их односа и величина	3	Разуме једноставнија питања и одговоре на њих; разуме обавештења о простору и величинама; описује специфичније просторне односе и величине једноставним везаним исказима	2.1.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање краћих текстова у вези са специф. просторним односима и величинама; усмено и писано размењивање информација у вези са просторним односима и величинама; усмено и писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног размењивања информација у вези са просторним односима датих сликом/текстом	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатка и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене здатке
Увод	Исказива ње времена (хроноло шког и метеороло шког)	4	Разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; описује дневни/недељни распоред активности; описује метеоролошке прилике и	1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1.	Слушање и читање једноставних текстова у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима; усмено и писано тражење и давање информација о датим темама; израда и презентација пројеката (нпр. временске зоне, упоређивање клим.	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног размењивања информација у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима;	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатка и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

			климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима		услова у својој земљи са онима у земљи циљне културе)	давање задатака израде пројеката на теме: временске зоне/упоређивање клим. услова у својој земљи са онима у земљи циљне културе	текстуални илустративни метод	-кроз контролне и писмене задатке
4.	Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	4	Разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе; размењује једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту (у превозном средству, спортском центру, биоскопу, Зоол. врту и сл.), као и на своје и туђе обавезе; представља правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.	Слушање и читање исказа у вези са забранама/правилима понашања/обавеза и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање истих (нпр. креирање постера са правилима понашања, списка обавеза и сл.)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања забрана/ правила понашања/обавеза и одговарање на њих; давање задатака прављења постера са правилима понашања, списком обавеза и сл.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Увод	Изражавањеприпада	3	Разуме и формулише једноставније	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8.	Слушање и читање једноставних текстова са	Увођење материјала кроз кључне речи и	комуникативно-интерактивни приступ, групно и	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног

	ња и поседовања		изразе који се односе на поседовање и припадност; пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто	1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са датом ситуацијом и одговарање на њих	изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање постављања питања чије је нешто и давања одговора на то; давање задатака превођења	индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1.	Изражавање интересовања, допадања и недопадања	4	Разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања; описује своја и туђа интересовања и хобије и изражава допадање/ недопадање уз једноставно образложење	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са нечијим интересовањима/хобијима/ стварима које воли или не воли, које му се свиђају или не; размена информација о својим и туђим датим темама (кроз тел. разговор, дијалог/интервју/разговор уживо); усмено и писано описивање интересовања/допадања/недопадања (нпр. писање имејла, листе	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања интересовања, допадања и недопадања; давање задатака типа: писање имејла, листе ствари које неко воли/ не воли са графичким приказивањем и тумачењем резултата	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

					ствари које му/јој се (не)свиђају и сл.); истраживачке пројектне активности(нпр. колики број ученика у одељењу воли/не воли пливање/скијање/тенис и сл.), графичко приказивање и тумачење резултата			
2.	Изражава ње мишљења (слагања и неслагања)	4	Разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање (не)слагања	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања мишљења, као и слагања/неслагања	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
Увод и 2.	Изражава ње количине , бројева и цена	3	Разуме једноставније изразе који се односе на количину нечега; пита и каже	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22.	Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини нечега; постављање	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова;	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености

		колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; на једноставан начин тражи артикле у продавници користећи изразе за количину; наручује јело или пиће у ресторану и пита/каже/рачуна колико нешто кошта; саставља списак за куповину-намирнице и количина намирница (нпр. две векне хлеба, пакет тестенина и сл.); изражава количину у мерама (100 гр. и сл.)	1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2.	питања у вези са количином и одговарање на њих усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану, куповине, играња улога у датим ситуацијама; писање списка за куповину; записивање и рачунање цена	иницирање усменог и писаног дијалога у вези са количином, бројем и ценом; давање задатака превођења реченица на тему поруџбине у ресторану, куповине; давање задатака слушања и записивања цена	информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА) 72**РАЗРЕД: шести**

Циљеви: Настава француског језика у шестом разреду има за циљ да оспособи ученика да у свакодневним ситуацијама комуницира у усменом и писаном облику користећи фреквентне речи и једноставне изразе. Усмерена је на једноставне облике интеракције са саговорницима спремним да говоре разговетно и помажу ученику да их разуме. Настава страних језика олакшава разумевање различитих култура и традиција и подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства. По завршетку шестог разреда ученик треба да разуме реченице свакодневног говора ако се говори разговетно и споро, -разуме општи садржај кратких и једноставних текстова после два до три слушања, у новом тексту препознаје познате речи и изразе, разуме општи садржај и смисао краћих текстова, употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске активности, ситуације и догађаје, самостално пише речи и краће реченице поштујући правопис, саставља кратак текст о одговарајућој теми, на једноставан начин се споразумева са саговорницима који говоре полако и разговетно о свакодневним ситуацијама и помажу ученику да их разуме, -уме да напише: кратко лично писмо, кратку једноставну поруку, разгледницу и сл; препознаје и правилно користи основне фонолошке (интонација, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, базични ред речи у реченици); разуме везу између сопственог ангажмана и постигнућа, користи разне врсте медијске продукције намењене учењу језика (штампани медији, аудио и аудиовизуелни записи, компакт дискови, Интернет)

Ред. број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика
				Ученици у усменој и писаној комуникацији уче и увежбавају:
1.	Лични идентитет	8	По завршеној теми ученик ће бити у стању да у усменој и писаној комуникацији: поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; постави и одговори на једноставна питања личне природе; -у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима -разуме једноставна обавештења о хронолошком времену	изразе и речи које се односе на тему: C'est Léa. Elle est française. C'est Manu. Il est français. Dans mon cartable il y a ... Quelle heure est-il ? – Одређени и неодређени члан – Присвојни придеви – Презент глагола avoir и être и глагола прве групе
Стандарди постигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.17. 1.2.1. 1.2.2. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.4.		
2.	Слободно време, спорт	8	говори о својим плановима за будућност попуни формулар и упише се на курс или обуку говори о својим хобијима изрази своје мишљење говори о спортским активностима	изразе и речи које се односе на тему: Je vais m'inscrire ... Je vais faire de la danse hip-hop. jouer aux football /aux échecs ... faire du ski /de la danse jouer de la guitare / du piano

			говори о блиским догађајима у прошлости представи институцију која се бави младима разуме распоред часова и направи стрип	– Le futur proche – Le passé récent – Презент глагола dire и venir
	Први контролни задатак	1	провери и утврди усвојене садржаје	
Стандарди постигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3 1.2.4. 2.1.1. 2.1.3 2.1.4. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.		
3.	Породица, друштвено окружење	8	- разуме једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; - опише карактеристике бића, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства; - разуме једноставне исказе који се односе на поседовање и припадност; - пита и каже шта неко има или нема и чије је нешто;	- изразе и речи које се односе на тему: Il est petit / grand / mince. Elle set petite / grande / mince. J'aime ... Je n'aime pas ... Сложени перфекат Компаратив и суперлатив Присвојни придеви
Стандарди постигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.20. 1.1.21. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3 1.2.4. 2.1.1. 2.1.3 2.1.4. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.		
4.	Обичаји, традиција и прославе (празници)	8	говори о прошлим догађајима разуме и исказе једноставна упутства и захтеве разуме и исказе једноставна упутства и захтеве говори о божићним обичајима у својој земљи и у Француској исприча како је провео божићне празнике	изразе и речи које се односе на тему: Tu as acheté tous les cadeaux ? Ils sont arrivés ? Oui. /Non. / Pas encore. J'ai fini. / J'ai écrit./ J'ai eu. / J'ai fait ... Tu aimes les films américains ? Oui, je les aime ... Tu vas faire ton devoir ? Oui, je vais le faire. Le passé composé. ~~Заменица директног објекта~~
Стандарди постигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3 1.2.4. 1.3.3. 2.1.1. 2.1.3 2.1.4. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.3.1		
5.	Први писмени задатак	3	- систематизује и провери своје знање	
6.	Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест	8	говори о рециклажи и заштити околине исказе уопштена упутства и препоруке говори о рециклажи	изразе и речи које се односе на тему: Tu lui donne des cadeaux ? Maman leur prépare des biscuits. Nous allons lui téléphoner ... Il faut/ Il ne faut pas + infinitif

			искаже препоруке у вези са екологијом и добрим навикама говори о напуштеним животињама и исказује емпатију познаје и именује делове тела животиња говори о рециклажи и заштити околине преприча посету зоо врту	Вокабулар у вези са заштитом животне средине Глаголи 2. групе (le présent, le passé composé) Личне заменице у функцији индиректног објекта <i>être - été</i> <i>boire – bu, recevoir – reçu, mettre – mis, voir – vu</i> <i>naître – né, prendre – pris, lire – lu, mourir – mort</i> <i>comprendre – compris</i> - користе прошло време повратних глагола
Стандарди постигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.21. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3 1.2.4. 2.1.1. 2. 1.16 2.1.17. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.3.		
7.	Исхрана и гастронормскенавике	8	затражи храну и наведе састојке потребне за припрему сендвича изрази неодређену количину, састави листу састојака, љубазно затражи помоћ говори о навикама у прошлости говори о навикама у прошлости разуме текст са блога и говори о куповини постави питање о теми која га занима говори о навикама у куповини разуме рецепт за десерт	изрази речикоје се односе на тему: <i>Il y a quelque chose à manger ? Qu'est ce qu'il y a à boire ? Qu'est ce que tu aimes manger ?</i> <i>Je vais prendre ...</i> <i>Tu voudrais boire quelque chose ?</i> <i>Oui, s'il te plaît.</i> Употреба партитивног члана L'Imparfait Постављање питања интонацијом, инверзијом, уз помоћ упитне речи.
Стандарди постигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.21. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3 1.2.4. 2.1.1. 2. 1.16 2.1.17. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.3.		
8.	Други контролни задатак	1	провери и утврди усвојене садржаје	
9.	Становање (форме и навике) и околина	8	провери и утврди усвојене садржаје наведе кућне послове које обавља говори о будућим догађајима опише крај у коме живи и именује продавнице и радње на учтив начин затражи услугу у институцији или радњи именује различите професије наведе веће градове у Француској	изрази и речи које се односе на тему: <i>On va faire le ménage. Tu rangeras ta chambre ...</i> <i>Dans ma rue il y a ...</i> <i>À gauche/ À droite / En face de</i> Le futur simple Le conditionnel présent Вокабулар: намештај и просторије у кући, професије

Стандардипостигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.20. 1.1.21. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3 1.2.4. 1.3.1.2.1.1. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.16. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.27.		
10.	Други писмени задатак	3	Систематизује е и провери своје знање	
11.	Превознасредства и путовања	8	говори о плановима за будућност и о свом будућем занимању говори о плановима за будућност и о школском излету говори о школском излету говори о плановима за распуст или летовање именује превозна средства и географске одреднице на страном језику именује државе у којима се говори француски језик пише разгледницу са летовања	<i>изразе и речи које се односе на тему:</i> <i>Qu'est-ce que tu feras plus tard ?</i> <i>Je serai ... J'irai ...</i> <i>Je vais à la mer / à la montagne / à l'étranger.</i> <i>Je voyage en avion / en train / en bus.</i> <i>Le futur simple</i> <i>Релативне заменице</i> <i>Редни бројеви</i> <i>Употреба предлога уз имена земаља</i>
Стандардипостигнућа		ДСТ 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.20. 1.1.21. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1.2.1.4. 2.1.9.2.1.17.		
Активности наставника		-иницирање комуникације, подстицање ученика да учествују у раду, мотивисање ученика да усвајају лексичку, постављање питања, давање инструкција, орг. рада, мотивисање ученика да пажљиво слушају, понављају, повезују, попуњавају задатке -евалуација, усклађивање рада са индивидуалним способностима ученика -употрбљава француски језик у учионици у осмишљеном контексту, прилагођава говор узрасту и знању -третира ученике као одговорне, активне и креативне учеснике процеса -остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад		
Начиностваривања принципа, циљева и исхода и стандардипостигнућа		-комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод		
Начин и поступакстваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)		-континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке		

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (72 часа)

РАЗРЕД: шести

Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природногеографским, демографским, насеобинским, политичкогеографским, економскогеографским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Редни број	Сарджај	Број часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА Друштвена географија, предмет проучавања и подела	2	Успостави везе између физичкогеографских и друштвеногеографских објеката, појава и процеса -објасни појам природне средине -објасни појам географске средине -објасни појам и поделу друштвене географије	1.2.1. 111. 221. 321.	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, показују на карти, цртају, активни посматрачи, активни учесници у разговору	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступу ученику.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА		Одређује математичко-		Дефинишу, објашњавају, описују,	Организује и реализује наставу, мотивише ученике.	Помоћу вербалних метода (дијалог,	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу

	Географска(картографска) мрежа, Географска ширина и географска дужина, часовне зоне Појам географске карте и њен развој кроз историју Елементи карте(математички, географски и допунски) Картографски знаци и географски називи на картама Представљање рељефа на картама Подела карата према размери и садржини Оријентација у простору, оријентација карте помоћу компаса, сателитски навигациони системи и мерења на карти	12	географски положај на Земљи -објасни појам географска мрежа -објасни појам картографска мрежа -објасни појам паралела/екватор -објасни појам меридијан/Гринич -објасни појам географска ширина -објасни појам географска дужина -објасни појам часовне зоне -објасни појам датумска границе -објасни појам карте -објасни појам картографија -објасни појам географски атлас -објасни математичке елементе карте -објасни географске елементе карте -објасни допунске елементе карте -објасни појмове размер и размерник -објасни појам топоними -објасни појам контурни знаци -објасни појам линијски знаци -објасни појам ванразмерни знаци -објасни метод изохипси -објасни метод боја		набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, проналазе и показују на карти, цртају, активни посматрачи, активни учесници у разговору	Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.	монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

			-објасни метод шрафирања -објасни метод сенчења анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте -објасни појам општегеографске карте -објасни појам тематске карте -објасни појам крупноразмерне карте -објасни појам средњеразмерне карте -објасни појам ситноразмерне карте оријентише у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе -објасни појам компас/бусола -објасни појам GPS-a				
3.	СТАНОВНИШТВО Географско проучавање становништва, насељавање света у праисторији и појава првих цивилизација Број становника на Земљи и насељеност Земљине површине	8	Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора -објасни појам демографија -објасни појам популационе експлозије -објасни појам броја становника -објасни појам попис становништва -објасни појмове екумена и анекумена	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, показују на карти, активни посматрачи, активни учесници у разговору	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

	Природно кретање становништва Миграције становништва Структуре становништва Неравномеран популациони развој, популациона политика и развијеност Структуре становништва. Неравномеран популациони развој, популациона политика и развијеност	-објасни појам густине насељености -објасни појам демографија -објасни појам популациона експлозија -објасни појмове број и попис становника -објасни појмове екумена и анекумена -објасни појам густина насељености анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света -објасни појмове миграција, имиграција и емиграција -објасни полну структуру становништва -објасни старосну структуру становништва -објасни полно-старосну пирамиду -објасни појам људских раса -објасни појам народ -објасни појам светски језици -објасни економску структуру становништва			Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.		

			-објасни образовну структуру становништва -објасни појам народ/нација -објасни националну/етничку структуру становништва -објасни верску структуру становништва -објасни појам атеиста анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група -објасни појам светске популације -објасни појам неравномерне густине насељености					
4.	НАСЕЉА Појам, појава, положај и размештај насеља на Земљи Величина, функције и типови насеља Појам и одлике, типови села и процеси у	6	Анализира географски положај насеља -објасни појам насеља -објасни појам привремена насеља -објасни појам стална насеља објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету		Објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, показују на карти, активни посматрачи, активни учесници у разговору	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима,; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

	руралном простору Појам и одлике града, урбанизација, функције и привлачност градова Унутарградски простор, град и околина, конурбације и мегалополиси		-објасни административну функцију насеља -објасни индустријску функцију насеља -објасни саобраћајну функцију насеља -објасни трговинску функцију насеља -објасни туристичку функцију насеља доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економских и глобалним појавама -објасни појам урбанизације -објасни појам конурбације -објасни појам мегалополиса -објасни појам унутрашње структуре града -објасни структуру концентричних кругова -објасни појам депопулације објасни појам деаграризације			Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступу ученику.		
5.	ПРИВРЕДА Појам привреде, привредне делатности и привредни сектори	8	Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности		Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике;	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и

	Појам и подела пољопривреде и фактори који утичу на њен развој Пољопривреда и животна средина Земљорадња и сточарство Енергетски ресурси и њихово коришћење Појам индустрије, индустријализације и подела индустрије Фактори размештаја индустрије, индустријски простори у свету и утицај индустрије на животну средину Појам и подела саобраћаја Туризам , фактори развоја и типови туристичких простора Ванпривредне делатности Развијени и неразвијени региони и државе, савремени	-објасни појам привреда -објасни појам привредна делатност -објасни секторе привреде -објасни појам земљорадње -објасни појам сточарства -објасни појам индустријализације -објасни појам тешке индустрије -објасни појам лаке индустрије -објасни појам саобраћаја -објасни појам копненог саобраћаја -објасни појам воденог саобраћаја -објасни појам ваздушног саобраћаја -објасни појам туризма -објасни појам ванпривредне делатности -објасни појам развијене државе -објасни појам неразвијене државе -објасни последице развоја привредних делатности на географски простор вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету	помоћу посматрања, показују на карти, активни посматрачи, активни учесници у разговору	процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.	утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	посматрање знања и напредовања ученика

	геоекономски односи у свету Концепт одрживог развоја		-објасни концепт одрживог развоја -објасни последице развоја привредних делатности на географски простор				
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИ ОНИ ПРОЦЕСИ Појам државе и настанак првих држава Географски положај државе Величина државе, компактност територије и облик владавине Главни град и границе држава Промене на политичкој карти Европе после Другог светског рата Промене на политичко карти света после Другог светског рата Међународне организације- ЕУ, ОУН, НАТО, Г-7, Г-8	13	Објасни политичко-географску структуру државе -објасни појам државе -објасни појам Политичка географија -објасни одређивање географског положаја државе -објасни одређивање математичког географског положаја државе -објасни одређивање физичког географског положаја државе -објасни одређивање економског географског положаја државе -објасни одређивање саобраћајног географског положаја државе -објасни разлику држава према површини територије -објасни појам компактне државе -објасни појам фрагментисане државе -објасни појмове енклава и ексклава -објасни појам границе -објасни појам природне границе -објасни појмове етничке и неетничке границе	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима;; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

			-објасни појам главног града -објасни појам европског типа главног града -објасни појам америчког типа главног града -објасни појам република -објасни појам монархија представи процесе који су довели до формирања савремене политичкогеографске карте Европе и света -објасни појам промене броја држава у Европи -објасни појам промене броја -држава у свету -објасни појам територијалног интегритета -објасни појам интеграција -објасни појам Европска унија -објасни појам НАТО -објасни појам Уједињене нације					
7.	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ Појам географске регије и регионализације Име, географски положај, границе	17	Објасни како се издвајају географске регије -објасни појам географска регија -објасни појам регионализација -објасни појам регионална географија -објасни појам Европа		Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство;	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

	и величина Европе Разуђеност обала Европе Релеф и клима Европе Воде и биљни свет Европе Становништво и религије Европе Насеља Европе Привреда и фактори развоја привреде Европе Географске регије Европе	објасни појам граница Европе -објасни појам Евроазија -објасни основне одлике разуђености обале континента, одлике рељефа, вода, климе и биљног света -објасни појам „одлив мозгова“ -објасни појам индоевропска породица народа -објасни појам угро- финска породица народа -објасни појам урбанизације у Европи -објасни појам конурбације у Европи -објасни одлике привреде високоразвијених земаља у Европи -објасни одлике привреде средњеразвијених земаља у Европи -наведе обновљиве изворе енергије у Европи -објасни појам регије Европе -објасни појам Западна Европа -објасни појам Јужна Европа -објасни појам Северна Европа -објасни појам Источна Европа	посматрачи, активни учесници у разговору	процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступу ученику.	методом приближити градиво.	

			-објасни појам Средња Европа					
8	Систематизација	2						

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (72)

РАЗРЕД: шести

Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Увод (средњи век)	6	-разуме појам „средњи век“, - зна основне одлике овог периода - упознао је основне историјске изворе за историју средњег века	ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.8. ИС.1.2.1. ИС.1.2.3. ИС.1.2.5. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3.	-посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, - активно учествују у раду на часу.	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке

II	Европа и Средоземље у раном средњем веку	12	-зна да наведе основне податке везане за Велику сеобу и њене последице - зна основне податке и обележја византијске цивилизације као једне од најзначајнијих држава средњовековне Европе - зна основне одлике хришћанства и ислама -разуме улогу религије у друштву средњег века - зна основне одлике феудалног друштва	ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5.	посматрају, уочавају,откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, - активно учествују у раду на часу.	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју,коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативнопраћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
III	Срби и њихово окружење у раном средњем веку	14	- зна основне податке о насељавању Словена на Балканско полуострво, узроке и последице. - разуме процес развоја српске државе и	ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.4.	-посматрају, уочавају,откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу,	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју,коригује рад ученика, упућује ученике на	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативнопраћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и

			културе у раном средњем веку. - упознао се са најзначајнијим личностима и догађајима у овом периоду	ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1. ИС.2.2.3. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.2.4.	-активно учествују у раду на часу	истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	-дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
IV	Европа у позном средњем веку	12	-зна основне карактеристике државног уређења најзначајнијих европских земаља у позном средњем веку - зна основне одлике свакодневног живота у средњем веку. - разуме узроке и последице Крсташких ратова.	ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1 .ИС.1.2.2. ИС.1.2.3 .ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2 ИС.3.1.5.	-посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
V	Срби и њихово окружење у позном средњем веку	16	-препознаје корене српске државности у средњем веку - уочава везе и односе државама Европе,	ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.4.	-посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања,	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, кор	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно

			Медитерана и Балкана. - именује најважније догађаје и личности Срба у позном средњем веку.	ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4. ИС.2.2.5. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.4.	-одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	игује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	и формативнопраћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
VI	Српске земље и њихово окружење у доба османлијских освајања	12	-зна основне податке о османлијским освајањима на Балканском полуострву - разуме улогу Моравске Србије у борби против Османлија - зна најзначајније догађаје и личности из овог периода.	ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.4.	-посматрају, уочавају,откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју,коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативнопраћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (72 часа)

РАЗРЕД: шести

Циљ наставе и учење биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	36	-упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; -одреди положај органа човека и њихову улогу; -цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; -хумано поступа према организмима које истражује;	БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.2.4. БИ.2.2.1. БИ.2.2.2. БИ.2.2.3. БИ.2.2.4. БИ.3.2.2. БИ.1.6.1. БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.2.6.3. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

						- развијање самокритичност - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	
2.	Живот у екосистему	16	-направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; -размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; -илустрије примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином;	БИ.1.4.1. БИ.1.4.2. БИ.2.4.1. БИ.2.4.3. БИ.3.4.2. БИ.3.4.4. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.3. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

						- развијање самокритичност - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	
3.	Наслеђивање и еволуција	6	-истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; -идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; -повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом;	БИ.1.3.1. БИ.1.3.4. БИ.2.3.1. БИ.2.3.2. БИ.2.3.4. БИ.3.3.1. БИ.3.3.3. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

						- развијање самокритичност - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	
4.	Порекло и разноврсност живог света	6	- групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; - одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;	БИ.1.1.1. БИ.1.1.3. БИ.1.1.4. БИ.2.1.2. БИ.2.1.4. БИ.3.1.1. БИ.3.1.2. БИ.3.1.3. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања
5.	Човек и здравље	8	- прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе	БИ.1.5.3. БИ.1.5.4. БИ.2.5.4. БИ.3.5.4. БИ.3.5.5.	- слушају - посматрају - бележе - цртају			Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, домаћи

		свој став о значају њихових истраживања; -одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; -доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; -збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара -повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	БИ.1.6.1. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- развијање самокритичност - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	задачи,активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА (72 часа)

РАЗРЕД: шести

Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Редни број	Садржај	Бр.ч	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ - Значај и развој грађевинарства. - Просторно и урбанистичко планирање. - Култура становања у: урбаним и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора. - Кућне инсталације.	6	Повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења. Анализира карактеристике савремене културе становања. Класификује кућне инсталације на основу њихове намене.	Анализира карактеристике савремене културе становања, упознеј е историјски развој архитектуре и грађевинарства и поделу кућних инсталација	Учи ученике о значају урбанизма и просторног планирања, распореду просторија у стану. Кућним инсталацијама и правилном употребом	Коришћењем вербалне, демонстративн е методе, рад у групама	потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.). Вредновање активности - тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање), дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.
2.	САОБРАЋАЈ - Саобраћајни системи. - Саобраћајни објекти.	8	Класификује врсте саобраћајних објеката према намени. Повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају. Повеже коришћење информационих технологија у саобраћајним	Учи врсте грађевинских објеката у саобраћају, изградњу	Демонстрира врсте грађевинских објеката у саобраћају, као	Коришћењем вербалне, демонстрацион е методе графичког рада	Усмена провера знања, потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност,

	- Управљање саобраћајном сигнализацијом. - Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.		објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе. Демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације.	инфраструктуре и повезује са безбедношћу учесника у саобраћају	и правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла		креативност и др.).Решавање теста АМСС Оцењивање полигона
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ - Приказ грађевинских објеката и техничко цртање у грађевин. - Техничко цртање помоћу рачунара. - Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација.	18	Скицира просторни изглед грађевинског објекта. Чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола. Користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања. Самостално креира дигиталну презентацију и представља је.	Чита и црта грађевински технички цртеж уз коришћење правила и симбола	Учи ученике техничко цртање у грађевинарству и помоћу рачунара и даје предлог за унутрашње уређење стана.	Коришћењем вербалне, демонстрацион е ,методе графичког рада, рад на рачунару	Усмена провера знања , оцењивање графичких радова и рада на рачунару
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА - Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала. - Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди. - Организација рада у грађевинарству и пољопривреди. - Обновљиви извора енергије и мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије.	20	Класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене. Повеже коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину. Повеже алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова. Реализује активност која указује на важност рециклаже. Образлаже на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије. Правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора. Повеже значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије. Повеже гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране. Описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране.	Учи о врстама и својствима грађевинских материјала, алатима и машинама, важности рециклаже , обновљивим изворима енергије, изолацији куће	Описује ученицима занимања у области грађевинарства и пољопривред е,уознаје ученике са грађевинским материјалима , техничким средствима у грађевинарству ,организацијом рада , обновљивим изворима енергије и мерама за	Коришћењем вербалне, демонстрацион е ,методе графичког рада	Усмена провера знања , оцењивање графичких и практичних радова

	- Рециклажа материјала у грађевинарству и заштита животне средине. - Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије.				рационално и безбедно коришћење топлотне енергије , рециклажом и заштитом животне средине		
5.	КОНСТ. МОДЕЛОВАЊЕ - Самосталан рад на сопственом пројекту (Израда техничке документације; Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди или у области коришћења обновљивих извора енергије; Представљање идеје, поступка израде и решења производа; Одређивање тржишне вредности производа укључујући и оквирну процену трошкова; Представљање производа и креирање дигиталне презентације).	20	Израђује модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду. Самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образлаже избор. Самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ. Креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста. Припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује. Израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду. Учествоје у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела. Одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова.	Моделује машине и уређаје у грађевинарству и пољопривреди и модела који користи обновљиве изворе енергије	уводи ученике у алгоритме конст. моделовања, развија предузетнички дух, надгледа рад ученика	Коришћењем вербалне, демонстрационе, методе графичког и практичног рада	оцењивање графичких и практичних радова

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА (БРОЈ ЧАСОВА-36)

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљеви: Подстицање ,уознавање, опажање и представљање:Боја, простора, текстуре,комуникација,уобразиља у ликовним делима,природи и окружењу, свакодневном животу.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	БОЈА	17	Користи изражајна својства боја у ликовном раду.Познаје различите сликарске материјале и технике.Разуме улогу боје у свакодневном животу и ликовним делима.Изражава своје замисли одабраном ликовном техником.	ЛК.1.1.1 ЛК.1.1.2 ЛК.2.1.1 ЛК.2.2.1 ЛК.3.1.1 ЛК.3.2.1 ЛК.3.3.1 ЛК.3.3.3	Практичан рад ученика са цртачким и сликарским материјалима Опсервација уметничких дела Апстрактне уметности . Учествовање на ликовним конкурсима,такмичењима. Практичан рад ученика са цртачким и сликарским материјалима	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,показивање визуелних примера. Презентација преко лаптопа и дијапројектора. Оцењивање лик.радова.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалошка метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала
2.	ПРОСТОР	2	Описује естетски доживљај простора,обликује простор у коме живи користећи стечена знања из дизајна.	ЛК.1.1.1 ЛК.1.3.2 ЛК.1.3.3 ЛК.1.3.4 ЛК.2.1.1 ЛК.2.2.1 ЛК.3.1.1 ЛК.3.1.2	Опсервација уметничких дела Апстрактне уметности . Учествовање на ликовним			

				ЛК.3.2.3	конкурсима, такмичењима.			
3.	ТЕКСТУРА	8	Уочава и разликује површине и текстуре. Описује тактилни доживљај. Уочава различите текстуре у делима природе и човека. Прави разноврсне текстуре.	ЛК.1.1.1 ЛК.1.3.4 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.3.1.2 ЛК.3.2.1 ЛК.3.2.4	Практичан рад ученика са симулираним текстурама и са стварним текстурама. Теоријско и визуелно усвајање знања о Текстури као лик-елементу.	Развија и подстиче ученичко стваралачко мишљење и стварање. Демонстрација, практичан рад са децом, показивање визуелних примера. Презентација преко лаптопа и дијапројектора различитих епоха и сликарских праваца. Оцењивање лик. радова и припрема за ликовне конкурсе и такмичења.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалогска метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала
4.	КОМУНИКАЦИЈА	4	Разуме садржај визуелних порука и улогу визуелне комуникације у свакодневном животу ликовног техником. Разликује врсте визуелних порука и њихове намене.	ЛК.1.1.2 ЛК.1.2.3 ЛК.2.1.1 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.3.2.3 ЛК.3.2.4	Практичан рад ученика са графитним оловкама 2Б, 4Б, 6Б, 8Б; Практичан рад ученика са цртачким материјала и колажирање папира у боји, новина у реализацији у обликовању Рекламног панела.			
5.	УОБРАЗИЈА	5	Идентификује теме у одабраним уметничким делима и разуме значај маште и способности имажинације. Изрази своје замисли одабраном ликовном техником	ЛК.2.1.1 ЛК.2.1.2 ЛК.2.2.2 ЛК.3.1.2 ЛК.3.2.1 ЛК.3.2.1 ЛК.1.1.3 ЛК.1.2.3 ЛК.1.3.3	Практичан рад ученика са цртачким и сликарским материјалима. Опсервација уметничких дела. Апстрактне уметности. Учествовање на ликовним конкурсима, такмичењима.	Развија и подстиче ученичко стваралачко мишљење и стварање. Демонстрација, практичан рад са децом, показивање визуелних примера. Презентација преко лаптопа и дијапројектора различитих епоха и	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалогска метода,	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере;

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА (годишњи фонд часова 36)

РАЗРЕД: шести

Циљ наставе музичке културе јесте развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа, развијање музикалности и дечије креативности, неговање смисла за заједничко музицирање. Оперативни задаци наставе музичке културе су: - певање по слуху и из нотног текста песама наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске), - упознавање основних појмова из музичке писмености, - свирање на дечијим музичким инструментима, - упознавање музичких дела уз основне информације о делу и композитору и - развијање стваралачких способности.

Ред. број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ и музичко стварлаштво	10	Свирањем и певањем изводи песме различитих епоха и жанрова(дечје, Староградске, народне, уметничке), по слуху и по нотном тексту. Уме да изведе разноврстан музички репертоар као солиста или у хору, сналази се у вишегласном певању.	Осн. ниво: Ученик познаје основне елем.муз.писмености. Ученик може да пева или да свира (на неком од инструмен., једноставније музичке примере у тоналитетима са једним предзнаком, од 16 тактова, по слуху или нотном тексту.	Певање народних, староградских, уметничких, забавних(савремени забавни жанрови)и дечјих песама, наших и страних композитора, по слуху или нотном тескту, свирање на блок флаути, перкусијама, металофону, савладавање основа музичке писмености кроз свирање на инструменту или (и) певање у хору.	Клавирска пратња или пратња на неком другом инструменту, приликом свирања и певања ученика. Клавирска пратња је важна и уз мелодију коју је ученик сам написао.	Учење(певањем)песама по слуху и по нотном тексту, различитог садржаја и расположења традиционалне и уметничке музике, које су примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. - Свирање песама и лакших инструменталних дела по слуху и нот.тексту, на блок флаутама, мелодици, или металофону	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивна – аналитичкa - кооперaтивнa - практично вежбање
II	СЛУШАЊЕ	10	Зна да препозна вокалне,	Ученик познаје основна темпа				-монолошка ,

	МУЗИКЕ		инструменталне и вокално-инструменталне композиције. У слушаним примерима препознаје композицију на основу карактеристичног одломка. Препознаје соло песму, хорску песму и тонску боју појединих инструмената. Уочава сложену троделну песму и зна њену примену у уметничкој музици кроз стилизоване игре. Препознаје примену народне музике у уметничкој музици. Зна да изрази мишљење о слушаном делу.	и динамику, у слушаном делу и може да одреди и опише карактер композиције. Препознаје инструменталне и вокалне саставе, препознаје народно и уметничко музичко стваралаштво. Средњи ниво: Препознаје везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом.	Слушање вредних дела народне и уметничке музике, препознавање соло и хорске песме, Уочавање сложене троделне песме и њена примена у уметничкој музици кроз стилизоване игре, изражавање ученика о слушаном делу, примена народне музике у уметничкој музици, упознавање звука нових инструмената кроз слушане примере.	Наставник обезбеђује видео и аудио снимке различитих композиција, мотивише ученике активно слушају.	Слушање вокално-инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича.	-дијалогска - илустративно-демонстративна – аналитичка - кооперативна - практично вежбање
III	ИСТОРИЈА МУЗИКЕ (Упознавање музике различитих епоха)	16	Уме да опише основне карактеристике музике одређене епохе, разуме повезаност живота једног народа у одређеном историјском периоду, са уметничким развојем одређеног музичког жанра	Осн. ниво: Ученик уме да опише основне карактеристике музике историјско-стилских периода, музичких жанрова, народног стваралаштва.	У групном раду (израдом паноа, или других врста презентација), ученик користи савремена средства, интернет, како би се упознао са композиторима различитих музичких епоха .	Организује ученике за групни рад, израду паноа, припрема видео снимке, одн. презентације .	Слушањем музике и уз константну корелацију са предметима: Историја, ликовна култура(уметност) и географија, ученици упознају музичке основе хришћанске музике; видова извошења вокалне музике - упознавање развоја средњовековне музике и музике ренесансе	монолошка - дијалогска - илустративно-демонстративна аналитичка - кооперативна - практично вежбање

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ (72+54)**РАЗРЕД: шести**

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких у мења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни Број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	АТЛЕТИКА	15	-разликује правилно од неправилног држања тела -развијање и усавршавање моторичких способности -изводи покрете у задатом смеру -вешто изводи једноставне облике природног кретања	ФВ.1.1.3 ФВ.1.1.4 ФВ.1.1.5 ФВ.2.1.5 ФВ.2.1.7		-дискусија -ходање -трчање -вежбање -анализирање -објашњавање -такмичење	-групни -фронтални -Индивидуални	-разговор -демонстрација -физичко вежбање
2	РУКОМЕТ	7	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
3	КОШАРКА	30	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

			ученика за колективни живот и рад					
4	ГИМНАСТИКА	15	-вешто изводи задате вежбе са реквизитима и вежбе на справама -уочава своје моторичке способности и особине сличности и разлике међу вршњацима	ФВ.1.1.11. ФВ.1.1.12. ФВ.1.1.13. ФВ.1.1.19.		-вежбање -анализирање -поређење	-индивидуални -групни -фронтални	-демонстрација -физичко вежбање
5	ФУДБАЛ	5	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
7	Елементи спортске игре Основе тимских и спортских игара	34	-познаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад -развијање основних моторичких активности -развијање такмичарског духа -Користи елементе технике у игри -Учествује у унутар одељењским такмичењима	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -пешачење	-групни -рад у пару -комбиновани	-демонстрација -дијалог -физичко вежбање -турнири
8	Физичка и здравствена култура уз практичан рад	20	Користи терминологију вежбања Поштује правила понашања на просторима за вежбање Примењује мере безбедности Одговорно се односи према објектима и материјалним средствима	ФВ.1.2.1. ФВ.1.2.2. ФВ.1.2.3. ФВ.1.2.4. ФВ.1.2.5.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -пешачење	-групни -рад у пару -комбиновани	-демонстрација -дијалог -физичко вежбање -турнири

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО (36)

РАЗРЕД: Шести

Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	ИКТ	10	-едитују текст (креирање табела, фуснота, садржаја.. на уређају и у облаку) -едитују аудио садржај -едитују видео садржај -креирају интерактивне презентације (хиперлинк) -креирају једноставне анимације -креирају, чувају, објављују и представљају дигиталне садржаје користећи расположиве онлајн/офлајн алате -користе могућности које рачунарске мреже пружају у сфери комуникације и сарадње		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе.	Реализацију ове тематске целине започети навођењем примера примене ИКТ-а. Мотивисати ученике да дискутују о могућности примене ИКТ-а из њихове перспективе, да опишу искуства у коришћењу дигиталних уређаја и наведу оно шта је њима важно код дигиталних уређаја: добар	Циљ наставе и учења <i>информатике и рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталног садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у	-за примере из свакодневног живота изабрати проблеме који симулирају ситуације и проблеме из предмета које изучавају у школи или реалних ситуација из живота. У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко

						звук, боља фотографија, интернет, игрице, запажања како њихови родитељи користе ИКТ уређаје и слично. Ученике информативно упознати са предметом изучавања информатике и рачунарства и то навођењем примера који би њима били познати. Објаснити појам Информационо Комуникационе Технологије (ИКТ). Увести појам хардвер и софтвер.	друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.	оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења
2	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	6	-објасне појам, начин рада и предности рачунарских мрежа -објасне како раде најважнији мрежни сервиси (попут WWW) -објасне како функционише претраживање, како се бирају и рангирају резултати претраге -ефикасно користи технологију претраге		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у	Појаснити ученицима шта значи коришћење ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. Анализирати са ученицима од авог су материјала направљени ИКТ уређаји да ли се такви материјали могу рециклирати и на које све	Циљ наставе и учења <i>информатике и рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталног	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко

			-процени квалитет дигиталних садржаја		колико има потребе.	начине се одлагати ради заштите животне средине. Провери са ученицима њихова досадашња искуства у коришћењу веб прегледача (браузера). Увести појмове аутор и ауторска права. Упознати ученике са правилима понашања на интернету (енг. <i>Netiquette</i>). Обрадити теме безбедно – небезбедно и пожељно – непожељно понашање на интернету. У корелацији са другим предметима велику пажњу посветити томе како уређаји које свакодневно користе (рачунар, телефон, таблет) могу лоше да утичу на њихово здравље.	садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.	оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења
3	РАЧУНАРСТВО	18	-коришћење текстуалног програмског језика		Пажљиво прате излагање градива	Увести појам <i>програм</i>	Циљ наставе и учења	На почетку теме ученика упознати са циљевима и

		опште намене, формира рачунарски програм који за задате нумеричке вредности исписује и/или исцртава одговарајући резултат -у оквиру програма користи променљиве, петље и потпрограме (процедуре, функције, методе) као и нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности (једнодимензионе) -отклања синтаксне грешке и грешке у раду програма коришћењем исписа међурезултата -објасни појам алгорита као апстрахованог поступка који је имплементиран програмом -реши базичне алгоритајске проблеме над секвенцама вредности попут рачунања статистика (бројање минимума, максимума, збир), секвенцијалног проналажења и инверзија редоследа, као и да у задатку који је формулисан као опис реалног ли замишљеног догађаја препозна могућност примене		и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе.	<i>инпрограмирање.</i> Демонстрирати готове анимације и рачунарске игрице ради развијања свести и побуђивања мотивације да ученици сами могу да креирају своје игрице. Увести појам алгорита при решавању једноставног проблема. Истицати да се кроз учење програмирања и алгоритама развијају стратегије за решавање животних проблема, сваки задатак који себи постављамо у свакодневном животу се решава корак по корак, тј. Алгоритајски. Изабрати прог. окружење за визуелно програмирање (<i>Scratch</i>) које треба да омогући алгоритајско решавање	<i>информатике и рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталног садржаја и креирање рачунајских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.	исходиа наставе односно учења, планом рада и начинима оцењивања. У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, сист., залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења

			таквог алгоритма и на основу тога формира програм који представља решење задатка			проблема и основе програмирања. Кроз активну наставу и укљученост у процес креирања програма, ученици ће поступно усвојити потребне појмове, знања и вештине.		
4	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	2	- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези сатемом, формулацији и представљању резултата изакључака, одабира и примењује технике и алате у складу са фазам реализације пројекта, наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка, вреднује своју улогу у групи при изradi пројектног		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе	Наставник подстиче рад ученика, развој мишљења и разумевања менторска улога наставника омогућава подстицајну средину за рад инсистира на практичној примени стечених знања идентификује напредак у учењу и постигнућу		У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање и др.) вредновање акт., нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања пост. потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА БРОЈ ЧАСОВА 72**РАЗРЕД: шести**

Циљеви наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Редни број	Садржај	Број часова по	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	Увод	4	-стекне појам о начину како физика истражује природу -зна да разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела	Осн. 1.4.2	Спонтано прати ток посматране појаве, расуђује,поставља питања и да кроз примере уочава разлику између физичких тела и супстанција	упознати ученике са циљевима и садржајима програма упознати их са правилима рада упознати их са критеријумима оцењивања по областима Излаже нови садржај. Подстиче и усмерава ученике на размишљање. Поставља питања, сугерише,упућује да повезује са стеченим знањима	-фронтални -рад у паровима -групни - дијалогска метода - текстуална метода	- дијалогска метода, разговор
2	Кретање	14	- зна врсте кретања и описује их помоћу појмова и физичких величина - зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна - користи јединицу за	Осн. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3; 1.4.4 Ср. 2.2.1, 2.2.2; 2.4.1; 2.6.1, 2.6.2,	Посматрају кретање разних тела,самостално закључују и наводе примере, учествују у анализи рачунских задатака и дискутују решење задатака	Наводи примере.Наводи ученике да самостално изводе закључке.Поставља питања и подпитања.демонстрира,сугерише, детаљно објашњава,упућује у истраживачки рад,кординира рад у одељењу,развија партнерски однос кроз групни рад	-индивидуални -рад у пару -фронтални - дијалогска метода - илустративнодемонстра тивна метода -графичка метода -решавање рачунских задатака	1.Излагање садржаја тема уз одговарајуће демонстрационе огледе 2.Решавање квалитативних и квантитативних задатака 3.Лабораторијске вежбе

			брзину у SI систему: m/s -уме да измери и израчуна сталну брзину -разликује временски тренутак од временског интервала -користи јединице SI система набројаних физичких величина (m, s, ...)	2.6.3; 2.7.1 Нап. 3.2.1; 3.4.1; 3.7.1, 3.7.2				
3	Сила	14	- на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром -уме да измери силу динамометром -користи јединицу силе у SI систему: N -зна да је сила векторска величина	Осн. 1.1.1, 1.1.2 Ср. 2.1.1, 2.1.2; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напр. 3.7.1, 3.7.2	Пажљиво посматрају различита деловања које наставник показује отворено и радознано постављају питања, схвата повезаност физичких појава и истражује сам још нека деловања у природи	Подстиче ученике у коришћењу додатне литературе. Изводи идемонстрира огледе. Врши додатна објашњења, сугерише у повезивању теоретских и практичних знања	фронтални -рад у пару - индивидуални - дијалогска метода - текстуална метода - практични рад - демонстративна метода	1. Излагање садржаја тема уз одговарајуће демонстрационе огледе 2. Решавање квалитативних и квантитативних задатака 3. Лабораторијске вежбе
4	Мерење	13	- зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице	Осн. 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.5,	Посматра разна мерила и инструменте, уочава разлику при мерењу,	Објашњава и практично показује рад мерила и мерних инструмената. Указује на значај физ. величина и	-рад у групама - индивидуални -рад у паровима - дијалогска метода -	1. Излагање садржаја тема уз одговарајуће демонстрационе огледе 2. Решавање квалитативних

			- да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама -овлада мерењем следећих физичких величина: дужине, времена и запремине -уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром, мерном траком, нонијусом, хронометром, мензуром	1.4.6; 1.7.1, 1.7.2 Ср. 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4; 2.7.3 Напр. 3.4.1, 3.4.3; 3.7.1, 3.7.2	развија радозналост за мерење неких величина, записује неке мерене величине и закључује значај мерења у физици	јединица.Објашњава апсолутну и релативну грешку мерења,сугерише да стечена знања примене у пракси	илустративном демонстра тивна метода - практични рад - решавање рачунских задатака	и квантитативних задатака 3.Лабораторијске вежбе
5	Маса и густина	15	-добије представу о маси као карактеристики физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина -уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине -уме да одреди густину чврстих тела и течности	Осн. 1.1.1, 1.1.2 Ср. 2.1.1, 2.1.2; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напр. 3.7.1, 3.7.2	Посматра,уочава,врши и мерења,записује,закључује врши анализу задатака и математички израчунава непознату величину	Излаже нов садржај и буди радозналост код ученика.Подстиче ученике на истраживачки рад и самостално закључивање.наводи примену у техници,упућује ученика да стечена знања из других предмета као и из физике искористи при усвајању нових.	-фронтални -рад у пару -рад у групи -дијалогска метода - илустративном демонстра тивна метода - практични рад - решавање рачунских задатака	1.Излагање садржаја тема уз одговарајуће демонстрационе огледе 2.Решавање квалитативних и квантитативних задатака 3.Лабораторијске вежбе

			мерењем масе и запремине -зна јединице масе и густине у SI систему: kg, kg/m ³					
6	Притисак	12	- одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем - користи јединицу притиска у SI систему: Pa - схвати преношење притиска у течностима и гасовима - разуме Паскалов закон - разуме атмосферски притисак	Осн. 1.1.3; 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3 Ср. 2.1.1, 2.1.5, 2.1.6; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1 Напр. 3.1.3, 3.1.4	Посматра, пита, записује, наводи примере за притисак, решава просте задатке и примењује стечење знање за решавање проблема	Наводи примере и демонстрира огледе. Наводи примену и значај физике у свакодневном животу и техници, кординира, усмерава, објашњава.	-рад у групи -рад у пару -индивидуални - фронтални -дијалошка метода - илустративнодемонстра тивна метода -решавање рачунских задатака	1.Излагање садржаја тема уз одговарајуће демонстрационе огледе 2.Решавање квалитативних и квантитативних задатака 3.Лабораторијске вежбе

VII разред

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (144 часа)**РАЗРЕД: седми**

Циљеви учења Српског језика и књижевностијесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Књижевност Лектира КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен.Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градијација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. Хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам.	54	користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; разликује основне одлике стиха и строфе –укрштено, обгрљено и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; локализује књижевна дела из обавезног школског програма; разликује етапе драмске радње; разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; разликује облике казивања (форме приповедања); идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину;	CJ.1.2.1.. CJ.1.2.2.. CJ.1.2.3.. CJ.1.2.4.. CJ.1.2.5.. CJ.2.2.2.. CJ.2.2.3.. CJ.2.2.4.. CJ.2.2.5.. CJ.3.2.2.. CJ.3.2.3.. CJ.3.2.4.. CJ.3.2.5..	Самостално раде, одабирају, решавају различите задатке помоћу посматрања, долазе до одређених судова, наводе аргументе, доказују исправност, упоређују, дају примере, одвајају битно од мање битног, дефинишу, објашњавају , препричавају у	Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, спроведе иницијални тест и анализира стање. Подстицати код ученика развој мишљења и разумевања, омогућити подстицајну средину за рад и учење, охрабривати и помагати ученицима, инсистирати на систематичности у раду, оцењивањем мотивисати ученике и проценити ниво постигнућа ученика. Подстицати их да упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби.

	Пословице, изреке; питалице; загонетке. Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет. Драмска ситуација. Драма у ужем смислу.		размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упоређи књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст; разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; уочи делове именичке синтагме; разликује граматички и логички субјекат; разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; идентификује врсте зависних реченица; искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; примени основна правила конгруенције у реченици; доследно примени правописну норму; – разликује дугосилазни и дугоулазни акценат; – говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; – напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице; – користи технички и сугестивни опису изражавању; – препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу; – пронађе потребне информације у нелинеарном тексту; – напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила; – примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.); – састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); – правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима.					
2.	Језик Граматика Правопис Ортопедија Грађење и основна значења глаголских облика: футур II,	52	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -повезује граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; -препозна делове речи у вези са њиховим грађењем;	CJ.1.1.3. CJ.1.1.4. CJ.1.1.5. CJ.2.1.3.	Самостално раде, одабирају, решавају различите задатке	Подстицати код ученика развој мишљења и разумевања, омогућити подстицајну средину за рад и учење,	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака,

	императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови. Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница. правописних знакова.		- разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнोजичку норму; - одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; - препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; - разликује реченице по комуникативној функцији; - доследно примењује правописну норму; - користи правопис (школско издање); - правилно изговара речи водећи рачуна о дужини; - разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи. - разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнोजичку норму; - одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; - препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; - разликује реченице по комуникативној функцији; - доследно примењује правописну норму; - користи правопис (школско издање); - правилно изговара речи водећи рачуна о дужини; - разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи.	CJ.2.1.4. CJ.3.1.3. CJ.3.1.4.	помоћу посматрања, долазе до одређених судова, наводе аргументе, доказују исправност, упоређују, дају примере, одвајају битно од мање битног, дефинишу, објашњавају , препричавају у	охрабривати и помагати ученицима, инсистирати на систематичности у раду, оцењивањем мотивисати ученике и проценити ниво постигнућа ученика. Подстицати их да упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима и да самостално писмено изражавају своје мисли.	аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	писмених вежби и контролних вежби.
3.	Језичка култура Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови.	38	- употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање;	CJ.1.3.1. CJ.1.3.2. CJ.1.3.3. CJ.1.3.4. CJ.1.3.5. CJ.1.3.6. CJ.2.3.1.. CJ.2.3.2.	Самостално раде, одабирају, решавају различите задатке помоћу	Подстицати код ученика развој мишљења и разумевања, омогућити подстицајну средину за рад и учење, охрабривати и	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко –	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених

	Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.	- разликује и гради аугментативе и деминутиве; - саставља обавештење, вест и кратак извештај - разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; - проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; - драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста - говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; - изражајно чита обрађене књижевне текстове.	CJ.2.3.3. CJ.2.3.4 CJ.2.3.5. CJ.3.3.1. CJ.3.3.2. CJ.3.3.3.. CJ.3.3.4. CJ.3.3.5. CJ.3.3.6.	посматрања, долазе до одређених судова, наводе аргументе, доказују исправност, упоређују, дају примере, одвајају битно од мање битног, дефинишу, објашњавају , препричавају у	помагати ученицима, инсистирати на систематичности у раду, оцењивањем мотивисати ученике и проценити ниво постигнућа ученика. Подстицати их да упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима и да самостално писмено изражавају своје мисли.	синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	вежби и контролних вежби.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА 144 ЧАСОВА)**РАЗРЕД: седми**

Циљ наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, као и да:

оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама; оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима; развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;

осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна засхватање појава изаконитости у природи и друштву; оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;

представља основу за успешно настављање математичког образовања, као и засамообразовање; доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Реални бројеви	20 (8+12)	израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; - одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; - на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег	МА.2.2.2. МА.3.1.1. МА.3.2.2.	Уочава, закључује, проверава, примењује.	Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, са правилима рада, критеријумима оцењивања по областима, снима иницијално стање, презентује, усмерава ученика, подстиче на размишљање, развија код	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалогске, рада са текстом, илустрације, демонстрације, самосталних радова ученика.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу, праћење израде домаћих задатака, помоћу иницијалног теста, писмених задатака и контролних вежби.

			бројевног израза са реалним бројевима; -одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; -нацрта график функције $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; -примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама.			ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима.	
2.	Питагорина теорема	18 (7+11)	Ученик ће бити у стању да примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима.	МА.1.3.2. МА.2.3.2. МА.2.4.3. МА.3.3.2.	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, израчунава, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче на размишљање.		
3.	Цели алгебарски изрази	45 (19+26)	Ученик ће бити у стању да израчуна степен реалног броја и примени основне рачунске операције.	МА.1.2.2. МА.2.2.2. МА.3.2.2. МА.1.2.3. МА.2.2.3. МА.3.2.2. МА.3.2.3.	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, раставља.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		
4.	Многоугао	22 (7+15)	-примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; -израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост;- конструише ортоцентар и тежиште троугла;- примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у		Уочава, именује, разликује, упоређује, црта, конструише, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче на размишљање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		

			конструктивним задацима.					
5.	Круг	18 (7+11)	-трансформише збир, разлику и производ полинома; -примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; -растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); -примени трансф. полинома на решавање једначина.	МА.1.3.3. МА.2.3.3. МА.3.3.3. МА.3.4.1.	Уочава, закључује, разликује, от крива зависност, приказује, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика.		
6.	Обрада података	5 (2+3)	Ученик ће бити у стању да одређује средњу вредност, медијану и мод.	МА.1.5.2. МА.1.5.3. МА.2.5.2. МА.2.5.3. МА.3.5.2. МА.3.5.3.	Уочава, закључује, разликује, израчунава, открива релацију, примењује.	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свакодневном животу.		
7.	Обнављање градива из претходних разреда	4		-	Уочава, закључује, разликује, открива релацију, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче на размишљање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
8.	Израда и исправка писмених задатака	12						

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА 72)

РАЗРЕД: седми

Циљеви: Усвајање функционалних знања о језичком систему и култури, као и развијање стратегија учења страног језика. Оспособљавање ученика за основну писмену и усмену комуникацију, као и развијање његовог позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и култури.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Starter unit Уводна тема Описивање радњи у садашњости и прошлости.	2+2	- разумеју једноставније текстове у којима се описују радње у садашњости и прошлости; - размене појединачне информације и/или неколико информација које се односе на радње у садашњости и прошлости; опишу радње у садашњости и прошлости користећи неколико везаних исказа; - разумеју и описују сличности и разлике у	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14.	Слушање и читање текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања

			свакодневним активностима тинејџера у земљама циљне културе и код нас.	2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.6.	о себи и тражење и давање информација о другима		илустративни метод	
2.	Fads and fashion Трендови и мода Изражавање интересовања, допадања и недопадања; описивање радњи у прошлости.	7	- разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање интересовања, допадања и недопадања; - размене информације које се односе на интересовања, допадање и недопадање; - разумеју једноставније текстове којима се изражавају интересовања и описују искуства и догађаји у прошлости; - размене појединачне информације и/или неколико информација које се односе на искуства и радње у прошлости; опишу радње у прошлости користећи неколико везаних исказа; - разумеју и опишу сличности и разлике у модним трендовима у	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.16. 3.1.17.	Слушање и читање текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања

			земљама циљне културе и код нас.	3.1.25. 3.1.29. 3.1.30.				
3.	Sensations Oseћаји Изражавање допадања, недопадања и препорука; описивање искуства које је почело у прошлости и још увек траје; позив за заједничкој активности и реаговање на њега; описивање појава, радњи, стања и збивања.	10	- разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање допадања, недопадања и препорука; - размене информације које се односе на допадање, недопадање и препоруке; - разумеју и упуте позив на заједничку активност и реагују на њега уз одговарајуће образложење;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17.	Слушање и читање текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања
4.	Adventure Авантура Описивање места; описивање искуства и догађаја у прошлости	7+3	-разумеју једноставније текстове који се односе на опис места; - опишу место користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства и догађаји из прошлости;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1.	Слушање и читање текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања

			- размене појединачне и/или неколико везаних информација у низу о догађајима из прошлости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опишу познату личност из циљне културе.	1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.	иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	
5.	Material world Материјални свет Изражавање мишљења; описивање предмета; изражавање количина, димензија и цена;	10	-разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање мишљења; - изразе мишљење, слагање и неслагање и дају кратко образложење;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22.	Слушање и читање текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања

	изражавање мишљења.		-разумеју једноставније текстове који се односе на опис предмета; - упореде и опишу предмете користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније исказе који се односе на количне, димензије и цене; - размене информације у вези са количинама, димензијама и ценама; - разумеју и објасне сличности и разлике у потрошачким навикама људи у циљној култури и код нас.	1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.	саговорника и иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	
6.	Years ahead Године које долазе Изражавање претпоставки, и могућности; исказивање одлука, планова и	7	- разумеју једноставнији текст који се односи на изражавање претпоставки, могућности, и исказивање обећања,	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17.	Слушање и читање текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови

	намера у будућности.		планова и намера у будућности; - размене једоставније исказе који се односе на изражавање претпоставки, могућности, обећања, планова и намера у будућности; - саопште шта они или неко други планира, намерава, предвиђа; - уоче и опишу сличности и разлике у планирању обавеза и активности између тинејџера у циљној култури и код нас.	1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.	усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	вештина и различите технике формативног оцењивања
7.	Learn Учи Изражавање мишљења, слагања/неслагањ	7+2	-разумеју једоставније текстове који се односе на изражавање мишљења;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10.	Слушање и читање текстова који се односе на	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у

	а; изражавање способности у прошлости, садашњости и будућности; исказивање обавеза, правила и савета.		- изразе мишљење, слагање и неслагање и дају кратко образложење; - разумеју једноставнији текст који се односи на изражавање способности у прошлости, садашњости и будућности; - размене и саопште информације које се односе способности у прошлости, садашњости и будућности користећи једноставнија језичка средства;	1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29.	дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања
8.	Big ideas Велике идеје Изражавање мишљења и предлога; исказивање	5+3	- разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање мишљења и предлога;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13.	Слушање и читање текстова који се односе на дате	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама,

	могућности у садашњости и будућности.		- размене информације које се односе на изражавање мишљења и предлога;	1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1.	ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације ; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	а за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	задачи у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања
9.	On screen На екрану Изражавање мишљења и предлога; описивање радњи у прошлости, садашњости и будућности	7	- разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање мишљења и предлога;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22.		Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага а за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задачи у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА) 72**РАЗРЕД: седми**

Циљеви: Настава француског језика у седмом разреду има за циљ да оспособи ученика да у свакодневним ситуацијама комуницира у усменом и писаном облику користећи фреквентне речи и једноставне изразе, у складу са својим потребама и интересовањима. Усмерена је на осамостаљивање ученика у учењу, развијање свести о значају вишејезичности, усавршавање језичких вештина, продубљивање знања о језику који учи као и сазнања о цивилизацијским и културолошким одредницама народа који говоре тим језиком. По завршетку седмог разреда ученик треба да разуме краће и једноставне усмене исказе ако се говори разговетно и умереним темпом, разуме општи садржај кратких и једноставних текстова после два до три слушања, проналази одређену информацију у тексту, у новом тексту препознаје познате речи и изразе, разуме општи садржај и смисао краћих текстова; користећи једноставне исказе изражава своја искуства, осећања и мишљење; укратко описује личности, догађаје и ситуације из области свог интересовања, саставља кратак текст о одговарајућој теми, самостално пише речи и краће реченице поштујући правопис; на једноставан начин се споразумева са саговорницима који говоре полако и разговетно о свакодневним ситуацијама и помажу ученику да их разуме; уме да напише: кратко лично писмо, кратку једноставну поруку, разгледницу и сл; изражава утиске и осећања о текстовима, препознаје елементе културе у тексту, препознаје и користи глаголске облике за садашњост, прошлост и будућност; употребљава правилно прилоге, придеве и везнике за координацију, препознаје и правилно користи основне фонолошке (интонација, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, базични ред речи у реченици), користи разне врсте медијске продукције намењене учењу језика (штампани медији, аудио и аудиовизуелни записи, компакт дискови, Интернет)

Ред. број	Садржај	Број часова	Исходи	Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
1.	Путовања Историја и географске особености Француске	8	Ученик је у стању да говори о свом распусту користећи перфекат. Ученик разуме употребу перфекта. Ученик уме да изрази своје утиске. Ученик је у стању да опише свој распуст. Ученик правилно користи имперфекат за описе и трајне радње. Ученик уме да наведе превозна средства. Ученик је у стању да препозна и наведе неколико чињеница из историје и географије Француске. Ученик разликује употребу	- Речи и изразе који се односе на тему: passer, un site touristique, une impression, la rentrée, un moniteur, partir, sentir, un membre, un fleuve, conquérir, un peuple, lexique des voyages et des vacances, les moyens de transport

			перфекта и имперфекта у говору и писаном тексту. Ученик је у стању да на карти Француске препозна регионе и регионалну поделу. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања.	
Стандарди постигнућа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23.1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.6.2.1.8.2.1.12. 2.1.13. 2.1.15.2.1.17.2.1.19.2.1.20.2.1.22.2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4.2.3.2.			
2.	Школа Професионални живот – будуће занимање	7	Ученик је у стању да говори о својим школским и ваншколским активностима и хобијима. Ученик је у стању да користи блиско будуће време. Ученик је у стању да разуме и правилно употреби прости футур. Ученик је у стању да говори о својим школским обавезама и избору занимања. Ученик је у стању да разуме интервју са стручњаком у некој области. Ученик је у стању да опише професију која га интересује. Ученик уме да користи негацију. Ученик је у стању да опише школски систем у Француској и да га упореди са школским системом у Србији. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања.	- Речи и изразе који се односе на тему: les loisirs, continuer à, arrêter de, une activité, le brevet, l'orientation, une application, une information, un événement, une rédaction, un sujet, vocabulaire des loisirs, vocabulaire des professions
Стандарди постигнућа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4. 2.3.5.			
4.	Први контролни задатак	1	провери и утврди усвојене садржаје	-
5.	Слободно време – забава, разонода, хобији	8	Ученик је у стању да наведе неколико музичких врста и стилова. Ученик је у стању да говори о стиливима и врстама музике коју воли. Ученик је у стању да изрази свој укус.	- Речи и изразе који се односе на тему: un CD, un genre, la variété française, consulter, inviter, les films à l'affiche, un musicien, une musicienne, une couverture, un album, une influence, les genres

			Ученик је у стању да изрази жељу користећи кондиционал. Ученик је у стању да наведе неколико филмских жанрова и да говори о жанровима који му се допадају и не допадају. Ученик је у стању да говори о свом омиљеном певачу или певачици. Ученик правилно користи заповедни начин. Ученик уме да да препоруку или савет. Ученик уме да хронолошки организује своје излагање. Ученик је у стању да наведе имена француских музичара и да говори о француској музици. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања.	musicaux, les genres cinématographiques, les instruments de musique
Стандарди постигнућа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.2.			
6.	Писмени задатак	3	Правилно записује	
7.	Млади – интернет и друштвене мреже Обичаји, традиција и прославе (празници)	8	Ученици су у стању да опишу предмет и да објасне његову употребу. Ученици су у стању да користе упитне реченице. Ученици препознају француске телевизијске канале. Ученици су у стању да говоре о телевизијским емисијама које гледају. Ученици су у стању да говоре о садржајима на интернету које користе и који их занимају. Ученици разликују добре од лоших садржаја. Ученици су у стању да правилно употребе прилоге за начин. Ученик је у стању да наведе најпопуларније друштвене мреже и да их правилно користи. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања.	- Речи и изразе који се односе на тему: une enceinte, une connexion, connecté, sans fil, une émission, une chaîne, une télécommande, Internet, un réseau social, chatter, abuser de, les formes et les matières, avoir besoin de, servir, ça sert à -писање кратке електронске поруке
8.	Мода и облачење	8	Ученик је у стању да опише себе и другу особу (физички изглед и карактерне особине). Ученик је у стању да објасни сличности (и разлике) са чланом породице. Ученик је у стању да наведе називе одеће. Ученик је у стању да каже који величину одеће и обуће носи као и цену одређеног одевног предмета.	-- Речи и изразе који се односе на тему: ressembler à, une ressemblance, une différence, les vêtements, les soldes, cher, coûter, un style, la mode, être branché, être à la mode, les couleurs, les tissus, les tailles

			Ученик правилно користи показне придеве и заменице. Ученик је у стању да опише свој стил одевања и да наведе називе одеће која му се допада. Ученик је у стању да правилно пореди два предмета или особе користећи компаратив и суперлатив придева. Ученик је у стању да наведе неколико француских модних марки. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања.	
Стандарди постигнућа		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20.1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.2. 2.1.3.2.1.6.2.1.12. 2.1.13.2.1.14. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.2.		
9.	Исхрана и гастрономске навике	8	-Ученик је у стању да разликује врсте ресторана и да говори о свом омиљеном ресторану. Ученик је у стању да предложи излазак, да упуту, прихвати или одбије позив на активност. Ученик је у стању да разликује неколико израза из француског говорног језика од израза из књижевног језика. Ученик је у стању да напише позивницу за прославу. Ученик је у стању да наведе свој број телефона и мејл. Ученик је у стању да наведе здраве намирнице. Ученик је у стању да изрази одређену и неодређену количину. Ученик разуме рецепт за једноставно јело и уме да састави листу састојака за јело. Ученик је у стању да опише начин исхране у школама у Француској и упореди га са системом у Србији. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања.обичајима -описује путовање	- Речи и изразе који се односе на тему: proposer, accepter, se mettre d'accord, un SMS, un texte, une abréviation, l'arobase, équilibré, la santé, se développer, le langage SMS, les types des restaurants, avoir faim, avoir soif, formules de politesse
Стандарди постигнућа		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13.1.1.15. 1.1.19.1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23.1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4.1.3.2.2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.2.		
10.	Други контролни задатак	1	-правилно записује познату лексику; -познаје и примењује једноставније граматичке елементе и конструкције	

11. Спорт и здравље	9	Ученик је у стању да изрази поседовање уз правилно коришћење облика присвојних придева и заменица првог и другог лица. Ученик уме да наведе делове лице и тела. Ученик је у стању да наведе неколико спортова и да каже којим спортом или активношћу се бави. Ученик уме да говори о здравим животним навикама. Ученик је у стању да користи основне и редне бројеве. Ученик разуме текст који говори о загађењу. Ученик уме да говори о узроцима загађења и да предложи решења. Ученик је у стању да наведе најпопуларније спортове у Француској и упореди их са ситуацијом у Србији. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања.	- Речи и изразе који се односе на тему: l'hygiène, une règle, le corps, se détendre, être fatigué, faire de l'exercice, respirer, l'oxygène, la pollution, pollué, polluer, sauver, vocabulaire des sports, les parties du corps, le vocabulaire de l'écologie
Стандарди постигнућа	1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.		

12. Норме и вредности		8	Ученик је у стању да разуме породичне односе и да опише породичну прославу. Ученик правилно користи личне заменице директног и индиректног објекта. Ученик правилно користи погодбену реченицу. Ученик уме да говори о организовању хуманитарне акције. Ученик разуме текст који говори о учешћу младих у хуманитарним акцијама. Ученик уме да пита за правац и да објасни правац. Ученик уме да се договори о месту и времену састанка. Ученик је у стању да објасни структуру типичне породице у Француској и упоређи их са породицом у Србији. Ученик разуме захтеве које ДЕЛФ А2 испит поставља пред њега и у стању је да уради вежбања		- Речи и изразе који се односе на тему: un mariage, les jeunes mariés, féliciter, une action humanitaire, l’eau potable, la mairie, le maire, vivre, une communauté, une institution, les commerces, les institutions
Стандарди постигнућа		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18.1.1.19.1.1.20.1.1.21. 1.1.22. 1.1.23.1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4.1.3.1.1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.6. 2.1.7. 2.1.8.2.1.12. 2.1.13.2.1.15. 2.1.16. 2.1.19.2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.24. 2.1.25. 2.1.26.2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4.2.3.1. 2.3.2. 2.3.4.			
13.	Други писмени задатак	3	-правилно записује познату лексику; -познаје и примењује једноставније граматичке елементе и конструкције		
Активности наставника		-иницирање комуникације,подстицање учника да учествују у раду, мотивисање ученика да усвајају лексику ,постављење питања,давање инструкција,организовање рада, мотивисање ученика да пажљиво слушају, понављају,повезују,попуњавају задатке -евалуација, усклађивање рада са индивидуалним способностима ученика -употрбљава француски језик у учioniци у осмишљеном контексту,прилагођава говор узрасту и знању -третира ученике као одговорне, активне и креативне учеснике процеса -остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад			
Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа		-комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод			
Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)		-континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке			

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (БРОЈ ЧАСОВА 72)

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ учења Географије да ученик на основу усвојених знања о географским појмовима, појава , процесима у свету, разуме односе и везе између природних и друштвених елемената географске средине на примерима континената, њихових регија и држава.

Редн и број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	Регија и регионална географија Регионална географија, географска регија, принцип регионализациј е	1	дефинише предмет проучавања циљеве и задатке регионалне географије-зна да дефинише појам регије и може да наведе критеријуме регионализације	•објасни појам географска регија •објасни појам регионализација •објасни појам регионална географија	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима,; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступа ученику.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.

2	Географске регије Европе	34	Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; Приказује на некој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради панова, зидних новина, постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	стекну знања о битним природногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства; - упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света; - разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго); - развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикултуралним срединама у свету; - упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу; - развијају жељу и стичу потребу за даљем образовањем и самообразовањем са циљем да се што успешније укључе у даље стручно оспособљавање; - кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу; - се оспособе за самостално коришћење географске литературе и различитог графичког и илустративног материјала у циљу лакшег	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

			пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама;Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; Вреднује улогу међународних организација у свету;			савладавања наставног градива и оспособљавања за самостални рад.	
4	Азија Евроазија, Стари свет,Југозапад на Азија, Јужна Азија, Југоисточна Азија, Источна Азија, Централна Азија	13	Проналази на карти државе проучаване регије и именује их; Приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености	стекну знања о битним природногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства; - упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света; - разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

		издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; Доводе у везу живот становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и	-богате речник -раде на изради паноа, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго); - развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикулт уралним срединама у свету; - упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу; - развијају жељу и стичу потребу за даље образовање и самообразовање са циљем да се што успешније укључе у даље стручно оспособљавање; - кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу; - се оспособе за самостално коришћење географске литературе и различитог графичког и илустративног материјала у циљу лакшег савладавања наставног градива и оспособљавања за самостални рад.	-кроз контролне и писмене задатке

			упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; Вреднује улогу међународних организација у свету;				
5	Африка Сахарска Африка и афрички медитеран Подсахарска Африка	11	Исходи као и за претходне континенте	посматрају, учавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно- образовном процесу.	стекну знања о битним природногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства; - упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света; - разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго); - развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикултуралним срединама у свету; - упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу; - развијају жељу и стичу потребу за даље образовање и самообразовање са циљем да се што успешније укључе у даље стручно	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

				изради презентација датих наставних јединица.		оспособљавање; - кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу; - се оспособе за самостално коришћење географске литературе и различитог графичког и илустративног материјала у циљу лакшег савладавања наставног градива и оспособљавања за самостални рад.	
6	Северна Америка Англоамерика Средња Америка Латинска Америка Јужна Америка Панамска превлака, Амазонија, Анди, Амазон, Индијанци, Латинска Америка	6 3	Исходи као и за претходне	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноя, зидних новина, постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	стекну знања о битним природногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства; - упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света; - разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго); - развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикулт уралним срединама у свету; - упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу; - развијају жељу и стичу потребу за даље образовање и самообразовање са циљем да се што	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

				ученике на изradi презентација датих наставних јединица.		успешније укључе у даље стручно оспособљавање; - кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу; - се оспособе за самостално коришћење географске литературе и различитог графичког и илустративног материјала у циљу лакшег савладавања наставног градива и оспособљавања за самостални рад.	
7	Аустралија и Океанија	5	Исходи као и за претходне континенте	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изradi паноа, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања,	стекну знања о битним природногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава; - се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства; - упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света; - разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго); - развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикулт уралним срединама у	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

				за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	-прати све новине у васпитно-образовном процесу.	свету; - упознају различите културе континентата, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу; - развијају жељу и стичу потребу за даље образовање и самообразовање са циљем да се што успешније укључе у даље стручно оспособљавање; - кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу; - се оспособе за самостално коришћење географске литературе и различитог графичког и илустративног материјала у циљу лакшег савладавања наставног градива и оспособљавања за самостални рад.	
8	Поларне области Арктик, Северни пол, Ескимии, Антарктик, Јужни пол	3	Исходи као и претходни	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (групно)	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и	стекну знања о битним природногеографским одликама ваневропских континентата, њихових регија и појединих држава; - стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континентата, њихових регија и појединих држава; - се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства; - упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света; - разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго); - развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

				-одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	мултикулт уралним срединама у свету; - упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу; - развијају жељу и стичу потребу за даље образовање и самообразовање са циљем да се што успешније укључе у даље стручно оспособљавање; - кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу; - се оспособе за самостално коришћење географске литературе и различитог графичког и илустративног материјала у циљу лакшег савладавања наставног градива и оспособљавања за самостални рад.	

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (72)

РАЗРЕД: седми

Циљнаставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Успон Европе (Европа од краја XV до краја XVIII века)	13	-разуме појмове феудализам и капитализам -познаје најважније техничке проналаске који су омогућили прекоокеанску пловидбу и колонизацију -познаје најважније личности и њихова дела из доба великих географских открића - познаје најважније личности и њихова дела из доба хуманизма и ренесансе -разуме суштину промена које су настале у Европи и свету у XV и XVI веку -уме да користи историјске карте	ИС.1.1.1.ИС.1.1.2. ИС.1.1.6.ИС.1.1.8. ИС.1.1.9.ИС.1.1.10. ИС.1.2.1.ИС.1.2.4. ИС.1.2.5.ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6.ИС.2.2.2. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5.ИС.3.1.6.	-посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и задатке
II	Српски народ под страном	15	-познаје друштвено, државно и војно уређење	ИС.1.1.6.ИС.1.1.7. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10.ИС.1.2.1.	-посматрају, уочавају,	Планира извођење наставе,	комуникативно-интерактивни приступ, групно и	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива,

	влашћу од XVI до XVIII века		турске државе у новом веку -познаје и разуме положај српског народа у оквиру турског царства -познаје најважније ратове Турске и њених хришћанских противника - познаје најважније чињенице у вези Велике сеобе Срба као и њене последице -разуме значај Српске православне цркве у време турске и аустријске владавине - познаје и разуме положај српског народа у оквиру аустријског царства -уме да користи ист. карте	ИС.1.2.2. ИС.1.2.4. ИС.1.2.5. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.2.1. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.	откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
III	Доба револуција (Европа и свет од краја XVIII века до седамдесетих година XIX века)	19	-познаје основне привредне, друштвене, политичке и културне промене које су се десиле крајем XVIII и почетком XIX века -схвата појам грађанско друштвено уређење и разлике између њега и сталешког друштвеног уређења - познаје најважније личности и њихова дела из доба грађанских револуција	ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.7. ИС.1.2.8. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1. ИС.2.2.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.5. ИС.3.2.6. ИС.3.2.7.	-посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и

			-разуме значај ових промена на судбину српског народа у XIX веку -разуме појмове национализам, национални покрет и национална држава и њихов значај - уме да користи ист. карте				и илустративни метод	комуникацију, кроз контролне задатке
IV	Нововековне српске државе Србија и Црна Гора	18	-познаје најважније чињенице у вези Првог и Другог српског устанка и историје српског народа до 1878. године -познаје најважније резултате и последице Првог и Другог српског устанка - познаје најважније личности и њихова дела из доба Првог и Другог српског устанка и историје српског народа до 1878. године -уме да користи историјске карте	ИС.1.1.7.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10.ИС.1.2.1. ИС.1.2.3.ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5.ИС.2.2.2. ИС.3.1.1. ИС.3.1.3.ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.2.	-посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
V	Српски народ под страном влашћу од краја XVIII века до седамдесетих година XIX века	7	-познаје основне чињенице о националним покретима Срба у Аустрији, Босни и Херцеговини и Црној Гори у XIX веку -уме да користи историјске карте	ИС.1.1.7.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10.ИС.1.2.1. ИС.1.2.3.ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.5. ИС.2.2.2. ИС.3.1.1.ИС.3.1.3.ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.				

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (72 часа)

РАЗРЕД: седми

Циљ наставе и учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем и развије одговоран однос према себи и природи.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Наслеђивање и еволуција	10	-прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; -упореди бесполно и полно размножавање -идентификује разлике између митозе и мейозе на основу промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; -одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији; -шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу;	БИ.1.3.1. БИ.1.3.4. БИ.2.3.1. БИ.2.3.2. БИ.2.3.4. БИ.3.3.1. БИ.3.3.3. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илюстративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

					- изводе закључке - представљају резултате рада	- подстиче коришћење ИКТ у истраживању	-рад у пару	
2.	Јединство грађе и функције као основа живота	32	-одреди положај организма на дрвету живота на основуприкупљених и анализираних информација о његовој грађи; -упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; -користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива.	БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.2.4. БИ.2.2.1. БИ.2.2.2. БИ.2.2.3. БИ.2.2.4. БИ.3.2.2. БИ.1.6.1. БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.2.6.3. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада - резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративна-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци,задовољство ученика на часу,домаћи задаци,активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

3.	Порекло и разноврсност живог света	11	-разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомикључева; -повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;	БИ.1.1.1. БИ.1.1.3. БИ.1.1.4. БИ.2.1.2. БИ.2.1.4. БИ.3.1.1. БИ.3.1.2. БИ.3.1.3. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања
4.	Живот у екосистему	12	-у мрежи идентификује основне односе у биосфери на задатим примерима; -илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције; -упоређи прикупљене податке о изабраној врсти и њеној	БИ.1.4.1. БИ.1.4.2. БИ.2.4.1. БИ.2.4.3. БИ.3.4.2. БИ.3.4.4. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација)	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и

			бројности на различитим стаништима; -повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; -анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; -идентификује трофички ниво организамаисхране;	БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.3. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	ким прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче - оришћење ИКТ у истраживању	фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	креативност ученика, посматрање, кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања
5.	Човек и здравље	7	-анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; -идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимича);-планира време за рад, одмор и рекреацију;-доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци;-аргументује предности вакцинације; -примени поступке збрињавања лакших облика крварења; -расправља о различитости међу људима са аспектагенетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости. - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	БИ.1.5.3. БИ.1.5.4. БИ.2.5.4. БИ.3.5.4. БИ.3.5.5. БИ.1.6.1. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.				

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА (72 часа)**РАЗРЕД: седми**

Циљевинанаставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ - Појам, улога и развој машина и механизма. - Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде. - Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи. - Зависност очувања животне средине од технологије. - Професије (занимања) у области производних техника и технологија.	6	Повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; повезује ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава. Анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине. Истражује могућности смањења трошкова енергије у домаћинству. Повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима.	Оспособљавасе да повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада. Изграђује свест о неопходности очувања животне средине при коришћењу технике и технологије. Оспособљава се да препозна могућности уштеде енергије у домаћинству и смањење трошкова коришћења исте. Упознавање са подручјима човековог рада и	Упознаје ученике са развојем машина и њиховим доприносом подизању квалитета живота и рада. Подиже свест о очувању животне средине при коришћењу технике и технологије. Учи ученике уштеди енергије у домаћинству. Упознаје их са занимањима и пословима у области машинске технике.	Коришћењем вербалне, демонстративне методе, рад у групама	потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.). Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању - тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање), дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

				производње, занимањима и пословима у области машинске технике.			
2.	САОБРАЋАЈ - Машине спољашњег и унутрашњег транспорта. - Подсистеми код возила друског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони). - Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.	6	Разликује врсте транспортних машина. Повеже подсистеме код возила друског саобраћаја са њиховом улогом. Проверава техничку исправност бицикла. Демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда.	Упознавање са машинама спољашњег и унутрашњег транспорта. Упознавање са погонским, преносним, управљачким и кочионим подсистемима код возила друског саобраћаја. Оспособљавање да самостално провери и подеси техничку исправност бицикла.	Упознаје ученике са: машинама спољашњег и унутрашњег транспорта, погонским, преносним, управљачким и кочионим подсистемима код возила друског саобраћаја, одржавањем техничке исправности бицикла.	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког рада	Усмена провера знања, потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.).
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ - Специфичности техничких цртежа у машинству. - Ортогонално и просторно приказивање предмета. - Коришћење функција и алата програма за CAD.	18	Самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање. Користи CAD технологију за креирање техничке документације. Образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. Управља	Оспособљавање да самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање. Упознавање са појмом и улогом интерфејса у управљању и контроли.	Учи ученике ортогоналној пројекцији, улози интерфејса, управљању моделима помоћу рачунара, коришћењу савремених ИКТ уређаја.	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког рада, рад на рачунару	Усмена провера знања , оцењивање графичких радова и рада на рачунару

	- Употреба 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. - Основне компоненте ИКТ уређаја. - Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса. - Вештачка интелигенција – појмови; примери технологија управљаних вештачком интелигенцијом.		моделима користећи рачунар. Објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; Објасни улогу и значај вештачке интелигенције и примену у свакодневном животу	Оспособљавање да управља моделима користећи рачунар. Оспособљавање да самостално користи савремене ИКТ уређаје.			
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине. - Материјали у машинству (пластика, метали, легуре и др.). - Мерење и контрола – појам и примена мерних средстава (мерила). - Технологија обраде материјала у машинству (обрада материјала са и без скидања струготине, савремене технологије обраде).	20	Аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи. Идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене. Користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења. Врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примењује	Оспособљавање да идентификује материјале који се користе у машинству Оспособљавање да користи прибор за мерење у машинству Оспособљавање да правилно и безбедно користи алате и машине за обраду метала уз одговарајућу примену мера заштите на раду. Оспособљавање да објасни улогу одређених елемената машина	Оспособљава ученике да идентификују материјале у машинству, да користе прибор за мерење, да правилно и безбедно користе алате и машине за обраду метала уз одговарајућу примену мера заштите на раду, да објасне улогу одређених елемената машина и механизма, упознаје их са савременим производним машинама, функционисању робота и са	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког рада	Усмена провера знања , оцењивање графичких и практичних радова

	- Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи). - Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња. - Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање). - Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски, топлотни). - Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.		одговарајуће мере заштите на раду. Објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру. Образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса. Објасни основе конструкције робота. Класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом.	и механизма • Упознавање са савременим производним машинама. Стицање основних знања о конструкцији и функционисању робота. Оспособљавање да класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом на практичним примерима из сопственог окружења.	погонским машинама – моторима.		
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ - Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. - Самосталан/тимски рад на пројекту. - Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација.	22	Самостално/тимски истражује и решава задати проблем у оквиру пројекта. Изради производ у складу са принципима безбедности на раду. Тимски представља идеју, поступак израде и производ. Креира рекламу за израђен производ. Врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје. Процењује свој рад и рад других на основу постављених	Оспособљавање да дефинише задатак у оквиру мини пројекта и представи алгоритам израде производа од идеје до реализације. Оспособљавање да креира планску документацију Оспособљавање да самостално или у оквиру групе практично израђује изабрани модел производних машина,	Оспособљава ученике да у оквиру мини пројекта самостално или тимски дефинише задатак, изради алгоритам израде производа, практично изради модел, стекне радне навике и осећај за економичност, стекне основне предузетничке компетенције и самостално представи свој производ у оквиру маркетинга.	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког и практичног рада	оцењивање графичких и практичних радова

	- Реализација пројекта - израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду. - Представљање идеје, поступака израде и производа. - Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума. - Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа. - Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела.		критеријума (прецизност, педантност и сл.).	саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја или претварача енергије. Стицање радне навике, осећај економичног искоришћења материјала Стицање основне предузетничке компетенције. Оспособљавање да самостално представи свој производ у оквиру маркетинга.			

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА (БРОЈ ЧАСОВА-36)
РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ васпитно-образовног рада је да се оспособе да опажају и представљају:Арабеску,Пропорције,Композиције и простор,Покрет,игру и звук , Фотографију.Развије културу рада ,осећај за лепо, препознавање естетских вредности у свом окружењу.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Простор и композиција	20	Ученици се теоријски упознају са Златним пресеком, перспективом и врстама тачком недовгледа, градацијом и понављањем.И кроз ликовне радове изражавају свој доживљај о композицији и простору.	ЛК.1.1.1. ЛК.1.1.2. ЛК.2.1.1. ЛК.2.2.1. ЛК.3.1.1. ЛК.3.2.1 ЛК.3.3.1 ЛК.3.3.3.	Практичан рад ученика са цртачким материјалима са мотивом Пејзажа,Моје улице, Град ноћу, Степениште , Геометријске композиције Дизајн текстила итд.	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,показивање визуелних примера. Презентација преко лап-топа и дијапројектора.Оцењивање ликовних радова.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалогска метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала
2.	Комуникација	12	Ученици идентификују теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука	ЛК.1.1.1. ЛК.1.3.4. ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.3.1.2. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.4.	Уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; Прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне	Наставник ученике анимира различитим врстама презентација, штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио различите начине визуелне комуникације. Радом на тексту и путем визуелних примера из уџбеника ученици	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалогска метода,	Практичан рад на часу;Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих

			Изражавају своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником Препознају различите врсте фотографија; Самостално креирају своје фотографије успешно користећи начине кадрирања и технику фотографисања;		текстуалне податке и визуелне информације; Разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима Разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;	самостално, или у пару истражују одређену тему, а затим путем дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију ликовних задатака. Наставник још путем tutorијала на YouTube-у ученике упознаје са различитим ликовним техникама. Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова.	Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	цртачких и сликарских техника и матријала.
3.	Уметност око нас	4	Ученици чествују у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; Предлажу идеје за уметничку рециклажу, Хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе;	ЛК.1.1.1. ЛК.1.1.2. ЛК.2.1.1. ЛК.2.2.1. ЛК.3.1.1. ЛК.3.2.1 ЛК.3.3.1 ЛК.3.3.3.	Прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; Разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима Разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;	Наставник поред наставних метода и дидактичких средстава који су горе наведени користи демонстрације употребе савремених техничких средстава у уметничком изразу. Организује посете галерији.музеју, Уметничкој школи и УВУУ како би ученици из прве руке добили информације о савременом ликовном стваралаштву, али и стваралаштву претходних периода. Битно је код ученика развити могућност разумевања утицаја друштвених околности на резултате уметничких израза. У овој области је предвиђен и практичан рад ученика кроз који би се реализовала пројектна настава усмерена ка естетском уређењу просторија школе и школског дворишта. За те потребе би ученици користили материјале за рециклажу.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалогска метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА (годишњи фонд часова 36)

РАЗРЕД: седми

Циљ наставе музичке културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају музичке културе кроз обраду тема повезаних са музиком различитих епоха, развију музикалност и креативност и негују смисао за заједничко и индивидуално музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима.

Редни број	Садржај	Број часова по години	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	МУЗИЧКИ ИНСТРУМ. И СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	16	Уме да опише основне карактеристике, функцију музике, облике, видове музицирања, инструменте и композиторе различитих музичких епоха. Уме да опише основне карактеристике музичких инструмената. Зна да препозна тонску боју инструмената кроз слушане примере. Уме да именује извођачки састав на основу слушања музичких примера. У слушаним примерима препознаје композицију на основу карактеристичног одломка. Зна да изрази мишљење о слушаном	Ученик познаје основна темпа и динамику, у слушаном делу и може да одреди и опише карактер композиције. Препознаје инструменталне и вокалне саставе, препознаје народно и уметничко музичко стваралаштво. Препознаје везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом.	Слушање вредних дела народне и уметничке музике, препознавање соло и хорске песме, Уочавање сложене троделне песме и њена примена у уметничкој музици кроз стилизоване игре, изражавање ученика о слушаном делу, примена народне музике у уметничкој музици, упознавање звука нових инструмената кроз слушане примере.	Наставник обезбеђује видео и аудио снимке различитих композиција, труди се да инспирише ученике да активно слушају	Упознавање са основним карактеристикама, функцијом музике, облицима, видовима музицирања, инструментима и композиторима, слушањем музичких примера. Упознавање са групама музичких инструмената, њиховим карактеристикама, улогом и тонском бојом кроз слушане примере.	-монолошка, -дијалогска - илустративно- демонстративна – аналитичка - кооперативна

II	УПОЗНАВАЊЕ СА МУЗИКОМ РАЗЛИЧИТИХ ЕПОХА	12	Уме да опише основне карактеристике музичких жанрова. Уме да анализира повезаност структуре и драматургије одређеног музичког жанра. Разуме историјске и друштвене околности настанка жанра.	Осн. ниво: Ученик уме да опише основне карактеристике музике историјско-стилских периода, музичких жанрова, народног стваралаштва, разуме повезаност живота и историјских околности једне епохе, са настанком одр. музичког жанра.	У групном раду (израдом паноя, или других врста презентација), ученик користи савремена средства, интернет, како би се упознао са композиторима различитих музичких епоха.	Организује ученике за групни рад, израду паноя, припрема видео снимке, одн. презентације.	Упознавање са карактеристикама, функцијом музике, облицима, видовима музицирања и композиторима различитих музичких епоха (од праисторије до класицизма), Упознавање са музичким жанровима певањем и слушањем музичких примера.	- монолошка, - дијалогска - илустративно-демонстративна – аналитичка - кооперативна
III	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	8	Ученик може да пева или да свира (на неком од инструмен., једноставније музичке примере у С-дуру од 16 тактова, по слуху или нотном тексту.	Осн. ниво: Ученик познаје основне елем. муз. писмености. Ученик може да пева или да свира (на неком од инструмен., једноставније музичке примере у тоналитету са једним предзнаком, од 16 тактова, по слуху или нотном тексту.	Певање народних, староградских, уметничких, забавних (савремени забавни жанрови) и дечјих песама, домаћих и страних композитора, по слуху или нотном тескту, свирање на блок флаути, перкусијама, металофону, савладавање основа музичке писмености кроз свирање на инструменту или (и) певање у хору.	Клавирска пратња или пратња на неком другом инструменту, приликом свирања и певања ученика. Клавирска пратња је важна и уз мелодију коју је ученик сам написао.	Учење (певањем) песама по слуху и по нотном тексту, различитог садржаја и расположења традиционалне и уметничке музике, које су примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. - Свирање песама и лакших инструменталних дела по слуху и нот. тексту, на блок флаутама, мелодици, или металофону	монолошка дијалогска демонстративна, аналитичка кооперативна - практично вежбање

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ (72)

РАЗРЕД: седми

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких у мења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни Број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	АТЛЕТИКА	14	-разликује правилно од неправилног држања тела -развијање и усавршавање моторичких способности -изводи покрете у задатом смеру -вешто изводи једноставне облике природног кретања	ФВ.1.1.3. ФВ.1.1.10. ФВ.1.1.4. ФВ.2.1.3. ФВ.1.1.5. ФВ.2.1.4. ФВ.1.1.6. ФВ.2.1.4. ФВ.1.1.7. ФВ.2.1.6. ФВ.1.1.8. ФВ.3.1.3. ФВ.1.1.9.		-дискусија -ходање -трчање -вежбање -анализирање -објашњавање -такмичење	-групни -фронтални -Индивидуални	-разговор -демонстрација -физичко вежбање
2	РУКОМЕТ	4	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
			-упознаје правила	ФВ.1.1.1.		-вежбање	-групни	

3	КОШАРКА	6	спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
4	ГИМНАСТИКА	15	-вешто изводи задате вежбе са реквизитима и вежбе на справама -уочава своје моторичке способности и особине сличности и разлике међу вршњацима	ФВ.1.1.11. ФВ.1.1.13. ФВ.1.1.19. ФВ.2.1.10 ФВ.3.1.6. ФВ.3.1.7. ФВ.3.1.8. ФВ.3.1.15.		-вежбање -анализирање -поређење	-индивидуални -групни -фронтални	-демонстрација -физичко вежбање
5	ФУДБАЛ	7	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
6	ОДБОЈКА	24	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО (БРОЈ ЧАСОВА 36)

РАЗРЕД: Седми

Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталне технологије брзо мења.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	Информационо комуникационе технологије	11	Ученик ће бити у стању да: разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста. Користи алате за стилско обликовање документа Објасни принципе растерске и векторске графике	-	Ученици треба да примене на документу који су логички структурирали	Наставник треба да представитехнику израде прегледа садржаја текстуалног документа	У кабинету информатике уз помоћ рачунара, пројектора и дигиталне табле	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др) ; ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије
2		5	Креира гиф анимацију	-	Ученици треба да	Описати и приказати	У кабинету информатике	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти

	Дигитална писменост		Креира видео запис Разликује појмове УРЛ, ДНС, ИП Обавља електронску комуникацију		испробају креирање, дељење и сараднички рад на смисленим документима-текстовима, графици, презентацијама и упитницима	поступке рада на документу, преузимање и чување у одговарајућим форматима намењеним за даљи рад	уз помоћ рачунара, пројектора и дигиталне табле	учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др); ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије
3	Пројектни задатак	3	Сарађује са осталим члановима групе у свим фазама израде пројектног задатка	-	Решавање задатог проблема у сарадњи са осталим члановима тима	Теме наставног пројекта треба осмислити тако да подржавају функционализацију знања ученика стечених учењем различитих предмета		У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др); ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије
4	Рачунарство	14	Уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике. Употребљава петље и	-	Ученици треба да савладају програме који цртају дуж, круг, елипсу и неке друге сложеније слике.	Укратко упознати ученике са библиотеком за 2Д графику која ће бити коришћена за учење програмирања.	У кабинету информатике уз помоћ рачунара, пројектора и дигиталне табле	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др); ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима

			генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика			Обновити градиво из шестог разреда		треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије
5	Пројектни задатак	3	Планира, опише и имплементира решење једноставног проблема. Проналази и отклања грешке у програму. Креира, уређује и структурира дигиталне садржаје. Креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка. Вреднује своју улогу у групи	-	Ученици треба да направе програм у текстуалном програмском језику или адаптацију унапред датог програма у циљу решавања пројектног задатка	Пројектна настава у области Рачунарства је комплексан приступ настави и учењу који најчешће користе методе као што су проблемска настава и учење засновано на истрази(питањ има) Истрагу можемо дефинисати као потрагу за истином, информацијама или знањем	У кабинету информатике уз помоч рачунара, пројектора и дигиталне табле	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др) ; ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (БРОЈ ЧАСОВА) 72**РАЗРЕД: седми**

Циљеви наставе физике јесу да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	СИЛА И КРЕТАЊЕ	25	-уочава особине скаларних величина у динамици – маса, време, растојање; -уочава особине векторских величина у динамици – сила, брзина, убрзање; -рукује штоперицом, метарском траком и динамометром током лабораторијских вежби; -анализира резултате мерења времена, пређеног пута, силе и представља их табеларно и графички; -анализира зависност брзине и пређеног пута код праволинијских кретања са сталним убрзањем;	1.2.1. 2.2.1. 3.2.1 1.2.2. 2.2.2. 1.2.3. 2.4.1. 1.4.2. 2.4.3. 3.4.1. 1.4.4. 2.6.2. 3.7.1. 1.4.5 2.6.3. 1.4.6. 2.7.1. 1.7.1. 2.7.2. 3.7.2.	Описује, слуша, разговара, посматра, уочава и користи основне законе механике – Њутнови закони	Изводи демонстрационе огледе са телима различитих маса и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Иницијални тестови Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа

			-примењује Њутнове законе динамике при решавању практичних проблема и нумеричких задатака; -самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике; -прикупи податке мерењем физичких величина; -одреди тражену физичку величину на основу резултата мерења и обраде података добијених експериментом; -објасни резултате експеримента; -демонстрира појаву инерције и зависност инертности тела од његове масе;-решава квалитативне задатке из ове теме; -решава квантитативне задатке из ове теме; -решава графичке задатке из ове теме.	1.7.2. 2.7.3.				
2	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ	12	-одреди правац и смер деловања силе трења; -измери динамометром интензитет силе трења при праволинијском кретању тела по хоризонталној подлози; -решава квалитативне задатке из ове теме; -решава квантитативне задатке из ове теме; -решава графичке задатке из ове теме.	1.1.1. 2.1.2. 3.2.1. 2.2.1. 1.2.1. 2.2.2. 3.4.1. 1.4.1 2.4.1 1.4.4. 2.4.3. 3.4.3. 1.4.5.	Описује, слуша, разговара, посматра, уочава појаве о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела (безтежинско стање) Описује силу трења	Изводи демонстрационе огледе са телима различитог облика и различитих маса и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Иницијални тестови Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа

				2.6.1. 3.7.1. 1.7.1. 2.6.3. 1.7.2. 2.7.2. 3.7.2	користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.			
3	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	11	-демонстрира стабилну и лабилну равнотежу; -одреди услове равнотеже на примерима из свакодневног живота; -наведе примере простих машина које се користе у свакодневном животу; -примени полугу у свакодневном животу; -одреди услове за пливање тела; -наведе примере силе потиска из свакодневног живота; -решава квалитативне задатке из ове теме; -решава квантитативне задатке из ове теме; -решава графичке задатке из ове теме.	1.1.1. 2.1.1. 3.1.1. 1.4.3. 2.1.2. 3.1.2. 1.4.5. 2.1.3 3.1.4. 1.4.6. 2.1.4. 3.4.1. 1.7.1. 2.1.5. 3.7.1. 1.7.2. 2.7.3. 3.7.2.	Описује, слуша, разговара, посматра, уочава поступак слагања и разлагања силе користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.	Показује примере полуга		Активност на часу Домаћи задаци Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа
4	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА СНАГА	14	-анализира везу механичког рада и енергије; -израчуна рад силе теже; -израчуна рад силе трења; -одреди знак рада силе трења; -анализира везу рада и снаге;	1.1.1. 2.4.1. 3.4.1. 1.4.3. 2.4.3. 3.5.1. 1.4.5. 2.5.1. 3.7.1. 1.4.6. 2.5.3.	разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто - користи на	Изводи демонстрационе огледе са телима различитих маса и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа

			-образлаже предности употребе извора обновљиве енергије; -подржава заштиту животне средине; -решава квалитативне задатке из ове теме; -решава квантитативне задатке из ове теме; -решава графичке задатке из ове теме.	1.7.1. 2.6.1. 3.7.2. 1.7.2. 2.7.3.	нивоу примене законе одржања (масае, енергије)			
5	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	10	-разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; -анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења; -наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног -решава квалитативне задатке из ове теме; -решава квантитативне задатке из ове теме; -решава графичке задатке из ове теме.	1.4.2. 2.4.1. 3.4.1. 1.4.3. 2.4.3. 3.5.2. 1.5.1. 2.5.4. 3.7.1. 1.5.2. 2.5.5. 1.7.1. 2.6.1. 3.7.2. 1.7.2. 2.7.3.	прави разлику између температуре и топлоте, рукује мерним инструментима користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.	Изводи демонстрационе огледе са телима различитих агрегатних стања и температура и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа

Предмет: ХЕМИЈА**Разред:седми****Годишњи фонд часова: 72**

Циљ учења Хемије је да ученик: развије систем основних хемијских појмова, развије вештине за правилно руковање, лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина, да се оспособи за решавање проблема у свакодневном животу, да се оспособи за наставак образовања, да развијеспособности апстрактног и критичког мишљења, развије способности за сарадњу и тимски рад и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Ред бр.	Садржај	Број час. по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	3	- идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.8.	Слушање, посматрање, учовање, бележење, постављање питања, извођење закључака	Предавање, објашњавање, бележење, организовање, мотивисање, иницирање дискусије, праћење	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота	Праћењем активности ученика на часу
2.	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	7	- правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; - експериментално појединачно и у групи испитује, описује и објашњава физичка и хемијска својства и физичке и хемијске промене супстанци; - повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама;	1.1.9. 1.1.10. 1.1.1. 1.1.12. 1.2.10. 1.6.1. 1.6.2. 2.1.7.2. 2.3. 2.6.1. 2.2.4. 2.6.2. 2.6.3. 3.1.2. 3.1.7. 3.1.8. 3.6.1. 3.6.2. 3.6.3. 3.6.4.	Слушање, посматрање, бележење, учовање, дискутовање, закључивање, извођење огледа, графичко представљање резултата	Предавање, бележење, демонстрирање огледа, иницирање дискусије, континуирано праћење, вредновање резултата, мотивисање	Експериментални рад, демонстрација огледа	Усмене провере знања; Писмена провера знања; Провере ученикових вештина (рад у лабораторији, руковање лабораторијским прибором и посуђем ...)

3.	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	10	- налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску технологију и симболику; - објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; - представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; - повезује распоред електрона у атому елемената с положајем елемената у Периодном систему елемената и својствима елемената;	1.1.3. 1.1.7. 1.1.4. 1.1.8. 1.2.1. 1.2.3. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.9. 2.1.10. 3.1.1. 3.1.2.	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, прављење модела, уочавање, повезивање, закључивање, решавање задатака	Предавање,показивање модела, цртање на табли, дискутовање, демонстрирање, континуирано праћење, вредновање резултата	Коришћење илустрација и модела, Истраживачки рад ученика и други који захтевају самосталност	Праћењем активности ученика на часу Истраживачки радови. Усмене провере знања; Писмена провера знања;
4.	МОЛЕКУЛНЕ ЕЛЕМЕНТАРНЕ ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	9	- разликују хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; - разликују типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.4. 1.1.5.1.1.6. 1.2.2. 2.1.1. 2.1.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.4.	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање задатака	Предавање,показивање модела, цртање на табли, објашњавање, дискутовање, демонстрирање, континуирано праћење, вредновање резултата	Коришћење илустрација и модела, Истраживачки рад ученика и други који захтевају самосталност	Усмене провере знања; Писмена провера знања; Евидентирање односа према раду и успешности у изради задатака
5.	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕСЕ	11.	- објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илустрира то примерима; - разликује хомогене и хетерогене смесе, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; -објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце;	1.1.1.1.1.2. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.11. 1.1.12. 1.2.9. 2.1.2.2.1.3. 2.1.5. 2.1.6.2.1.9. 2.1.10.3.1.5. 3.1.7. 3.1.9.	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, извођење огледа,бележење,закључивање, решавање задатака	Предавање,извођење огледа, објашњавање, дискутовање, континуирано праћење, вредновање резултата	Експериментални рад Развијањем логичког мишљења	Усмене провере знања; Писмена провера знања; Евидентирање односа према раду и успешности у изради задатака

			-изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;					
6.	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	8	- напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;	1.1.3, 1.1.5, 1.1.6., 1.2.4.2.2.3. 1.3, 3.1.4.	Бележење, рачунање, уочавање постављање питања, закључивање,	Писање једначина, показивање израчунавања, демонстрирање, објашњавање законитости континуирано праћење	Развијањем логичког мишљења	Праћењем активности ученика на часу
7.	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	12	- квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;	1.1.3. 1.1.4. 1.1.6. 2.1.1.2.1.3. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 3.1.5.3.1.9.	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање зад.	Објашњавање, записивање, демонстрирање, дискутовање, континуирано праћење, вредновање резултата	Развијањем логичког мишљења	Усмене провере знања; Писмена провера знања; Евидентирање односа према раду и успешности у изради задатака
8.	ВОДНИК И КИСЕОНИК, И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	12	- опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; - разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, опише основна својства ових класа једињења; - индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; - тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.	1.1.6.1.1.8. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4.1.2.5. 1.2.6. 1.2.7. 1.2.8.2.1.2. 2.1.4. 2.2.1. 2.2.3. 2.2.4. 3.2.2.3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.2.6.	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање задатака	Предавање, бележење, демонстрирање огледа, иницирање дискусије, континуирано праћење, вредновање резултата, мотивисање	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота Истраживачки рад ученика, демонстрација огледа	Праћењем активности ученика на часу Пројекти и истраживачки радови. Усмене провере знања

VIII разред

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (136 часова)

РАЗРЕД: осми

Циљ учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имажинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, ако и о медијској писмености, да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Редн и број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ЈЕЗИК	51	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; - разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; - разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; - одреди врсте и поврсте речи;	CJ.1.2.7. CJ.1.2.8. CJ.1.3.1. CJ.1.3.4. CJ.1.3.5 . CJ.1.3.6 . CJ.1.3.8.C J.1.3.10. CJ.1.3.12. CJ.1.3.14. CJ.1.3.1.5 . CJ.1.3.16. CJ.2.3.1. CJ.2.3.2. CJ.2.3.3. CJ.2.3.4.	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже	Организовање активне, стваралачке, проблемске и креативне наставе, уз одговарајуће стручне, обавештајне и логичке методе; Компаративни и аналитичко-синтетички приступ остварењу програмских садржаја; Оперативно планирање - за сваки наставни час комбиновати различите облике рада (фронтални, групни, индивидуални, кооперативно учење, диференцирани рад, индив., тематско планирање, вршњачко подучавање, рад у паровима, самосталан рад и решавање задатака код куће, драматизација текстова), као и методе (молошка, дијалогска, рад на тексту, писани радови, демонстрација, практичан рад, истраживачки рад, решавање	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

			препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; - разликује реченице по комуникативној функцији; - доследно примењује правописну норму; - користи правопис (школско издање); - разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи; -разликује врсте зависних реченица; -разликује врсте независних реченица; -разликује синтаксичке јединице; - препознаје врсте синтагми.	CJ.2.3.8. CJ.2.3.10. CJ.2.3.11. CJ.3.3.1. CJ.3.3.2. CJ.3.3.4. CJ.3.3.6. CJ.3.3.7.		ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступу ученику.	проблема-хериустички приступ и др.) како би подстакли радозналост и интер.ученика; Прилагођавање динамике рада могућности ученика; Употребљавање расположивих наставних средстава и материјала и увођење нових савремених средстава (видео-бим, паметна табла, електронски уџбеници); Коришћење искустава ученика стечених из других наставних области – међупредметна корелација (музичка и ликовна култура, историја, географија, страни језици, врска настава, грађанско васпитање...); Прецизним упутствима усмеравање рада ученика ка самосталном истраживачком раду; Посвећивање потребне пажње ученицима који спорије напредују, ученицима који раде по ИОП-у, као и уч. који брзо и лако уче; Мотивисање ученика похвалама; Упућивање ученика да користе додатне изворе информација (часописе, стручне књиге, речнике, правопис, интернет...); Заједничко састављање програма за ваннаставне активности (литерарна, лингвистичка, новинарска, рецитаторска и драмска секција); Израђивање наставних материјала заједно са ученицима; Планирање и реализовање посете позоришту, музеју.	
2.	КЊИЖЕВНОСТ	57	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:- повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима које чита;- чита са разумевањем;парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих	CJ.1.1.1 CJ.1.1.4. CJ.1.1.5. CJ.1.1.6. CJ.1.1.7. CJ.1.1.8. CJ.1.4.1. CJ.1.4.2.	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица,	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с	Организовање активне, стваралачке, проблемске и креативне наставе, уз одговарајуће стручне, обавештајне и логичке методе; Компаративни и аналитичко-синтетички приступ остварењу програмских садржаја; Оперативно планирање - за сваки наставни час комбиновати различите облике рада (фронтални,	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и

			врста књижевних дела и научно-популарних текстова;- одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; - разликује ауторску приповетку од романа; - анакизира структуру лирске песме (строфа, стих, рима);- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела; тема, мотив; радња, време и место радње; - разликује заплет и расплет као етапе драмске радње;- разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца;- разликује облике казивања;- анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; - анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; - уочава хумор у књижевном делу; - разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; - илуструје веровање, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; - уважава националне вредности и негује	CJ.1.4.3. CJ.1.4.4. CJ.1.4.5. CJ.1.4.6. CJ.1.4.7. CJ.2.1.1. CJ.2.1.4. CJ.2.1.5. CJ.2.4.1. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.2.4.7. CJ.2.4.8. CJ.2.4.9. CJ.3.1.3. CJ.3.1.4. CJ.3.4.1. CJ.3.4.2. CJ.3.4.3. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8.	сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	критеријумима оцењивања по областима,; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступу ученику.	групни, индивидуални, кооперативно учење, диференцирани рад, инд., тематско планирање, вршњачко подучавање, рад у паровима, самосталан рад и решавање задатака код куће, драматизација текстова), као и методе (монолошка, дијалогска, рад на тексту, писани радови, демонстрација, практичан рад, истраживачки рад, решавање проблема-хериустички приступ и др.) како би подстакли радозналост и интересовање ученика;Прилагођавање динамике рада могућности ученика;Употребљавање расположивих наставних средстава и материјала и увођење нових савремених средстава (видео-бим, паметна табла, електронски уџбеници);Коришћење искустава ученика стечених из других наставних области – међупредметна корелација (музичка и ликовна култура, историја, географија, страни језици, врска настава, грађанско васпитање...);Прецизним упутствима усмеравање рада ученика ка самосталном истраживачком раду;Посвећивање потребне пажње ученицима који спорије напредују, ученицима који раде по ИОП-у, као и уч. који брзо и лако уче; Мотивисање ученика похвалама; Упућивање ученика да користе додатне изворе информација (часописе, стручне књиге, речнике, правопис, интернет...); Заједничко састављање програма за ваннаставне активности (литерарна, лингвистичка, новинарска, рецитаторска и драмска секција);Израђивање наставних материјала заједно са	посматрање знања и напредовања ученика

			културноисторијску баштину; - препоручи књижевно дело уз кратко образложење;				ученицима; Планирање и реализовање посете позоришту, музеју.	
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	28	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: употребљава различите облике усменог и писменог изражавањапрепричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем; причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; - разликује и гради аугментативе и деминутиве; - саставља обавештење, вест и кратак извештај; - разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; - проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; - драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; - говори јасно поштујући стандарднојезичку норму; - изражајно чита обрађене књижевне текстове; - пише молбу; - пише репртажу; - разликује уметнички опис од техничког	CJ.1.2.1. CJ.1.2.2. CJ.1.2.3. CJ.1.2.4. CJ.1.2.5. CJ.1.2.6. CJ.2.2.1. CJ.2.2.2. CJ.2.2.5. CJ.3.2.1. CJ.3.2.5.	Дефинишу, објашњавају, описују, набрајају, препричавају, именују, раздвајају узроке од последица, сажимају садржај, решавају задатке помоћу посматрања, пишу, активни посматрачи, активни учесници у разговору.	Организује и реализује наставу, мотивише ученике. Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма; са правилима рада; с критеријумима оцењивања по областима; упознаје ученике; процењује њихово претходно искуство; процењује иницијално стање. Негује позитивну климу у одељењу. Охрабрује, помаже ученицима у раду. Омогућује ученицима да сами изводе закључке. Инсистира на систематичности у раду. Оцењивањем мотивисати ученике на учење. Води рачуна о индивидуализацији приступу ученику.	Помоћу вербалних метода (дијалог, монолог), користити аналитичко – синтетички поступак приликом обраде и утврђивања. Демонстративном методом приближити градиво.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, помоћу писмених задатака, писмених вежби и контролних вежби. Вредновање залагања, домаћих задатака. Систематско праћење и посматрање знања и напредовања ученика

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА (136 ЧАСОВА)**РАЗРЕД: осми**

Циљ наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, као и да:

- оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
- оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;
- развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;
- осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна засхватање појава изаконитости у природи и друштву;
- оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;
- представља основу за успешно настављање математичког образовања, као и засамообразовање;
- доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Сличност троуглова	16 (6+10)	-примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; -примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.	МА.3.3.6.	Уочава, разликује, упоређује, примењује.	Упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, са правилима рада, критеријумима оцењивања по областима, снима иницијално стање, презентује, усмерава, ученика подстиче на размишљање,	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалогске, рада са текстом, илустрације, демонстрације, самосталних радова ученика.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу, праћење израде домаћих задатака, помоћу иницијалног теста, писмених задатака и контролних вежби.

						развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима.	
2.	Тачка, права, раван	13 (7+6)	-анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; -представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; -уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.	МА.1.3.1. МА. 3.3.1.	Уочава, разликује, упоређује, примењује.	Презентује, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота.		
3.	Линеарне једначине и неједначине	17 (6+11)	-реша линеарну једначину и неједначину с	МА.1.2.1. МА.2.2.1. МА.2.2.5.	Уочава, именује, разликује, упоређује, решава,	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		

	са једном непознатом		једном непознатом; - реши реалне проблеме користећи линеарну једначину и неједначину с једном непознатом.	МА.3.2.1. МА.3.2.5.	примењује.			
4.	Призма	12 (4+8)	- израчуна површину и запремину праве призме; - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	МА.1.3.4. МА.2.3.4. МА.2.4.1. МА.2.4.3. МА.3.3.4. МА.3.4.1. МА.3.4.2.	Уочава, именује, разликује, упоређује, израчунава, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свакодневном животу.		
5.	Пирамида	11 (4+7)	- израчуна површину и запремину четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	МА.2.3.4. МА.2.4.1. МА.2.4.3. МА.3.3.4. МА.3.4.1. МА.3.4.2.	Уочава, именује, разликује, израчунава, упоређује, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање; утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свакодневном животу.		

6.	Линеарна функција	13 (5+8)	-нацрта и анализира график линеарне функције.	МА.1.2.4. МА.2.2.4 МА.3.2.4.	Уочава, именује, разликује, израчунава, упоређује, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученике, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свкодневном животу.		
7.	Системи линеарних једначина са две непознате	12 (5+7)	- реши систем линеарних једначина са две непознате; - реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.	МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.3.2.5.	Уочава, именује, закључује, разликује, открива релације, решава, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученике, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свкодневном животу.		
8.	Ваљак, купа и лопта	21 (9+12)	- израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	МА.1.3.5. МА.2.3.5. МА.3.3.5. МА.2.4.1. МА.2.4.3. МА.3.4.1. МА.3.4.2.	Уочава, именује, разликује, упоређује, израчунава, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученике, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свкодневном животу.		
10.	Обнављање градива из претходних разреда	4 (0+4)		МА.1.3.5. МА.2.3.5. МА.3.3.5. МА.2.4.1.	Уочава, именује, разликује, упоређује, израчунава, примењује.	Презентује, усмерава ученика, подстиче ученике, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свкодневном животу.		
11.	Пројектни задатак	5 (0+5)		МА.2.4.3. МА.3.4.1. МА.3.4.2.	Уочава, именује, разликује, упоређује, израчунава, примењује.			

12.	Писмени задаци са припремом и исправкама	12 (0+12)						

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА 68)

РАЗРЕД: ОСМИ

Циљеви: Усвајање функционалних знања о језичком систему и култури, као и развијање стратегија учења страног језика. Оспособљавање ученика за основну писмену и усмену комуникацију, као и развијање његовог позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и култури.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Starter (Почетна тема)	3	Ученици могу да: - постављају и одговарају на питања о сећањима; - разговарају о догађајима из прошлости.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.16. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.6.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање искустава или догађаја у прошлости; дијалог по моделу.	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано искустава или догађаја у прошлости	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

2.	Unit 1 – Lost and Found Изгубљено - нађено Описивање радњи у прошлости.	7	Ученици могу да: - разговарају о својим навикама из детињства; - комуницирају о догађајима из прошлости и успоменама; - разумеју суштину и детаље разговора о успоменама који слушају; - напишу опис декаде из прошлости.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.7. 2.3.8. 3.1.1.- 3.3.3.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање искустава или догађаја у прошлости; писање састава уз коришћење The Past Perfect Tense	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано искустава или догађаја у прошлости The Past Perfect Tense	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3.	Unit 2 – Choices Избори Описивање искуства из прошлости и садашњости; описивање врлина и мана у	8	Ученици: - могу да разговарају о пријатељима и међуљудским односима и опишу своја искуства, јаке и слабе стране; - могу да питају и кажу колико дуго нешто раде, односно о радњама које су почеле у	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање искустава и способности у	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано искустава и способности у	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

	садашњо сти.		прошлости и још увек трају; - разумеју суштину и детаље разговора о догађајима из прошлости; - могу да направе анкету и представе њене резултате	2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1.-. 3.3.3.	садашњости и прошлости.	садашњости и прошлости; давање пројектних задатака.	текстуални илустративни метод	
4.	Unit 3 – What’s it worth? Колико вреди? Описива ње потроша чких навика и произво да; планира ње будућно сти, предвиђ ања	7	Ученици: -могу да саопште будуће планове и предвиђања- размене информације о количинама цена -могу да опишу разлику између своје и циљне културе, када су у питању куповне навике; -могу да напишу коментар и препоруку за одређени производ	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1.-. 3.3.3.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано исказивање будућних планова и предвиђања, анализирање производа и куповних навика	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано исказивање будућних планова и предвиђања; давање пројектних задатака.	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
5.	The First Written Test Комуник ативне функциј е из тема	3	Ученици: - умеју да планирају понављање градива; - могу да препознају које су	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4.	Усвајање лексике и језичких структура које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у	Увођење лексике и језичких структура које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на

	1, 2 и 3 (комбиновано)		им јаке и слабе стране; - умеју да систематизују и класификују градиво; - примењују стечена знања и вештине; - користе време понављања и резултате теста као показатељ шта треба да појачају и додатно увежбавају.	1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1.-. 3.3.3.	наставним темама 1, 2 и 3	наставним темама 1, 2 и 3	извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
6.	Unit 4– Feelings Осећања Изражавање осећања; исказивање могућности; изношење способности, обавеза, предлога и савета.	6	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на осећања; - размене неколико повезаних информација у вези са осећањима; - искажу и образложе осећања; - разумеју једноставније текстове који се односе на могућности - размене неколико информација које	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање осећања, могућности и информација које се односе на способности, обавезе, предлоге и савете; писање дијалога по моделу	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано описа осећања, могућности и информација које се односе на способности, обавезе, предлоге и савете	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

			се односе на могућности - разумеју једноставније текстове који се односе на способности, обавезе, предлоге и савете, и реагује на њих; - размене неколико информација које се односе на способности, обавезе, предлоге и савете; - разумеју британски и амерички смисао за хумор.	3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6.				
7.	Unit 5 – Discover у Открић е Описивање радњи у прошлости; изражавање мишљења, планова и намера; изражав	8	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на прошлост; размене неколико информација у низу о догађајима у прошлости; - опишу догађаје из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; - разумеју једноставније	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано изражавање мишљења, планова и намера; изражавање могућности и	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано изражавање мишљења, планова и намера; изражавање	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију - кроз контролне и писмене задатке

	ање могућно сти и хипотет ичких ситуациј а.		текстове који се односе на изражавање мишљења, планова и намера; - саопште своја и туђа мишљења, планове и намере; - разумеју једноставније текстове који се односе на исказивање могућности и хипотетичких ситуација; - размене неколико информација у низ о могућностима и хипотетичким ситуацијама; - наведу биографске податке и најважнија открића/дела научника/уметник а из циљне културе.	2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6.	хипотетичких ситуација. Истраживачки рад о познатим личностима и њиховим достигнућима израда визуалних постера	могућности и хипотетичких ситуација. давање пројектних задатака, истраживачки рад		
8.	Unit 6 – About me Описива њебића, предмет	8	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивањебића, предмета и места;	1.1.1. - 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова;	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на

	а и места.		- опишу догађаје из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; - размене неколико информација у низу о карактеристикама бића, предмета и места; - упореде и наведу сличности и разлике у карактеристикама савремене поезије у својој и циљној култури.	2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 2.3.8. 3.1.1.-. 3.3.3.	импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање у низу карактеристика бићаи места; истраживачки рад	иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано описа у низу карактеристика бићаи места; давање пројектних задатака, истраживачки рад	извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
9.	Unit 7 – On the Streets На улици Описивање места и појава; изражавање количина	8	разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; разменеинформац ије које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; размена информација у вези са количином, димензијама и ценама;	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији и размена информација у вези са количином, димензијама и ценама.	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

			пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања;разумеју краће низове исказа који се односе на количину; размене информације у вези са количином, димензијама и ценама;упореди и наведе сличности и разлике између живота у градовима широм света.	2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 3.1.1. 3.1.1.-. 3.3.3.3.3.4. 3.3.5. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.				
10.	The Second Written Test Комуникативне функције из тема 4, 5,6 и 7 (комбиновано)	3	- умеју да планирају понављање градива; - могу да препознају које су им јаке и слабе стране; - умеју да систематизују и класификују градиво; - примењују стечена знања и вештине; - користе време понављања и резултате теста као показатељ	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.23. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 3.1.1.-. 3.3.3.	Усвајање лексике и језичких структура које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 4, 5,6 и 7	Увођење лексике и језичких структура које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 4, 5,6 и 7	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

			шта треба да појачају и додатно увежбавају.					
11.	Unit 8 – The Law Закон Описивање појава и догађаја; изражавање мишљења	7	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис појава и догађаја; - размене информације које се односе на опис појава и догађаја; - повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују појаве и догађаји; - упореде и опишу сличности и разлика између законских регулатива код нас и у циљној култури.	1.1.1. - 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.4. 2.3.8. 3.1.1.- 3.3.3.	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање појава и догађаја у индиректном говору; дискусије о сличностима и разликама између законских регулатива код нас и у циљној култури.	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; увођење усменог/писаног описивања уз употребу индиректног говора и дискусија о сличностима и разликама између законских регулатива код нас и у циљној култури.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА) 68 -РЕДОВНА НАСТАВА
РАЗРЕД: осми

Циљеви: Настава француског језика у осмом разреду има за циљ да оспособи ученика да у свакодневним ситуацијама комуницира у усменом и писаном облику користећи фреквентне речи и једноставне изразе, у складу са својим потребама и интересовањима. Усмерена је на осамостаљивање ученика у учењу, развијање свести о значају вишејезичности, усавршавање језичких вештина, продубљивање знања о језику који учи као и сазнања о цивилизацијским и културолошким одредницама народа који говоре тим језиком. Настава страног језика треба да развија свест да успешно овладавање језичким компетенцијама доприноси афирмацији личности и оптималном професионалном развоју. По завршетку осмог разреда ученик треба да разуме реченице свакодневног говора ако се говори разговетно и умереним темпом, разуме општи садржај кратких и једноставних текстова после два до три слушања, проналази одређену информацију у тексту; у новом тексту препознаје познате речи и изразе, чита и разуме општи садржај и смисао краћих текстова; открива значење непознате речи на основу контекста или помоћу речника; употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске активности, ситуације и догађаје, саставља кратак текст о одговарајућој теми; на једноставан начин се споразумева са саговорницима који говоре полако и разговетно о свакодневним ситуацијама и помажу ученику да их разуме; уме да напише: кратко лично писмо, кратку једноставну поруку, разгледницу и сл; изражава утиске и осећања о текстовима, препознаје елементе културе у тексту, препознаје и користи глаголске облике за садашњост, прошлост и будућност, употребљава правилно прилоге, придеве и везнике за координацију; препознаје и правилно користи основне фонолошке (интонација, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, базични ред речи у реченици) и може да пореди страни језик са својим, познаје основне језичке и комуникацијске приручнике и зна да се служи њима, користи разне врсте медијске продукције намењене учењу језика (штампани медији, аудио и аудиовизуелни записи, компакт дискови, Интернет)

Ред. број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика
1.	Путовање и одмор	5	-ученик говорио свом одмору -описуј места која је посетио -оријентише се у простору -тражи и даје дозволу Стандарди постигнућа: 1.1.2 1.1.4 1.1.9. 1.1.10 1.1.16 1.1.17. 1.1.19 1.2.2 1.2.4	-правилна употреба перфекта за описивање одмора -правилна употреба именских додатака -коришћење релативне заменице да би нешто описао - правилно употреба изрази за оријентацију -прихватање или одбијање молбе

2.	Пријатељи и дружење	11	-описује своје пријареље, њихов изглед и карактер -предлаже неке излазак -прихвата или одбија позив -изражава утиске и мишљење о неке -изражава наредбе Стандарди постигнућа; 2.1.2 2.1.5. 2.1.10 2.1.24 2.1.25 2.1.27 2.3.8	-описивање неке особе након прочитаног текста -постављање питања и одговарање на питања о познатој теми -давање аргументованог мишљења -употреба одговарајућих израза за прихватање и одбијање -правилна употреба императива повратних глагола -правилна употреба перфекта
3.	Здравље и физички изглед	11	-говори о болестима и лековима -изражв мишљење о себи -говори о узроцима и последицама својих поступака -описује некога -даје савете Стандарди постигнућа: 2.1.27 3.1.3. 3.1.13. 3.1.16 3.2.1	-усвајање лексике која се користи приликом посете лекару -описивањ свог физичког и менталног стања -давање физичког описа усмено и писано -правилна употреба израза за узрок и последицу -описивање ситуација из прошлости -давање савета у познатом контексту -изражавање услова -изражавање поседовања -правилна употреба имперфекта -постављање и одговарање на питања о познатој теми
4.	Информационе технологије	10	-говори о новим технологијама -говори о правилима игре и функционисању неког апарата -изражава услов и обавезу -даје мишљење -правилно користи изразе за трајање Стандарди постигнућа: 2.1.4 2.1.7 2.1.11 2.1.10 2.2.3	-слушање, читање и извлачење информација из текста о новим технологијама -усвајање израза за услов и обавезу -правилна употреба будућег времена -описивање и коментарисање ситуација после прочитаног текста -давање свог мишљења и правдање свог избора -изражавање обавезе
5.	Познате личности	10	-описује нечије понашање -разуме информације из приватног живота -уме да изрази симултаност -поставља питања о трајању -описује неку ситуацију из прошлости Стандарди постигнућа: 3.3.1 3.3.2 3.3.4 3.3.9	-слушање, читање и извлачење информација из текста о познатој личности -правилна употреба израза за трајање и означавање тренутка у прошлости -постављање питања о трајању -изражавање свог мишљења -обављање кратког интервјуа и одговарање на питања -правилно користи перфекат глагола -разуме разлику између имперфекта и перфекта -правилно изговара назалне сугласнике

6.	Европски градови, туризам, културне разлике	11	-изражава мишљења -тражи и даје савет -изражава вољу и жељу -описује места и објекте -упоређује Стандарди постигнућа: 2.1.3 2.1.4 2.1.20 2.1.21 2,1,23 2.2.1 . 2.3.4 2.3.5	-слушање, читање и извлачење информација из текста везаног за туризам , путовања, обилажење градова -усвајање и употреба лексике везане за градове и туризам -изражавање свог укуса -давање мишљења -правилна употреба кондиционала презента за изражавање жеље -описивање објеката -упоређивање градова -одговарање на питања употребом дуплих заменица -правилан изговор сугласника
7.	Млади,говор тинејџера, музика	10	-користи изразе специфичне за говор младих -пише поруке скраћеницама -изражава мишљење -изражава свој музички укус -врши поређење Стандарди постигнућа: 3.1.5 3.1.9 2.1.8 2.1.14. 2.1.21	-слушање, читање и разумевање текста у коме се налазе скраћенице, аналогije, фонетско писање -слање поруке написане скраћеницама -разумевање лексике говора тинџера -правилно коришћење израза за циљ уз глаголе у инфинитиву -изражавање свог мишљења о музичким стилевима - поређење у домену музике -разумевање риме и покушај писања строфе песме
Активности наставника		-иницирање комуникације,подстицање ученика да учествују у раду, мотивисање ученика да усвајају лексику ,постављање питања,давање инструкција,организовање рада, мотивисање ученика да пажљиво слушају, понављају,повезују,попуњавају задатке -евалуација, усклађивање рада са индивидуалним способностима ученика -употрбљава француски језик у учioniци у осмишљеном контексту,прилагођава говор узрасту и знању -третира ученике као одговорне, активне и креативне учеснике процеса -остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад		
Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа		-комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод		
Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)		-континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке		

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (БРОЈ ЧАСОВА 68)
РАЗРЕД: ОСМИ

Циљ наставе географије у VIII разреду основне школе је да ученицима пружи знања и објашњења о географским појавама, објектима и процесима на територији наше државе. Ослањајући се на претходно стечена знања и умења ученика настава географије омогућава тумачење и разумевање природно-географских и сложених друштвеногеографских- демографских, насеобинских, привредних, политичко- географских, интеграцијских промена и процеса у нашој држави, на Балканском полуострву, Европи и свету. Неговање мулти-културалности и патриотизма.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	Географски положај, границе и величина Србије Југоисточна Европа, интеграциони и дезинтеграциони процеси Географски Положај Србије Историјско-географски развој Србије, симболи Србије Територија Републике Србије, границе и проблеми у	4	анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије.	1.4.2 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 3.4.2.	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноя, зидних новина, постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности, -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на	одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету; - стекну основна знања о природно-географским и друштвено-економским одликама Србије, њеним природним лепотама и културном наслеђу; - примењују стечена знања у свакодневном животу, како би са разумевањем могли да прате друштвено-географске појаве, процесе и односе на простору наше земље, на Балкану, у Европи и у свету; - познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном нивоу; - развијају способности повезивања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета; - схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса; - поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

	пограничним областима				ученике на изради презентација датих наставних јединица.	истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	идентитета; - развијају међусобно уважавање, као и сарадњу и солидарност између припадника различитих социјалних, етничких и културних група и доприносе друштвеној кохезији; - подржавају процесе међународне интеграције наше земље; - користе различите изворе информација и уочавају њихову важност у географским сазнањима; - буду оспособљени да на терену осматрају, мере, анализирају, интервјуишу, скицирају и прикупљају податке и развијају способност исказивања географског знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и схематски; - овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања; - буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање	
2	Физичко-географске одлике Србије Геотектонски процеси на територији Србије Рељеф Србије Панонска Србија Јужни обод Панонског басена Српско-македонска маса Карпато-балканиди Динариди Косовска и Метохијска котлина	25	учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно	1.4.1. 2.1.4. 2.4.1. 3.1.1.	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради панорама, зидних новина, постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности, -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и	одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету; - стекну основна знања о природно-географским и друштвено-економским одликама Србије, њеним природним лепотама и културном наслеђу; - примењују стечена знања у свакодневном животу, како би са разумевањем могли да прате друштвено-географске појаве, процесе и односе на простору наше земље, на Балкану, у Европи и у свету; - познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном нивоу; - развијају способности повезивања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета; - схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса; - поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета; - развијају међусобно уважавање, као и сарадњу и солидарност	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

	Климатски фактори и елементи Климатске области Европе Подземне воде Србије Реке Србије Језера и заштита вода Земљишта Србије Распрострањено ст Биљног и животињског света		реагује у случају природних непогода; доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора. учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини;		презентација датих наставних јединица.	примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	између припадника различитих социјалних, етничких и културних група и доприносе друштвеној кохезији; - подржавају процесе међународне интеграције наше земље; - користе различите изворе информација и уочавају њихову важност у географским сазнањима; - буду оспособљени да на терену осматрају, мере, анализирају, интервјуишу, скицирају и прикупљају податке и развијају способност исказивања географског знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и схематски; - овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања; - буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање	
3	Друштвено-географске одлике Србије Кретање броја становника и њихов просторни размештај Миграциони процеси Структура становништва Демографски проблеми и популациона политика Прва насеља у Србији Стална насеља Београд Основне одлике Привреде	28	анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; објашњава популациону динамику становништва Србије:кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи;изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике;израђује и анализира графичке приказе структура становништва објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и	1.4.1. 2.3.1. 2.1.4. 3.3.1. 3.3.2	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и	одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету; - стекну основна знања о природно-географским и друштвено-економским одликама Србије, њеним природним лепотама и културном наслеђу; - примењују стечена знања у свакодневном животу, како би са разумевањем могли да прате друштвено-географске појаве, процесе и односе на простору наше земље, на Балкану, у Европи и у свету; - познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном нивоу; - развијају способности повезивања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета; - схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса; - поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета; - развијају међусобно уважавање, као и сарадњу и солидарност	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

Пољопривреда и географски простор, земљорадња Сточарство Индустрија и географски простор Тешка индустрија, рударство Енергетика Остале гране тешке индустрије Лака Индустрија Саобраћај и географски простор Туризам и трговина Делатности квартарног сектора		друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине.учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти. анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доводи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуру становништва; изводи закључке о важности предузимања		презентација датих наставних јединица.	примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	између припадника различитих социјалних, етничких и културних група и доприносе друштвеној кохезији; - подржавају процесе међународне интеграције наше земље; - користе различите изворе информација и уочавају њихову важност у географским сазнањима; - буду оспособљени да на терену осматрају, мере, анализирају, интервјуишу, скицирају и прикупљају податке и развијају способност исказивања географског знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и схематски; - овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања; - буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање	

			мера популационе политике;израђује и анализира графичке приказе структура становништва;објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља;уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине;препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине;					
4	Срби у региону и дијаспори	3	објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету	1.4.1. 2.4.1. 3.4.2	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноя, зидних новина,постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности , -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања,	неговање националног и културног идентитета; - развијају међусобно уважавање, као и сарадњу и солидарност између припадника различитих социјалних, етничких и културних група и доприносе друштвеној кохезији; - квантитативно, табеларно, графички и схематски; - овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања;	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

					-активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.		
7	Природна и културна баштина Србије Природна баштина Србије Културна баштина Србије и Светска баштина под заштитом Унеска у Србији	4	описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти	1.4.1 2.4.1. 3.3.1	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника -откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре -богате речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (групно) -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности, -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања, -прати све новине у	одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету; - стекну основна знања о природно-географским и друштвено-економским одликама Србије, њеним природним лепотама и културном наслеђу; - примењују стечена знања у свакодневном животу, како би са разумевањем могли да прате друштвено-географске појаве, процесе и односе на простору наше земље, на Балкану, у Европи и у свету; - познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном нивоу; - развијају способности повезивања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета; - схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса; - поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета; - развијају међусобно уважавање, као и сарадњу и солидарност између припадника различитих социјалних, етничких и културних група и доприносе друштвеној кохезији; - подржавају процесе међународне интеграције наше земље; - користе	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

						васпитно-образовном процесу.	различите изворе информација и уочавају њихову важност у географским сазнањима; - буду оспособљени да на терену осматрају, мере, анализирају, интервјуишу, скицирају и прикупљају податке и развијају способност исказивања географског знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и схематски; - овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања; - буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање	
8	Географија завичаја	2	учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује;	1.4.1 2.4.1. 3.3.1	посматрају, уочавају и реагују на команде наставника-откривају и истражују наставне садржаје дате на часу-примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -уче путем игре-богате речник-раде на изради паноя, зидних новина, постера (групно)-одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу и усмерава ученике на изради презентација датих наставних јединица.	-планира извођење наставе, -осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, -коригује рад ученика на часу, -процењује могућности ученика, -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагање на часу, -прати све новине у васпитно-образовном процесу.	развијају способности повезивања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета; - схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса; - поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета; - развијају међусобно уважавање, квантитативно, табеларно, графички и схематски; - овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања; -	-континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, Повезивањем онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, -израда домаћих задатака и пројеката -сумативно и фор.праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (68)**РАЗРЕД: осми**

Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Свет у другој половини XIX и почетком века XX	5	-упознаје се са међународним односима и привредним и друштвеним односима крајем 19. и почетком 20. века -разуме тековине овог периода и поделе које постоје у Европи и свету пред Први светски рат	ИС.1.1.2.ИС.1.1.6. ИС.1.1.8.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.2.ИС.1.2.4. ИС.1.2.5.ИС.1.2.8. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5.ИС.3.1.6.	посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
II	Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од Берлинског	11	-усваја знања о историји Србије, Црне Горе и њихових суседа крајем 19. и почетком 20. века, као и о условима у којима су живели Срби	ИС.1.1.7.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1.ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5.	- посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и

	конгреса до Првог светског рата		ван простора Србије и Црне Горе -разуме околности у којима се развија политички живот независне Србије, политичких странака, њихових програма - уочава узроке који су довели до Балканских ратова, као и последице - истиче значајне појединце и разуме њихове улоге у одређеним догађајима	ИС.2.2.1.ИС.3.1.1. ИС.3.1.2.ИС.3.1.3. ИС.3.1.4.ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.	садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
III	Први светски рат и револуције у Русији и Европи	6	-уочава узроке и повода за избијање Првог светског рата и истицање значајних момената у рату -истиче значајна ратишта и личности -упознаје се са узроцима који су довели до Фебруарске и Октобарске револуције у Русији, као и упознавање са последицама ових револуција и утицајем истих на догађаје у Европи	ИС.1.1.4.ИС.1.1.6. ИС.1.1.8.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1.ИС.1.2.2. ИС.1.2.4.ИС.2.1.1. ИС.2.1.2.ИС.2.1.3. ИС.2.1.4.ИС.2.1.6. ИС.2.2.2.ИС.2.2.4. ИС.2.2.5.ИС.3.1.1. ИС.3.1.2.ИС.3.1.3. ИС.3.1.4.ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.ИС.3.2.3.	посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
IV	Србија и Црна Гора у I светском рату	6	-стиче знања о догађајима везаним за учешће Србије и Црне Горе у Првом светском	ИС.1.1.7.ИС.1.1.9. ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5.	посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота,

			рату и стварању прве јужнословенске државе -истиче значајне битке -истиче значајне чиниоце који су довели до стварања Краљевине СХС -издваја значајне личности и уочава њихове појединачне улоге у колективу -изражава става о доприносу Србије рату, али и о променама које су настале после рата	ИС.2.2.1.ИС.3.1.1. ИС.3.1.3.ИС.3.1.4. ИС.3.2.3.ИС.3.2.4. ИС.3.2.6.	садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
V	Свет између Првог и Другог светског рата	7	-стиче знања о идеолошким и политичким системима у Европи између два светска рата као и економским, културним, друштвеним приликама у Европи и свету -разуме улоге појединца у догађајима и пропагандни материјал успеју (у којој мери би евентуално подаци могли бити релевантни) -изграђује свест о културним достигнућима	ИС.1.1.8.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.2.ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.1.ИС.3.1.1. ИС.3.1.3.ИС.3.1.4. ИС.3.2.6.ИС.3.2.7.	посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
VI	Југословенска краљевина	6	-уочава догађаје и чиниоце који су довели до стварања заједничке државе Срба, Хрвата и Словенаца, као и оних	ИС.1.1.7.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1.ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4.	посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота,

			који су деловали током постојања ове државе -уочава значај појединачних личности и политичких странака	ИС.2.1.5.ИС.2.2.1. ИС.3.1.1.ИС.3.1.3. ИС.3.1.4.ИС.3.1.5. ИС.3.2.4.ИС.3.2.6.	садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
VII	Други светски рат- Тотални рат	7	-истиче узроке и последице Другог светског рата -уознаје се са основним подацима о Другом светском рату и детаљима који су утицали на његов ток, као и личностима које су имале значајну улогу на колектив	ИС.1.1.8.ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.4.ИС.2.1.1. ИС.2.1.2.ИС.2.1.3. ИС.2.1.4.ИС.2.1.5. ИС.2.2.1.ИС.3.1.1. ИС.3.1.2.ИС.3.1.3. ИС.3.1.4.ИС.3.2.6.	посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
VIII	Југославија у Другом светском рату	7	-уознаје се са догађајима везаним за Други светски рат у Краљевини Југославији и грађански сукоб	ИС.1.1.8.ИС.1.1.9. ИС.1.2.2.ИС.1.2.4. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.2.1.	- посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и

			-уочава и истиче проблема са којима се Краљевина суочава 1941. и оспособљава се да самостално уочи географске промене на Балкану 1941. уз помоћ историјске карте	ИС.2.2.4.ИС.3.1.1. ИС.3.1.3.ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.2.3. ИС.3.2.4.ИС.3.2.6.	садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
IX	Свет после Другог светског рата	6	-стиче знања о најважнијим променама у Европи и свету после Другог светског рата -Блокска подела и стварање НАТО и Варшавског пакта -упознаје се са променама насталим деведесетих година - уочава географске промене после 1945.	ИС.1.1.4.ИС.1.1.8 . ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.3.1.1.ИС.3.1.2. ИС.3.2.6.	- посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке
X	Југославија после Другог светског рата	7	-уочава проблеме послератне Југославије, основне карактеристике спољне и унутрашње политике социјалистичке Југославије	ИС.1.1.7.ИС.1.1.9. ИС.1.2.4.ИС.2.1.1. ИС.2.1.2.ИС.2.1.3. ИС.2.1.4.ИС.2.1.5. ИС.2.2.1.ИС.2.2.4.	- посматрају, уочавају, откривају и истражују наставне	Планира извођење наставе, презентује, објашњава и демонстрира	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага	континуирано праћење и евалуација разумевања и усвојености градива, повезивање онога што се учи са ситуацијама из живота, самостално прикупљање и

			-упознаје се са проблемима током деведесетих година и уочава узроке као и последице политике која је била актуелна на Балкану у овом периоду	ИС.2.2.5.ИС.3.1.1. ИС.3.1.3.ИС.3.1.4. ИС.3.2.4.ИС.3.2.6. ИС.3.2.7.	садржаје, - примењују стечена знања, -одговарају на питања везана за наставну јединицу, -активно учествују у раду на часу	наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања.	за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	анализирање података и информација, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката, сумативно и формативно праћење и оцењивање, у току сваког часа кроз све активности и комуникацију, кроз контролне и писмене задатке

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (68)
РАЗРЕД: ОСМИ

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	26	Ученик треба да: – повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; – повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; – идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; – илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини	БИ.1.2.1; БИ.1.2.2; БИ.1.2.3; БИ.1.2.4; БИ.1.2.5; БИ.1.2.6; БИ.1.2.7; БИ.2.1.1; БИ.2.1.2; БИ.2.2.1; БИ.2.2.4; БИ.2.2.7; БИ.2.2.8; БИ.2.2.9; БИ.3.2.6; БИ.3.2.7; БИ.3.1.1; БИ.3.1.2; БИ.3.2.4; БИ.3.3.2	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијски м прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрацијско-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

					- представљају результате рада	- подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	
2.	Човек и здравље	9	– одговорно се односи према свом здрављу; – изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота; – повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; – идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;	БИ.1.5.1; БИ.1.5.2; БИ.1.5.4; БИ.1.5.5; БИ.1.5.6; БИ.1.5.7; БИ.1.5.8; БИ.1.5.9 БИ.1.5.1 0; БИ.1.5.1 1; БИ.1.5.1 3; БИ.2.1.4 БИ.3.2.8 БИ.3.5.1 БИ.3.5.2 БИ.3.5.3 БИ.3.5.4; БИ.3.5.5 БИ.3.5.6 БИ.3.5.8	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијски м прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - вербално- текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстраци- вно илустративна (експеримента- лни рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

3.	Порекло и разноврсност живота	7	– доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; – истражи давно нестале екосистеме;	БИ.1.1.1; БИ.1.1.2; БИ.1.1.3; БИ.2.3.5;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања
4.	Наслеђивање и еволуција	7	– повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена;	БИ.1.1.5; БИ.1.3.8; БИ.1.3.9; БИ.1.3.10;	- слушају - посматрају - бележе - цртају	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор)	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања

			– повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције;	БИ.2.3.6; БИ.2.5.4; БИ.3.1.5; БИ.3.2.3; БИ.3.2.5; БИ.3.3.5; БИ.3.3.6.	- рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	задаци,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање, примена стечених знања
5.	Живот у екосистему	19	– установи узрочно-последичну везу између губитака врста у екосистему и негативних последица у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране; – критички процени последице људских делатности у односу на	БИ.1.4.1 БИ.1.4.2 БИ.1.4.3 БИ.1.4.4 БИ.1.4.5 БИ.1.4.6 БИ.1.4.7 БИ.1.4.8 БИ.2.4.3 БИ.2.4.4	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - ментална припрема ученика за ново градиво	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација)	Посматрање, разговор, тестови, контролни задаци, задовољство ученика на часу, домаћи задаци, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање,

			расположиве ресурсе на Земљи; – повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије; – истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања; – истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.	БИ.2.4.5 БИ.2.5.6 БИ.2.4.8 БИ.2.4.9 БИ.3.4.1 БИ.3.4.2 БИ.3.4.3 БИ.3.4.4 БИ.3.4.5 БИ.3.4.6 БИ.3.4.7 БИ.3.4.8	- постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада - наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	примена стечених знања

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА (68 часова)**РАЗРЕД: осми**

Циљеви: учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ - Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику. - Електрична инсталација - опасност и мере заштите. - Примена електричних апарата и уређаја у домаћинству, штедна енергије и енергетска ефикасност. - Професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике.	6	Процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу. Анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке прве помоћи, упоређује професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањем.	Анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке прве помоћи, упоређује професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањем	Учи ученике о опасностима од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и показује/говор и о поступцима прве помоћи, упознаје ученике са професијама у области електротехнике и механике.	Коришћењем вербалне, демонстративне методе, рад у групама	потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.). Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању - тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање), дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

			карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним.				
2.	САОБРАЋАЈ - Саобраћајна средства на електропогон – врсте и карактеристике. Хибридна возила. - Електрични и електронски уређаји у саобраћајним средствима. - Основи телекомуникација.	6	Разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима. Користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе.	Учи о значају електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима, анализира, дискутује, показује.	Демонстрира врсте електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког рада	Усмена провера знања, потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др.).Решавање теста АМСС Оцењивање полигона спретности
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ - Основне компоненте ИКТ уређаја. - Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ. - Основни симболи у електротехници. - Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола. - Израда и управљање електромеханичким моделом.	18	Класификује компоненте ИКТ уређаја према намени. Процењује значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ. Црта електричне шеме правилно користећи симболе. Саставља електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса.	Класификује, процењује, истиче значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ, црта електричне шеме користећи симболе, прави електромеханички модел којим управља помоћу интерфејса.	Прати активности ученика, усмерава, даје инструкције, показује правилно нацртане шеме, подстиче дискусију.	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког рада, рад на рачунару	Усмена провера знања , оцењивање графичких радова и рада на рачунару
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА - Електроенергетски систем. - Производња, трансформација и пренос електричне енергије.	20	Објашњава систем производње, трансформације и преноса електричне енергије. Анализира значај коришћења обновљивих извора	Учи и објашњава системе, анализира, разликује и именује елементе електричних инсталација,	Подстиче на анализирање и дискусију. Усмерава рад ученика и даје повратне информације.	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког рада	Усмена провера знања , оцењивање графичких и практичних радова

	- Обновљиви извори електричне енергије. - Електроинсталациони материјал и прибор. - Кућне електричне инсталације. - Састављање електричних кола. - Коришћење фазног испитивача и мерење електричних величина мултиметром. - Електричне машине. - Електротехнички апарати и уређаји у домаћинству. - Основни електронике. - Рециклажа електронских компоненти.		електричне енергије. Разликује елементе кућне електричне инсталације. Повезује електрично и/или електронско коло према задатој шеми. Користи мултиметар. Анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом. Класификује електронске компоненте на основу намене. Аргументује значај рециклаже електронских компоненти.	повезује електрично коло, аргументује и дискутује на тему рециклаже.	Истиче значај очувања животне средине		
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ - Моделовање електричних машина и уређаја. - Огледи са електропанелима. - Коришћење интерфејса за управљање помоћу рачунара. - Израда једноставног школског робота сопствене конструкције или из конструкторског комплета. - Рад на пројекту: – израда производа/модела; – управљање моделом; – представљање производа/модела.	18	Самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат. Креира документацију, развија и представља бизнис план производа. Саставља производ према осмишљеном решењу. Саставља и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом. Представи решење готовог производа/модела. Процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта.	Истражује, осмишљава пројекат, креира документацију, саставља и управља једноставним роботом	Усмерава рад ученика, даје неопходне информације и прати ток активности.	Коришћењем вербалне, демонстрационе ,методе графичког и практичног рада	оцењивање графичких и практичних радова

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА (БРОЈ ЧАСОВА-34)
РАЗРЕД: ОСМИ

Циљеви: развијање способности у опажању и представљању :Слободне композиције ,Визуелне метафорике и визуелног споразумевања,Контраста, јединства и доминанте у простору. Развијање осећаја за лепоту облика естетских критеријума,стваралачког мишљења и деловања у свом окружењу.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Композиција	20	Ученици практично и теоријски савладавају слободну композицију кроз цртачке и сликарске технике. Ученици савладавају приказ простора, дубину ,тродимензионалност кроз Мртву природу ,техником цртања и сликања, савладавајући угљене штапиће и пастеле и акрилне боје у раду. обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; примењује знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу;	Л.К.1.1.2. Л.К.2.1.2. Л.К.2.2.2. Л.К.2.3.1. Л.К.3.1.2. Л.К.3.2.1. Л.К.3.2.2. Л.К.3.2.4	Практичан рад ученика са различитим цртачким и сликарским материјалима. Учествовање на различитим ликовним конкурсима и такмичењима.	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,показивање визуелних примера. Презентација преко лап-топа и пројектора.Оцењивање ликовних радова.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалогска метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала;

			Ученици на примерима из свакодневног живота и на уметничким делима уочавају принципе компоновања: ритам, контраст, доминанту, градацију, равнотежу, јединство и хармонију.					
2.	Простор и пропорција	5	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи с другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;	Л.К.1.1.2. Л.К.2.1.2. Л.К.2.2.2. Л.К.2.3.1. Л.К.3.1.2. Л.К.3.2.1. Л.К.3.2.2. Л.К.3.2.4	Практичан рад ученика са различитим цртачким и сликарским материјалима. Учествовање на различитим ликовним конкурсима и такмичењима.	Разговор, мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом, демонстрација, показивање визуелних примера. Презентација преко лап-топа и пројектора. Оцењивање ликовних радова.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалошка метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала;

2.	Комуникација	5	Ученици савладавају значење Визуелне метафорике и практично је приказују кроз обликовање свог Грба. Ученици савлађују практично и теоријско значење Визуелног споразумевања. Обликовање Пиктограма по његовом значењу и симболици боје. Ученици обликују пиктограме са темом:биоскоп,парк, зоо врт, музеј,стадион итд.Скицирају прво облик,затим облику пиктограма дају боју по симболици боја.	Л.К.2.1.1. Л.К.2.2.1. Л.К.2.3.1. Л.К.3.2.3. Л.К.3.3.1 Л.К.1.1.2. Л.К.1.3.1. Л.К.1.3.2. Л.К.2.2.1. Л.К.2.3.1. Л.К.3.3.2. Л.К.3.3.4.	Савладавање кроз практичан рад различитих цртачких и сликарских техника и материјала. Развијање осећаја за визуелну метафорику кроз облике биљног, геометријског и животињског порекла.Учествовање На лик. конкурсима и такмичењима. Практично савладавање различитих принципа компоновања: Контраст , јединство и доминанту кроз сликање Мртве природе са:угљеним штапићима,темперама акрилним бојама и пастелним кредама	Развија и подстиче ученичко стваралачко мишљење и стварање. Демонстрација, практичан рада са децом,показивање визуелних примера . Презентација преко лап-топа и дијапројектора различитих епоха и сликарских праваца. Оцењивање лик. радова и припрема за ликовне конкурсе и такмичења.	Визуелна метода рада, Илустративна, Дијалошка метода рада, Илустративан метод рада, Демонстративан метод рада. Визуелна метода рада, Дијалошка метода рада,	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих вајарских материјала за рад;

3.	Наслеђе	4	Ученици користе традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; Користе, сами или у сарадњи с другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; Праве, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; Разговарају о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; Разговарају о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље; Развијају позитиван став према светској и националној културној баштини.	Л.К.3.1.1. Л.К.3.1.2 Л.К.3.2.2. Л.К.3.2.3. Л.К.3.2.4. Л.К.3.3.1. Л.К.3.3.4. Л.К.1.1.1. Л.К.1.3.1. Л.К.1.3.2. Л.К.2.1.1. Л.К.3.1.1. Л.К.3.2.3. Л.К.3.3.2. Л.К.3.3.4.	Ученици учествују у дискусији о томе шта је креативност, а шта иновативност, колико је за ученике значајно да развијају стваралачко мишљење (које им је неопходно у бројним животним ситуацијама), као и о томе да иновативне идеје и остварења понекад неће одмах бити прихваћени (пример кроз развој импресионизма и ликовне критике њихових првих изложби). Користе, сами или у сарадњи с другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; Праве, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; Разговарају о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха	-наставник настоји да развије код ученика позитиван став према светској и националној културној баштини. -као полазну основу користи неки феномен, актуелна тема или догађај-мотивише ученике да истраже који споменици културе у нашој земљи се налазе на листи светске културне баштине, а који не (иако су изузетно значајни), као и да заједно размотре шта за њих значе споменици културе у нашој земљи, како би као појединци и као заједница могли да допринесу промоцији наслеђа (нпр. изузетно битан праисторијски локалитет Винча-Бело Брдо). -подстиче ученике на истраживање како се културна баштина штити и обнавља (нпр. обнављање катедрале Нотр Дам у Паризу после великог пожара 2019.године).подстиче ученике да дискутују о томе да ли би се вредност културног споменика умањила уколико би се приликом обнове изменио његов првобитни изглед, као и о јединству стила (пример обновљене средњовековне тврђаве Голубац или манастирског комплекса Манасија)	Визуелна метода рада, Дијалогска метода рада, Илустративан метод рада, Демонстративан метод рада.	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих вајарских материјала за рад;

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА (годишњи фонд часова 34)**РАЗРЕД: осми****Циљеви:**

- Стицање знања о музици различитих епоха: романтизам, импресионизам, XX век, развијање способности извођења музике
- даље упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности
- подстицање креативности у свим музичким активностима и осамостаљивање у стварању музике,
- развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике

Редн и бр.	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Упознавање музике различитих епоха	21	Ученик зна о историјским и друштвеним околностима, које су условиле настанак неког жанра, зна основне карактеристике музике одређене епохе...	МК:1.1.2.уме да опише основне карактеристике:музичких инструмената,историјско-стилских периода,музичких жанрова,народног стваралаштва	Аналитичко слушање музике, извођење композиција из одређене епохе	Организује ученике за групни рад, израду панора и других врста презентација и сам користи савремена наст.средства (видео).	Слушањем, певањем, свирањем, разговором, истраживањем	демонстративна дијалогска аудитивна текстуална
2.	Основе музичке писмености	5	Уме да препозна музичке изражајне елементе, уме да препозна извођачки састав, да препозна музичке жанрове, уме да	МК:1.2.2.уме да препозна извођачки састав МК:1.2.3.уме да препозна музичке жанрове МК:1.2.4.уме да препозна српски музички фолклор, МК:1.2.1.уме да препозна музичке изражајне елементе М.К.2.2.1., М.К.2.2.2. М.К.3.2.1, М.К. 3.2.2.	Слушање вредних дела народне и уметничке музике, препознавање соло и хорске песме, Уочавање сложене троделне песме и њена примена у уметничкој музици кроз стилизоване игре, изражавање	Наставник обезбеђује видео и аудио снимке различитих композиција, мотивише ученике активно слушају.	Слушањем, уочавањем, закључивање, разговором,	демонстративна дијалогска аудитивна текстуална демонстративна аудитивна дијалогска
3.	Слушање музике	На сваком часу						

			препозна српски музички фолклор		ученика о слушаном делу, примена народне музике у уметничкој музици, упознавање звука нових инструмената кроз слушање примере.			
4.	Извођење музике	8	Ученик може да изведе мелодију певањем, или свирањем на неком од инструмената Орфовогинструментаријума	Осн. ниво: Ученик познаје основне елем.муз.писмености. Ученик може да пева или да свира (на неком од инструмен., једноставније музичке примере у тоналитети са једним предзнаком, од 16 тактова, по слуху или нотном тексту.	Певање народних, староградских, уметничких, забавних(савремени забавни жанрови)и дејјих песам домаћих и страних композитора, по слуху или нотном тескту, свирање на блок флаути, перкусијама, металофону,савладавање основа музичке писмености кроз свирање на инструменту или (и) певање у хору а,	Клавирска пратња или пратња на неком другом инструменту	Учење(певањем) песама по слуху и по нотном тексту, различитог садржаја, свирање песама и лакших инструменталних дела по слуху и нот.тексту, на блок флаутама, мелодици, или металофону	монолошка дијалошка демонстративна, аналитичка кооперативна

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ (72)**РАЗРЕД: осми**

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких у мења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни Број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	АТЛЕТИКА	13	-разликује правилно од неправилног држања тела -развијање и усавршавање моторичких способности -изводи покрете у задатом смеру -вешто изводи једноставне облике природног кретања	ФВ.1.1.3. ФВ.2.1.5. ФВ.1.1.4. ФВ.3.1.3. ФВ.1.1.5. ФВ.3.1.4. ФВ.1.1.6. ФВ.3.1.5. ФВ.1.1.7. ФВ.1.1.8. ФВ.1.1.9. ФВ.1.1.10.		-дискусија -ходање -трчање -вежбање -анализирање -објашњавање -такмичење	-групни -фронтални -Индивидуални	-разговор -демонстрација -физичко вежбање
2	РУКОМЕТ	7	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.3.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.3.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

3	КОШАРКА	9	-уознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.3.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.3.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
4	ГИМНАСТИКА	14	-вешто изводи задате вежбе са реквизитима и вежбе на справама -уочава своје моторичке способности и особине сличности и разлике међу вршњацима	ФВ.1.1.11. ФВ.2.1.11. ФВ.1.1.12. ФВ.2.1.13. ФВ.1.1.13. ФВ.2.1.17. ФВ.1.1.14. ФВ.3.1.6. ФВ.1.1.15. ФВ.3.1.7. ФВ.1.1.19. ФВ.3.1.8. ФВ.2.1.9. ФВ.3.1.15. ФВ.2.1.10.		-вежбање -анализирање -поређење	-индивидуални -групни -фронтални	-демонстрација -физичко вежбање
5	ФУДБАЛ	9	-уознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.3.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.3.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор
6	ОДБОЈКА	15	-уознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за живот и	ФВ.1.1.1. ФВ.3.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.3.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

			рад					

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО (34)

РАЗРЕД: Осми

Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	ИКТ	11	унесе и мења податке у табели;разликује типове података у ћелијама табеле; сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; користи формуле за израчунавање статистика; представи визуелно податке на одговарајући начин;примени основне функције форматирања табеле, приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа; изврши једноставне анализе низа података (израчуназбир, просек, проценте,...);графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе.	Наставник подстиче рад ученика, развој мишљења и разумевања менторска улога наставника омогућава подстицајну средину за рад инсистира на практичној примени стечених знања идентификује напредак у учењу и постигнућу	Циљ наставе и учења <i>информатике и рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталног садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се	-за примере из свакодневног живота изабрати проблеме који симулирају ситуације и проблеме из предмета које изучавају у школи или реалних ситуација из живота. У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са

			секторског дијаграма); изврши основне анализе и обраде табеларних података(по врстама и по колонама, сорт., филтрирање,...);				развојем дигиталних технологија брзо мења.	ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења
2	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	5	- разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета; Разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце; објасни појам „отворени подаци”; успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци;					У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења
3	РАЧУНАРСТВО	14	унесе серију (низ) података; изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте,...); графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); унесе табеларне податке или их прочита из локалних датотека и снимити их; изврши основне анализе и обраде табеларних података(по врстама и по колонама, сортирање,		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику	Увести појам <i>програм и програмирање</i> . Демонстрирати готове анимације и рачунарске игрице ради развијања свести и побуђивања мотивације да ученици сами могу да креирају своје игрице. Увести појам	Циљ наставе и учења <i>информатике и рачунарства</i> је оспособљавање ученика за управљањем информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталног садржаја и креирање рачунарских	На почетку теме ученика упознати са циљевима и исходима наставе односно учења, планом рада и начинима оцењивања. У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, креативност и др.) Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима – вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну

			филтрирање,...); изврши анализе које укључују статистике по групама;		у колико има потребе.	алгоритма при решавању једноставног проблема. Истицати да се кроз учење програмирања и алгоритама развијају стратегije за решавање животних проблема, сваки задатак који себи постављамо у свакодневном животу се решава корак по корак, тј. Алгоритамски. Изабрати програмско окружење за визуелно програмирање (<i>Scratch</i>) које треба да омогући алгоритамско решавање проблема и основе програмирања. Кроз активну наставу и укљученост у процес креирања програма, ученици ће поступно усвојити	програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.	информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења

						потребне појмове, знања и вештине.		
4	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	4	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројект- ног задатка; – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комби- нују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању про- јектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са дру- гима уз помоћ наставника; вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен		Пажљиво прате излагање градива и усвајају исто. Уколико нешто није јасно консултовати се са наставником и у дискусији решити све недоумице. Помажу слабијим ученицима да разумеју проблематику у колико има потребе	Наставник подстиче рад ученика, развој мишљења и разумевања менторска улога наставника омогућава подстицајну средину за рад инсистира на практичној примени стечених знања идентификује напредак у учењу и постигнућу		Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да свако оцени свој рад и рад осталих чланова тима вршњачко оцењивање. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (БРОЈ ЧАСОВА) 68**РАЗРЕД: осми**

Циљеви:наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи Након обрађене теме ученик ће имати знање о следећим темама:	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	9	Осцилаторно кретање (осциловање тела обешеног о опругу, осциловање куглице клатна). Појмови и величине којима се описује осциловање тела (амплитуда, период, фреквенција). Закон о одржању механичке енергије при осциловању тела. Механички таласи. Основни параметри којима се описује таласно кретање (таласна дужина, фреквенција, брзина). Звук. Карактеристике звука и звучна резонанција. Демонстрациони огледи. Осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу (у ваздуху и у течности). Осциловање жица и ваздушних стубова (ксилофон, различите затегнуте жице, једнаке стаклене флаше са различитим нивоима воде). Одакле долази звук (гумено црево са два левка, канап и две пластичне чаше...). Таласи (таласна машина или када). Демонстрација звучне резонанције	1.1.1. 2.1.1. 3.2.2. 2.1.2. 1.2.3 2.2.3. 3.2.3. 1.4.5. 2.4.1. 3.2.4. 1.4.6. 2.4.3. 3.2.5. 1.7.1. 2.5.1. 3.4.1. 1.7.2. 2.6.1. 3.7.1.	разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и да зна њихове карактеристике	Изводи демонстрационе огледи математичким клатном и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Иницијални тестови Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа

			променом висине ваздушног стуба (дужа стаклена цев са водом). Лабораторијске вежбе 1. Мерење периода осциловања клатна или периода осциловања тега на опрузи 2. Одређивање убрзања Земљине теже помоћу математичког клатна					
2	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	14	Карактеристике светлости. Правoliniјско простирање светлости (сенка и полусенка, помрачење Сунца и Месеца). Закон одбијања светлости. Равна и сферна огледала и конструкција ликова предмета. Брзина светлости у различитим срединама. Индекс преламања и закон преламања светлости. Тотална рефлексija. Преламање светлости кроз призму и сочива. Одређивање положаја, ликова код сочива. Оптички инструменти. Лупа и микроскоп. Демонстрациони огледи. Сенке. Хартлијева плоча за илустровање закона о одбијању и преламању светлости. Преламање светлости (штапић делимично уроњен у чашу с водом, новчић у чаши са водом и испод ње). Преламање беле светлости при пролазу кроз призму. Преламање светлости кроз сочиво, око и корекција вида (оптичка клупа, геометријска оптика на магнетној табли, стаклена флаша са водом као сочиво). Лупа и микроскоп. Лабораторијске вежбе 1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала 2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива	1.7.1. 2.6.1. 3.2.5. 2.6.3. 3.2.6. 2.7.1. 3.4.1. 1.7.2. 2.7.2 3.7.1. 2.7.3. 3.7.2.		Изводи демонстрационе огледи са изворима светлости, огледалима и сочивима и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа
3	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	10	Населектрисавање тела. Елементарна количина населектрисања. Закон о одржању количине населектрисања. Узајмно деловање населектрисаних тела. Кулонов закон. Електрично поље (линије сила, хомогено и нехомогено поље). Рад силе електричног поља. Напон. Веза напона и јачине хомогеног електричног поља. Електричне појаве	1.1.2. 2.3.1. 2.4.1. 2.4.3. 2.5.3. 2.6.1.		Изводи демонстрационе огледи са перјаницама, ебонитним штаповима, и дискутује са ученицима о	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа

			у атмосфери. Демонстрациони огледи. Наелектрисавање чврстих изолатора и проводника. Електрофор, електрично клатно и електроскоп. Линије сила електричног поља (перјанице, гриз у ричинусовом уљу и јаком електричном пољу). Фарадејев кавез. Антистатичке подлоге. Инфлуентна машина. Мехури сапунице у електричном пољу. Модел громобрана.			ЊИХОВИМ ЗАПАЖАЊИМА		
4	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	19	Електрична струја (једносмерна, наизменична). Услови за настајање електричне струје и извори струје (EMS). Мерење електричне струје и напона. Електрична отпорност проводника. Проводници и изолатори. Омов закон за део струјног кола. Рад и снага електричне струје. Џул–Ленцов закон. Омов закон за цело струјно коло. Везивање отпорника. Електрична струја у течностима и гасовима. Мере заштите од електричне струје (жива бића, објекти и електрични уређаји). Демонстрациони огледи. Демонстрациони амперметар у струјном колу. Регулисање електричне струје у колу реостатом и потенциометром. Графитна мина (оловке) као потенциометар. Мерење електричне отпорности ом-метром. Загревање проводника при протицању електричне струје. Протицање електричне струје у воденом раствору кухињске соли. Лимун као батерија. Пражњење у Гајслеровим цевима помоћу Теслиног трансформатора. Лабораторијске вежбе 1. Зависност електричне струје од напона на отпорнику (таблични и графички приказ зависности) 2. Одређивање електричне отпорности отпорника у колу помоћу амперметра и волтметра 3. Мерење електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно	1.3.1. 2.3.1. 2.3.2. 1.4.1. 1.4.2. 1.4.3. 3.3.1. 2.3.3. 3.4.1. 2.3.4. 2.3.5 3.4.2. 2.3.6 2.4.1. 2.4.3. 3.7.1. 1.7.1. 2.5.2. 2.6.1. 3.7.2. 1.7.2. 2.7.1. 2.7.3	зна услове за настанак струје и зна да повеже просто електрично коло и користи Омов закон	Изводи демонстрационе огледи у колима једносмерне струје и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа

			повезаним отпорницима и одређивање еквивалентне отпорности					
5	МАГНЕТНО ПОЉЕ	6	Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље. Магнетно поље електричне струје. Дејство магнетног поља на струјни проводник. Допринос Николе Тесле и Михајла Пупина развоју науке о електромагнетним појавама и њиховој примени. Демонстрациони огледи. Линеје сила магнетног поља потковичастог магнета и магнетне шипке. Магнетна игла и школски компас. Ерстедов оглед. Електромагнет. Узајамно деловање двају паралелних проводника кроз које протиче струја.	1.1.2. 2.4.1. 3.7.2. 1.3.2. 2.4.3. 1.4.3. 2.5.2. 2.6.1.		Изводи демонстрационе огледе са сталним магнетима, струјним проводницима и дискутује са ученицима о њиховим запажањима	Интерактивни метод, дијалог лабораторијске вежбе рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци Реферати Контролне вежбе Усмена излагања Тестови затвореног типа
6	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	8	Структура атома (језгро, електронски омотач). Нуклеарне силе. Природна радиоактивност. Радиоактивно зрачење (алфа, бета и гама зраци) и њихово дејство на биљни и животињски свет. Заштита од радиоактивног зрачења. Вештачка радиоактивност. Фисија и фузија. Примена нуклеарне енергије и радиоактивног зрачења. Демонстрациони оглед. Детекција присуства радиоактивног зрачења (школски Гајгер–Милеров бројач)	-	-	-	-	Активност на часу Домаћи задаци Реферати Усмена излагања Тестови затвореног типа
7	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	2	Значај физике за развој других природних наука. Допринос физике развоју савремене медицине (ултразвук, ЕКГ, скенер, магнетна резонанција, гама-нож...). Физика и савремене технологије (интернет, мобилна телефонија, даљинско управљање, нанофизика и др.).	-	-	-	-	

Предмет: ХЕМИЈА (68)

Разред: осми

Циљ наставе хемије да сви ученици стекну основна знања о хемијским појавама у природи и законима по којима се оне одигравају, да схвате материјалност света и његову узрочно последичну повезаност; развијање способности и умења да се знања примењују и даље развијају. Подстицање радозналости и креативности ученика.

Ред. бр. теме	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Метали, оксиди и хидроксиди метала	10	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; – наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; – напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли;	1.2.1; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.4; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 3.2.1; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.4; 3.2.6.	Слушање, посматрање, бележење, дискусија, закључивање, решавање задатака	Предавање, дискутовање објашњење, бележење, извођење огледа, праћење, мотивисање	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота. Коришћење мултимедија. Истраживачки рад ученика, демонстрација огледа Решавање рачунских задатака	Континуирано праћење активности ученика. Креативно мишљење и изражавање. Усмена провера. Писмена провера Истраживачки радови презентације, панои...
2.	Неметали, оксиди неметала и киселине	12	– испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневног животу и повеже њихова својства са практичном применом; – напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;	1.2.1. ; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 1.2.8;	Слушање, посматрање, бележење, дискусија, закључивање, решавање задатака	Предавање, дискутовање објашњење, бележење, извођење огледа, праћење, мотивисање	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота. Коришћење мултимедија.	Континуирано праћење активности ученика. Креативно мишљење и изражавање. Усмена провера. Писмена провера Истраживачки радови,

				2.1.4; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 3.2.1; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.4; 3.2.6.			Истраживачки рад ученика , демонстрација огледа Решавање рачунских задатака	презентације, панои...
3.	Соли- добивање, својства и примена	6	– напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; – испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; – напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;	1.2.4; 1.2.6; 2.1.4; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.4; 3.2.6.	Извођење огледа, бележење, закључивање, решавање задатака	Предавање, дискутовање објашњење, демонстрирање, бележење, извођење огледа, праћење, мотивисање	Корелација са другим наставним предметима Експериментални рад Развијањем логичког мишљења. Експериментални рад Решавање рачунских задатака	Континуирано праћење активности ученика. Креативно мишљење и изражавање. Усмена провера. Писмена провера Истраживачки радови, презентације, панои...
4.	Органска једињења и њихова општа својства	2	– разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; – препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама; – напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; – разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом;	1.3.1; 1.3.2; 1.3.3; 2.3.1; 3.3.1; 3.3.2; 3.3.3.	Слушање, посматрање, дискутовање	Предавање. Показивање модела	Коришћење модела, илустрација, компјутерских анимација	Усмено излагање и решавање проблема
5.	Угљоводон ици	12	– напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; – разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; – испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских	1.3.1; 1.3.2; 1.3.3; 2.3.1; 2.2.2; 3.3.1; 3.3.2; 3.3.3	Писање, одговарање на питања, графичко представљање, решавање задатака	Предавање, писање реакција и формула на табли, праћење	Коришћење програмираног материјала и разних илустрација и модела. Експериментални рад Развијањем логичког мишљења	Континуирано праћење активности ученика. Креативно мишљење и изражавање. Усмена провера. Писмена провера Истраживачки радови, презентације, панои...

			једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; .– објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;					
6.	Органска једињења са кисеоником	10	– испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; .– објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;	1.3.1; 1.3.2; 1.3.3; 2.3.1; 2.2.2; 3.3.1; 3.3.2; 3.3.3.	Слушање, посматрање, бележење, дискусија, закључивање, постављање питања, решавање задатака	Предавање, објашњавање, дискутовање, писање реакција и формула на табли, праћење	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота. Коришћење мултимедија. Истраживачки рад ученика, Демонстрација огледа Решавање рачунских задатака	Континуирано праћење активности ученика. Креативно мишљење и изражавање. Усмена провера. Писмена провера
7.	Биолошки важна органска једињења	12	– опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина; – опише основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине; – објасни сапонификацију триацилглицерола и хидрогенизацију незасићених триацилглицерола, наведе производе хидролизе дисахарида и полисахарида и опише услове под којима долази до денатурације протеина; – наведе заступљеност у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима и доведе их у везу са здрављем и правилном исхраном људи; – изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци;	1.4.1; 1.4.2; 2.4.1; 3.4.1; 3.4.2.	Слушање, посматрање, бележење, дискусија, закључивање, презентовање	Предавање, дискутовање објашњење, демонстрирање, бележење, извођење огледа, праћење, мотивисање	Истраживачки рад ученика, презентовање радова, Коришћење програмираног материјала и разних илустрација	Континуирано праћење активности ученика. Истраживачки радови, презентације, панои...
8.	Заштита животне средине и зелена хемија	4	– рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада; – наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; – критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; – објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.	1.5.1.	Дискусија, презентовање	Предавање, слушање, дискутовање	Коришћење ИКТ-а и доступне литературе	Самостални писмени и графички радови Истраживачки радови, презентације, панои...

**Обавезни изборни предмети за други циклус
са начинима и поступцима за њихово остваривање**

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ВЕРСКА НАСТАВА (православна)**РАЗРЕД: ПЕТИ**

Циљ наставе у 5. разреду јесте да ученици на примеру старозаветне историје уче да Бог није одустао од остварења свог првобитног плана о свету, који се огледа у сједињењу свих створених бића са Богом преко човека, и поред тога што је то први човек Адам одбио да испуни. Бог је после греха првог човека променио начин остварења тог циља, али је циљ због кога је свет створен остао исти. Конкретна реализација тога циља почиње од избора Аврама и благосиљања јеврејског народа у њему, што означава почетак Цркве која има исту структуру као будуће Царство Божије. Ови старозаветни догађаји, којима почиње остварење Царства Божијег у историји, показују и то да се и у новом начину остварења Царства Божијег не заобилази човек и да Бог такође остаје при томе да апсолутно поштује слободу човека, да се преко њега и његовом сарадњом то Царство и оствари, као што је то био случај и са првим човеком Адамом.

Годишњи фонд часова: 36 часова у години/1 час недељно

Ред.бр.	Тема/област	Број часова по теми	Стандарди	Активности наставника	Активности ученика	Начин остваривања принципа, циљева и стандарда постигнућа	Праћење начина остваривања стандарда постигнућа
1.	Увод	1		-Мотивише ученике за рад	-Слободно изражавање мишљења и ставова	Фронтални	
2.	Религија и култура старог света	3		-Информише		Индивидуални	

3.	Откривење – свет Библије	4		-Организује наставу, планира садржаје, средства и опрему	-Усваја-сазнаје	Дијалошки Тимски Групни Илустративни Практични	
4.	Стварање света и човека	7		-Развија и оджава партнерску комуникацију	-Развијање вештина комуникација		
5.	Старозаветна историја	8		-Подстиче интеракцију, пружа повратну информацију	-Повезивање сопственог искуства са тематиком		
6.	Закон Божји	4		-Уважава и реагује наотребе групе и појединаца -Дели одговорност -Организује посете верским институцијама -Организује излете у природу	-Дискусија -Посећивање верских институција -Организовање квизова -Израда радова и панора		
7.	Месијанска нада	9					

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ВЕРСКА НАСТАВА (православна)**РАЗРЕД: ШЕСТИ**

Циљ верске наставе у шестом разреду јесте упознавање са Личношћу Богочовека Господа Исуса Христа кроз његово историјско присуство на земљи како у физичком смислу када је телом живео међу људима тако и кроз Цркву коју је основао по Свом Вазнесењу. Црква Христова као Тело Његово на земљи и њен значај за све људе и читаву творевину.

Годишњи фонд часова: 36 часова

Ред.бр.	Тема/област	Број часова по теми	Стандарди	Активности наставника	Активности ученика	Начин остваривања принципа, циљева и стандарда постигнућа	Праћење начина остваривања стандарда постигнућа
1.	Увод	1		-Мотивише ученике за рад	-Слободно изражавање мишљења и ставова	Фронтални	
2.	Припрема света за долазак Сина Божјег	5		-Информише	-Усваја-сазнаје	Индивидуални	
3.	Увод у Нови завет	5		-Организује наставу, планира садржаје, средства и опрему	-Развијање вештина комуникација	Дијалогски	
4.	Богочовек Исус Христос	17		-Развија и оджава партнерску комуникацију	-Развијање вештина комуникација	Тимски	
5.	Црква Духа Светог	8		-Подстиче интеракцију, пружа повратну информацију	-Повезивање сопственог искуства са тематиком	Групни	
				-Уважава и реагује на потребе групе и појединаца	-Дискусија	Илустративни	
				-Дели одговорност	-Посећивање верских институција	Практични	
				-Организује посете верским институцијама	-Организовање квизова		
				-Организује излете у природу	-Израда радова и панона		

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ВЕРСКА НАСТАВА (православна)**РАЗРЕД: СЕДМИ**

Циљ верске наставе у седмом разреду је да ученици уоче разлику између начина познања ствари и начина познања личности и да перципирајући љубав као метод познања људске личности препознају то и као начин спознаје самога Бога Који постоји као заједница љубави три Личности кроз Свете тајне Цркве. Такође, циљ је и упознавање са баштином Српске православне Цркве кроз векове. Годишњи фонд часова: 36 часова годишње/ 1 час недељно.

Ред.бр.	Тема/област	Број часова по теми	Стандарди	Активности наставника	Активности ученика	Начин остваривања принципа, циљева и стандарда постигнућа	Праћење начина остваривања стандарда постигнућа
1.	Увод	1		-Мотивише ученике за рад -Информише -Организује наставу, планира садржаје, средства и опрему -Развија и оджава партнерску комуникацију -Подстиче интеракцију, пружа повратну информацију -Уважава и реагује наотребе групе и појединаца -Дели одговорност -Организује посете верским институцијама -Организује излете у природу	-Слободно изражавање мишљења и ставова -Усваја-сазнаје -Развијање вештина комуникација -Повезивање сопственог искуства са тематиком -Дискусија -Посећивање верских институција -Организовање квизова -Израда радова и паноа	Фронтални	
2.	Богопознање	5				Индивидуални	
3.	Символ вере	6				Дијалошки	
4.	Светотајински живот Цркве	12				Тимски	
5.	Српска Црква кроз векове	12				Групни	
						Илустративни	
						Практични	

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ВЕРСКА НАСТАВА (православна)**РАЗРЕД: ОСМИ**

Циљ наставе православног катихизиса у осмом разреду је да продуби код ученика знање о човеку као о икони Божијој у свету, да омогући ученицима основ за правилно разумевање хришћанског подвига кроз упознавање са смислом и значајем Литургије и указивање да је Царство Божије крајњи циљ историје.

Годишњи фонд часова: 34 часа.

Ред.бр.	Тема/област	Број часова по теми	Стандарди	Активности наставника	Активности ученика	Начин остваривања принципа, циљева и стандарда постигнућа	Праћење начина остваривања стандарда постигнућа
1.	Увод	1		-Мотивише ученике за рад -Информише -Организује наставу, планира садржаје, средства и опрему -Развија и оджава партнерску комуникацију -Подстиче интеракцију, пружа повратну информацију -Уважава и реагује наотребе групе и појединаца -Дели одговорност -Организује посете верским институцијама -Организује излете у природу	-Слободно изражавање мишљења и ставова -Усваја-сазнаје -Развијање вештина комуникација -Повезивање сопственог искуства са тематиком -Дискусија -Посећивање верских институција -Организовање квизова -Израда радова и паноа	Фронтални	
2.	Човек је икона Божја	6				Индивидуални	
3.	Подвижничко-евхаристијски етос	8				Дијалошки	
4.	Литургија	10				Тимски	
5.	Царство Божје	9				Групни	
						Илустративни	
						Практични	

Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред - 5.

Недељни фонд часова - 1

Годишњи фонд часова -36

1. Циљ предмета

Циљ наставе и учења програма *Грађанског васпитања* је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Тематски/глобални план:

Редни број	ТЕМЕ /садржаји	Број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА	9
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	7
3.	ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	9
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	11
Укупно		36

2. ИСХОДИ

ОБЛАСТ / ТЕМА	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
ЉУДСКА ПРАВА Права детета	- разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права; - препозна своје потребе, као и потребе других и да их уважава; - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; - учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; - наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права; - наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права; - поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи; - препозна ситуације кршења својих права и права других; - идентификује кршење људских права на примеру неког историјског догађаја;	Потребе и права 1. Потребe и жеље 2. Потребe и права 3. Права и правила у учионици 4. Правила рада у учионици, доношење групних правила Права детета у документима о заштити права 5. Посебност права детета и људска права 6. Конвенција о правима детета 7. Врсте права 8. Показатељи остварености и кршења дечијих права 9. Конвенција о правима детета у документима која се односе на школу
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- поштује правила одељенске заједнице и правила на нивоу школе; - поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва; - искаже свој став о значају правила у функционисању заједнице; - понаша се у складу са правилима и	Права и функционисање заједнице 10. Моје заједнице 11. Школа као заједница 12. Одлучивање у учионици и школи 13. Гласање и консензус као демократски начини одлучивања Одговорности и обавезе у заједници

Школа као заједница	дужностима у школи; - наводи начине демократског одлучивања; - препозна одговорност одраслих у заштити права деце; - објасни улогу појединца и група у заштити дечијих права; - реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ	14. Одговорност деце 15. Одговорности одраслих (родитеља, наставника) Кршење и заштита права 16. Понашање ученика у ситуацијама кршења права детета. Кома се могу обратити за помоћ
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ Права детета	- препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи; - прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; - проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; - наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама; - проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита; - у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их	Наши идентитети 17. Наше сличности и разлике (раса, пол, национална припадност, друштвено порекло, вероисповест, политичка или друга уверења, имовно стање, култура, језик, старост и инвалидитет) 18. Стереотипи и предрасуде 19. Дискриминација 20. Толеранција Сукоби и насиље 21. Сукоби и начини решавања сукоба 22. Предности конструктивног решавања сукоба 23. Врсте насиља: физичко, активно и пасивно, емоционално, социјално, сексуално, дигитално 24. Реаговање на насиље 25. Начини заштите од насиља

	анализира; - препозна и објасни врсте насиља; - прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама; - заштити од дигиталног насиља; - анализира сукоб из различитих углова (препознаје потребе учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу; - аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба;	
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе; - идентификује проблеме у својој школи; - прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике; - осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; - активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин);	Планирање и извођење акција у школи у корист права детета 26. Избор проблема 27. Тражење решења проблема 28. Израда плана акције 29. Анализа могућих ефеката акције 30-32. Планирање и извођење акције 33-34. Завршна анализа акције и вредновање ефеката 35-36. Приказ и анализа групних радова

Област/тема	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

	(по областима)
ЉУДСКА ПРАВА	- увођење ученика у наставни предмет и упознавање са значајем грађанског васпитања; - упознавање ученика са садржајем наставног програма и давање јасних упутстава за рад; - повезивање постојећег знања са новим; - упознавање са Конвенцијом о правима детета у документима која се односе на школу; - препознавање својих права и права других, као и идентификација кршења истих;
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- дефинисање правила одељенске заједнице и правила школе; - примена различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада; - <u>разумевање значаја правила у функционисању заједнице;</u>
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација, играња улога, студија случаја, дебата, дискусија, пројеката, истраживања, промоција, ... - симулација примера из свакодневног живота: предрасуде, стереотипи, дискриминација и нетолеранција по различитим основама; - коришћење филмова, интернета, као и разговор о говору мржње, нетолеранцији и дигиталном насиљу; - <u>развој конструктивног решавања сукоба;</u>
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- идентификација примера грађанског активизма у школи и неговање позитивног става према томе; - прикупљање података о проблему на основу различитих извора и техника; - реализација одабраних акција, као и њихова анализа; - неговање тимског рада; - <u>вредновање ефеката спроведених акција у школи.</u>

Општа предметна компетенција: Оспособљавање ученика за активно учешће у грађанском животу и друштву, сарадња, комуникација

Специфичне предметне компетенције: Развијање знања, вештина и ставова који омогућавају активну улогу у грађанском животу и друштву

Међупредметне компетенције:

1. Рад с подацима и информацијама-прикупљање података, анализа и презентација
2. Решавање проблема- ученици се оснажују да препознају проблеме и активно траже решења

3. Сарадња-интерактивни начин рада, групни рад, тимски рад
4. Дигитална компетенција-прикупљање података на интернету, израда ПП презентација
5. Компетенција за учење-развијање знања, вештина и ставова
6. Одговорно учешће у демократском друштву-ученици се оснажују и подстичу да одговорно и активно учествују у друштву
7. Комуникација-изношење сопственог мишљења, осећања, ставова на конструктиван начин
8. Одговоран однос према околини-бављење непосредним окружењем, уочавање проблема
9. Иницијатива и предузетништво - Спремност је да учествује у самосталним и тимским пројектима, развија идеју, мотивисан је за рада, поставља реалне циљеве и планира задатке и активности за њихово остваривање.

Међупредметно повезивање

НАСТАВНА ОБЛАСТ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ
ЉУДСКА ПРАВА	Српски језик Биологија Историја
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Историја Географија
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Биологија Српски језик Историја
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Информатика и рачинарство Ликовна култура Српски језик

Активности у наставном процесу

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ		
НАСТАВНА ОБЛАСТ	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
ЉУДСКА ПРАВА	-организатор и реализатор наставе -презентује -усмерава ученика	-пажљиво прати излагање наставника и осталих ученика, -користи различите изворе знања,

	-подстиче на размишљање -развија код ученика мишљење -прати напредовање ученика -наводи ученике на одговарајуће закључке	- проналази информације, -уочава, .разликује, -упоређује, -класификује, -износи своје мишљење, -уређује и презентује, -закључује, -процењује сопствени рад и напредак
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на размену искустава и усмерава дискусију -презентује - прати постигнућа ученика	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује - дискутује - износи сопствено мишљењеи став -цртају -израђују моделе
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- организатор и реализатор наставе -презентује -истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развијаосећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постигнућа ученика	- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује,упоређује -повезујеранија знањасановим сазнањима примењује научено -користи различите изворе знања -пажљиво и одговорно претражује и користи интернет
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање, - упоређивање -развија разумевање за неопходност рационалног коришћења материјала и енергената	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира

	-подстиче на развој предузетничких способности (економичност и квалитет израде, начин представљања, изградњи и одбрани ставова...) - прати постигнућа ученика	-класификује -презентује -оцењује квалитет часа

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Праћење и вредновање постигнућа ученика је континуирано, на сваком часу.

- ☐ Степен активности ученика на часу, индивидуално, у пару или у групи
- ☐ Однос према обавезама и додељеним задужењима
- ☐ Степен и ниво сарадња са другим ученицима
- ☐ Мотивисаност ученика да изнесе свој став, мишљење и да га аргументовано брани
- ☐ Самостална припрема и презентација информација о некој теми-истраживачки задатак
- ☐ Самоиницијативност

На почетку школске године ученици се упознају са сегментима праћења и елементима оцене.

На крају сваког часа и активности ученицима се даје повратна информација о успешности реализације планираног и даје им се могућност да дају коментаре и сугестије.

У оцењивању се уважава мишљење вршњака и подстиче се самооцењивање. Посебно се истиче сваки напредак у свим претходно наведеним сегментима оцењивања.

НАЧИНИ ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

- укључивање у групни рад и вршњачка помоћ у извршавању задатака
- прилагођени задаци и садржаји, према потреби
- подстицање на изношење сопственог мишљења и учешће у играма улога
- размена искустава са колегама
- истицање сваког напретка и похвала са циљем јачања самопоуздања

Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред - 6.

Недељни фонд часова - 1

Годишњи фонд часова -36

3. Циљ предмета

Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности

Тематски/глобални план:

Редни број	ТЕМЕ /садржаји	Број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА	7
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	8
3.	ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	9
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	12
Укупно		36

4. ИСХОДИ

ОБЛАСТ / ТЕМА	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
ЉУДСКА ПРАВА	- образложи везу права и одговорности на примеру; – наведе примере за групу права слобода да...и заштита од...; – аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за	Права и одговорности 1. Моја и твоја права – наша су права 2. Права и одговорности 3. Посебна група права: „слобода да...” и припадајуће одговорности

	образовањем свих ученика; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе	4. Посебна група права: „заштита од...“ и припадајуће одговорности 5. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности 6. Право на квалитетно образовање и једнаке могућности за све и припадајуће одговорности 7. Инклузивно образовање – квалитетно образовање за све
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	– сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт; – образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру; – разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне;	Демократско друштво и партиципација грађана 8. Демократско друштво – појам, карактеристике 9. Грађанин 10. Дете као грађанин 11. Процедуре којима се регулише живот у заједници: ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и на основу којих процедура 12. Власт 13. Нивои и гране власти 14. Лествица партиципације ученика у школи: манипулација, декоративна употреба, симболичка употреба, стварна партиципација 15. Партиципација ученика на нивоу одељења и школе
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	– позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција; – образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; – примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; – препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ;	Употреба и злоупотреба интернета и мобилних телефона 16. Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона 17. Шта је дозвољено, а шта није на интернету 18. Утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца

		19. Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона 20. Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета 21. Карактеристике и последице дигиталног насиља 22. Седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука 23. Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља 24. Одговорности ученика и школе
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	– учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; – учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; – презентује спроведено истраживање и добијене резултате; – процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.	Планирање и извођење истраживања о понашању ученика у школи и њиховим ставовима о употреби/злоупотреби интернета и мобилних телефона. 25. Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем 26-27.Избор теме, узорка и инструмента истраживања 28-30.Спровођење истраживања 31-32.Обрада података 33-34.Тумачење резултата 35-36.Припрема и презентација добијених резултата

Област/тема	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА (по областима)
ЉУДСКА ПРАВА	- упознавање ученика са садржајем наставног програма и давање јасних упутстава за рад; - повезивање постојећег знања са новим;

	- упознавање са Конвенцијом о правима детета - препознавање својих права и права других, као и идентификација кршења истих; -разумевање значаја инклузивног образовања.
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- упознавање са појмом демократије и демократског друштва; - примена различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада; - разумевање и разликовање нивоа партиципације
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација, играња улога, студија случаја, дебата, дискусија, пројеката, истраживања, промоција, ... - коришћење филмова, интернета, као и разговор о дигиталном насиљу; - развијање свјести о начинима заштите од дигиталног насиља; - упознавање са предностима и манама дигиталних облика комуникације...
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- планирање и извођење истраживања о понашању ученика у школи и њиховим ставовима о употреби/злоупотреби интернета и мобилних телефона. - прикупљање података о проблему на основу различитих извора и техника; - неговање тимског рада; - вредновање ефеката спроведених акција у школи.

Општа предметна компетенција: Оспособљавање ученика за активно учешће у грађанском животу и друштву, сарадња, комуникација

Специфичне предметне компетенције: Развијање знања, вештина и ставова који омогућавају активну улогу у грађанском животу и друштву

Међупредметне компетенције:

1. Рад с подацима и информацијама-прикупљање података, анализа и презентација
2. Решавање проблема- ученици се оснажују да препознају проблеме и активно траже решења
3. Сарадња-интерактивни начин рада, групни рад, тимски рад
4. Дигитална компетенција-прикупљање података на интернету, израда ПП презентација
5. Компетенција за учење-развијање знања, вештина и ставова
6. Одговорно учешће у демократском друштву-ученици се оснажују и подстичу да одговорно и активно учествују у друштву
7. Комуникација-изношење сопственог мишљења, осећања, ставова на конструктиван начин
8. Одговоран однос према околини-бављење непосредним окружењем, уочавање проблема

9. Иницијатива и предузетништво - Спремност је да учествује у самосталним и тимским пројектима, развија идеју, мотивисан је за рада, поставља реалне циљеве и планира задатке и активности за њихово остваривање.

Међупредметно повезивање

НАСТАВНА ОБЛАСТ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ
ЉУДСКА ПРАВА	Српски језик Биологија Историја Физичко васпитање
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Историја Географија
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Техника и технологија Географија Информатика и рачинарство
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Информатика и рачинарство Ликовна култура Географија Историја

Активности у наставном процесу

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ		
НАСТАВНА ОБЛАСТ	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
ЉУДСКА ПРАВА	-организатор и реализатор наставе -презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање -развија код ученика мишљење	-пажљиво прати излагање наставника и осталих ученика, -користи различите изворе знања, - проналази информације, -уочава, -разликује,

	-прати напредовање ученика -наводи ученике на одговарајуће закључке	-упоређује, -класификује, -износи своје мишљење, -уређује и презентује, -закључује, -процењује сопствени рад и напредак
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на размену искустава и усмерава дискусију -презентује - прати постигнућа ученика	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује - дискутује - износи сопствено мишљењеи став -цртају -израђују моделе
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- организатор и реализатор наставе -презентује -истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развијаосећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постигнућа ученика	- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује -упоређује -повезујеранија знањасановим сазнањима примењује научено -користи различите изворе знања -пажљиво и одговорно претражује и користи интернет
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање -развија разумевање за неопходност рационалног коришћења материјала и енергената -подстиче на развој предузетничких	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира -класификује -презентује

	способности (економичност и квалитет израде, начин представљања, изградњи и одбрани ставова...) - прати постигнућа ученика	-оцењује квалитет часа

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Праћење и вредновање постигнућа ученика је континуирано, на сваком часу.

Прати се:

Степен активности ученика на часу, индивидуално, у пару или у групи

Однос према обавезама и додељеним задужењима

Степен и ниво сарадња са другим ученицима

Мотивисаност ученика да изнесе свој став, мишљење и да га аргументовано брани

Самостална припрема и презентација информација о некој теми-истраживачки задатак

Самоиницијативност

На почетку школске године ученици се упознају са сегментима праћења и елементима оцене.

На крају сваког часа и активности ученицима се даје повратна информација о успешности реализације планираног и даје им се могућност да дају коментаре и сугестије.

У оцењивању се уважава мишљење вршњака и подстиче се самооцењивање. Посебно се истиче сваки напредак у свим претходно наведеним сегментима оцењивања.

НАЧИНИ ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

- укључивање у групни рад и вршњачка помоћ у извршавању задатака
- прилагођени задаци и садржаји, према потреби
- подстицање на изношење сопственог мишљења и учешће у играма улога
- размена искустава са колегама
- истицање сваког напретка и похвала са циљем јачања самопоуздања

Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред - 7.

Недељни фонд часова - 1

Годишњи фонд часова -36

1. Циљ предмета

Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Тематски/глобални план:

Редни број	ТЕМЕ /садржаји	Број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА	6
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	11
3.	ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	9
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	10
Укупно		36

2. ИСХОДИ

ОБЛАСТ / ТЕМА	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
ЉУДСКА ПРАВА	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;	1. Карактеристике људских права – урођеност, универзалност, неотуђивост, недељивост 2. Опште добро 3. Права појединца и опште добро 4. Сукоб појединачних права и општег добра 5. Права и правда 6. Социјална правда

ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	-образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона; – образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине;	7. Политичке странке у вишепартијском систему – владајуће и опозиционе 8-9. Народна скупштина – сврха и надлежности 10. Народни посланици, посланичке групе 11-12. Процедуре у раду Народне скупштине 13-14. Скупштинске дебате 15-17. Предлагање и доношење закона
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	– препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;	18. Припадност групи 19. Групни идентитет као део идентитета младих 20. Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца 21-22. Вршњачки притисак 23. Конформизам 24-25. Приватност – обим и границе 26. Понашање људи у маси и угроженост права појединца
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора	Симулација Народне скупштине 27. Одређивање улога и процедура у скупштини 28-29. Формирање посланичких група 30-31. Избор председника скупштине 32-33. Формулисање предлога закона 34. Скупштинска дебата 35. Гласање 36. Евалуација симулације

Област/тема	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА (по областима)
ЉУДСКА ПРАВА	- упознавање ученика са садржајем наставног програма и давање јасних упутстава за рад; - повезивање постојећег знања са новим; - упознавање са Конвенцијом о правима детета у документима која се односе на школу;

	- препознавање својих права и права других, као и идентификација кршења истих; - уочавање разлика између права појединца и општег добра; - упознавање са појмом правде;
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- примена различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада; - упознавање са појмом вишестраначког система; - упознавање са надлежностима Народне скупштине
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација, играња улога, студија случаја, дебата, дискусија, пројекта, истраживања, промоција, ... - развијање свести о односима у вршњачким групама и припадности истим; - развијање свести о последицама притисака вршњака; - уочавање карактеристичних облика понашања људи у маси...
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- осмишљавање и реализација симулација, играња улога - одређивање улога и процедура у скупштини - увежбавање у демократском начину одлучивања) дебате, гласање...) - вредновање спроведених активности.

Општа предметна компетенција: Оспособљавање ученика за активно учешће у грађанском животу и друштву, сарадња, комуникација

Специфичне предметне компетенције: Развијање знања, вештина и ставова који омогућавају активну улогу у грађанском животу и друштву

Међупредметне компетенције:

1. Рад с подацима и информацијама-прикупљање података, анализа и презентација
2. Решавање проблема- ученици се оснажују да препознају проблеме и активно траже решења
3. Сарадња-интерактивни начин рада, групни рад, тимски рад
4. Дигитална компетенција-прикупљање података на интернету, израда ПП презентација
5. Компетенција за учење-развијање знања, вештина и ставова
6. Одговорно учешће у демократском друштву-ученици се оснажују и подстичу да одговорно и активно учествују у друштву
7. Комуникација-изношење сопственог мишљења, осећања, ставова на конструктиван начин
8. Одговоран однос према околини-бављење непосредним окружењем, уочавање проблема
9. Иницијатива и предузетништво - Спремност је да учествује у самосталним и тимским пројектима, развија идеју, мотивисан је за рад,, поставља реалне циљеве и планира задатке и активности за њихово остваривање.

Међупредметно повезивање

НАСТАВНА ОБЛАСТ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ
ЉУДСКА ПРАВА	Српски језик Историја Биологија
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Историја Српски језик Информатика и рачинарство
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Српски језик Биологија Информатика и рачинарство
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Информатика и рачинарство Српски језик Историја

Активности у наставном процесу

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ		
НАСТАВНА ОБЛАСТ	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
ЉУДСКА ПРАВА	-организатор и реализатор наставе -презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање -развија код ученика мишљење -прати напредовање ученика -наводи ученике на одговарајуће закључке	-пажљиво прати излагање наставника и осталих ученика, -користи различите изворе знања, - проналази информације, -уочава, .разликује, -упоређује, -класификује, -износи своје мишљење, -уређује и презентује,

		-закључује, -процењује сопствени рад и напредак
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на размену искустава и усмерава дискусију -презентује - прати постигнућа ученика	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује - дискутује - износи сопствено мишљењеи став -цртају -израђују моделе
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- организатор и реализатор наставе -презентује -истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развијаосећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постигнућа ученика	- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује -упоређује -повезујеранија знањасановим сазнањима примењује научено -користи различите изворе знања -пажљиво и одговорно претражује и користи интернет
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање -развија разумевање за неопходност рационалног коришћења материјала и енергената -подстиче на развој предузетничких способности (економичност и квалитет израде, начин представљања, изградњи и одбрани ставова...)	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира -класификује -презентује -оцењује квалитет часа

	- прати постигнућа ученика	

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Праћење и вредновање постигнућа ученика је континуирано, на сваком часу.

Прати се:

Степен активности ученика на часу, индивидуално, у пару или у групи

Однос према обавезама и додељеним задужењима

Степен и ниво сарадња са другим ученицима

Мотивисаност ученика да изнесе свој став, мишљење и да га аргументовано брани

Самостална припрема и презентација информација о некој теми-истраживачки задатак

Самоиницијативност

На почетку школске године ученици се упознају са сегментима праћења и елементима оцене.

На крају сваког часа и активности ученицима се даје повратна информација о успешности реализације планираног и даје им се могућност да дају коментаре и сугестије.

У оцењивању се уважава мишљење вршњака и подстиче се самооцењивање. Посебно се истиче сваки напредак у свим претходно наведеним сегментима оцењивања.

НАЧИНИ ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

- укључивање у групни рад и вршњачка помоћ у извршавању задатака
- прилагођени задаци и садржаји, према потреби
- подстицање на изношење сопственог мишљења и учешће у играма улога
- размена искустава са колегама
- истицање сваког напретка и похвала са циљем јачања самопоуздања

Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред - 8.

Недељни фонд часова - 1

Годишњи фонд часова -34

5. Циљ предмета

Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Тематски/глобални план:

Редни број	ТЕМЕ /садржаји	Број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА	6
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	12
3.	ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	8
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	8
Укупно		34

6. ИСХОДИ

ОБЛАСТ / ТЕМА	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
ЉУДСКА ПРАВА Заједница припадника различитих културних група	- изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава; - образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици дискриминације и кршења људских права; - наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице; - покаже интересовање за упознавањем различитих култура; - наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају;	Припадност држави и нацији 1. Патриотизам - осећај љубави и поноса према домовини и свим припадницима који је чине 2. Начини изражавања патриотизма Обесправљивање права и слобода других 3. Ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам Заједница културно различитих група 4. Културна разноликост у форми мултикултуралности и интеркултуралности 5. Интеркултурни дијалог као средство развоја поштовања различитих култура и суживот 6. Припадници националних мањина у Србији - заштита права и слободе припадника националних мањина
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Родна (не)равноправност	- разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; - уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци; - указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота; - дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; - наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену;	Пол и род 7. Биолошке разлике (анатомске и физиолошке) насупрот разликама које друштво ствара (очекивања друштва од мушкараца и жена) 8. Преношење родних образаца 9. Стереотипи и предрасуде о роду Родна перспектива 10. Укључивање родне перспективе приликом доношења одлука важних за једну заједницу (образовање, здравље, породица, запошљавање, спорт...) Родна равноправност 11. Родна равноправност и једнаке могућности за све у циљу развоја друштва 12. Препреке родној равноправности

	- препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; - наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником;	13. Одговорност државе, организација цивилног друштва и појединца за постизање родне равноправности 14. Привремене позитивне мере за постизање родне равноправности (квоте уписа на факултет, субвенције за запошљавање...) Родно засновано насиље 15. Родне разлике као основа неравнотеже моћи 16. Злоупотреба моћи насилника 17. Карактеристике особе која врши насиље, која је изложена насиљу или која му сведочи 18. Мере заштите од родно заснованог насиља
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ Медији	- наведе основне функције медија и образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; - образложи значај слободе медија за развој демократије; - у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; - препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; - проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује; - препозна пример злоупотребе деце у медијима; - у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;	Медији 19. Врсте и функције медија 20. Слобода медија и њихов допринос развоју демократије 21. Медији као извор информација и дезинформација 22. Манипулације путем медија (одлагање информације, скретање пажње, побуђивање емоција, стварање осећаја кривице, неговање некултуре...) Медијска писменост 23. Способност разумевања, критичког и аналитичког усвајања медијских садржаја Кодекс у медијима 24. Кодекс деца и медији 25. Кодекс новинара 26. Притисци на новинаре као инструмент ограничавања слободе изражавања
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Вредности грађанског друштва	- учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма. - учествује у избору садржаја и начина рада.	Снимање кратког филма о вредностима грађанског друштва 27. Избор теме и формулисање идеје 28. Писање сценарија 29. Подела задатака 30-31. Снимање 32. Монтажа 33. Презентација

Област/тема	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА (по областима)
ЉУДСКА ПРАВА	- упознавање ученика са садржајем наставног програма и давање јасних упутстава за рад; - повезивање постојећег знања са новим; - проширивање знања у вези са људским правима; - препознавање својих права и права других, као и идентификација кршења истих; -упознавање са кључним појмовима (ксенофобија, расизам, антисемитизам...); -уочавање тих појава у свакодневном животу, књижевности и сл.; -уочавање разлика између мултикултуралности и интеркултуралности.
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- примена различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада; - упознавање са појмом пола и рода; - упознавање са појмом родне равноправности; -идентификовање препрека родној равноправности; -истраживање на тему родно заснованог насиља; -проналажење примера родно заснованог насиља у историји, књижевности, свакодневном животу; -оспособљавање за препознавање карактеристика насилника и жртве.
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација, играња улога, студија случаја, дебата, дискусија, пројеката, истраживања, промоција, ... - бављење питањима медија и њиховом доприносу демократизацији друштва; -развијање критичког мишљења о медијима; -упознавање са механизмима манипулације који се користе у медијима; -развијање медијске писмености.
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- осмишљавање и реализација кратког филма; - рекапитулација спроведених активности током изучавања предмета; - вредновање спроведених активности.

Општа предметна компетенција: Оспособљавање ученика за активно учешће у грађанском животу и друштву, сарадња, комуникација

Специфичне предметне компетенције: Развијање знања, вештина и ставова који омогућавају активну улогу у грађанском животу и друштву

Међупредметне компетенције:

1. Рад с подацима и информацијама-прикупљање података, анализа и презентација
2. Решавање проблема- ученици се оснажују да препознају проблеме и активно траже решења
3. Сарадња-интерактивни начин рада, групни рад, тимски рад
4. Дигитална компетенција-прикупљање података на интернету, израда ПП презентација
5. Компетенција за учење-развијање знања, вештина и ставова
6. Одговорно учешће у демократском друштву-ученици се оснажују и подстичу да одговорно и активно учествују у друштву
7. Комуникација-изношење сопственог мишљења, осећања, ставова на конструктиван начин
8. Одговоран однос према околини-бављење непосредним окружењем, уочавање проблема
9. Иницијатива и предузетништво - Спремност је да учествује у самосталним и тимским пројектима,развија идеју, мотивисан је за рад,, поставља реалне циљеве и планира задатке и активности за њихово остваривање.

Међупредметно повезивање

НАСТАВНА ОБЛАСТ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ
ЉУДСКА ПРАВА	Српски језик Историја
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Историја Српски језик Биологија

ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Српски језик Историја Музичка култура
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Информатика и рачинарство Српски језик Музичка култура

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

НАСТАВНА ОБЛАСТ	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
ЉУДСКА ПРАВА	-организатор и реализатор наставе -презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање -развија код ученика мишљење -прати напредовање ученика -наводи ученике на одговарајуће закључке	-пажљиво прати излагање наставника и осталих ученика, -користи различите изворе знања, - проналази информације, -уочава, разликује, -упоређује, -класификује, -износи своје мишљење, -уређује и презентује, -закључује, -процењује сопствени рад и напредак
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	- организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на размену искустава и усмерава дискусију -презентује - прати постигнућа ученика	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује –упоређује - дискутује - износи сопствено мишљењеи став -цртају -израђују моделе
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- организатор и реализатор наставе -презентује -истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развија осећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постигнућа ученика	- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује -упоређује -повезујеранија знањасановим сазнањима - примењује научено -користи различите изворе знања -пажљиво и одговорно претражује и користи интернет
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање,упоређивање -развија разумевање за неопходност рационалног коришћења материјала и енергената -подстиче на развој предузетничких способности (економичност и квалитет израде, начинпредстављања, изградњи и одбрани ставова...)	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира -класификује -презентује -оцењује квалитет часа

	- прати постигнућа ученика	

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Праћење и вредновање постигнућа ученика је континуирано, на сваком часу.

Прати се:

Степен активности ученика на часу, индивидуално, у пару или у групи

Однос према обавезама и додељеним задужењима

Степен и ниво сарадња са другим ученицима

Мотивисаност ученика да изнесе свој став, мишљење и да га аргументовано брани

Самостална припрема и презентација информација о некој теми-истраживачки задатак

Самоиницијативност

На почетку школске године ученици се упознају са сегментима праћења и елементима оцене.

На крају сваког часа и активности ученицима се даје повратна информација о успешности реализације планираног и даје им се могућност да дају коментаре и сугестије.

У оцењивању се уважава мишљење вршњака и подстиче се самооцењивање. Посебно се истиче сваки напредак у свим претходно наведеним сегментима оцењивања.

НАЧИНИ ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

- укључивање у групни рад и вршњачка помоћ у извршавању задатака
- прилагођени задаци и садржаји, према потреби
- подстицање на изношење сопственог мишљења и учешће у играма улога
- размена искустава са колегама
- истицање сваког напретка и похвала са циљем јачања самопоуздања

**Остали облици образовно-васпитног рада
за други циклус**

ОДЕЉЕНСКА ЗАЈЕДНИЦА

РАЗРЕД: пети

Циљеви: Оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице; проширивање знања ; проширивање знања о правим детета; упознавање са школским правилима и процедурама; развијање комуникацијских вештина неопходних за кооперативно деловање, аргументованих ставова и изражавање мишљења; обучавање техникама групног рада; развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и понашања.

Ред.бр.	Садржај	Број часова по теми	Активности наставника	Активности ученика	Начин остваривања програма ОЗ	Праћење начина остваривања рада ОЗ
1.	Одељенска заједница	9	Упућује ученике/ученице, посматра, бележи, организује групни рад, поштује узрастне и развојне карактеристике ученика, фацилитује, охрабрује, мотивише, даје повратне информације, прати редовност похађања наставае, евалуира, упућује на разне изворе информација, укључивање родитеља донатора, праћење новопридошлих ученика, комуникација са родитељима	Посматрање, презентовање, повезивање, анализа, размењивање, критичко процењивање, заузимање става, доношење одлука, играње улога	Дискусија,дебата,посета музејима и културним центрима,вршњачка едукација кроз радионице (медијација,професионална орјентација..),дружење ученика (у школи и ван ње),сарадња са родитељима (отворена врата,родитељски састанци,дан отворене школе),индивидуални разговори са ученицима,организовање продајних изложби,ангажовање одбора одењенске заједнице у решавању текућих проблема	Вођење педагошке документације,анализа напретка и текућих проблема на часовима одељенске заједнице,анкетирање ученика,самоевалуација,социометричка истраживања,континуирано праћење индивидуалног и групног напретка ученика
2.	Учешће у раду уч. организација	2				
3.	Моја школа	3				
4.	Радионице „здрави стилови живота“	7				
5.	Прославе	2				
6.	Радионице на тему „Родна равноправност и родно засновано насиље“	5				
7.	Радионице за развијање комун. вештина и сарадње	6				

ОДЕЉЕНСКА ЗАЈЕДНИЦА

РАЗРЕД: Шести

Циљеви: Оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице. Проширивање знања о правима детета. Упознавање са школским правилима и процедурама. Развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења. Обучавање техникама групног рада. Развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и деловања

Ред.бр.	Садржај	Број часова по теми	Активности наставника	Активности ученика	Начин остваривања програма ОЗ	Праћење начина остваривања рада ОЗ
1.	Вештина добре комуникације	2	Покрећу нове теме, иницирају разговор, охрабрује и мотивише, даје повратне информације, упућује на литературу и интернет	Искуствено пролазе кроз животне ситуације, проширују своје видике, сензитују се за нова осећања	Радионичарски	Анкете, кроз разговор са децом и родитељима
2.	Другарство	2				
3.	Шта знам о пушењу	1				
4.	Шта знам о алкохолу	1				
5.	Шта знам о дроги	2				
6.	О толеранцији и различитости	2				
7.	О пубертету	2				
8.	Шта ми смета код супротног пола	2				
9.	Како трошимо слободно време	2				
10.	Какав нам је успех и дисциплина	1				
11.	Какву бих школу желео	1				

НАЗИВ ПРЕДМЕТА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ: ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА (36 часова)

РАЗРЕД: пети и шести

Циљеви: учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи по завршетку програма ученик ће бити у стању да	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ВЕЖБАЊЕ, ЗДРАВЉЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА Појам и врсте здравља, начини његовог праћења и чувања. Утицај вежбања на здравље, раст и развој. Људско тело и вежбање – кости, зглобови, мишићи. Специфичност и вежбања у и ван спорта. Правилно и неправилно вежбање.	10	– дефинише појам здравља, разликује физичко, ментално и социјално здравље и образлаже утицај вежбања на здравље; – упореди специфичности вежбања у спорту и ван спорта; – разликује правилно од неправилног вежбања и планира сопствене физичке активности у складу са потребама, могућностима и интересовањима; – има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању; – препозна ситуације у којима не сме да вежба; – препозна утицај различитих вежбања на	-Ученици се организују да радећи у мањим групама на интернету пронађу и направе избор и план вежби по одређеном задатку (вежбе за јачање мишића ногу, вежбе за правилно држање и сл.). -Зашто нека особа вежба, односно из којих мотива то ради као и зашто се одустаје од вежбања. За тај садржај погодне	Како свако вежбање није аутоматски и здраво, на различитим примерима, треба ученицима указати на разлику између правилног и неправилног вежбања и више пута се током целог програма вратити на то јер се ради о важном исходу -Наставник треба да прати аргументацију ученика и да интервенише уколико се мотивација за	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстрати-вно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на	исходе и компетенције које треба развити наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како аргументују, које ставове изражавају. Поуздани показатељи напретка су квалитет постављених питања, способност да се промени мишљење у контакту са

	Мотивација за вежбање и фактори који утичу на одустајање. Када не треба вежбати. Вежбање и имунитет. Значај вежбања на чистом ваздуху. Вежбање и очување животне средине. Повреде при вежбању и прва помоћ.		физички изглед и здравље; – повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет; – поштује еколошка правила у средини где вежба; – правилно поступа у пружању прве помоћи при повредама у вежбању; – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким	су активности у којима ученици имају могућност да изнесу сопствено мишљење, дискутују, супротстављају аргументе. Ученици се могу поделити у две групе тако да једна треба да припреми аргументе којима би некога убедили да вежба, а друга да не вежба. -да ученици стекну увид које су то најчешће повреде и шта се може урадити у првом тренутку како би се последице повреде умањиле. Ту се мисли и на самопомоћ и пружање прве помоћи другоме. -са ученицима треба радити на анализи	вежбање тражи само у томе што то сви раде, што је лепо ићи у теретану, што се купује лепа спортска одећа и сл. -упознавање ученика са могућностима вежбања у природи и са правилима чувања природе приликом вежбања. Посебно је важно указати на важност праћења квалитета ваздуха непосредно пре вежбања јер вежбање у условима загађеног ваздуха има више штете него користи. Ученике треба упутити да о квалитету ваздуха информације прикупљају на званичном сајту	локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице. Оцењивање је описно (истиче се, добар, задовољава), а оцена не улази у општи успех.
2.	ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ Исхрана као извор енергије. Карактеристик е основних животних намирница важних за вежбање. Гојазност и мршавост – ризици и компликације. Како и где се информисемо о здравом начину исхране.	10					

	Производи који се рекламирају, а треба их избегавати. Различите врсте дијета и њихови позитивни и негативни ефекти. Правилна исхрана пре и после вежбања.		активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета; – доведе у везу вежбање са правима детета; – аргументује значај вежбања после болести и неких повреда; – поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту; – преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером.	реклама, коме се оне обраћају и са каквим порукама, као и на њиховом оснаживању да буду пажљиви потрошачи и пре куповине се упознају са информацијама о садржају производа, као и о њиховом року трајања и цени. Ученици могу да спроведу мини истраживање са циљем да утврде да такви рекламирани нездрави производи немају високу цену, да су често на акцијама, да су изложени на местима која су лако доступна и близу касе, да понекад уз њих гратис иде други нездрави производ или играчка из чега се јасно види да	http://www.sepa.gov.rs/ -наставник може, у оквиру првих активности, да направи неку врсту снимања стања у смислу да кроз разговор или наменски припремљен упитник утврди шта знају о нутритивним вредностима намирница, какве су им навике у исхрани, шта знају о правилима исхране пре и после вежбања и сл. У складу са добијеним одговорима планира даљи рад на овој теми.		
3.	ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД Идеал физичког изгледа некад и сад. Правилно држање тела и физички изглед. Претерана употреба дигиталних технологија и последице на здравље и физички изглед. Утицај вежбања и здравих начина живота на физички изглед.	8					

4.	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ Остваривање права детета на раст, развој, здравље, игру и дружење кроз вежбање прилагођено могућностима и потребама. Доступност опреме и простора за вежбање. Родна (не)равноправност у вежбању и спорту. Вежбање после болести и повреда. Значај вежбања за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и спортови прилагођени њиховим могућностима.	8		произвођачи заједно са трговинама подржавају да деца и млади што више купују такве производе. -прихватити своје тело, његове потребе и могућности што је важно јер одрастају у култури где медији и друштвене мреже намећу идеал физичког изгледа који је најчешће удаљен од реалних пропорција људи. Ученици треба критички да промишљају о информацијама које их „бомбардују” о физичком изгледу као и да се упознају са акцијама широм света да се тај „диктат” промени.			

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности **медијска писменост** је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи у даљем когнитивном, емоционалном и социјалном развоју у савременом медијацентричном окружењу.

Годишњи фонд часова: 36

Разред: пети и шести (V и VI)

САДРЖАЈ: теме (број часова по теми) и кључни појмови садржаја	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:	ОПШТЕ МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Активности ученика	Активности наставника	Начин остварива ња принципа, циљева и исхода постигнућ а	Начин и поступак остваривања наставних планова и програма
1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА (5) Медији и публика (корисници). Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет).	идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упоређи основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија;	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима	Ученици учествују у различитим активностима комуницирају и сарађују; – прикупљају и обрађују податке; – аргументују, евалуирају, дају креативна решења;	Наставник подстиче интересовања ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развија одговорно понашање ученика приликом креирања и објављивања	Метод рада: вербално-- текстуална (усмено излагање, разговор); демонстра тно- илустратив на (експеримен тални рад, демонстрац ија	Процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на уобичајеним индивиду алним усменим и писаним проверама усвојених знања и умења. Уместо наведеног, наставник треба континуирано да прати напредак ученика у процесу наставе и учења. Он се манифестује у начину

Улога и место медија у савременом друштву. Медијске навике (<i>Мој медијски дан</i>).	– опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности;	Дигитална компетенција Решавање проблема	представљају резултате свога рада; – закључују; – прихватају другачије мишљење; – усвојена теоријска знања примењују у конкретним ситуацијама; – предвиђају потенцијалне последице; –предлажу креативна решења.	медијских порука посредством друштвених мрежа и телефонских апликација.	фотографијом, шемом, сликом, рачунаром); учење посредством открића, решавањем проблема; пројектна настава; метода рада наставе помоћу рачунара; методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале.	на који ученици учествују у задатим наставним активностима; у начину комуницирања и међусобне сарадње; у начину прикупљања и обраде података; у начину аргументовања властитих промишљања и евалуирања истог; у начину на који предлажу креативна решења и представљају резултате свога истраживачког рада...
2. ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ (5) Медијски садржаји као конструкти стварности. Деконструкција и конструкција медијских порука.	– деконструише једноставније примере медијских порука; – одговорно креира једноставније медијске садржаје.	Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу			Облици рада: фронтални ; индивидуални; групни; рад у пару; самостални ученички радови.	Ученике треба благовремено информисати и упознати са начином вредновања. Приликом сваког вредновања постигнућа, ученику је потребно дати подробну повратну информацију, која помаже да разуме грешке и побољша своја постигнућа при учењу и усвајању нових знања и умења.

3. ОГЛАШАВАЊЕ (13) Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). Профит као циљ оглашавања. Утицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.	– наводи примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача. – разликује функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознаје сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја;	Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву				
4. МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ	– вреднује и разврстава једноставније примере информација са					

**ДИГИТАЛНИМ
ПЛАТФОРМАМА И
ПРЕТРАЖИВАЊЕ
НА ИНТЕРНЕТ У
(13)**

Комуникација у
дигиталном окружењу.
Поузданост и
веродостојност
информација на
интернету.
Претраживачи „на
мрежи” и агрегатори
садржаја.
Вредновање и
селекција доступних
информација.
Персонализована
претрага на Гуглу.
Анализа апликација на
мобилном телефону.
Зависност од мобилних
телефона.

интернета према
изворима из којег
потичу, делећи их на
поуздане и
непоуздане;
– препознаје ризично
понашање на
друштвеним мрежама.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Моћ медија заснива се на чињеници да су данас медији креатори друштвене и индивидуалне стварности. Медији могу дати значај „обичним” људима и обичним догађајима, утицати на стварање друштвене историје. Место и улога медија у глобалној култури с почетка 21. века захтева нови приступ учењу, усклађен са великим медијским и технолошким променама. Нова епоха подразумева способност критичке перцепције моћних слика мултимедијалне културе, разумевање њиховог значења, као и развијену вештину комуникације и продуковања медијских порука. Културни контекст савремене епохе условио је појаву *медијске писмености*, уже области образовања о медијима и за медије, која има есенцијални значај за активно учешће у грађанском друштву у новом миленијуму.

Богато свакодневно искуство ученика са медијима, пре свега посредством друштвених мрежа и апликација на мобилним телефонима, одличан су ресурс за њихово упознавање са темама и циљевима програма. У процесу остваривања наставе посебно се подстичу:

1) **интерактивност**, која се потврђује у договарању наставника и ученика о динамици и начинима реализације тема, иницијативи и активном учешћу ученика у активностима, предлагању илустративно-демонстративних дидактичких средстава, попут медијских садржаја које ученици свакодневно прате на интернету и сл.;

2) **рад у групама** као облик рада који подстиче развој компетенције за комуникацију и сарадњу, значајне за разумевање феномена медија;

3) **креативност**, која се развија кроз стваралачки однос према медијима и активности конструкције медијских порука, надовезане на активности деконструкције медијских садржаја и

4) **пројектна настава**, која омогућава синтезу истраживачког и стваралачког приступа медијима, јачање сарадње, иницијативе и предузетничких могућности ученика.

Уводне активности могу бити засноване на разговору о личним искуствима са медијима – праћењем, креирањем, објављивањем и дељењем својих медијских садржаја и садржаја које су креирали други. Поред упознавања ученика са основним темама предмета, циљ активности је и стицање увида у медијске навике ученика, интересовања, вредности, као и однос према медијима.

1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА

Кључни значај за развијање медијске писмености појединца огледа се у стицању базичних знања о начинима функционисања медија. Од наставника се очекује да ученике подстакне на стицање основних знања о медијима. Поменута знања ће бити полазиште за све будуће активности из медијске писмености. Због тога је важно усмерити наставне активности које прате ову тему ка следећим закључцима ученика:

– медијски садржаји се размењују посредством медија који се деле на: традиционалне или старе (штампа, радио, телевизија, филм) и дигиталне (оне за које је потребан интернет);

- основне функције медија су да информишу јавност, образују и шире културне вредности, али и да је забаве;
- медији имају важну улогу у креирању ставова друштва о разним појавама и људима.

Активности могу да подразумевају колективну анализу медијских навика ученика и самовредновање, уписивањем у одговарајућу табелу свог избора медија и медијског садржаја, као и времена утрошеног уз медије у току једног дана. Активност има циљ да ученицима помогне у стицању увида у сопствене медијске навике и утрошено време уз медије.

2. **ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ**

Остваривањем наставних активности у оквиру ове теме, приступа се кључним питањима медијске писмености. Све наставне активности би требало да воде ка следећим закључцима ученика:

- медијски садржаји нису стварност, већ *конструкт стварности* – приказ стварности који је неко са одређеним циљем осмислио;
- приказ стварности може бити близак истини или далеко од ње;
- медијске садржаје не разумеју сви примаоци на исти начин;

– сви медијски садржаји имају циљну групу (публику) којој су намењени, што одређује њихова изражајна средства, облик, начин на који су упућени публици;

- медијски садржаји се стално морају преиспитивати и проверавати.

За обраду теме, одговарајућа активност је анализа новинског текста или другог медијског садржаја (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.). Пожељно је да ученици индивидуално или групно одаберу одређени медијски садржај и припреме га за час. Вођени од стране наставника, ученици на примеру одабраног медијског садржаја одговарају на питања кључна за деконструкцију медијске поруке, у форми која је усклађена са њиховим когнитивним могућностима у том узрасту:

- Ко је осмислио и упутио овај медијски садржај публици? Ко је та особа/група људи?

- Која средства су употребљена да би се привукла моја пажња? Што сте у том медијском садржају одмах уочили?

– На који начин ће људи, другачији од мене, разумети исту медијску поруку? Како би је разумели моји родитељи, а како моји најстарији чланови шире породице?

- Зашто је та порука послата? Шта се њеним упућивањем постигло?

– Како су представљени догађаји, простор и људи? Шта је представљено као посебно лепо/ружно, а шта није поменуто, а могло је да буде? Какав начин живота се овом медијском поруком представља као бољи од других?

Методички је пожељно сваку критичку анализу и деконструкцију медијских садржаја заокружити активностима конструкције медијских порука. Такве активности обухватају групно или индивидуално креирање медијских садржаја на основу стеченог знања о деконструкцији медијских порука. Задаци за ученике као почетни корак подразумевају јасно дефинисање циља поруке и публике којој се обраћају.

3. ОГЛАШАВАЊЕ

Тема може да се обради на различите начине: разговором, планираним активностима, малим истраживачким задацима. Кључно је утврдити колико су ученици изложени рекламним порукама.

Могуће је реализовати и мали пројекат – анализа телевизијске рекламе. Ученике је могуће поделити на групе: једна би требало да установи који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.

4. МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ

Ову тему наставници могу обрадити са ученицима посредством разговора и истраживачких задатака. Пожељно је да отвореним питањима подстакну дискусију о томе које мобилне дигиталне платформе ученици познају и како их користе. Ученици могу да говоре о томе зашто су им корисне и занимљиве – размена информација са вршњацима, договарање, дружење. Пожељно је да се развије разговор о томе да ли мобилне дигиталне платформе могу да буду од користи за процесе учења, да ли су им нешто значиле у периоду пандемије (када се није ишло свакодневно у школу). Други део дискусије треба да тече у правцу уочавања негативних страна мобилних дигиталних платформи. Наставници могу да поставе питање у вези са тим колико времена проводе на платформама, а колико у непосредном дружењу. Шта им причињава већу радост – када се друже и размењују поруке на платформама или када се виде и разговарају, играју се, баве се спортом или неком другом активност? Потребно је покренути и питања зависности од мобилних дигиталних платформи, тако да ученици најпре освесте тај појам, разумеју шта значи, а онда промисле о свом коришћењу платформи и о времену које ту проводе. Са ученицима треба разговарати и о томе да ли на платформама ступају у контакт само са вршњацима које познају или и са непознатим особама. Питати их да ли знају какви ризици постоје ако прихватају за пријатеље особе које иначе не познају, да ли знају шта су то лажни профили, где нарочито треба скренути пажњу на то да никако не пристају на размену фотографије или да се налазе уживо са особама које су упознали на дигиталним платформама.

Ученици треба да усвоје став да нису све информације које добијају са интернета поуздане/веродостојне. Који год претраживач или агрегатор да изабере, важно је да разумеју да претраживање појмова и прикупљање података у дигиталном окружењу мора да буде повезано са разграничењем објективних и проверених чињеница од нетачних информација, личних ставова, предрасуда и дезинформација. На понуђене резултате у претрагама могу утицати различити утицаји, као и алгоритми који се ослањају на понашање корисника уређаја у дигиталном окружењу.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ (број часова 36)**РАЗРЕД: Пети и шести**

Циљеви: Способност ученика да на основу разноврсних извора знања из области животне средине и одрживог развоја боље разуме однос између човека и природе, развије здрав однос према себи и другима и преузме одговорност и активно учествује у очувању животне средине, природе, биодиверзитета и геодиверзитета

Редни број	Садржај	Бр. часова	Исходи по завршетку програма ученик ће бити у стању да	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)

1.	ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ	5	– наведе основне појмове о животној средини; – наведе примере утицаја човека на животну средину; – уочи узрочно-последичне везе и односе на релацији човек и животна средина; – препозна проблеме у локалној средини на основу концепта одрживог развоја; активно и одговорно управља и решава интегративне пројектне задатке; повезује хоризонтално и вертикално знања о одрживом коришћењу ресурса и користи холистички приступ у решавању проблема одрживог развоја; – развија ставове и вредности о очувању животне средине кроз решавање проблема на локалитету; емоционално реагује на проблеме локалног окружења; схвати и разуме поделу и значај природних ресурса – разликује обновљиве од необновљивих природних ресурса; – препозна и наводи примере обновљивих и	- учествују у активностима - сарађују и прикупљају податке - дају креативна решења - изводе закључке - примењују научено - представљају резултате свога рада - прихватају другачије мишљење - предвиђају последице - дају креативна решења и идеје	- прати напредак ученика - припрема што више различитих материјала који имају функцију да мотивишу ученика за рад на њима - прати активност ученика - подстиче радозналост, креативност, одговорност, аутономно мишљење и сарадњу - прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, колико су креативни, како	Методе рада: - монолошко-дијалогска - демонстративно-илустративна, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем решавања проблема Облици рада: - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како комуницирају и сарађују, како прикупљају податке, дају креативна решења, како представљају резултате свога рада итд. Ученици треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.
2.	ПРИРОДНА БОГАТСТВА						

	(РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ	13	необновљивих природних ресурса;критички се односи према нерационалном коришћењу необновљивих природних ресурса; – наведе изворе и последице загађења природне средине – разликује изворе и врсте загађења;анализира из различитих углова утицај загађења на живи свет; – разврстава изворе загађења;истражи изворе загађења у локалној средини; наведе примере последица стварања озонских рупа и других глобалних проблема на животну средину; – уочава узрочно последичне везе између глобалних и локалних проблема загађења и очувања природне средине;уочи повезаност природних, социјалних и економских фактора у очувању животне средине; – креира решења за смањење загађења од отпада у оквиру пројеката;користи методе и алате истраживања на терену;прикупља податке из различитих извора уз		решавају задатке који садрже неке аспекте истраживачк ог рада, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење	
3.	ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	13				
4.	БИОДИВЕРЗИТ ЕТ И ГЕОДИВЕРЗИТ ЕТ	5				

			критичко сагледавање и доношење закључка; разликује биодиверзитет од геодиверзитета; идентификује и објашњава факторе који доводе до угрожавања биодиверзитета и геод.; процењује негативан утицај појединих фактора на биодиверзитет и геодиверзитет у локалној средини; наводи примере заштите биодиверзитета и геодиверзитета; креира истраживачке задатке; користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања о геодиверзитету и биодиверзитету; ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине; објашњава резултате истраживања повезаности геодиверзитета и биодиверзитета.				

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ (БРОЈ ЧАСОВА-36)

РАЗРЕД: пети и шести

Циљеви: Учења слободне наставне активности ЦРТАЊЕ,СЛИКАЊЕ,ВАЈАЊЕ је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и анапређујевизуелно опажање,естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Редни број	Тема/област	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Цртање	12	Ученик је у стању да црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала,угла и притиска прибора ,материјала. Опише линије које уочава у природи,окружењу , уметничким делима. Илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником. Изражава своју машту и креативност кроз линју и светлину, шрафуру.	Практичан рад ученик а са цртачк им и слик-арским ма- теријалима Опсервација уметнич ких дела. Учествовање на лико вним конк рсима,и такмичењи ма.	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,пока зивање визуелних примера. Презентација преко лап- топа и дијапроејктора. Оцењивање лик.радоа.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалoшка метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различит-их цртачких техника и материјала
2.	Вајање	12	Обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком. Обликује ,у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од	Практичан рад ученик а са цртачк им и слик-арским ма- теријалима	Развија и подстиче ученичко стваралачко мишљење и стварање.Демонстрација, практичан рада са	Визуелна метода рада. текстуална метода рада, Практичан рад са децом,	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере;

			материјала за рециклажу.Изражава своје емоције и креативност кроз различите вајарске материјале.	Опсервација уметничких дела. Учествовање на ликовним конкурсима,и такмичењима.	децом,показивање визуелних примера Презентација преко лаптопа и дијапројектора различитих епоха и сликарских праваца.Оцењивање ликовних радова и припрема за ликовне конкурсе и такмичења.	Дијалогска метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Савладавање различитих цртачких техника и сликарских.
1.	Сликање	12	Ученик је у стању да наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа.Обликује стварне и имагинарне текстуре сликарским техникама.Изражава своје емоције кроз различите сликарске материјале и технике.	Практичан рад ученика са цртачким и сликарским материјалима Опсервација уметничких дела. Учествовање на ликовним конкурсима,и такмичењима.	Разговор,мотивација за рад и стваралаштво. Практичан рад са децом,демонстрација,показивање визуелних примера. Презентација преко лаптопа и дијапројектора. Оцењивање ликовних радова.	Визуелна метода рада, текстуална метода рада, Практичан рад са децом, Дијалогска метода, Илустративан метод рада, демонстративан метод рада;	Практичан рад на часу; Доношење прибора за рад; Свеска за теорију и визуелне примере; Савладавање различитих цртачких техника и материјала

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ (36 ЧАСОВА)
РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљеви: Подстицање и развијање социјалних вештина код ученика, толерантно понашање, конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација, солидарност, развијање другарства, подстицање и развијање демократског духа, осећања припадности колективу и позитивног става према школи, побољшање међуљудских односа и културе понашања, помоћ при одабиру школе, образовања и будућег позива.

Редни број	Садржај	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Ред, рад и дисциплина	12	Слушају, уочавају, читају, пишу, размишљају о својим поступцима, решавајући проблеме, активни посматрачи, активни учесници, самопроцењивачи	Организатор и реализатор мотивише ученике, подржава и развија њихова интересовања, прати напредовања ученика, информише их и оцењује њихова постигнућа, регулише социјалне односе, прати ефекте сопственог рада	Интерактивни метод Искуствено учење Игровни контекст Радионице	Задатак наставника је да истакне позитивне потенцијале у сваком од ученика, дајући лични, конкретни подстицај сваком од њих, као и да им помогне у проналажењу решења у сарадњи са ПП службом.
2.	Етос	12	Слушају, уочавају, читају, пишу, размишљају о својим поступцима, решавајући проблеме, активни посматрачи, активни учесници, самопроцењивачи	Организатор и реализатор мотивише ученике, подржава и развија њихова интересовања, прати напредовања ученика, информише их и оцењује њихова постигнућа, регулише социјалне односе, прати ефекте сопственог рада	Интерактивни метод Искуствено учење Игровни контекст Радионице	Задатак наставника је да истакне позитивне потенцијале у сваком од ученика, дајући лични, конкретни подстицај сваком од њих, као и да им помогне у проналажењу решења у сарадњи са ПП службом.
3.	У очима других	12	Слушају, уочавају, читају, пишу, размишљају о својим поступцима, решавајући проблеме, активни посматрачи, активни учесници, самопроцењивачи	Организатор и реализатор мотивише ученике, подржава и развија њихова интересовања, прати напредовања ученика, информише их и оцењује њихова постигнућа, регулише социјалне односе, прати ефекте сопственог рада	Интерактивни метод Искуствено учење Игровни контекст Радионице	Задатак наставника је да истакне позитивне потенцијале у сваком од ученика, дајући лични, конкретни подстицај сваком од њих, као и да им помогне у проналажењу решења у сарадњи са ПП службом.

ОДЕЉЕНСКА ЗАЈЕДНИЦА

РАЗРЕД: осми

Циљеви: Оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице; проширивање знања ; проширивање знања о правим детета; упознавање школски правила и процедура; развијање комуникацијских вештина неопходних за кооперативно деловање, аргументованих ставова и изражавање мишљења; обучавање техникама групног рада; развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и понашања.

Ред.бр.	Садржај	Број часова по теми	Активности наставника	Активности ученика	Начин остваривања програма ОЗ	Праћење начина остваривања рада ОЗ
1.	Одељенска зајеница	8	Упућује ученике/ученице, посматра, бележи, организује групни рад, поштује узрастне и развојне карактеристике ученика, фацилитира, охрабрује, мотивише, даје повратне информације, прати редовност похађања настааве, евалуира, упућује на разне изворе информација, укључивање родитеља донатора, праћење новоприслих ученика, комуникација са родитељима	Посматрање, презентовање, повезивање, анализа, размењивање, критичко процењивање, заузимање става, доношење одлука, играње улога	Дискусија,дебата,посета музејима и културним центрима,вршњачка едукација кроз радионице(медијација,професионална оријентација..),дружење ученика (у школи и ван ње),сарадња са родитељима (отворена врата,родитељски састанци,дан отворене школе),индивидуални разговори са ученицима,организовање продајних изложби,ангажовање одбора одењенске заједнице у решавању текућих проблема	Вођење педагошке документације,анализа напретка и текућих проблема на часовима одељенске заједнице,анкетирање ученика,самоевалуација,социометричка истраживања,континуирано праћење индивидуалног и групног напретка ученика
2.	Учешће у раду уч. организација	2				
3.	Моја школа	3				
4.	Радионице „здрави стилови живота“	6				
5.	Прославе	2				
6.	Радионице на тему „Родна равноправност и родно засновано насиље“	4				
7.	Радионице за развијање комун. вештина и сарадње	5				
8.	Радионице на тему „Професионална оријентација“	4				

НАЗИВ ПРЕДМЕТА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ: ПРЕДУЗЕТНИШТВО (36/34 часа)**РАЗРЕД: седми и осми**

Циљеви: развој иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи по завршетку програма ученик ће бити у стању да	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА	5	-наведе основна права потрошача и начине њихове заштите – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности;	-ученици учествују у активностима - комуницирају у и сарађују - прикупљају податке - аргументују, евалуирају, дају креативна решења - представљају	- модератор активности - континуира но прати напредак ученика - припрема што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, односно мотивисања ученика за	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром)	- процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на
2.	СВЕТ РАДА						

		5	– повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања;	езултате свога рада - изведе закључке, - прихватају другачије мишљење, - примењују научено -предвиђају последице - дају креативна решења и идеје	рад на њима. - прати ученичке активности и, уколико је потребно, даје додатне подстицаје али не и готових решења - подстиче радозналост , аргументовање, креативност , рефлексивност, истрајност, одговорност , аутономно мишљење, сарадњу, једнакост међу половима. - наставник прати и вреднује	- учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	који ученици учествују у активностима, како комуницирају и сарађују, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, дају креативна решења, како представљају резултате свога рада итд. Ученици треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.
3.	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ	13	– се укључи у иницијативе које се покрећу у школи; – разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје;				
4.	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА	13(11)	– информише се о постојању сличних				

			производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.		како ученици међусобно сарађују, колико су креативни, како решавају задатке који садрже неке аспекте истраживачког рада, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење	

НАЗИВ ПРЕДМЕТА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ: ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ (36/34 часа)

РАЗРЕД: седми и осми

Циљеви: филозофско истраживање које подстиче децу да критички, креативно и самостално мисле, формирају своје ставове и храбро и рационално их изложе.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи по завршетку програма ученик ће бити у стању да	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	ДУХОВНОСТ Култивисање човековог унутрашњег живота (бог, човек, живот, истина/лаж, добро/зло)	9	– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења – са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин – јасно изрази сопствене мисли и осећања – практикује интелектуалну отвореност и радозналост – уважава релевантне аргументе	- ученици филозофски истражују - критички и самостално мисле - ученици формирају своје ставове, дефинишу и објашњавају кроз примере	- Водитељ / модратор дискусије - Мотивише ученике за дискусију и сарадњу - Провоцира ученике да супроставе мишљења и негује критички дух - подстиче радозналост ученика за истраживање у учење - подстиче ученике на размишљање о вредностима и врлинама - помаже ученицима да	Методе рада: - вербално-текстуална (усмено излагање, разговор) - демонстративно-илустративна (експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром) - учење путем открића	процес праћења и вредновања ученика огледа се у начину на који ученици учествују у активностима, како дају креативна решења, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује
2.	ПОГЛЕД НА СВЕТ – материјалистички и идеалистички (свет, природа, време и простор)			- ученици аргументују своје ставове и преиспитују их			

		6	– практикује толеранцију и разлике у мишљењу – искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости	– у сарадњи са другом децом ученици конструишу нова знања – ученици дискутују – развијају вештину формирања претпоставки, траже разлоге и узроке. – ученици аналитички анализирају, испитују, повезују и закључују – ученици дискутују и сукобљавају различите идеје вежбајући се у комуникацији	искажу на артикулисан начин оно што већ постоји у њиховом духу - континуирано прати и води ученике кроз процес истраживања - прати интересовања ученика - припрема филозофска питања и различите материјале који би мотивисали ученике, (прича, слика, филм, етички конфликт, нечији поступак, песма, музика, провокативан новински текст) - прати и вреднује ученичка постигнућа	- учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, како решавају задатке који садрже аспекте истраживачког рада. наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, како решавају задатке који садрже аспекте истраживачког рада. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови
3.	ЈА, МИ И ДРУГИ Комуникација и међуљудски односи (једнакост и различитост, толеранција и вршњачко насиље)	7					
4.	ВРЕДНОСТИ (права, слобода, уметност, срећа)	8					
5..	ВРЛИНЕ Практична мудрост – активизам (мудрост и знање, љубав и пријат., храброст)	7					

Програми допунске и додатне наставе за други циклус

V разред

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)

РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	7	•уме да наведе примере личне добити од читања; •напредује у стицању читалачких компетенција	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, организовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	- групни рад, кооперативно учење, индивидуализација, вршњачко подучавање, рад у паровима, самостални рад	-у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду); - кроз индивидуални рад;
2.	Граматика и лексика	22	•разликује променљиве речи од непроменљивих; •разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деklinацију; •разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима); •разликује основне функције	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавањ	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	- групни рад, кооперативно учење, -рад у паровима, самостални рад	-кроз индивидуални рад; - кроз групни рад и комуникацију - кроз усмене провере -у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду);

			и значења падежа; •доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова;				
3.	Књижевност	7.	•анализира елементе композиције епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); •разликује појам приповедача у односу на писца; •упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст. •разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности;	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање, заузимање става	- избор садржаја, метода и техника - планирање и организовање - усмеравање ученика - осмишљена помоћ ученику	- групни рад, кооперативно учење, -рад у паровима, самостални рад	-у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду); -кроз индивидуални рад; - кроз групни рад

ДОПУНСКА НАСТАВА**НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (36 часова)****РАЗРЕД: пети**

Редни број	Садржај	Број часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Природни бројеви и дељивост	8	– израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце;	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их, упоређује, закључује, проверава, примењује.	Презентује, усмерава, подстиче.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалогске, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу допунске наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика.

			– одреди и примени НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу;				
2.	Основни појмови геометрије	4	– анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – правилно користи геометријски прибор;	Уочава, именује, повезује, разликује, црта.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика.		
3.	Угао	4	– идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са	Уочава, именује, разликује, упоређује,	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање,		

			паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно, – реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова);	открива релације изражава их, примењује, црта, конструише.	развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика.		
4.	Разломци	18	– прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их, упоређује, закључује, проверава, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота.		

			– одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор;				
5.	Осна симетрија	2	– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства.	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, примењује, црта, конструише.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика.		

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (број часова 9)

РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
	Поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање осн. информација о себи и другима	1	Поздрављају и отпоздрављају, изnose основне информације о себи; разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања и хобије	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогички метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију - кроз контролне и писмене задатке
1. 2. 5. и 6.	Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места	1	разумеју једноставан опис места; разумеју једноставнији опис бића, предмета и појава	Слушање и читање једноставнијих описа тражених појмова; усмено и писано описивање/поређење живих бића, предмета, појава и места	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања описа/поређења	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката

						извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	-сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3.	Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	1	Упућују позив за заједничку активност користећи једноставна језичка средства; -прихватају или одбијају позив на заједничку активност	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице или имејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлога усмено/ писано	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања предлога/одговора, као и њихово прихватање/одбијање писано или усмено	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
4.	Описивање и честитање празника, рођендана и др. значајних догађаја; честитање	1	-описују најзначајније празнике у својој земљи; Упућују честитке	Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и др. значајни догађаји; описивање датих догађаја; реаговање на упућену честитку усмено/писано	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа усмено/писано рођендана/празника/обичаја; давање	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на

	на успеху и изражавање жаљења				задатака превођења израза честитања и реаговања на те честитке	извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3. и 5.	Описивање догађаја и способности у садашњости	1	-опису уобичајене радње у садашњости, своје способности	Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сад. догађајима/активностима/способностима; усмено и писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у садашњости усмено/писано	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
6.	Описивање догађаја и способности у прошлости	1	-опису догађаје из прошлости	Слушање и читање описа; усмено/писано размењивање исказа у вези са догађајима/активностима/способностима у прошлости; усмено/писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких структура, правописа, залагања на

					прошлости усмено/писано	из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3. и 4.	Исказивање потреба и осећања	1	-исказују основне потребе(гладан, жедан, уморан...) и осећања (тућан, срећан...)	Слушање и читање исказа у вези са потребама и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; предлагање решења у вези са њима; усмено и писано њихово исказивање и реаговање на њих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања потреба и осећања; превођење предлога за њихово решавање и емотивних реакција	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
5.	Исказивање времена (хронолошк ог и метеоролош ког)	1	разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у	Слушање и читање једноставних текстова у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима; усмено и писано тражење и давање информација о датим темама	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног размењивања	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на

			основном комуникативном контексту		информација у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима	из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1. и 3.	Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	1	- разумеју и реагују на једноставније забране, своје и туђе обавезе; размене једноставније информације које се односе на забране и правила понашања, као и на своје и туђе обавезе; представе правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи основна језичка средства;	Слушање и читање исказа у вези са забранама/правилима понашања/обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање истих (нпр. креирање постера са правилима понашања, списка обавеза и сл.)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања забрана/правила понашања/обавеза и одговарање на њих; давање задатака прављења постера са правилима понашања, списком обавеза и сл.	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА) 9
РАЗРЕД: пети

Циљеви: Циљ допунске наставе француског језика у петом разреду је да оспособи ученика да на француском језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. Допунски рад је намењен ученицима који су дуго били оправдано одсутни из школе, али најчешће, ученицима који повремено или стално имају заостатак у учењу или не постижу довољан успех због лоших социјалних услова у којима живе, проблема у психофизичком развоју и сл.

Ред. број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика
1.	Представљање себе и других, давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима	1	-представља себе и другог -разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих	-иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, усмено и писано; --попуњавање формулара основним личним подацима
2.	Разумевање и давање једноставних упутстава налога	1	-разуме упутства и налоге и реагује на њих	-слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици)
3.	Исказивање правила понашања	1	-разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања и реагује на њих уз визуелну подршку	-слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања
4.	Исказивање молбе, захтева и захвалности	1	-разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих -упућује кратке и једноставне молбе и захтеве -исказује и прихвата захвалност на једноставан начин	- давање једноставног, усменог или писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику
5.	Описивање живих бића, предмета, места и појава	1	-разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава и изражава се на једноставан начин	- давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава

6.	Исказивање потреба, осета и осећања	1	-разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих	-слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима и осећањима ;
7.	Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)	1	-разуме једноставна обавештења о хронолошком/ метеоролошком времену и реагује на њих -тражи и даје кратка и једноставна обавештења о времену	-слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан , месец или део дана или на временске прилике; усмено и писано тражење и давање информација о времену
8.	Изражавање допадања/ недопадања	1	-разуме једноставне исказе за изражавање допадања / недопадања, слагања / неслагања и реагује на њих -тражи мишљење и изражава допадање / недопадање једноставним језичким средствима	-слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања / недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања / неслагања, допадања / недопадања
9.	Изражавање количине и бројева	1	-разуме једноставне изразе који се односе на количину и реагује на њих -изражава одсуство или присуство некога или нечега	- слушање и читање једноставних исказа који садрже информације у вези са количином и бројевима (број телефона, новчани износ и сл.); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100
Активности наставника		-иницирање комуникације, подстицање учника да учествују у раду, мотивисање ученика да усвајају лексику , постављање питања, давање инструкција, организовање рада, мотивисање ученика да пажљиво слушају, понављају, повезују, попуњавају задатке -евалуација, усклађивање рада са индивидуалним способностима ученика -употрбљава француски језик у учионици у осмишљеном контексту, прилагођава говор узрасту и знању -третира ученике као одговорне, активне и креативне учеснике процеса -остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад		
Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа		-комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод		
Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)		-континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију		

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (9)

РАЗРЕД: Пети

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Васиона	1	- разликује појмове васиона, галаксија, Сунчев систем, Млечни пут, Земља; - разликује небеска тела и наводи њихове одлике;	- посматрају, уочавају и реагују на командна наставника - примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	- планира извођење наставе - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

II	Облик Земље	1	- помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе за ту тврдњу; - помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе континенте и океане;	- посматрају, уочавају и реагују на командна наставника - примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	- планира извођење наставе - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
III	Кретање Земље	1	- разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице;	- посматрају, уочавају и реагују на командна наставника - примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	- планира извођење наставе - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

IV	Унутрашња грађа Земље	3	-разликује деловање унутрашњих сила(сила Земљине теже и унутрашња топлота); -разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; -наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; -помоћу карте објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; -разликује ерозивне и акумулативне процесе;	-посматрају, уочавају и реагујунакоманденаставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
V	Атмосфера	1	-описује структуру атмосфере; -наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе;	-посматрају, уочавају и реагујунакоманденаставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

					усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	-дијалогски метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
VI	Хидросфера	1	-уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; -наведе и опише својства морске воде; -наведе и опише елементе реке; -разликује типове језерских басена према начину постанка;	-посматрају, уочавају и реагујунакоманденаставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
VII	Биосфера	1	-помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима;	-посматрају, уочавају и реагујунакоманденаставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу			-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (9 часова)
РАЗРЕД: пети

Редн и број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Порекло и разноврсност живота	2	групише жива бића према њиховим заједничким особинама; – одабира макро- морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстративно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање
2.	Јединство грађе и функције као основа живота	2	идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика	Методе рада: - усмено излагање, разговор	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

			средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење;	- формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	- демонстративно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	
3.	Наслеђивање и еволуција	1	– разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстративно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање
4.	Живот у екосистему	2	направи разлику између одговорног	- слушају - посматрају	- утврђивање знања и искустава	Методе рада:	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на

			и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; – предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу	- бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	- усмено излагање, разговор - демонстративно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	часу, посматрање кооперативности ученика, испитивање
5.	Човек и здравље	2	идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада,	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстративно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, посматрање кооперативности ученика, испитивање

					демонстрира, надзире рад и помаже		

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)
РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	5	•уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; •уме да наведе примере личне добити од читања; •напредује у стицању читалачких компетенција.	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, организовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	Наставник: - објективно процењује мотиве који опредељују ученика за овај вид наставе - прати и евидентира развој ученика	Самосталност ученика у учењу и истраживању Школско, општинско и градско такмичење Припремање и излагање радова
2.	Граматика и лексика	17.	Граматика •разликује променљиве речи од непроменљивих •разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деklinацију; •разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима); •разликује основне функције и значења падежа;	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавање	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације(проблемски задаци)	Самосталност ученика у учењу и истраживању Школско, општинско и градско такмичење Припремање и излагање радова

			•употребљава падежне облике у складу са нормом; •употребљава глаголске облике у складу са нормом; •разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима). Правопис доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова; •користи правопис (школско издање); Ортоепија •правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице; •говори јасно поштујући књижевнојезичку норму; •течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове.				
3.	Књижевност	14.	•разликује књижевни и некњижевни текст; •чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; •различитих врста књижевних дела; •чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; •уме да одреди род књижевног дела и књижевну врсту; •анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); •разликује појам песника и појам лирског субјекта; •разликује облике казивања; •увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике;	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање, заузимање става	- избор садржаја, метода и техника - планирање и организовање - усмеравање ученика - осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације(проблемски задаци) - прати и евидентира развој ученика	1. Самосталност ученика у учењу и истраживању 2. Школско, општинско и градско такмичење 3. Припремање и излагање радова

			•уме да одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; •у стању је да процени основни тон певања или приповедања (шалвив, ведар, тужан и сл.); •развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; •уме да одреди тему и главне и споредне мотиве; •анализира узрочно-последично низање мотива; •илуструје особине ликова примерима из текста; •вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; •разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; •анализира елементе композиције епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); •разликује појам приповедача у односу на писца; •упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст. •разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; •илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; •упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности				

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (36 часова)
РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Природни бројеви и дељивост бројева	6	– израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце;	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их, упоређује, закључује, проверава, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалошке, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу додатне наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика и такмичења.

			– одреди и примени НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке;				
2.	Логичко комбинаторни задаци	4	– правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу;	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их, упоређује, закључује, проверава, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
3.	Дијаграми и њихова примена	3	– сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер;	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их, упоређује, закључује, проверава, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
4.	Права и кружница – конструктивни задаци	3	– анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом;	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их,	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код		

			– опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом, – правилно користи геометријски прибор;	примењује, црта, конструише.	ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
5.	Разломци	8	- прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокругли број и процени грешку заокругљивања; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши	Уочава, именује, повезује, уређује, разликује, открива релације и изражава их, упоређује, закључује, проверава, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		

			једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева;				
6.	Осна симетрија	3	– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; – конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој правој;	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, примењује, црта, конструише.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
7.	Припрема за такмичење	9	- сви унапред наведени исходи.				

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (број часова 9)
РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
Увод	Поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање осн. информација о себи и другима	1	разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања и хобије, допадање и недопадање; - опишу своја и туђа интересовања и хобије, допадање и недопадање;	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима; превођење једног формулара са личним подацима	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање аудио/видео записа или читање датих текстова; иницирање комуникације у замишљеној ситуацији; давање и тражење усмено/писано информација о себи и другима; давање задатка превођења једног формулара са личним подацима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију - кроз контролне и писмене задатке
1. 2. 5. и 6.	Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места	1	разумеју једноставнији опис животиња и појава; - упореде и опишу појаве и карактеристике	Слушање и читање једноставнијих описа тражених појмова; усмено и писано описивање/поређење живих бића, предмета,	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова;	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких

			животиња користећи једноставнија језичка средства; опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставан опис места; - описују места и њихове знаменитости у неколико везаних исказа користећи позната језичка средства;	појава и места; савладавање основних описних придева за неку драгу особу	иницирање давања описа/поређења; увођење основних описних придева за неку драгу особу	а за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3.	Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	1	-упућују позив за заједничку активност, реагују на упућен позив	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице или имејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлога усмено/ писано	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања предлога/одговора, као и њихово прихватање/одбијање писано или усмено	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

4.	Описивање и честитање празника, рођендана и др. значајних догађаја; честитање на успеху и изражавање жаљења	1	- упућују и пишу честитке за различите околности	Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и др. значајни догађаји; описивање датих догађаја; реаговање на упућену честитку усмено/писано	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа усмено/писано рођендана/празника/обичаја; давање задатака превођења изрази честитања и реаговања на те честитке	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3. и 5.	Описивање догађаја и способности у садашњости	1	опису сталне, уобичајене догађаје / активности користећи неколико везаних исказа;	Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сад. догађајима/активностима; усмено и писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у садашњости усмено/писано	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

						илустративни метод	
6.	Описивање догађаја и способности у прошлости	1	разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа;	Слушање и читање описа; усмено/писано размењивање исказа у вези са догађајима/активности ма/способностима у прошлости; усмено/писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у прошлости усмено/писано	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3. и 4.	Исказивање потреба и осећања	1	-исказују потребе и осећања	Слушање и читање исказа у вези са потребама и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; предлагање решења у вези са њима; усмено и писано њихово исказивање и реаговање на њих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања потреба и осећања; превођење предлога за њихово решавање и емотивних реакција	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

						писаних радова, текстуални илустративни метод	
5.	Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)	1	- разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; - опишу метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима	Слушање и читање једноставних текстова у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима; усмено и писано тражење и давање информација о датим темама	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног размењивања информација у вези са хронол. временом, метеорол. приликама и клим. условима	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1. и 3.	Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	1	разумеју и реагују на једноставније забране, своје и туђе обавезе; размене једноставније информације које се односе на забране и правила понашања, као и на своје и туђе обавезе; представе правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства;	Слушање и читање исказа у вези са забранама/правилима понашања/обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање истих (нпр. креирање постера са правилима понашања, списка обавеза и сл.)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања забрана/ правила понашања/обавеза и одговарање на њих; давање задатака прављења постера са правилима понашања, списком обавеза и сл.	текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (9 часова)
РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Порекло и разноврсност живота	2	– истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; – групише жива бића према њиховим заједничким особинама; – одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

2.	Јединство грађе и функције као основа живота	2	идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; – једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања
3.	Наслеђивање и еволуција	1	– прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; – разликује наследне особине и особине које су	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

			результат деловања средине, на моделима из свакодневног живота; – поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; – користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;	- формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзира рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	
4.	Живот у екосистему	2	– доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи; – направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; – предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира,	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација - фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

			окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин; – илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава;	- исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању		
5.	Човек и здравље	2	идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада		Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (9)
РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Васиона	1	- разликује појмове васиона, галаксија, Сунчев систем, Млечни пут, Земља; - објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; - разликује небеска тела и наводи њихове одлике; - одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене;	- ученици проширују и продубљују знања и вештине - примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију - раде на изради панова, зидних новина, постера (групно)	- планира извођење наставе - осмишљава наставне активности - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу;	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
II	Облик Земље	1	- помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе за ту тврдњу;	- ученици проширују и продубљују знања и вештине - примењују стечена знања	- планира извођење наставе - осмишљава наставне активности - презентује, објашњава и демонстрира	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из	обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа

				на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноя, зидних новина, постера(групно)	наставну материју -упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
III	Унутрашња грађа Земље	2	- помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча -разликује хипоцентар и епицентар и наводи турсне зоне у свету и у Србији -наведе поступке које ће предузети за време земљотреса; -опише процес и последице вулканске ерупције	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноя, зидних новина, постера(групно)	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
IV	Атмосфера	1	-наведе временске промене које се дешавају у тропосфери; -наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; -наведе примере о утицају атмосферских непогода на човека;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноя, зидних	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа

				новина, постера(групно)	усвојености знања, усмоеног изражавања, залагања на часу	радова, текстуални и илустративни метод	
V	Хидросфера	3	-наведе и опише својства морске воде; - помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; -наведе и опише елементе реке; -наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог деловања;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно)	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усмоеног изражавања, залагања на часу	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
VI	Биосфера	1	-помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; -помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно)	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усмоеног изражавања, залагања на часу	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа

ДОДАТНА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (18)

РАЗРЕД: пети

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Основи проучавања прошлости	3	- лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели; - повезује врсте историјских извора са установама у којим се чувају(архив, музеј, библиотека)	- увежбавање знања напредног нивоа - рад на историјској карти - организовање квизова - тестови са такмичења	- ученици проширују и продубљују знања и вештине - припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења - раде на историјској карти - учествују у припремљеним квизовима	- комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
II	Праисторија	3	- наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији;	- увежбавање знања напредног нивоа	ученици проширују и продубљују знања и вештине	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

			- разликује основне одлике каменог и металног доба	- рад на историјској карти - организовање квизова - тестови са такмичења	- припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења - раде на историјској карти - учествују у припремљеним квизовима	решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
III	Стари исток	4	- лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; - користећи историјску карту доводи у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; - упоређује начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; - наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; - идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; - разликује врсте писама у цивилизацијама Старог истока;	- увежбавање знања напредног нивоа - рад на историјској карти - организовање квизова - тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине - припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења - раде на историјској карти - учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

IV	Античка Грчка	4	приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; -наводе значај и последице освајања Александра Великог; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти - организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
V	Антички Рим	4	-наводи основне разлике између античке римске републике и царства -разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; -истражује основна обележја и значај религије античког Рима; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти - организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима		обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

VI разред

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)

РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	7	чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова;	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, организовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	- групни рад, кооперативно учење, индивидуализација, вршњачко подучавање, рад у паровима, самостални рад	-у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду); - кроз индивидуални рад;
2.	Граматика и лексика	22	разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; разликује реченице по комуникативној функцији;	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавање	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	- групни рад, кооперативно учење, -рад у паровима, самостални рад	-кроз индивидуални рад; - кроз групни рад и комуникацију - кроз усмене провере -у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду)

3.	Књижевни родови, врсте писци и дела стилске фигуре	7	-препознаје књижевне родове, врсте -препознаје писце и дела -препознаје стилске фигуре	Именују, упоређују, анализирају	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	Индивидуални рад, рад у пару, групни рад, вршњачка подршка	провере

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (36 часова)

РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Цели бројеви	6	– израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу целих бројева); Усвоји појам апсолутне вредности и решава једноставне тататке у вези са тим.	Пребројава, групише, упоређује, сређује по редоследу, рачуна, примењује.	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалогске, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часодопунске наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика.
2.	Троугао	10	-Уочава основне елементе троугла, зна да их наведе	Посматра, уочава, именује, разликује, рачуна, црта,	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности,		

			-Разликује врсте троугла, зна њихова основна својства -зна да израчуна углове троугла	конструише, примењује.	уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		
3.	Рационални бројеви	12	-Може да израчуна једноставнији бројевни израз у скупу Q -Решава једноставне једначине и неједначине (одређујући скуп решења на бр,правој)	Пребројава, групише, упоређује, сређује по редоследу, рачуна, примењује.	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		
4.	Четвороугао	6	-Усвоји појам четвороугла -Разликује врсте четвороугла -рачуна углове четвороугла	Посматра, уочава, именује, разликује, рачуна, црта, конструише, примењује.	Презентује, усмерава ученика, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		
5.	Површина троугла и четвороугла	2	-Зна све формуле за рачунање површина троугла и четвороугла -Уме да их примени у једноставним задацима	Уочава, рачуна, упоређује, проверава, закључује, примењује.	уредности код ученика, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање.		

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (број часова 9)

РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места	1	Описује карактеристик еживих бића, предмета, појава и места	Слушање и читање једноставнијих описа тражених појмова; усмено и писано описивање/поређење живих бића, предмета, појава и места	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања описа/поређења	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
2.	Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	1	Упућује позив и реагује на позив за заједничку активност	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог

				активности; писање позивнице или имејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлога усмено/ писано	предлога/одговора, као и њихово прихватање/одбијање писано или усмено; давање задатака писања позивнице/имејла/СМС-а	информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3.	Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења и захвалности	1	Изражава молбу, захтев, обавештење, извињење, захвалност	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се тражи/нуди помоћ/услуга/ обавештење или изражава жеља/ извињење/захвалност; усмено и писано тражење истих и реаговање на њих; изражавање жеља, извињења и захвалности	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог или писаног коришћења молби/захтева/обавештења/извињења/захвалности, као и реаговање на њих; иницирање писања СМС-а/писма/имејла у знак захваљивања	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
4.	Разумевање и давање упутстава	1	Разуме и исказује упутства	Слушање и читање једноставнијих исказа који садрже једноставнија	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или	комуникативно-интерактивни приступ, групно и	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања

				упутства(нпр. за компјутерску или обичну игрицу, употребу апарата, рецепт за прављење јела и сл.) са визуелном подршком или без ње; усмено/писано давање упутстава	читање датих текстова; иницирање превођења једноставних упутстава/рецепата; давање задатака писања рецепта за омињено јело	индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
5.	Описивање догађаја и способности у прошлости	2	Разумеједноставније текстове у којима се описује искуства и догађаји из прошлости; размени појединачне и/или неколико везаних информација у низу о догађајима из прошлости; опише у неколико краћих, везаних исказа искуства,	Слушање и читање описа; усмено/писано размењивање исказа у вези са догађајима/активностима/способностима у прошлости; усмено/писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у прошлости усмено/писано	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

			догађај из прошлости;				
6.	Исказивање жеља, планова и намера	1	Исказује жеље, планове, намере	Слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама; усмено и писано договарање о њима (тел. разговор, разговор уживо, СМС, имејл)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања жеља, планова и намера кроз тел. разговор, разговор уживо, СМС или имејл	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
7.	Исказивање просторних односа и величина	1	Говори о доносима у простору, величинама	Слушање и читање краћих текстова у вези са специф. просторним односима и величинама; усмено и писано размењивање информација у вези са просторним односима и величинама; усмено и писано описивање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног размењивања информација у вези са просторним односима датих сликом/текстом	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање

							-у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
8.	Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	1	Изриче дозволе, забране, правила и обавезе	Слушање и читање исказа у вези са забранама/правилима понашања/обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања забрана/ правила понашања/обавеза и одговарање на њих	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писаног изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљеви: Допунскана настава француског језика у шестом разреду има за циљ да оспособи ученика да у свакодневним ситуацијама комуницира у усменом и писаном облику користећи фреквентне речи и једноставне изразе. Усмерена је на једноставне облике интеракције са саговорницима спремним да говоре разговетно и помажу ученику да их разуме. Допунски рад је намењен ученицима који су дуго били оправдано одсутни из школе, али најчешће, ученицима који повремено или стално имају заостатак у учењу или не постижу довољан успех због лоших социјалних услова у којима живе, проблема у психофизичком развоју и сл.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ИСХОДИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
1. Лични идентитет Школски живот	4	-Развијање позитивног односа према учењу француског језика; -правилно коришћење изрази везаних за представљање и поздрављање;	-Прилагођавање метода и садржаја ученицима који спорије напредују; -учење правила читања;
2. Слободно време Спорт	6	-савладавање техника читања. -именовање ствари и особа из окружења; -попуњавање упитника речима које -недостају (године, град, држава, улица, пол) ;	-читање писаног текста; -употреба аудио и визуелних средстава; -попуњавање текста понуђеним речима;
3. Породица и уже друштвено окружење	4	-именовање чланова породице; -описивање свакодневних активности; -формулисање љубазне молбе и извињења и изражавање захвалности; -усвајање базичног вокабулара и функционалне граматике;	-цртање породичног стабла; -класирање речи (чланова породице) (мушки и женски род) ; -вођење сопственог речника; -одговарање на питања (тачно/погрешно);
4. Обичаји, традиција и прославе (празници)	6	-честитање празника и писање честитке; -исказивање метеоролошког времена (јесен и зима);	-писање честитке и позивнице по моделу; -проналажење уљеза у низу речи; -увежбавање правила читања и класирање речи према изговору;

5. Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест	4	-усвајање лексики која се односи на природу; -давање информације о датуму и дану;	-решавање осмосмерке; -проналажење уљеза у низу; -повезивање реченица и слика (временске прилике);
6. Исхрана и гастрономске навике	4	-усвајање лексики која се односи на називе оброка и најважније намирнице; -овладавање основним комуникативним вештинама приликом куповине (молбе и изрази захвалности, тражење и давање обавештења о цени ;	-цртање пирамиде здраве исхране; ----класирање намирница здраво/нездраво;
7. Становање (форме и навике) и околина	4	-исказивање просторних односа -разумевање значења и употреба најфреквентнијих речи које се односе на окружење (град, улица, установе) ; разумевање најједноставнијих упутстава (оријентација у простору, информација о правцу кретања) праћених визуелним елементима;	-класирање речи (намештај, делови града, предлози за место) ; -постављање парцијалног питања; -повезивање питања и одговора;
8. Професионални живот Превозна средства и путовања	4	-усвајање лексики која се односи на називе занимања и превозна средства; - Постављање фреквентних питања (ко, шта, где, како, када, зашто, колико) и давање одговора.	-утврђивање хронологије текста (путовање); -задаци са подвлачењем задатих елемената; (занимања, превозна средства); -повезивање слика и речи (превозна средства и места у граду);

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (9 часова)
РАЗРЕД: шести

Редн и број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	3	упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; -одреди положај органа човека и њихову улогу;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање
2.	Живот у екосистему	2	направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; -размотри односе међу члановима	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

			једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима;	- пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Облици рада: -индивидуални -групни	
3.	Наслеђивање и еволуција	1	идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; -повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, посматрање кооперативности ученика, испитивање
4.	Порекло и разноврсност живог света	2	групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, посматрање кооперативности ученика, испитивање

				- пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Облици рада: -индивидуални -групни	
5.	Човек и здравље	1	прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања;одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (9)
РАЗРЕД: Шести

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Картографија	1	- одређује математичко-географски положај на Земљи; (објасни појам паралела/екватор објасни појам меридијан/Гринич објасни појам географска ширина објасни појам географска дужина објасни математичке, географске и допунске елементе карте) -анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; (објасни појам општегеографске и тематске карте) -оријентише у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе	-посматрају, уочавају и реагују накоманденаставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	- комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

II	Становништво	1	-доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; (објасни појмове број и попис становника објасни појмове екумена и анекумена објасни појам густина насељености) -анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; (објасни појмове: миграција, имиграција и емиграција, полна и старосна, етничка и верска структура становништва) -анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група;	-посматрају, уочавају и реагују на командена наставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
III	Насеља	1	- анализира географски положај насеља; (објасни појам насеља, поделу а привремена и стална насеља)	-посматрају, уочавају и реагују на командена наставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

			-објашњава континуиране процесе у развоју насељаи даје примере у Србији, Европи и свету;	-активно учествују у раду на часу	наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	

IV	Привреда	1	-уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; (објасни појмове: привреда, сектори привреде, земљорадња, сточарство, индустрија, саобраћај, туризам и ванпривредне делатности)	-посматрају, уочавају и реагују на командена наставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
V	Одрживи развој	1	-вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету; (објасни концепт одрживог развоја)	-посматрају, уочавају и реагују на командена наставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен		-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

					усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу		
VI	Држава	1	- објасни политичко- географску структуру државе; (објасни појам државе и наведе врсте географског положаја државе, објасни појам границе и поделу)	- посматрају, уочавају и реагују на команденаставника - примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	- планира извођење наставе - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
VII	Европа	1	- објасни како се издвајају географске регије; (објасни појам граница Европе и наброји регије)	- посматрају, уочавају и реагују на команденаставника - примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу	- планира извођење наставе - презентује, објашњава и демонстрира наставну	комуникативно- интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

				-активно учествују у раду на часу	материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
VIII	Европа – природне одлике	1	-објасни како се издвајају географске регије; (објасни основне одлике разуђености обале континента, одлике рељефа, вода, климе и биљног света)	-посматрају, уочавају и реагују на командна наставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

IX	Европа- друштвено- економске одлике	1	-објасни како се издвајају географске регије; (да наведе породице народа које живе у Европи и по једног представника)	-посматрају, уочавају и реагујунакоманденаставника -примењују стечена знања на часу - одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно- интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (број часова) 36

РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	КРЕТАЊЕ	12	- зна врсте кретања и описује их помоћу појмова и физичких величина - зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна - уме да измери и израчуна сталну брзину - разликује временски тренутак од временског интервала	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из равномерног кретања	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци
2	СИЛА	8	на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром - уме да измери силу динамометром	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области еластичне силе и тежине тела	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци
3	МЕРЕЊЕ	6	зна које су основне физичке величине и	Слуша ,прати и учествује у разговору са	Прати, појашњава и контролише рад	Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци

			њихове мерне јединице - да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама	наставником. Ради одабране задатке из области мерења	ученика, даје појашњења при изради задатака		
4	МАСА И ГУСТИНА	6	- добије представу о маси као карактеристики физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина - уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине - уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области масе и густине	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци
5	ПРИТИСАК	4	- одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем - схвати преношење притиска у течностима и гасовима - разуме Паскалов закон	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области притиска	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци

ДОДАТНА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)

РАЗРЕД: шести

Р. број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	5	Проналази и издваја информације из дужих текстова; издваја кључне речи(уметнички и неуметнички текст)	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, орган изовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	Наставник: - објективно процењује мотиве који опредењују ученика за овај вид наставе - прати и евидентира развој ученика	1. Самосталност ученика у учењу и истраживању 2. Школско, општинско и градско такмичење 3. Припремање и излагање радова
2.	Граматика и лексика Грађење речи суфиксација, префиксациј, правописне норме гласовне промене (одступања), независне и зависне реченице, глаголски облици	17	повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; разликује врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; разликује реченице по комуникативној функцији; доследно примењује правописну норму; користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавањ	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације(проблемски задаци)	Самосталност ученика у учењу и истраживању Школско, општинско и градско такмичење Припремање и излагање радова

3.	Књижевност	14	повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; одреди род књижевног дела и књижевну врсту; прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; разликује ауторску приповетку од романа; анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; разликује облике казивања; увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; препоручи књижевно дело уз кратко образложење; упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање, заузимање става	- избор садржаја, метода и техника - планирање и организовање - усмеравање ученика - осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације (проблемски задаци) - прати и евидентира развој ученика	Самосталност ученика у учењу и истраживању Школско, општинско и градско такмичење Припремање и излагање радова

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (36 часова)
РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Целибројеви	6	Уме да израчуна вредност сложеног бројевног израза и реши сложену линеарну једначину или неједначину (у скупу Q); - реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину	Пребројава, именује, групише, упоређује, сређује по редоследу, рачуна, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалогске, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са мог. Коришћењем различитих облика рада.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу додатне наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика и такмичењ
2.	Троугао	9	-Уочава везе између страница троугла и углова, користи их -Ради сложене задатке из троугла	Посматра, уочава, именује, разликује, рачуна, црта, конструише, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
3.	Рационални бројеви	6	Уме да израчуна вредност сложеног бројевног израза и реши	Пребројава, именује,	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање,		

			сложену линеарну једначину или нејед. (у скупу рационалних бројева); - реши проблемски задатак из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или нејед.	групише, упоређује, сређује по редоследу, рачуна, примењује.	развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
4.	Четвороугао	3	-уочава безе између геометријских фигура -рачуна теже задатке из четвороугла	Посматра, уочава, именује, разликује, рачуна, црта, конструише, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
5.	Површина троугла и четвороугла	4	-рачуна теже задатке из површине троугла и четвороугла	Именује, разликује, групише, упоређује, рачуна, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
6.	Логичко комбинаторни задаци	4	Правилно користи ристи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу;	Примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, инд., деду мишљење.		
7.	Припрема за такмичења	4	-Сви напред наведени стандарди	Примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, инд., деду мишљење..		

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (број часова 9)
РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места	1	- разумеју једноставније текстове којим се описују чланови породице, живот у школи и школски простор; - опишу чланове породице, живот у школи и школски простор једноставнијим језичким средствима	Слушање и читање једноставнијих описа тражених појмова; усмено и писано описивање/поређење живих бића, предмета, појава и места; савладавање основних описних придева за неко место	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања описа/поређења; увођење основних описних придева за неко место	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
2.	Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	1	разумеју једноставније исказе који се односе на предлоге и позиве на заједничку активност и реагују на њих; упуте предлоге и	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице или	Увођење датог материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање давања предлога/одговора, као и њихово прихватање/одбија	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање

			позиве на заједничку активност;	имејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлога усмено/ писано	ње писано или усмено; давање задатака писања позивнице/имејла/ СМС-а	на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	-у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
3.	Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења и захвалности	1	разумеју формулисане молбе, захтеве, обавештења, извињења и реагују на њих; формулишу правила, молбе, извињења, обавезе, савете, захвалности	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се тражи/нуди помоћ/услуга/ обавештење или изражава жеља/ извињење/захвалност; усмено и писано тражење истих и реаговање на њих; изражавање жеља, извињења и захвалности	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог или писаног коришћења молби/захтева/обавештења/извињења/захвалности, као и реаговање на њих; иницирање писања СМС-а/писа/имејла у знак захваљивања	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
4.	Разумевање и давање упутстава	1	разумеју формулисана упутства и реагују на формулишу упутства;	Слушање и читање једноставнијих исказа који садрже једноставнија упутства (нпр. за компјутерску или обичну игрицу, употребу апарата, рецепт за прављење јела и сл.) са визуелном подршком или без ње; усмено/писано давање упутстава	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање превођења једноставних упутстава/рецепата; давање задатака писања рецепта за омињено јело	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
5.	Описивање догађаја и	2	- разумеју једноставније	Слушање и читање описа; усмено/писано	Увођење материјала кроз	комуникативно-интерактивни	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег

	способност и у прошлости		текстове у којима се описују искуства и догађаји из прошлости; размене појединачне и/или неколико везаних информација у низу о догађајима из прошлости; опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;	размењивање исказа у вези са догађајима/активност има/способностима у прошлости; усмено/писано описивање истих	кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа догађаја у прошлости усмено/писано	приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
6.	Исказивање жеља, планова и намера	1	разумеју и саопштавају једноставно исказане планове, намере и жеље	Слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама; усмено и писано договарање о њима (тел. разговор, разговор уживо, СМС, имејл)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања жеља, планова и намера кроз тел. разговор, разговор уживо, СМС или имејл	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
7.	Исказивање просторних односа и величина	1	-Разуме једноставнија питања и одговоре на њих; разуме обавештења о	Слушање и читање краћих текстова у вези са специф. просторним односима и величинама; усмено и писано	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова;	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на

			простору и величинама; описује специфичније просторне односе и величине једноставним везаним исказима	размењивање информација у вези са просторним односима и величинама; усмено и писано описивање истих	иницирање усменог и писаног размењивања информација у вези са просторним односима датих сликом/текстом	различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
8.	Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	1	Разуме и изриче дозволе, забране, правила и обавеза	Слушање и читање исказа у вези са забранама/правилима понашања/обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање истих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања забрана/ правила понашања/обавеза и одговарање на њих	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (9)
РАЗРЕД: Шести

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Географска карта	1	- одређује математичко-географски положај на Земљи; - анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; - оријентише у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе	- ученици проширују и продубљују знања и вештине - примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију - раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно)	- планира извођење наставе - осмишљава наставне активности - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу;	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
II	Становништво	1	- доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора;	- ученици проширују и продубљују знања и вештине - примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију - раде на изради	- планира извођење наставе - осмишљава наставне активности - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања -	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних	обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа

				паноа, зидних новина, постера(групно)	вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	радова, текстуални и илустративни метод	
III	Насеља	1	- анализира географски положај насеља;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно)	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -upuћује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
IV	Привреда	2	-уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; -вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно)	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -upuћује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа

V	Држава и интеграциони процеси	1	- објасни политичко-географску структуру државе;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно)	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -upuђује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
VI	Географија Европе	3	-објасни како се издвајају географске регије;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно)	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - upуђује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (9 часова)
РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	3	-упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; -одреди положај органа човека и њихову улогу; -цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

			израђених препарата; -хумано поступа према организмима које истражује;				
2.	Живот у екосисте му	2	-направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; -размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; -илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања
3.	Наслеђив ање и еволуција	1	-идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрациј и; -повеже еволутивне	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

			промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом;	- формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	
4.	Порекло и разноврсност живог света	1	групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; -одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристи-ка једноћелијских и вишећелијских организама;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика - подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања
5.	Човек и здравље	2	-одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу	- слушају - посматрају - бележе - цртају	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика,

			спречавања инфекција; -доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; -повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине;	- рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (18)
РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Увод (средњи век)	2	-разуме појам „средњи век“, - зна основне одлике овог периода - упознао је основне историјске изворе за историју средњег века	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на и. карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
II	Европа и Средоземље у раном средњем веку	3	-зна да наведе основне податке везане за Велику сеобу и њене последице - зна основне податке и обележја византијске цивилизације као једне од најзначајнијих држава	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

			средњовековне Европе - зна основне одлике хришћанства и ислама -разуме улогу религије у друштву средњег века				
III	Срби и њихово окружење у раном средњем веку	3	- зна основне податке о насељавању Словена на Балканско полуострво, узроке и последице. - разуме процес развоја српске државе и културе у раном средњем веку. - упознао се са најзначајнијим личностима и догађајима у овом периоду	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење - решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
IV	Европа у позном средњем веку	3	-зна основне карактеристике државног уређења најзначајнијих европских земаља у позном средњем веку - зна основне одлике	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење - решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

			свакодневног живота у средњем веку. - разуме узроке и последице Крсташких ратова.		-учествују у припремљеним квизовима		
V	Срби и њихово окружење у позном средњем веку	4	-препознаје корене српске државности у средњем веку - уочава везе и односе државама Европе, Медитерана и Балкана. - именује најважније догађаје и личности Срба у позном средњем веку.	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
VI	Српске земље и њихово окружење у доба османлијских освајања	3	-зна основне податке о османлијским освајањима на Балканском полуострву - разуме улогу Моравске Србије у борби против Османлија - зна најзначајније догађаје и	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

			личности из овог периода.				

ДОДАТНА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (БРОЈ ЧАСОВА)36

РАЗРЕД: шести

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	КРЕТАЊЕ	12	- зна врсте кретања и описује их помоћу појмова и физичких величина - зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна - користи јединицу за брзину у SI систему: m/s - уме да измери и израчуна сталну брзину - разликује временски тренутак од временског интервала - користи јединице SI система набројаних физичких величина (m, s, ...)	Ради рачунске задатке из области равномерног праволинијског кретања	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци
2	СИЛА	8	- на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром - уме да измери силу динамометром - користи јединицу силе у SI систему: N - зна да је сила векторска величина	Ради рачунске задатке из области еластичне силе и тешине тела	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци

3	МЕРЕЊЕ	6	- зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице - да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама - овлада мерењем следећих физичких величина: дужине, времена и запремине - уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром, мерном траком, нонијусом, хронометром, мензуром	Ради рачунске задатке из области мерења, апсолутне и релативне грешке	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци
4	МАСА И ГУСТИНА	6	- добије представу о маси као карактеристици физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина - уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине - уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине - зна јединице масе и густине у SI систему: kg, kg/m³	Ради рачунске задатке из области масе и густине	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци
5	ПРИТИСАК	4	- одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем - користи јединицу притиска у SI систему: Pa - схвати преношење притиска у течностима и гасовима - разуме Паскалов закон - разуме атмосферски притисак	Ради рачунске задатке из области притиска	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци

VII разред

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)
РАЗРЕД: седми

Р. број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	7	Разликује уметнички и неуметнички текст, Битно од небитног, главно од споредног, повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, организовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	- групни рад, кооперативно учење, индивидуализација, вршњачко подучавање, рад у паровима, самостални рад	-у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду); - кроз индивидуални рад;
2.	Граматика и лексика Врсте речи служба речи, ист. језика, старосл. језик, Ћирило и Методије правописгл. облик-актив и пасив падежи: значење и функција синтагме врсте напор. односа међу реч. члановима и независним реченицама правопис: увежбавање правописних норми	22	препозна делов речи у вези са њиховим грађењем; разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевну језичку норму; - одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; - препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; разликује реченице по комуникативној функцији; - доследно примењује правописну норму;	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавање	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	- групни рад, кооперативно учење, -рад у паровима, самостални рад	- кроз индивидуални рад; - кроз групни рад и комуникацију - кроз усмене провере -у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду)
3.	Књижевни родови, врсте, писци и дела, стилске фигуре	7	- разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; - разликује основне одлике стиха и строфе – укрштenu, обгрљenu и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; - разликује аутора књижевно уметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; - разликује облике казивања (форме приповедања);				

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (36 часова)

РАЗРЕД: седми

Р. број	Садржај	Број часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Реални бројеви	4	-израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата	Уочава, закључује, проверава, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалошке, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу допунске наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика.
2.	Питагорина теорема	5	-примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, примењује.			
3.	Цели алгебарски изрази	12	– трансформише збир, разлику и производ полинома;	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, раставља.			
4.	Многоугао	4	-израчуна површину многоугла користећи обрасце	Уочава, именује, разликује, упоређује, црта, конструише, примењује.			
5.	Круг	5	-израчуна површину и обим круга, дужину лука и површину кружног исечка	Уочава, закључује, разликује, открива зависност, приказује, примењује.			
6.	Обрада података	4	-одређује средњу вредност, медијану и мод.	Уочава, закључује, разликује, израчунава, открива релацију, примењује.			
7.	Обнављање градива	2		Уочава, закључује, разликује, открива релацију, примењује.			

ДОПУНСКА НАСТАВА:**НАЗИВ ПРЕДМЕТА:** Енглески језик**број часова:** 9**РАЗРЕД:** седми

Р. број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Позив и реаговања позивауче у заједничкој активности	1	затраже и пруже информације у вези са предлозима и позивима на заједничке активности	Слушање и читање једноставнијих текстова којима садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање о копредлогу и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице или мејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлога усмено/ писано	Увођење датог материјала кроз розкључне речи и изразе; пуштање и илустрације датих текстова; иницирање давања предлога/одговора, као и њихово прихватање/одбијање писано или усмено; давање задатака писања позивнице/мејла/СМС-а	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију
2.	Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења и захвалности	1	разумеју једноставније молбе, захтеве, обавештења, извињења и захвалности; упуте једноставније молбе, захтеве, обавештења,	Слушање и читање једноставнијих текстова којима садржи нуду помоћи/услуга/обавештење или изражавање молби/захтева/обавештења/извињења/захвалности; усмено и писано тражење истих и реаговања на њих;	Увођење материјала кроз розкључне речи и изразе; пуштање и илустрације датих текстова; иницирање усмене или писане коришћења молби/захтева/обавештења/извињења/захвалности, као и реаговања на њих; иницирање писања СМС-	дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката - сумативно и формативно праћење и оцењивање - у току сваког часа кроз све активности и комуникацију

			извињења и захвалности	изражавање жеља, извињења и захвалности	а/писа/имејла у знакахваљивања	радова, текстуални и илустративни метод	-кроз контролне и писмене задатке
3.	Описивање и честитање празника, рођендана и др. значајних догађаја; честитање на успеху и изражавање жаљења	1	Разумеју описивање и честитање празника, рођендана; умеју да упуте једноставне честитке, изразе жаљење	Слушање и читање једноставних текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и др. значајни догађаји; описивање датих догађаја; реаговања на пућену честитку усмено/писано	Увођење материјала крозкључне речи и изразе; пуштање и илустрациједатих текстова; иницирање описа усмено/писаног рођендана/празника/обичаја; давање задатака превођења изразе честитања и реаговања на честитке		
4.	Описивање догађаја и способности у прошлости	2	разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у прошлости; размене појединачне информације које се односе на радње у прошлости	Слушање и читање описа; усмено/писанога разумевања исказа у вези са догађајима/активностима/способностима у прошлости; усмено/писано описивање неких историјских личности	Увођење материјала крозкључне речи и изразе; пуштање и илустрациједатих текстова; иницирање описа/историјске личности у прошлости усмено/писано	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање
5.	Исказивање жеља, планова и намера	1	разумеју једноставније исказе који се односе на жеље, планове, намере и предвиђања и реагују на њих	Слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама; усмено и писано договарање о њима (тел. разговор, разговорживо, СМС, имејл)	Увођење материјала крозкључне речи и изразе; пуштање и илустрациједатих текстова; иницирање усменог и писаног исказивања жеља, планова и намера кроз тел. разговор, разговорживо, СМС или имејл		

6.	Исказивање потреба и осећања	1	разумеју једноставније исказе који се односе на потребе и осећања и реагују на њих	Слушање и читањеисказа у везисапотребама и осећањима; усмено и писанодоговарање у везисазадовољавањемпотр еба; предлагањерешења у везисањима; усмено и писаноњиховоисказивање и реаговањенањих	Увођењематеријалакроз ључнеречи и изразе; пуштањеиличитањедатих текстова; иницирањеусменог и писаногисказивањапотреб а и осећања; превођењепредлогазањих оворешавање и емотивнихреакција	текстуални и илустративни метод	-у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
7.	Изрицањедо звола, забрана, правилапона шања и обавеза	1	разумеју једноставније дозволе, забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих	Слушање и читањеисказа у везисазабранама/правили мапонашања/обавезама и одговарањенањих; усмено и писаносаопштавањееистих(нпр. креирањепостерасаправил имапонашања, спискаобавеза и сл.)	Увођењематеријалакроз ључнеречи и изразе; пуштањеиличитањедатих текстова; иницирањеусменог и писаногисказивањазабран а/ правилапонашања/обавез аи одговарањенањих; давањезадатакаправљења постерасаправилимапона шања, спискомобавеза и сл.		
8.	Изражавање мишљења (слагања и неслагања)	1	разумеју исказ/е који се односе на изражавање мишљења и реагују на њих	Слушање и читањеједноставнијихтекс това у везисатражењеммишљења и изражавањемслагања/несл агања; писањерасправе	Увођењематеријалакроз ључнеречи и изразе; пуштањеиличитањедатих текстова; иницирањеусменог и писаногисказивањамишљ ења, као и слагања/неслагања; увођењеученика у писањерасправе		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљеви: : Допунска настава француског језика у седмом разреду има за циљ да оспособи ученика да у свакодневним ситуацијама комуницира у усменом и писаном облику користећи фреквентне речи и једноставне изразе, у складу са својим потребама и интересовањима. Усмерена је на осамостаљивање ученика у учењу и развијање свести о значају вишејезичности. Допунски рад је намењен ученицима који су дуго били оправдано одсутни из школе, али најчешће, ученицима који повремено или стално имају заостатак у учењу или не постижу довољан успех због лоших социјалних услова у којима живе, проблема у психофизичком развоју и сл.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ИСХОДИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
1. Путовања Историја и географске особености Француске (Unité 1 Et si on parlait des vacances?)	4	- Развијање позитивног односа према учењу француског језика; - правилно коришћење израза везаних за представљање и поздрављање; - именовање ствари и особа из окружења;	- увежбавање изговора;
2. Школа Професионални живот – будуће занимање (Unité 2 Et si on parlait de l'avenir?)	5	- усвајање лексике која се односи на називе занимања; - савладавање техника читања;	- слушање и читање једноставног текста; - употреба аудио и визуелних средстава; - попуњавање текста понуђеним речима; - попуњавање упитника речима које недостају (године, град, држава, улица, пол)
3. Слободно време – забава, разонода, хобији (Unité 3 Et si on parlait de nos goûts?)	4	- описивање свакодневних активности; - формулисање љубазне молбе и извињења и изражавање захвалности; - усвајање базичног вокабулара и функционалне граматике;	- повезивање речи и слика (хобији); - вођење сопственог речника; - одговарање на питања (тачно/погрешно);
4. Млади – интернет и друштвене мреже Обичаји, традиција и прославе (празници)?	4	- честитање празника и писање честитке; - разумевање и писање једноставне поруке, поздрава, позивнице и честитке (путем електронске поште) и објаве (на друштвеним мрежама);	- писање честитке и позивнице по моделу; - проналажење уљеза у низу речи;
5. Мода и облачење	4	- усвајање лексике која се односи на делове одеће; - изражавање допадања и недопадања;	- решавање осмосмерке; - проналажење уљеза у низу;

(Unité 5 Et si on parlait de notre style vestimentaire?)			- повезивање реченица и слика (делови одеће);
6. Исхрана и гастрономске навике (Unité 6 Et si on parlait de notre alimentation ?)	6	- усвајање лексике која се односи на називе obroka и најважније намирнице; - овладавање основним комуникативним вештинама приликом куповине (молбе и изрази захвалности, тражење и давање обавештења о цени ;	- цртање пирамиде здраве исхране; - класирање намирница (здрово/нездрово);
7. Спорт и здравље (Unité 7 Et si on parlait des bonnes habitudes?)	5	- именовање делова тела; - именовање спортова и опис омиљеног спорта; - изражавање поседовања;	- класирање речи (спортови, делови града, предлози за место) ; - постављање парцијалног питања; - повезивање питања и одговора;
8. Норме и вредности (Unité 8 Et si on parlait de nos valeurs?)	4	- именовање чланова породице - разумевање једноставних упутстава (оријентација у простору, информација о правцу кретања) - исказивање просторних односа.	- цртање породичног стабла; - повезивање речи и слика (предлози за место);

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (9)
РАЗРЕД: Седми

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Јужна Европа	1	- проналази на карти државе проучаване регије и именује их; - класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију; - приказује на немој карти: океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе и градове; - издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва; - укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног	- посматрају, уочавају и реагују на команд енаставника - примењују стечена знања на часу - рад на географској карти - увежбавање знања основног нивоа - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	- планира извођење наставе - презентује, објашњава и демонстрира наставну материју - рад на географској карти - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	- комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима - дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	- обнављање градива ранијих разреда - рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

II	Средња и Западна Европа	1	прираштаја, миграција и специфичних структура становништва; -доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава;	-посматрају, уочавају и реагујунакоманденаставника -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно -интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
III	Северна и Источна Европа	1			-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог	комуникативно -интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима дијалошки метод, слушање,	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

					изражавања, залагања на часу	аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
IV	Азија	1			-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно -интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио- визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
V	Африка	1			-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју	комуникативно -интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

					-рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
VI	Северна и Средња Америка	1		-посматрају, уочавају и реагују на командна наставника -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно -интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
VII	Јужна Америка	1					-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
VIII	Аустралија и Океанија	1					
IX	Поларне области	1					

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (9 часова)

РАЗРЕД: седми

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Наслеђивање и еволуција	1	упореди бесполо и полно размножавање -идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстративно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

2.	Јединство грађе и функције као основа живота	5	одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; -упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање
3.	Порекло и разноврсност живог света	1	разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

				- исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже		
4.	Живот у екосистему	1	у мрежи идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима;анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање
5.	Човек и здравље	1	идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимичја);довед е у везу измењено понашање људи са коришћењем	- исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Методе рада: - усмено излагање, разговор - демонстрати-вно-илустративна - рад на тексту - писмени радови и задаци - наставни листићи Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

			психоактивних супстанци; -аргументује предности вакцинације;				

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (БРОЈ ЧАСОВА) 36

РАЗРЕД: седми

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	СИЛА И КРЕТАЊЕ	12	разликује врсте кретања; мери и рачуна брзину и убрзање и да зна њихове мерне јединице	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области силе и равномерно променљивог праволинијског кретања	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци
2	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ	8	упознајеслободан пад; хитац навише; хитац наниже; силу трења; силу отпорасредине -разуме безтежинско стање тела	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области кретања у гравитационом пољу		Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци
3	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	6	-зна да сложи и разложи векторске величине; да зна када је тело у равнотежи; да објасни силу потиска и Архимедов закон	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области полуге и Архимедовог закона			Активност на часу Домаћи задаци
4	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА СНАГА	6	-зна када се врши механички рад и да је једнак промени енергије; -зна како се рачуна снага; ко има	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области рада снаге и енергије		Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци

			кинетичку, а ко потенциалну енергију; -зна мерне јединице рада, снаге и енергије				
5	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	4	-зна да се укупна енергијатела састоји од кинетичке и потенцијалне енергије молекула унутар тела; -зна какосе одређује количина топлоте и која је њенамерна јединица	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области топлоте		Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци

ДОПУНСКА НАСТАВА

Предмет: ХЕМИЈА Разред:седми

Годишњи фонд часова: 18

Ред бр.	Садржај	Број час.	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	2	– представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела,хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента уПериодном систему елемената исвојствима елемента; – разликује хемијске елементе иједињења на основу хемијскихсимбола и формула;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања,	Предавање,показивање модела,цртање на табли, дискутовање, демонстрирање,	Коришћење илустрација и модела	Праћењем активности ученика на часу
2.	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И	2	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, ипоказује одговоран однос према здрављу и жив. средини; — објашњава основну разлику између	Слушање, бележење, дискутовање, постављање	Предавање,показивање модела,цртање на табли,	Коришћење илустрација и модела,	Праћењем активности ученика на часу

	ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА		хемијских елемената и једињења, препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената исвојствима елемента; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;	питања, повезивање, закључивање	објашњавање, дискутовање,		
3.	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	2	– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хет. смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, извођење огледа, бележење, закључивање, решавање задатака	Предавање, извођење огледа, објашњавање, дискутовање,	Експериментални и рад.	Праћењем активности ученика на часу
4.	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	2	– објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, препознаје примере хемијских елемената и једињења у св. животу; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квант. значење;	Слушање, бележење, постављање питања, закључивање,	Писање једначина, показивање израчунавања, демонстрирање, објашњавање законитости	Развијањем логичког мишљења	Праћењем активности ученика на часу
5.	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	6	правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и жив. средини; – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање задатака	Објашњавање, записивање, демонстрирање, дискутовање,	Развијањем логичког мишљења	Праћењем активности ученика на часу

			– напише једначине хем. реакција и објасни њихово квалитативно и квант. значење; – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска имолекулска маса, количина супстанцеи моларна маса				
6.	ВОДОНИК И КИСЕОНИК, И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	3	– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања,	Предавање, бележење, иницирање дискусије, континуирано праћење	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота	Праћењем активности ученика на часу

ДОДАТНА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)

РАЗРЕД: седми

Р. број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	5	Проналази и издваја информације из дужих текстова; издваја кључне речи (ум. и неум. текст) издваја из текста аргументе у прилог некој тези; самостално изводи закључке у слож. тексту	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, организовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	Наставник: - објективно процењује мотиве који опредељују ученика за овај вид наставе - прати и евидентира развој ученика	Самосталност ученика у учењу и истраживању Школско, општинско и градско такмичење Припремање и излагање радова
2.	Граматика и лексика Историја језика, рад на текстовима писаним старосл.	17	препознаде повереци у везиса њиховим грађењем; разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; разликује еврсте гласовних про	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавањ	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације (проблемски задаци)	Самосталност ученика у учењу и истраживању Школско, општинско и градско такмичење

	јез.падежна сининимија, правопис, акценат, независне реченице, напоредни односи, синтаagma		мена уједноставним примерима и примењујекњижевнојезичку норму;-одредиврсте и подврстезаменица, као и њиховоблик; препознајеглаголскавремена и употребљаваих у складусанормом; разликујереченицепокомуни кативнојфункцији; доследнопримењујеправописну норму; користиправопис(школскоиздање); правилноизговараречиводеширачуна о дужини; -разликуједуги и краткиакценат у изговоренојречи.Разликујеврстегласовнихпрмена у једноставним примерима и примењујекњижевнојезичку норму; -одредиврсте и подврстезаменица, као и њиховоблик;Препознајеглаголскавремена и употребљаваих у складусанормом;				Припремање и излагање радова
3.	Књижевност Поезија српске модерне, Књижевно дело по избору ученика: тумачење, анализа драмског дела по избору: Нушић,	14	истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; -разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста;	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање, заузимање става	- избор садржаја, метода и техника - планирање и организовање - усмеравање ученика - осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације(проблемски задаци) - прати и евидентира развој ученика	Самосталност ученика у учењу и истраживању Школско, општинско и градско такмичење Припремање и излагање радова

	Разговор о гледаној позоришној представи, Збирка песама из <i>Дневника прочитаних књига</i> (тумачење, с тил. анализа), казивање стихова из самосталног ученичког стваралаштва		- разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; - тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту;				

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (36 часова)
РАЗРЕД: седми

Редни број	Садржај	Број часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Реални бројеви	4	– одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима;	Уочава, закључује, проверава, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалошке, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу додатне наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика и такмичења, кроз on-line наставу слање материјала и повратна информација од ученика
2.	Питагорина теорема	5	– примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима;	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, израчунава, примењује.			
3.	Рационални алгебарски изрази	5	– трансформише збир, разлику и производ полинома; – примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; – растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); – примени трансформације полинома на решавање једначина.	Уочава, именује, разликује, упоређује, открива релације изражава их, раставља, примењује.			
4.	Многоугао	3	– примени својства страница, углова и дијагонала многоугла;	Уочава, именује, разликује, упоређује, црта,			

			– израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; – конструише ортоцентар и тежиште троугла; – примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима.	конструише примењује.			
5.	Зависне величине и њихово графичко представљање	5	-примени и препозна зависност величина	Уочава, закључује, разликује, открива зависност, приказује, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.		
6.	Круг	3	– примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; – израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; – конструише ортоцентар и тежиште троугла; – примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима.	Уочава, закључује, разликује, израчунава, открива релацију, примењује.			
7.	Сличност	2	-примени ставове сличности троуглова, Талесову теорему, потенцију тачке у решавању геометријских проблема	Уочава, закључује, разликује, израчунава, открива релацију, примењује.			
8.	Припрема за такмичења	5	-решава задатке са такмичења	Примењује.			
9.	Елементи комбинаторике	4		Уочава, закључује, разликује, открива релацију, примењује.			

ДОДАТНА НАСТАВА:

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Енглески језик број часова: 9

РАЗРЕД: седми

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1. и 3.	Позив и реаговањенапозивзаучешће у заједничкојактивности	1	затраже и пруже додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности	Слушање и читањеједноставнијихтекстовакојисадрже предлоге; усмено и писанопреговарање и договарањеокопредлога и учешћа у заједничкојактивности; писањепозивницеили имејла/СМС-а; прихватање/одбијање предлогаусмено/ писано	Увођењедатогматеријал акрозкључнеречи и изразе; пуштањеиличитањедатихтекстова; иницирањедатавањепредлога/одговора, као и њиховоприхватање/одбијањеписаноилиусмено; давањезадатакаписањепозивнице/имејла/СМС-а	комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативнопраћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1. и 4.	Изражавањемолби, захтева, обавештења, извињења и захвалности	1	разумеју једноставније молбе, захтеве, обавештења, извињења и захвалности; упуте једноставније молбе, захтеве, обавештења, извињења и захвалности	Слушање и читањеједноставнијихисказакојимасетражи/нудипомоћ/услуга/обавештењеилиизражавањелжа/извињење/захвалност; усмено и писанотражењеистих и реаговањенањих; изражавањезеља,	Увођењематеријалакроз кључнеречи и изразе; пуштањеиличитањедатихтекстова; иницирањеусменогилиписаногкоришћењамолби /захтева/обавештења/извињења/захвалности, као и реаговањенањих; иницирањеписања		

				извињења и захвалности	СМС-а/писма/имејла у знак захваљивања		
2.	Описивање и честитање празника, рођендана и др. значајних догађаја; честитање на успеху и изражавање жаљења	1	Разумеју описивање и честитање празника, рођендана; умеју да упуте честитке, израже жаљење	Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и др. значајни догађаји; описивање датих догађаја; реаговања на пућену честитку усмено/писано	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа усмено/писаног рођендана/празника/обичаја; давање задатака превођења изразачеститања и реаговањанате честитке	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усмог изражавања, писмог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
1. и 2.	Описивање догађаја и способности у прошлости	2	разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у прошлости; размене појединачне информације и/или неколико информација	Слушање и читање описа; усмено/писаног размјенивања исказа у вези са догађајима/активностима/способностима у прошлости; усмено/писано описивање неке историјске личности	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање датих текстова; иницирање описа/историјске личности у прошлости усмено/писано	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима, дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усмог изражавања, писмог изражавања, усвојености језичких садржаја и граматичких структура, правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката

			у низу које се односе на радње у прошлости			текстуални и илустративни метод	-сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке
увод и 6.	Исказивање жеља, планова и намера	1	разумеју једноставније исказе који се односе на жеље, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; размене једноставније исказе у вези са жељама, плановима, намерама и предвиђањима	Слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама; усмено и писано договарање о њима (тел. разговор, разговоруживо, СМС, имејл)	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање дати х текстова; иницирање усменог и писаног исказивања жеља, планова и намера кроз тел. разговор, разговоруживо, СМС или имејл		
4. и 5.	Исказивање потреба и осећања	1	разумеју једноставније исказе који се односе на потребе и осећања и реагују на њих; размене једноставније исказе у вези са исказивањем потреба и осећања	Слушање и читање исказа у вези са потребама и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; предлагање решења у вези са њима; усмено и писано њихово исказивање и реаговање на њих	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање дати х текстова; иницирање усменог и писаног исказивања потреба и осећања; превођење предлога за њихово решавање и емотивних реакција		
3. и 4.	Изрицање дозвола, забрана, правила пона	1	разумеју једноставније дозволе, забране, правила	Слушање и читање исказа у вези са забранама/правилма понашања/обавезама и	Увођење материјала кроз кључне речи и изразе; пуштање или читање дати х текстова; иницирање усменог и		

	шања и обавеза		понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих; размене једноставније информације које се односе на дозволе, забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе	одговарањенањих; усмено и писаносаопштавањем стих (нпр. креирањепостерасапр авилимапонашања, спискаобавеза и сл.)	писаногисказивањазабр ана/ правилапонашања/обаве за и одговарањенањих; давањезадатакаправљењ апостерасаправилимапо нашања, спискомобавеза и сл.		
1. 2. 3. 5. и 6.	Изражавање мишљења (слагања и неслагања)	1	разумеју исказ/е који се односе на изражавање мишљења и реагују на њих; размене једноставније исказе којима се изражава мишљење	Слушање и читањеједноставнији хтекстова у везисатражењеммиш љења и изражавањемслагања /неслагања; писањерасправе	Увођењематеријалакроз кључнеречи и изразе; пуштањеиличитањедати хтекстова; иницирањеусменог и писаногисказивањамиш љења, као и слагања/неслагања; увођењеученика у писањерасправе		

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (9 часова)
РАЗРЕД: седми

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Наслеђивање и еволуција	1	-прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; -упореди бесполно и полно размножавање -идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; -одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања
2.	Јединство грађе и функције као основа живота	5	-одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних	- слушају - посматрају - бележе - цртају	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика,

			информација о његовој грађи; -упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; -користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива.	- рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	испитивање примене стечених знања
3.	Порекло и разноврсност живог света	1	-разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; -повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокрит. - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања
4.	Живот у екосистему	1	-повеже утицај абиотичких	- слушају - посматрају	- утврђивање знања и искустава	Методе рада:	Посматрање, разговор,

			чинилица у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; -анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; -идентификује трофички ниво организма исхране; -предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима	- бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокрит. - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	- експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања
5.	Човек и здравље	1	идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); -планира време за рад, одмор и рекреацију; -доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; -аргументује предности вакцинације;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - рукују једноставним лабораторијским прибором - изводе експеримент - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	утврђивање знања и искустава повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем проблемско излагање садржаја подстицање ученика да поставља питања прављењепојмовних мапа развијање самокритичности упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: - експериментални рад, демонстрација фотографијом, шемом, сликом, рачунаром - учење путем открића - учење путем решавања проблема - пројектна настава - метода рада наставе помоћу рачунара - методе наставе које се ослањају на локалне образовне потенцијале Облици рада: -индивидуални -групни	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу,активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

ДОДАТНА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (18)

РАЗРЕД: седми

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Успон Европе (Европа од краја XV до краја XVIII века)	3	разуме суштину промена које су настале у Европи и свету у XV и XVI веку познаје најважније техничке проналаске који су омогућили прекоокеанску пловидбу и колонизацију -познаје најважније личности и њихова дела из доба великих географских открића	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
II	Српски народ под страном влашћу од XVI до XVIII века	4	-познаје друштвено, државно и војно уређење турске државе у новом веку -познаје и разуме положај српског народа у оквиру турског и аустријског царства познаје најважније чињенице у вези Велике сеобе Срба као и њене последице -разуме значај Српске православне цркве у време турске и аустријске владавине	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	-учествују у припремљеним квизовима		обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
III	Доба револуција (Европа и свет)	4	-познаје основне привредне, друштвене, политичке и културне промене које су се	-увежбавање знања напредног нивоа	ученици проширују и	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање	обнављање градива ранијих разреда

	од краја XVIII века до седамдесетих година XIX века)		десиле крајем XVIII почетком XIX века -схвата појам грађанско друштвено уређење и разлике између њега и сталешког друштвеног уређења разуме појмове национализам, национални покрет и национална држава и њихов значај	-рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
IV	Нововековне српске државе Србија и Црна Гора	4	-познаје најважније чињенице у вези Првог и Другог српског устанка и историје српског народа до 1878. године -познаје најважније резултате и последице Првог и Другог српског устанка	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
V	Српски народ под страном влашћу од краја XVIII века до седамдесетих година XIX века	3	-познаје основне чињенице о националним покретима Срба у Аустрији, Босни и Херцеговини и Црној Гориу XIX века	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

					-учествују у припремљеним квизовима		

ДОДАТНА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (БРОЈ ЧАСОВА) 36

РАЗРЕД: седми

Р. Бр.	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	СИЛА И КРЕТАЊЕ	12	Ученик повезује и примењује стечена знања о равномерно променљивом кретању и Њутновим законима да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака (графичких и рачунских) и објаснио неке појаве у природи	Ради рачунске задатке из области силе и равномерно променљивог праволинијског кретања	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци
2	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ	8	Ученик повезује и примењује стечена знања окретању тела под дејством силе теже и силе да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака (графичких и рачунских) и објаснио неке појаве у природи	Ради рачунске задатке из кретања у гравитационом пољу			Активност на часу Домаћи задаци
3	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	6	Ученик повезује и примењује стечена знања ослагању и разлагању сила, равнотежи тела и примени полуге да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака (графичких и рачунских)	Ради рачунске задатке из области полуге и Архимедовог закона			Активност на часу Домаћи задаци
4	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА СНАГА	6	Ученик повезује и примењује стечена знања о раду, снази и енергији да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака (графичких и рачунских) и објаснио неке појаве у природи	Ради рачунске задатке из области рада снаге и енергије	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци
5	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	4	Ученик повезује и примењује стечена знања о преношењу топлоте с једног тела на друго, термичком ширењу тела, потиску и Архимедовом закону да би извео закључке	Ради рачунске задатке из области топлоте и фазних прелаза		Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци

			идошао до решења сложених задатака(графичких и рачунских) и објаснио некепојаве у природи				

ДОДАТНА НАСТАВА

Предмет: ХЕМИЈА

Разред: седми(18)

Ред бр.	Садржај	Број час. по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	2	- налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску технологију и симболику; - објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; - представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; - повезује распоред електрона у атому елемената с положајем елемената у Периодном систему елемената и својствима елемената;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, прављење модела, уочавање, повезивање, закључивање, решавање задатака	Предавање,показивање модела,цртање на табли, дискутовање, демонстрирање, континуирано праћење, вредновање резултата	Коришћење илустрација и модела, Истраживачки рад ученика и други који захтевају самосталност	Праћењем активности ученика на часуИстраживачки радови Самосталност у решавању проблемских задатака Школско такмичење
2.	МОЛЕКУЛНЕ ЕЛЕМЕНТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И	2	- разликују хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; - разликују типове хемијских веза, препознаје тип хемијске	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, повезивање,уочавање,	Предавање,показивање модела,цртање на табли, објашњавање, дискутовање, демонстрирање,	Коришћење илустрација и модела, Истраживачки рад ученика и други	Евидентирање односа према раду и успешности у изради задатака. Истраживачки радови и пројекти.

	ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА		везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;	закључивање, решавање задатака	континуирано праћење, вредновање резултата	који захтевају самосталност	Општинско такмичење
3.	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	2	- објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; - разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; - објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; - изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, извођење огледа, бележење, закључивање, решавање задатака	Предавање, извођење огледа, објашњавање, дискутовање, континуирано праћење, вредновање резултата	Експериментални рад Развијањем логичког мишљења	Евидентирање односа према раду и успешности у изради задатака. Окружно такмичење
4.	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	2	- напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;	Бележење, рачунање, уочавање постављање питања, закључивање,	Писање једначина, показивање израчунавања, демонстрирање, објашњавање законитости континуирано праћење	Разв. логичког мишљења. Коришћење шире литературе и е-извора знања	Праћењем активности ученика на часу
5.	ИЗРАЧУНАВА ЊА У ХЕМИЈИ	6	- квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање задатака	Објашњавање, записивање, демонстрирање, дискутовање, континуирано праћење, вредновање резултата	Развијањем логичког мишљења. Коришћење шире литературе и е-извора знања	Евидентирање односа према раду и успешности у изради задатака. Републичко такмичење
6.	ВОДОНИК И КИСЕОНИК, И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	4	- опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; - разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, опише основна својства ових класа једињења; - индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора;	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање задатака	Предавање, бележење, демонстрирање огледа, иницирање дискусије, континуирано праћење, вредновање резултата, мотивисање	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота Истраживачки рад ученика, демонстрација огледа	Праћењем активности ученика на часу Пројекти и истраживачки радови.

			- тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.				

VIII разред

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)

РАЗРЕД: осми

Р. број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	7	Разликује уметнички и неуметнички текст, битно од небитног, главно од споредног, повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, организовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	- групни рад, кооперативно учење, индивидуализација, вршњачко подучавање, рад у паровима, самостални рад	-у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, англ., однос према раду); - кроз инд. рад;
2.	Граматика и писано изражавање	22	-зна и користи оба писма -саставља разумљиву, граматички исправну реченицу -примењује правописну норму у једноставним примерима -познаје особине и врсте гласова, врсте речи просте речи, корен, суфикс, синтаксичке јединице, врсте независних реченица -правилна употребљава падеже -правилно употребљава глаголске облике -користи њиховни и народни језик	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавање	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	- групни рад, кооперативно учење, -рад у паровима, самостални рад	-кроз индивидуални рад; - кроз групни рад и ком.- кроз усмене провере -у току сваког часа, кроз све активности и фазе (знање, ангажовање, однос према раду)
3.	Књижевност Књижевни родови, врсте, писци и дела, стилске фигуре	7	-разликује родове, врсте -препознаје и именује писце и дела -одређује стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту				

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (34 часова)

РАЗРЕД: осми

Редни број	Садржај	Број ч.	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Сличност троуглова	3	примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту;	Уочава, разликује	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика. .	Диференцијација задатака према индивидуалним способностима ученика у виду радних/наставних листића, или делова одређених целина из наставних садржаја.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часудопунске наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика.
2.	Тачка, права, раван	3	анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе мат. писмом; представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; уочи правоугли	Упоређује			
3.	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	6	решава линеарну једначину и неједначину;	примењује.			
4.	Призма	3	израчуна површину и запремину праве призме;				
5.	Пирамида	4	израчуна површину и запремину праве пирамиде;				
6.	Линеарна функција	4	нацрта и анализира график линеарне функције.				
7.	Системи линеарних једначина са две непознате	4	решава систем линеарних једначина са две непознате;				
8.	Ваљак, купа, лопта	7	израчуна површину и запремину правог ваљка, купе и лопте;				

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (9 часова)
РАЗРЕД: ОСМИ

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Starter Почетна тема понављање	1	-размене кратке и једноставне информације о себи, другима и о искуствима из прошлости	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; размена информација у вези са радњама и ситуацијама из прошлости	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалошки метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
2.	Unit 1 – Lost and found Изгубљено , нађено Описивање радњи у садашњости и прошлости.	1	-разуме кратке текстове у вези са искуствима у садашњости и прошлости -саставља кратке реченице у вези са искуствима из садашњости и прошлости	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације у садашњости и прошлости			
3.	Unit 2 – Choices Избори Описивање искуства из прошлости и садашњости; описивање врлина и мана у садашњости.	1	-описује своје карактеристике и карактеристике других	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на садашњост и описивање врлина и мана	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалошки метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
4.	Unit 3 - What's it worth? Колико вреди? Описивање потрошачких навика и производа;	1	-разуме текстове који се односе на куповину -описује своје навике у вези са куповином	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на будућност; Обнављање појмова који се односе на куповину	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе,	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова,	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог

	планирање будућности, предвиђања		-говори о својим плановима и предвиђљњима за будућност		као и граматичке обрасце	дијалошки метод	изражавања, писменог изражавања
5.	Unit 4 – Feelings Осећања Изражавање осећања; исказивање могућности; изношење способности, обавеза, предлога и савета.	1	-исказује могућности користећи једноставне изразе -исказује способности, обавезе и даје предлоге и савете користећи једноставне изразе и поштујући правила добре комуникације	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на исказивање способности, обавеза, предлога и савета.	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалошки метод	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
6.	Unit 5 – Discovery Откриће Описивање радњи у прошлости; изражавање мишљења, планова и намера; изражавање хипотетичких ситуација.	1	-изражава сопствено мишљење, планове и намере користећи једноставне изразе	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на могућности, хипотетичке ситуације (кондиционали)			
7.	Unit 6 – About me О мени Описивање бића, предмета и места.	1	-описује бића, предмете и места	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на бића, предмете и места			
8.	Unit 7 – On the Streets На улици Описивање места и појава; изражавање количина	1	- описује места и појаве -изражава количину	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на описивање појава и изражавање количина			
9.	Unit 8 – Unit 8 – The Law Закон Описивање појава и догађаја; изражавање мишљења	1	-описује појаве и догађаје користећи једноставне изразе -изражава мишљење	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације и увођење основа индиректног говора			

ДОПУНСКА**НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА) 9****РАЗРЕД: осми**

Циљеви: Настава француског језика у осмом разреду има за циљ да оспособи ученика да у свакодневним ситуацијама комуницира у усменом и писаном облику користећи фреквентне речи и једноставне изразе, у складу са својим потребама и интересовањима. Усмерена је на осамостаљивање ученика у учењу, развијање свести о значају вишејезичности. Допунски рад је намењен ученицима који су дуго били оправдано одсутни из школе, али најчешће, ученицима који повремено или стално имају заостатак у учењу или не постижу довољан успех због лоших социјалних услова у којима живе, проблема у психофизичком развоју и сл.

Ред. број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика
1.	Путовање и одмор	1	-ученик говорио свом одмору -описуј места која је посетио -оријентише се у простору	-правилна употреба перфекта за описивање одмора -правилна употреба именских додатака -коришћење релативне заменице да би нешто описао - правилно употреба израза за оријентацију
2.	Пријатељи и дружење	1	-описује своје пријареље, њихов изглед и карактер -предлаже некоме излазак -прихвата или одбија позив -изражава утиске и мишљење о некоме	-описивање неке особе након прочитаног текста -постављање питања и одговарање на питања о познатој теми -употреба одговарајућих израза за прихватање и одбијање -правилна употреба перфекта
3.	Здравље и физички изглед	2	-говори о болестима и лековима -говори о узроцима и последицама својих поступака -описује некога	-усвајање лексики која се користи приликом посете лекару -описивањ свог физичког и менталног стања -давање физичког описа усмено и писано -описивање ситуација из прошлости -изражавање услова -изражавање поседовањ -постављање и одговарање на питања о познатој теми
4.	Информационе технологије	1	-говори о новим технологијама -изражава услов и обавезу -даје мишљење -правилно користи изразе за трајање	-слушање, читање и извлачење информација из текста о новим технологијама -усвајање израза за услов и обавезу -правилна употреба будућег времена -изражавање обавезе

5.	Познате личности	1	-описује нечије понашање -разуме информације из приватног живота-уме да изрази симултаност -поставља питања о трајању -описује неку ситуацију из прошлости	-слушање , читање и извлачење информација из текста о познатој личности-постављање питања о трајању -изражавање свог мишљења -разуме разлику између имперфекта и перфекта -правилно изговара назалне сугласнике
6.	Европски градови, туризам, културне разлике	2	-тражи и даје савет -изражава вољу и жељу -описује места и објекте -упоређује	-слушање, читање и извлачење информација из текста везаног за туризам , путовања, обиљежење градова -усвајање и употреба лексике везане за градове и туризам -изражавање свог укуса -правилна употреба кондиционала презента за изражавање жеље -упоређивање градова -правилан изговор сугласника
7.	Млади,говор тинејџера, музика	1	-користи изразе специфичне за говор младих -пише поруке скраћеницама -изражава мишљење -изражава свој музички укус	-слушање, читање и разумевање текста у коме се налазе скраћенице, аналогije, фонетско писање -слање поруке написане скраћеницама -разумевање лексике говора тинџера -изражавање свог мишљења о музичким стиливима
Активности наставника			-иницирање комуникације,подстицање учника да учествују у раду, мотивисање ученика да усвајају лексику ,поставље питања,давање инструкција,организовање рада, мотивисање ученика да пажљиво слушају, понављају,повезују,попуњавају задатке -евалуација, усклађивање рада са индивидуалним способностима ученика -употрбљава француски језик у учионици у осмишљеном контексту,прилагођава говор узрасту и знању -третира ученике као одговорне, активне и креативне учеснике процеса -остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад	
Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа			-комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	
Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)			-континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројеката -сумативно и формативно праћење и оцењивање -у току сваког часа кроз све активности и комуникацију -кроз контролне и писмене задатке	

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (9)

РАЗРЕД: Осми

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Положај и рељеф Србије	1	-одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; -класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; (наброји основне облике рељефа и покаже их на карти)	-посматрају, уочавају и реагују на командна знања -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
II	Клима	1	-анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; (наброји климатске елементе и факторе и наведе типове климе)	-посматрају, уочавају и реагују на командна знања -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

				-активно учествују у раду на часу	усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
III	Воде	1	- класификујеиописујесвојства водних објеката користећи карту Србије; (наведе веће реке и покаже на карти природна и вештачка језера) - наводи начине коришћења вода Србије;	- посматрају, уочавају и реагују на командена става - примењују стечена знања на часу - рад на географској карти - увежбавање знања основног нивоа - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу			

IV	Земљиште, биљни и животињски свет	1	-довеи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; (наведе типове земљишта и представнике живог света панонске и планинске области)	-посматрају, уочавају и реагују на командна знања -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
V	Становништво	1	-објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај имиграције; -изводи закључке о утицају популационе динамике на структуру становништва у нашој земљи; -израђује и анализира графичке приказе структура становништва;	-посматрају, уочавају и реагују на командна знања -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа
VI	Насеља	1	-објашњава утицај природних и друштвених фактора на настајак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи;	-посматрају, уочавају и реагују на командна знања -примењују стечена знања на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема,	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима

			(наводи прва насеља у Србији, поделу сталних и привремених насеља, села и градова)	-рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу	потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	основног нивоа
VII	Привреда	1	– уз помоћ карте Србије и друг их извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; – (наводи најважније делатности примарног, секундарног, терцијарног и кварталног сектора и њихове основне одлике)	-посматрају, уочавају и реагују на командена става -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу			
VIII	Баштина Србије	1	– описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти;	-посматрају, уочавају и реагују на командена става -примењују стечена знања на часу -рад на географској карти -увежбавање знања основног нивоа -одговарају на питања везана за наставну јединицу -активно учествују у раду на часу	-планира извођење наставе -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -рад на географској карти -коригује рад ученика на часу -процењује могућности ученика -вреднује степен усвојености знања,	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова,	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима основног нивоа

IX	Срби ван граница	1	- објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету	- посматрају, уочавају и реагују на команденост вника - примењују стечена знања на часу - рад на географској карти - увежбавање знања основног нивоа - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	усменог изражавања, залагања на часу	текстуални и илустративни метод	

ДОПУНСКА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: БИОЛОГИЈА (9 часова)
РАЗРЕД: осми

Р. број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	5	– повеже грађу органела са њиховом улогом у метаболизму – повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања животних функција; – идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; – илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке - представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	У активностима за достизање исхода повеже грађућелијских органела са њиховом улогом у метаболизмућелије, треба нагласити да да је на Земљи животустављен током еволуције ћелија.У том смислу требаобјаснити ћелије програмиране за диференцијацију у више праваца Активности за достизање исхода повеже однос површине изапремине ћелије ојаснити остваривање боље енергетскеефикасности, на ћелијском и на нивоу организма, иконтинуитет (одрживост) животних функција.Садржаји се могу обрадити кроз истраживачки рад ученика о томе какосе долази до матичних ћелија, како се чувају, на који начиних користимо у медицини.. Активности за достизање исходаидентификује регулаторнемеханизме у одржавању хомеостазе и илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и променау спољашњој средини, треба усмерити тако да ученикразуме да ћелија/организам најбоље функционише у одређеним условима и да сви организми поседујумеханизме који одржавају свој унутрашњи састав у одређеним границама, које омогућавају њиховопреживљавање.. Хомеостаза и повратна спрега као појмови могу се повезати са градивом роботике (Техника и технологија). Садржаји се могу обрадити кроз низ краткихвежби/демонстрација рефlekса	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

2.	Човек и здравље	1	-изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; -идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре - пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење, - учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже	Објаснити примере различитих утицаја на функцијеендокриног система, нервног система и чула изазванихразличитим спољашњим и унутрашњим факторима (узроцима), као и могућност враћања организма ууравнотежено стање након одређених поремећаја. Кроз активности за достизање исхода изрази критички ставпрема медијским садржајима који се баве здравимстиловима живота, код ученика треба развијати критичкистав према садржајима који се могу наћи на интернету и другим изворима информисања Урадити и у виду дебата сатемама: постоје ли инстант-дијете, „чаробне биљке“ којелече најразноврсније болести, „топе килограме“, продужавају младост и слично.Кроз истраживачке задаткемогу се обратити лековити и физиолошки активнипродукти животиња и биљака	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање
3.	Порекло и разноврсност живота	1	– доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; – истражи давно нестале екосистеме;			Активности за достизање исхода доведе у везу променеживотних услова са еволуцијом живота на планети требаусмерити да податке о геофизичким процесима требапропатити описом развоја живог света кроз геолошка доба. Могу се поменути и краћи периоди који су познатиученицима као што су перм, карбон, тријас, јура, креда. Активности за достизање исхода истражи давно несталеекосистеме могуће реализовати кроз задатке у којима ћеученици истраживати и представљати (презентацијом,плакатом) нестале шуме карбона, мора камбријума, итд..	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање
4.	Наслеђивање и еволуција	1	– повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена; – повеже промене наследног материјала са	- слушају - посматрају - бележе - цртају - постављају питања - формулишу одговоре	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са	Активности за достизање исхода повеже промене које се догађају организму током животног циклуса саактивностима гена, истражити и представити животињске врсте са потпуним преображајем и са непотпунимпреображајем (Морфолошке и физиолошке променеповезати са хормонским променама) Развиће човека треба повезати са променама насталим упубертету услед деловања хормона	Посматрање, разговор,тестови, задовољство ученика на часу,посматрање кооперативности ученика,испитивање

			настанком нових врста путем природне селекције	- пишу кратку поруку - описују и упоређују појаве - исказују своје мишљење,	- подстицање ученика да поставља питања - прецизно дефинисање појмова и објашњавање нових речи - прављење појмовних мапа	- хормонски индуковане промене активирају укључивање регулаторних гена у одређеним фазама животног циклуса. Дарвинову концепцију јединства живота повезати са моделом „дрво живота“. Ученици могу на интернету да истражују приказе људских предака у контексту генетичких разлика	
5.	Живот у екосистему	1	истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања; – истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.	- учествују у разговору - изводе закључке представљају резултате рада	- упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзира рад и помаже	Исход истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања (начини како је врста пренета) може да се реализује кроз истраживање непознатих инвазивних врста, попут амброзије, багремца (Аморpha фрутицоса), киселог дрвета, папирног дуда (Броуссонетија папурифера), сибирског бреста, свиленице (Асцлепиас сурица), азијске бубамаре, шимшировог мољца (Цудалима перспецталис) итд. Ученици могу спровести истраживање на терену, у непосредној околини (ако постоје услови) или претраживањем литературе и интернета. Могу се проучити и алохтоне врсте које су у ранијим периодима инвазијом освојиле наше просторе и постале уобичајне као што су гугутка, бизамски пацов, нутрија, бабушка, багрем... За достизање исхода Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју може бити задатак израда „црвене књиге“ за локалне врсте са ИУЦН листе по Х.И.П.П.О концепту.	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, посматрање кооперативности ученика, испитивање

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (БРОЈ ЧАСОВА) 36

РАЗРЕД: осми

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	8	-уме да препозна врсту кретања према облику путање -уме да препозна равномерно кретање -разуме како односи сила утичу на врсту кретања	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области осцилација и таласа	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог	Активност на часу Домаћи задаци
2	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	8	-уме да препозна основне особине звука и светлости -разуме и примењује основне математичке формулације -уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области огледала и сочива			Активност на часу
3	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	8	-уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока - уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области електричног поља			Активност на часу Домаћи задаци
4	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	10	-уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале -уме да препозна магнетне ефекте електричне струје -зна да разликује електричне проводнике и изолаторе -зна називе основних елемената електричног кола	Слуша ,прати и учествује у разговору са наставником. Ради одабране задатке из области електричне струје			
5	МАГНЕТНО ПОЉЕ	2	-уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе -зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време -уме да препозна магнетне ефекте електричне струје	Слуша,прати и учествује у разговору са наставником.			

ДОПУНСКА НАСТАВА

Предмет: ХЕМИЈА (17)

Разред: осми

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Водоник, кисеоник, оксиди, хемијска израчунавања	3	-- опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; - разликује оксиде, киселине, хидроксиде на основу хемијске формуле и назива, -опише основна својства ових класа једињења; - индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; - тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање задатака	Предавање, бележење, демонстрирање огледа, иницирање дискусије, континуирано праћење, вредновање резултата, мотивисање	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота Истраживачки рад ученика, демонстрација огледа	Праћењем активности ученика на часу Пројекти и истраживачки радови.
2.	Метали, оксиди и хидроксиди метала	2	-зна везу између својстава неметала и метала и метала и њихове практичне примене -препознаје метале на основу њихових физичких и хемијских својстава -може да утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боја, мирис) -докаже кисело-базна својства супстанци помоћу индикатора	Слушање, посматрање, бележење	Предавање, дијалог, објашњење	Индивидуални рад, рад у пару	Активно и редовно учествовање ученика у наставном процесу
2.	Неметали, оксиди неметала и киселине	2	-може да утврди основна физичка и хемијска својства неметала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и	Слушање, посматрање, бележење, дискусија	Предавање, Извођење огледа,	Тимски часови вербална комуникација.	Активно и редовно учествовање ученика у наставном процесу

			електрицитета и реакцију са кисеоником -може да утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боја, мирис)		Бележење на табли	Коришћење мултимедија.	Креативно мишљење и изражавање
3.	Соли-добивање, својства и примена	2	-може на основу формуле да именује основне класе неорганских једињења -наводи примере оксида, киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења -познаје основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли -испитује растворљивост соли	Извођење огледа, бележење, закључивање	Предавање, објашњавање, показивање панорама, показивање модела. Писање реакција и формула на табли	Корелација са другим наставним предметима	Активно и редовно учествовање ученика у наставном процесу Креативно мишљење и изражавање
5.	Угљоводоници	5	- познаје формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника -познаје основна физичка и хемијска својства угљоводоника -познаје практичан значај угљоводоника у свакодневном животу -познаје значења термина: супституција, адисија, изомер	Писање, одговарање на питања, графичко представљање	Предавање. Показивање модела Писање реакција и формула на табли	Коришћење програмираног материјала и разних илустрација	Активно и редовно учествовање ученика у наставном процесу Креативно мишљење и изражавање
6.	Органска једињења са кисеоником	4	-пише формула, називе и функционалне групе најважнијих алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естера -познаје основна физичка и хемијска својства алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естера у свакодневном животу -пише једначине хемијских реакција сагоревања једињења са кисеоником - алкохола	Слушање, посматрање, бележење, дискусија, закључивање	Предавање, писање реакција и формула на табли	Учествоје у различитим радионицама	Активно и редовно учествовање ученика у наставном процесу Креативно мишљење и изражавање

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК (36 часова)
РАЗРЕД: осми

Редни број	Садржај	Број ч. по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Вештина читања и разумевања прочитаног	5	Проналази и издваја информације из дужих текстова; издваја кључне речи(ум.и неум. текст) издваја из текста аргументе у прилог некој тези; самостално изводи закључке у слож. тексту	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање	Планирање, припремање, организовање, реализовање, подстицање и усмеравање, избор садржаја и метода	Наставник: - објективно процењује мотиве који опредељују ученика за овај вид наставе - прати и евидентира развој ученика	4. Самосталност ученика у учењу и истраживању 5. Школско, општинско и градско такмичење 6. Припремање и излагање радова
2.	Граматика и лексика Развој српског књижевног језика, значај рада В. Караџића на реформи јез. и правописа, припрема за такмичења, локални говорскупљање речи и заједничка израда речника <i>Фразеологија и национална култура</i> , Драгана Мршковић–Радовић/ <i>Приче о речима</i> , Милан Шипка	17	-препознаје и говори о значају рада Вука Караџића на реформи језика -повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима	Критичко процењивање, заузимање става, примењивање, препознавање	Израда дидактичког материјала, преношење информација, осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације(проблемски задаци)	1. Самосталност ученика у учењу и истраживању 2. Школско, општинско и градско такмичење 3. Припремање и излагање радова
3.	Књижевн. Поетика срп. романтизма: Ђура Јакшић, Јован Ј. Змај, Лаза Костић, Љубавна поезија Десанке Максимовић; Мостови, најчешћи мотив Андрићевих дела	14	-одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; - анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; - анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста;	Истраживање (рад на тексту), анализа, критичко процењивање, примењивање, заузимање става	- избор садржаја, метода и техника - планирање и организовање - усмеравање ученика - осмишљена помоћ ученику	Наставник: - усавршава утврђене програме - открива нове могућности индивидуализације (проблемски задаци) - прати и евидентира развој ученика	4. Самосталност ученика у учењу и истраживању 5. Школско, општинско и градско такмичење 6. Припремање и излагање радова

ДОДАТНА НАСТАВА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика (34 часова)

РАЗРЕД: осми

Редни број	Садржај	Број часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Полиноми, растављање на чиниоце	3	растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); примени трансформације полинома на решавање једначина	Уочава, именује, разликује, израчунава, упоређује, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалогске, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу додатне наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика и такмичења.
2.	Једначине са апсолутним вредностима	3	реши линеарну једначину и неједначину;				
3.	Логичко комбинаторни задаци	5	примени правила комбинаторике за пребројавање могућности (различитих избора или начина).				
4.	Примена процента	3	примени проценат у сложеним задацима				
5.	Линеарна функција	3	нацрта и анализира график линеарне функције.				
6.	Површина и запремина	6		Уочава,	Презентује, подстиче ученика	Коришћењем различитих метода рада:	Кроз усмену комуникацију са

	призме и пирамиде		израчуна површину и запремину праве призми пирамиде;	именује, разликује, израчунава, упоређује, примењује.	на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	монолошке, дијалошке, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	ученицима, праћење активности на часу додатне наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика и такмичења.
7.	Неки елементарни проблеми екстремних вредности	3	израчуна површину и запремину праве призми пирамиде; примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.				
8.	Површина и запремина ваљка, купе и неких сложенијх тела	3	израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	Уочава, именује, разликује, израчунава, упоређује, примењује.	Презентује, подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање, развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење.	Коришћењем различитих метода рада: монолошке, дијалошке, рада са текстом, илустрације, демонстрације, индивидуални приступ у складу са могућностима. Коришћењем различитих облика рада: фронтални, индивидуални, рад у паровима.	Кроз усмену комуникацију са ученицима, праћење активности на часу додатне наставе, евалуација рада ученика и самоевалуација ученика и такмичења.
9.	Решавање проблема линеарним једначинама и системима линеарних једначина	5	реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.				

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (9 часова)
РАЗРЕД: ОСМИ

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Starter	1	-постављају и одговарају на питања о сећањима; - разговарају о догађајима из прошлости.	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање искустава или догађаја у прошлости	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
2.	Unit 1 – Lost and Found Изгубљено -нађено Описивање радњи у прошлости.	1	- разговарају о својим навикама из детињства; - комуницирају о догађајима из прошлости и успоменама; - разумеју суштину и детаље разговора о успоменама који слушају; - напишу опис догађаја из прошлости.	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; писање састава	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
3.	Unit 2 – Choices Избори Описивање искуства из прошлости и садашњости; описивање врлина и мана у садашњости.	1	- разговарају о пријатељима и међуљудским односима и опишу своја искуства, јаке и слабе стране; - могу да питају и кажу колико дуго нешто раде, односно о радњама које су почеле у прошлости и још увек трају;	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано описивање искустава и врлина и мана у	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања

			- разумеју суштину и детаље разговора о догађајима из прошлости;	садашњости и прошлости			
4.	Unit 3 – What’s it worth? Колико вреди? Описивање потрошачких навика и производа; планирање будућности, предвиђања	1	-могу да саопште будуће планове и предвиђања; - размене информације о количинама цена -могу да опишу разлику између своје и циљне културе, када су у питању куповне навике; -могу да напишу коментар и препоруку за одређени производ	Слушање и читање краћих и једноставнијих текстова који се односе на дате ситуације; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; драмски приказ који се односи на предвиђања и планирање будућности; припрема за такмичење	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
5.	Unit 4– Feelings Осећања Изражавање осећања; исказивање могућности; изношење способности, обавеза, предлога и савета.	1	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на осећања; - размене неколико повезаних информација у вези са осећањима; - исказе и образложе осећања; - разумеју једноставније текстове који се односе на могућности; - размене неколико информација које се односе на могућности; - разумеју једноставније текстове који се односе на способности, обавезе, предлоге и савете, и реагује на њих;	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; Израда упутства за одређени производ уз коришћење модалних глагола	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце; подстицање на истраживачки рад	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања

6.	Unit 5 – Discovery Откриће Описивање радњи у прошлости; изражавање мишљења, планова и намера; изражавање могућности и хипотетичких ситуација.	1	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на прошлост; размене неколико информација у низу о догађајима у прошлости; - опишу догађаје из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; - разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање мишљења, планова и намера; - саопште своја и туђа мишљења, планове и намере; - разумеју једноставније текстове који се односе на исказивање могућности и хипотетичких ситуација; - размене неколико информација у низу о могућностима и хипотетичким ситуацијама;	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; спровођење испитивања о одређеном изуму; припрема за такмичење	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце; учење аргументовању	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
7.	Unit 6 – About me О мени Описивањебића, предмета и места.	1	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање бића, предмета и места; - опишу догађаје из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; - размене неколико информација у низу о карактеристикама бића, предмета и места; - упореде и наведу сличности и разлике у карактеристикама савремене поезије у својој и циљној култури.	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; писање састава и припрема за такмичење	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања

8.	Unit 7 – On the Streets На улици Описивање места и појава; изражавање количина	1	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - размене информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; - разумеју краће низове исказа који се односе на количину; размене информације у вези са количином, димензијама и ценама; - упореди и наведе сличности и разлике између уличног живота у градовима широм света.	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; прављење постера са описом одређеног места по избору	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања
9.	Unit 8 – The Law Закон Описивање појава и догађаја; изражавање мишљења	1	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис појава и догађаја; - размене информације које се односе на опис појава и догађаја; - повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују појаве и догађаји; - упореде и опишу сличности и разлика између законских регулатива код нас и у циљној култури.	Реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; фокус на припрему за такмичење и увежбавање индиректног говора кроз тестове и драмски приказ	Увежбавање датог материјала кроз кључне речи и изразе, као и одговарајуће граматичке обрасце	Текстуални и илустративни метод, метод писаних радова, дијалогски метод; потрага за информацијама из различитих извора	континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (БРОЈ ЧАСОВА) 18
РАЗРЕД: осми

Циљеви: Додатни рад се организује за надпросечне и посебно заинтересоване ученике који желе да сазнају више и покажу своју даровитост и да се припремају за такмичење . Проширивање се садржаји из редовне наставе, радити нови и мало тежи садржаји, а опет према афинитету и интересовању ученика. Уколико се укаже потреба биће сачињени индивидуални програми рада са ученицима на основу њихових претходних знања, интересовања и способности. Негаће се све језичке вештине: читање, говор, писање и слушање. Ученици ће радити паное. Додатна настава француског језика у осмом разреду има за циљ да оспособи ученика да у свакодневним ситуацијама комуницира у усменом и писаном облику користећи фреквентне речи и једноставне изразе, у складу са својим потребама и интересовањима. Усмерена је на осамостаљивање ученика у учењу, развијање свести о значају вишејезичности, усавршавање језичких вештина, продубљивање знања о језику који учи као и сазнања о цивилизацијским и културолошким одредницама народа који говоре тим језиком. Настава страног језика треба да развија свест да успешно овладавање језичким компетенцијама доприноси афирмацији личности и оптималном професионалном развоју.

Ред. број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика
1.	Путовање и одмор	1	-ученик говорио свом одмору -описуј места која је посетио -оријентише се у простору -тражи и даје дозволу	-правилна употреба перфекта за описивање одмора -правилна употреба именских додатака -коришћење релативне заменице да би нешто описао - правилно употреба израза за оријентацију -прихватање или одбијање молбе
2.	Пријатељи и дружење	3	-описује своје пријареље, њихов изглед и карактер -предлаже неке излазак -прихвата или одбија позив -изражава утиске и мишљење о некоме -изражава наредбе	-описивање неке особе након прочитаног текста -постављање питања и одговарање на питања о познатој теми -давање аргументованог мишљења -употреба одговарајућих израза за прихватање и одбијање -правилна употреба императива повратних глагола -правилна употреба перфекта
3.	Здравље и физички изглед	3	-говори о болестима и лековима -изражв мишљење о себи -говори о узроцима и последицама својих поступака -описује некога -даје савете	-усвајање лексики која се користи приликом посете лекару -описивањ свог физичког и менталног стања -давање физичког описа усмено и писано -правилна употреба израза за узрок и последицу -описивање ситуација из прошлости -давање савета у познатом контексту -изражавање услова -изражавање поседовања -правилна употреба имперфекта - постављање и одговарање на питања о познатој теми

4.	Информационе технологије	3	-говори о новим технологијама -говори о правилима игре и функционисању неког апарата -изражава услов и обавезу -даје мишљење -правилно користи изразе за трајање	-слушање, читање и извлачење информација из текста о новим технологијама -усвајање израза за услов и обавезу -правилна употреба будућег времена -описивање и коментарисање ситуација после прочитаног текста -давање свог мишљења и правдање свог избора -изражавање обавезе
5.	Познате личности	3	-описује нечије понашање -разуме информације из приватног живота -уме да изрази симултаност -поставља питања о трајању -описује неку ситуацију из прошлости	-слушање, читање и извлачење информација из текста о познатој личности -правилна употреба израза за трајање и означавање тренутка у прошлости, постављање питања о трајању -изражавање свог мишљења-обављање кратког интервјуа и одговарање на питања -правилно користи перфекат глагола -разуме разлику између имперфекта и перфекта -правилно изговара назалне сугласнике
6.	Европски градови, туризам, културне разлике	3	-изражава мишљења -тражи и даје савет -изражава вољу и жељу -описује места и објекте -упоређује	-слушање, читање и извлачење информација из текста везаног за туризам, путовања, обилажење градова -усвајање и употреба лексике везане за градове и туризам -изражавање свог укуса -давање мишљења -правилна употреба кондиционала презента за изражавање жеље -описивање објеката -упоређивање градова -одговарање на питања употребом дуплих заменица -правилан изговор сугласника
7.	Млади,говор тинејџера, музика	2	-користи изразе специфичне за говор младих -пише поруке скраћеницама -изражава мишљење -изражава свој музички укус -врши поређење	-слушање, читање и разумевање текста у коме се налазе скраћенице, аналогije, фонетско писање -слање поруке написане скраћеницама-разумевање лексике говора тинџера-правилно коришћење израза за циљ уз глаголе у инфинитиву-изражавање свог мишљења о музичким стилевима- поређење у домену музике -разумевање риме и покушај писања строфе песме
Активности наставника			-иницирање комуникације,подстицање ученика да учествују у раду, мотивисање ученика да усвајају лексику ,постављање питања,давање инструкција,организовање рада, мотивисање ученика да пажљиво слушају, понављају,повезују,попуњавају задатке-евалуација, усклађивање рада са индивидуалним способностима ученика-употрбљава француски језик у учионици у осмишљеном контексту,прилагођава говор узрасту и знању-третира ученике као одговорне, активне и креативне учеснике процесастварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад	
Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа			-комуникативно-интерактивни приступ,групно и индивидуално решавање проблема,потрага за информацијама из различитих извора,рад у паровима, дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални илустративни метод	
Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма(праћење)			-континуирано праћење и евалуација разумевања говора, разумевања краћег писаног текста, усменог изражавања, писменог изражавања,усвојености језичких садржаја и граматичких структура,правописа, залагања на часу, израде домаћих задатака и пројекатасумативно и формативно праћење и оцењивање-у току сваког часа кроз све активности и комуникацију-кроз контролне и писмене задатке	

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГЕОГРАФИЈА (9)
РАЗРЕД: Осми

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Положај Србије	1	-одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или групну интеракцију -раде на изради паноа, зидних новина, постера(групно) -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу; -припрема квизове и тестове за такмичења;	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
II	Клима	1	-препознаје ефекте производње и коришћење различитих извора енергије на квалитет животне средине;	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -примењују стечена знања на часу кроз појединачну или	-планира извођење наставе - осмишљава наставне активности -презентује, објашњава и демонстрира наставну материју	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа

III	Вода	1	- препознаје ефекте производње и коришћење различитих извора енергије на квалитет животне средине;	групну интеракцију -раде на изradi паноа, зидних новина, постера(групно) -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења	-упућује ученике на истраживање, усвајање и примену стеченог знања -вреднује степен усвојености знања, усменог изражавања, залагања на часу; припрема квизове и тестове за такмичења;	информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалoшки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа
IV	Релјеф	1	-описује узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије;				
V	Становништво	1	- објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај имиграције;				
VI	Насеља	1	- објашњава утицај природних и друштвених фактора на настајак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи;				
VII	Привреда	2	- уз помоћ карте Србије и другог извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; - доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи;				
VIII	Срби ван граница	1	-објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету				

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА:БИОЛОГИЈА
РАЗРЕД: 8.

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	3	– повеже грађу органела са њиховом улогом у метаболизму – повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања животних функција; – идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; – илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој	Ученик треба да учи: – смислено: повезивањем оног што учи са оним што зна и са ситуацијама из живота; повезивањем оног што учи са оним што је учио из биологије и других предмета; – проблемски: самосталним прикупљањем и анализирањем података и информација; постављањем релевантних питања себи и другима; развијањем плана решавања задатог проблема; – дивергентно: предлагањем нових решења; смишљањем нових примера; повезивањем садржаја у нове целине; – критички: поређењем важности појединих чињеница и података; смишљањем аргумената; – кооперативно: кроз сарадњу са наставником и другим ученицима; кроз дискусију и размену мишљења саговорника.	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: Вербално-текстуалне (монолошко-дијалогска; рад на текстовима из уџбеника, научно-популарне литературе, интернета) Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, сликама у настанку, фотографијама, сајтовима, веб-апликацијама, природним материјалом) Лабораторијско-експерименталне (рад на терену, истраживачки радови ђака и школски пројекти) Облици рада: Фронтални, групни, тимски, рад у паровима и индивидуални	За рад са даровитим ученицима биће организовани посебни часови (додатна настава), на којима ће се ученици спремати за такмичења локалног и међународног нивоа, али и радити школске, локалне и међународне пројекте. Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

			средини				
2.	Човек и здравље	2	-изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; -идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;	Ученик треба да учи: – смислено: повезивањем оног што учи са оним што зна и са ситуацијама из живота; повезивањем оног што учи са оним што је учио из биологије и других предмета; – проблемски: самосталним прикупљањем и анализирањем података и информација; постављањем релевантних питања себи и другима; развијањем плана решавања задатог проблема; – дивергентно: предлагањем нових решења; смишљањем нових примера; повезивањем садржаја у нове целине; – критички: поређењем важности појединих чињеница и података; смишљањем аргумената; – кооперативно: кроз сарадњу са наставником и другим ученицима; кроз дискусију и размену мишљења саговорника.	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: Вербално-текстуалне (монологско-дијалогско; рад на текстовима из уџбеника, научно-популарне литературе, интернета) Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, сликама у настанку, фотографијама, сајтовима, веб-апликацијама, природним материјалом) Лабораторијско-експерименталне (рад на терену, истраживачки радови ђака и школски пројекти) Облици рада: Фронтални, групни, тимски, рад у паровима и индивидуални	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања
3.	Порекло и разноврсност живота	1	– доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; – истражи давно нестале екосистеме;		- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања	Методе рада: Вербално-текстуалне (монологско-дијалогско; рад на текстовима из уџбеника, научно-популарне литературе, интернета) Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, сликама у	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

					- прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	настанку, фотографијама, сајтовима, веб-апликацијама, природним материјалом) Лабораторијско-експерименталне (рад на терену, истраживачки радови ђака и школски пројекти) Облици рада: Фронтални, групни, тимски, рад у паровима и индивидуални	
4.	Наслеђивање и еволуција	1	– повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена; – повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	Ученик треба да учи: – смислено повезивањем оног што учи са оним што зна и са ситуацијама из живота; повезивањем оног што учи са оним што је учио из биологије и других предмета; – проблемски: самосталним прикупљањем и анализирањем података и информација; постављањем релевантних питања себи и другима; развијањем плана решавања задатог проблема; – дивергентно: предлагањем нових решења; смишљањем нових примера; повезивањем садржаја у нове целине; – критички: поређењем важности појединих чињеница и података; смишљањем аргумената;	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животноим искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: Вербално-текстуалне (монолошко-дијалошка; рад на текстовима из уџбеника, научно-популарне литературе, интернета) Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, сликама у настанку, фотографијама, сајтовима, веб-апликацијама, природним материјалом) Лабораторијско-експерименталне (рад на терену, истраживачки радови ђака и школски пројекти) Облици рада: Фронтални, групни, тимски, рад у паровима и индивидуални	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

5.	Живот у екосистему	2	– истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања; – истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.	– кооперативно: кроз сарадњу са наставником и другим ученицима; кроз дискусију и размену мишљења саговорника.	- утврђивање знања и искустава - повезивање знања са животним искуством ученика и са претходним знањем - проблемско излагање садржаја - подстицање ученика да поставља питања - прављење појмовних мапа - развијање самокритичности - упућује ученике у процес рада, демонстрира, надзире рад и помаже - подстиче стваралачке способности ученика подстиче коришћење ИКТ у истраживању	Методе рада: Вербално-текстуалне (монолошко-дијалошка; рад на текстовима из уџбеника, научно-популарне литературе, интернета) Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, сликама у настанку, фотографијама, сајтовима, веб-апликацијама, природним материјалом) Лабораторијско-експерименталне (рад на терену, истраживачки радови ђака и школски пројекти) Облици рада: Фронтални, групни, тимски, рад у паровима и индивидуални	Посматрање, разговор, тестови, задовољство ученика на часу, активност и креативност ученика, посматрање кооперативности ученика, испитивање примене стечених знања

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИСТОРИЈА (18)
РАЗРЕД: осми

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
I	Свет у другој половини XIX и почетком века XX	1	-упознаје се са међународним односима и привредним и друштвеним односима крајем 19. и почетком 20. века -разуме тековине овог периода и поделе које постоје у Европи и свету пред Први светски рат	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	-ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
II	Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од Берлинског конгреса до Првог светског рата	3	-разуме околности у којима се развија политички живот независне Србије, политичких странака, њихових програма - уочава узрока који су довели до Балканских ратова, као и последица - истиче значајне појединце и разуме њихове улоге у одређеним догађајима	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
III	Први светски рат и револуције у	2	-уочава узроке и повода за избијање Првог светског рата и	-увежбавање знања	ученици проширују и продубљују знања и вештине	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање	обнављање градива ранијих разреда

	Русији и Европи		истицање значајних момената у рату -истиче значајна ратишта и личности -упознаје се са узроцима који су довели до Фебруарске и Октобарске револуције у Русији, као и упознавање са последицама ових револуција и утицајем истих на догађаје у Европи	напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квивова -тестови са такмичења	-припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квивовима	проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	-рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
IV	Србија и Црна Гора у I светском рату	2	стиче знања о догађајима везаним за учешће Србије и Црне Горе у Првом светском рату и стварању прве јужнословенске државе -истиче значајне битке -истиче значајне чиниоце који су довели до стварања Краљевине СХС -издваја значајне личности и уочава њихове појединачне улоге у колективу -изражава става о доприносу Србије рату, али и о променама које су настале после рата	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квивова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квивовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
V	Свет између Првог и Другог светског рата	2	-стиче знања о идеолошким и политичким системима у Европи између два светска рата као и економским,	-увежбавање знања напредног нивоа	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

			културним, друштвеним приликама у Европи и свету -разуме улоге појединца у догађајима и пропагандни материјал успеју (у којој мери би евентуално подаци могли бити рел.) -изграђује свест о културним достигнућима	-рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	-дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	
VI	Југословенска краљевина	1	-уочава догађаје и чиниоце који су довели до стварања заједничке државе Срба, Хрвата и Словенаца, као и оних који су деловали током постојања ове државе -уочава значај појединачних личности и политичких странака	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
VII	Други светски рат-Тотални рат	2	истиче узроке и последице Другог светског рата -упознаје се са основним подацима о Другом светском рату и детаљима који су утицали на његов ток, као и личностима које су имале значајну улогу на колектив	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалошки метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

VIII	Југославија у Другом светском рату	2	-уознаје се са догађајима везаним за Други светски рат у Краљевини Југославији и грађански сукоб -уочава и истиче проблема са којима се Краљевина суочава 1941. и оспособљава се да самостално уочи и коментарише географске промене на Балкану 1941. уз помоћ историјске карте	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
XIX	Свет после Другог светског рата	1	стиче знања о најважнијим променама у Европи и свету после Другог светског рата -Блокска подела и стварање НАТО и Варшавског пакта	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти-учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење
X	Југославија после Другог светског рата	2	-уочава проблеме послератне Југославије, основне карактеристике спољне и унутрашње политике социјалистичке Југославије -уознаје се са проблемима током деведесетих година и уочава узроке као и последице политике која је била актуелна на Балкану у овом периоду	-увежбавање знања напредног нивоа -рад на историјској карти -организовање квизова -тестови са такмичења	ученици проширују и продубљују знања и вештине -припремају се за такмичење решавајући раније тестове са такмичења -раде на историјској карти -учествују у припремљеним квизовима	комуникативно-интерактивни приступ, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора, рад у паровима -дијалогски метод, слушање, аудио-визуелни метод, рад на тексту, метод писаних радова, текстуални и илустративни метод	обнављање градива ранијих разреда -рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење

ДОДАТНА НАСТАВА
НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИКА (БРОЈ ЧАСОВА) 36
РАЗРЕД: осми

Редни број	Садржај	Број часова	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	8	-уме да примени односе између величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање -уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање -зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању -уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења	Ради рачунске задатке из области осцилација и таласа	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу Домаћи задаци
2	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	8	-уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања и мерења -уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата -уме да реализује експеримент према упутству -уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења	Ради рачунске задатке из области огледала и сочива	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака	Интерактивни метод, дијалог рачунски задаци	Активност на часу
3	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	8	-уме да препозна векторске величине нпр. силу и брзину; -уме да користи и интерпретира таб. и графички приказ зависности физичких величина	Ради рачунске задатке из области електричног поља			Активност на часу Домаћи задаци
4	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	10	-зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу -уме да мери јачину струје и напон у електричном колу	Ради рачунске задатке из области ел. струје	Прати, појашњава и контролише рад ученика, даје појашњења при изради задатака		Активност на часу Домаћи задаци
5	МАГНЕТНО ПОЉЕ	2	-уме да користи важније јединице SI и зна њихове ознаке	Ради рачунске задатке из области магнетног поља			Активност на часу Домаћи задаци

ДОДАТНА НАСТАВА Предмет: ХЕМИЈА

Разред: осми(18)

Редни број	Садржај	Број часов а по теми	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Водоник, кисеоник, оксиди, хемијска израчунавања	3	-- опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; - разликује оксиде, киселине, хидроксиде на основу хемијске формуле и назива, -опише основна својства ових класа једињења; - индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; - тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.	Слушање, бележење, дискутовање, постављање питања, одговарање на питања, повезивање, уочавање, закључивање, решавање задатака	Предавање, бележење, демонстрација огледа, иницирање дискусије, континуирање праћење, вредновање резултата, мотивисање	Повезивање са другим наукама и примерима из свакодневног живота Истраживачки рад ученика, демонстрација огледа	Праћењем активности ученика на часу Пројекти и истраживачки радови.
2.	Метали, оксиди и хидроксиди метала	2	-саставља формуле најважнијих представника класа и неорганских једињења и једначине хемијских реакција неутрализације -саставља формулу супстанци на основу назива оксида и киселина, база -пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења	Слушање, посматрање, бележење, решавање задатака	Предавање, дијалог, објашњење, извођење огледа, бележење на табли	Корелација са другим наставним предметима Експериментални рад, Индивидуални рад, групни рад, решавање проблема	Активно и редовно учествовање ученика у наставном процесу. Сигурност и самосталност ученика у извођењу лаб. вежби и решавању проблемских зад.
2.	Неметали, оксиди неметала и киселине	2	-саставља формуле најважнијих представника класа и неорганских једињења и једначине хемијских реакција -саставља формулу супстанци на основу назива оксида и киселина -пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења -експерименталним путем испитује растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом -испитује најважнија хемијска својства киселина	Слушање, посматрање, бележење, дискусија решавање задатака	Предавање. објашњавање, извођење огледа, бележење на табли	Корелација са другим наставним предметима Експериментални рад, Индивидуални рад, групни рад, решавање проблема	Практичан рад, анализа и дискусија. Самосталност у решавању проблемских задатака

3.	Соли-добивање, својства и примена	2	-саставља формуле најважнијих представника класа и неорганских једињења и једначине хемијских реакција неутрализације - саставља формулу супстанци на основу назива оксида и киселина, база и соли -пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења-прикупи податке посматрањем и мерењем користећи одговарајуће инструменте	Извођење огледа, бележење, закључивање решавање задатака	Предавање. објашњавање, извођење огледа, бележење на табли	Експериментални рад, Индивидуални рад, групни рад, решавање проблема	Креативно мишљење и изражавање. Практичан рад, анализа и дискусија. Самосталност у решавању проблемских задатака. Школско такмичење
5.	Угљоводоници	3	-познаје значење термина: суспституција, адиција, изомер -саставља формуле најважнијих представника класе органских једињења и једначине хемијских реакција суспституције -пише једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника -хемијске реакције угљоводоника -практично примењује угљоводоник на основу својстава које имају	Писање, одговарање на питања, графичко представљање решавање задатака	Објашњавање, извођење огледа, бележење на табли показивање модела	Коришћење програмираног материјала и разних илустрација, решавање проблема	Самосталност у решавању проблемских задатака Општинско такмичење
6.	Органска једињења са кисеоником	3	-познаје практичан значај алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естера у свакодневном животу -пише једначине хемијских реакција сагоревања једињења са кисеоником – алкохолс -хемијске реакције алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естера	Извођење огледа, бележење, закључивање решавање задатака	Предавање, писање реакција и формула на табли	Експериментални рад, Индивидуални рад, групни рад, решавање проблема Учествује у различитим радионицама	Креативно мишљење и изражавање. Практичан рад, анализа и дискусија. Самосталност у решавању проблемских зад. Окружно такмичење
7.	Биолошки важна органска једињења	3	-познаје основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине -основна хемијска својства масти и уља (сапонификацију и хидролизу) угљених хидрата и протеина	Бележење, уочавање, дискутовање, закључивање	Писање формула и говорити о значају ових једињења	Експериментални рад, Индивидуални рад, групни рад, решавање проблема	Активно учествовање ученика у наставном процесу

Програм секције за други циклус

Секција: Шта знаш о саобраћају
Од петог до осмог разреда

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Упознавање са програмом рада, материјалом и средствима на часовима ове секције	1
2.	Саобраћајни прописи за пешаке, бициклисте и остале учеснике у саобраћају и саобраћајни знаци из новог закона о безбедности у саобраћају	13
3.	Бицикл: делови , опрема, одржавање	2
4.	Вожња бицикла на полигону	7
5.	Припрема за такмичење, решавање тестова, вежбе вожње бицикла на полигону и учешће на такмичењу,	13
УКУПНО		36

Секција: Моделарство (Од идеје до реализације)
Пети разред

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Упознавање са програмом рада, материјалом и средствима на часовима ове секције	1
2.	Модели и макете	1
3.	Технички цртежи (врсте, намена, размера, котирање)	2
4.	Техничка документација модела/ макете	6
5.	Израда модела/ макете - припрема	4
6.	Практичне припреме и учешће на такмичењима.	21
7.	Анализа рада секције и договор за наредну школску годину.	1
УКУПНО		32

Секција: Архитектура и грађевинарство
Шести разред

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Формирање групе. Договор о раду. Уводне напомене о архитектонско-грађевинској техници.	2
2.	Архитектура и грађевинарство - основни појмови.	4
3.	Израда техничке документације.	6
4.	Основни грађевински материјали и грађевинске машине.	4
5.	Практичне припреме и учешће на такмичењима.	20
6.	Анализа рада секције и договор за наредну школску годину.	2
УКУПНО		36

Секција: Микро бит
Осми разред

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Формирање групе. Договор о раду. Уводне напомене о микро биту и програмирању	2
2.	Увод у програм за коришћење микробит уређаја у 10 корака	10
3.	Tinker Cad	6
4.	Пројекти	18
5.	Анализа рада секције и договор за наредну школску годину.	2
УКУПНО		36

Секција: mBot**Од петог до осмог разреда**

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Увод у Scratch и програмирање mBot робота. Формирање групе. Договор о раду.	2
2.	Увод у Scratch, основне врсте блокова, варијабиле и листе.	6
3.	Увод у mBot робота и mBlock.	6
4.	Управљање mBot-ом (тастери, звучник, мотори, сензори, даљински управљач, инфрацрвена комуникација)	9
5.	Израда програма за mBot-a	8
6.	Напредно програмирање	3
7.	Анализа рада секције и договор за наредну школску годину.	2
УКУПНО		36

Секција: Ракетно моделарство**Од петог до осмог разреда**

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Формирање групе. Договор о раду. Уводне напомене о моделарству.	2
2.	Ракетна техника (историјат, развој и значај).	2
3.	Ракетни мотори (врсте и принцип рада).	5
4.	Модел ракете "ЈУНИОР".	3
5.	Израда такмичарског модела ракете.	16
6.	Припрема за такмичења и такмичења.	6
7.	Анализа рада секције и договор за наредну школску годину.	2
УКУПНО		36

Секција: Истраживачки рад**Седми и осми разред**

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Формирање групе. Договор о раду. Уводне напомене о методологији научног истраживања.	2
2.	Пројекат истраживања – опште; избор теме.	2
3.	Основни елементи пројекта истраживања.	10
4.	Начини истраживања и анализа података.	3
5.	Истраживачки рад (истраживање, обрада података, анализа и писање рада)	16
6.	Учествовање на такмичењу и/или презентација рада	2
7.	Анализа рада секције и договор за наредну школску годину.	1
УКУПНО		36

Секција: Фотографија**Од петог до осмог разреда**

БР. ТЕМЕ/ АКТИВНОСТИ	ТЕМА/АКТИВНОСТ	БР. ЧАСОВА
1.	Упознавање са програмом рада секције	1
2.	Основе фотографије	1
3.	Историја фотографије, аналогна и дигитална фотографија.	2
4.	Битни елементи добре фотографије (контура, тон, боја, облик, текстура, композиција, кадар, сцене...)	6
5.	Како боље снимити: портрет, храну, пејзаж, објекат у покрету, макро фотографију, породичне и неформалне снимке, архитектуру)	8
6.	Фотографисање на задату тему, школских дешавања и излагање радова	17
7.	Анализа рада секције и договор за наредну школску годину.	1
УКУПНО		36

СЕКЦИЈА - РАЧУНАРСТВО

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО (36)

РАЗРЕД: 7 и 8.

Редни број	Садржај	Број часова по теми	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	РАЧУНАРСТВО	10		У току индивидуалног рада са наставником остварити потребне исходе	У току индивидуалног рада са учеником остварити потребне исходе	Индивидуални рад и рад у мањим групама	Предмет изучавања рачунарства. Микробит уређаја. <његови делови.
2	РАЧУНАРСТВО	10		У току индивидуалног рада са наставником остварити потребне исходе	У току индивидуалног рада са учеником остварити потребне исходе	Индивидуални рад и рад у мањим групама	Употреба функција које су дефинисане у библиотеци <i>microbit</i> и како да их учитамо и применимо у нашем програму Повезивање додатних компоненти. Кроз још неколико примера самостално и у тиму увежбавати програмирање микробита
3	РАЧУНАРСТВО	16		У току индивидуалног рада са наставником остварити потребне исходе	У току индивидуалног рада са учеником остварити потребне исходе	Индивидуални рад и рад у мањим групама	Идеје за пројекте Пројектом “Бројач корака” желимо да скренемо пажњу на здраве и нездраве навике. Употребимо микробит уређаје како бисмо бицикл опремили додатним сигналним уређајима и на тај начин учинили вожњу безбеднијом.

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: ШКОЛСКИ ХОР (годишњи фонд часова 108)
РАЗРЕД: ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ

Циљеви:

- неговање способности извођења музике певањем и свирањем ; - неговање смисла за колективно музицирање (певање и свирање); - стицање навике за слушање музичког дела ; - развијање способности за доживљај музичког дела ; - развијање способности за разумевање музичког дела ; - развијање критичког мишљења; - подстицање стваралачког ангажовања ученика; - развијање музичке креативности; - развијање способности за импровизацију мелодије; - да упоредо са инструменталном наставом ученицима даје и потребна теоријска знања

Редни број	Тема/област	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Духовна музика (извођење певањем)	25	Ученик може да изведе сложеније мелодијске линије певањем, или свирањем, поштује динамику, темпо и остале муз. вредности, разуме везу између истих и карактера, односно, жанра композиције.	Напредни ниво: Ученик може да пева сложеније музичке примере поштујући основне ритмичке вредности темпа, основни динамички распон и партитурне ознаке. Може да пева у хору или свира у оркестру једноставније песме различитих жанрова. Учествује у школским приредбама.	Певање, свирање, самосталност изражајност упоређивање. Ученици приказују своја индивидуална и групна достигнућа из додатне музичке наставе на школским и другим приредбама и такмичењима	Дели групе по гласовима, демонстрира, ради на тексту (нотном и књижевном), води рачуна о доброј постави гласа, правилном дисању и декламацији, тачној интонацији и ритму.	Кроз обраду песама информативно стећи појам це-дур и а-мол лествице, разлике између дура и мола, појам предзнака - повисилица, појам узмах и предтакт, такт 6/8..	Аудитивна дијалошка демонстративна
2.		60	Ученик пева сложеније	Ученик може да пева сложеније	Певање, свирање, самосталност	Подела група по гласовима,	Настава се одвија у групи до четири	

	Дечја и народна песма (извођење певањем и свирањем)		музичке примере поштујући основне ритмичке вредности темпа, основни динамички распон.	музичке примере поштујући основне ритмичке вредности темпа, основни динамички распон и партитурне ознаке. Може да пева у хору или свира у оркестру једноставније песме различитих жанрова. Учествује у школским приредбама.	изражајност упоређивање. Ученици приказују своја индивидуална и групна достигнућа на школским и другим приредбама и такмичењима.	демонстрација, рад на тексту(нотном и књижевном), води рачуна о доброј постави гласа, правилном дисању и декламацији, тачној интонацији и ритму.	ученика, односно од пет до девет ученика када се ради о блок флаутама, или Орф.инструм. Кроз обраду песама информативно стећи појам це-дур и а-мол лествице	Аудитивна дијалошка демонстративна
3.	Уметничка композиција (извођење певањем и свирањем)	23	Ученик може да изведе сложеније мелодијске линије певањем, или свирањем, поштује динамику, темпо и остале муз.вредности, разуме везу између истих и карактера, односно, жанра композиције.	Напредни ниво: Ученик може да пева сложеније музичке примере поштујући основне ритмичке вредности темпа, основни динамички распон и партитурне ознаке. Може да пева у хору или свира у оркестру једноставније песме различитих жанрова. Учествује у школским приредбама.	Певање,свирање, самосталност изражајност упоређивање. Ученици приказују своја индивидуална и групна достигнућа на школским и другим приредбама и такмичењима.	Подела група по гласовима, демонстрација, рад на тексту(нотном и књижевном), води рачуна о доброј постави гласа, правилном дисању и декламацији, тачној интонацији и ритму.	Кроз обраду песама информативно стећи појам це-дур и а-мол лествице, разлике између дура и мола, појам предзнака - повисилица, појам узмах и предтакт, такт 6/8, шеснаестина ноте у групи.	Аудитивна дијалошка демонстративна

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: Атлетика (годишњи фонд часова 36)**РАЗРЕД: ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ**

Саржај	Број часова	Период реализације
Вежбе за развој издржљивости	4	Септембар
Техника трчања	3	Септембар
Вежбе за развој брзине	6	Септембар
Техника ниског и високог старта	2	Септембар
Техника спринтерског трчања	2	Септембар
Техника штафетног трчања (4x60м)	2	Септембар
Вежбе за развој издржљивости, брзине и експлозивне снаге	6	Април
Скок у даљ техника „увинуће“	2	Март
Скок у вис - технике „леђна“ и „маказице“	2	Март
Техника истрајног трчања и брзог ходања	5	Октобар, Април
Бацање кугле и вортекса	2	Мај
	36	

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: Пливање(обука непливача и полупливача)**РАЗРЕД: ПЕТИ**

Садржај	Број часова	Период реализације
*Навикавање на воду; *Развијање сналажења у води	3	Мај
*Кретање кроз воду; *Плутати у води	3	Мај
*Савладати клизање кроз воду; *Савладати дисање у води	3	Мај
*Окрети у води-промена правца	3	Мај
*Скокови у воду	4	Мај
*Кретање испод воде-роњење; * Самостално одржавање на површини воде и по потреби кретање по воденој површини, извођењем основних покрета прсне или краул технике	4	Мај
	16	

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: Скијање (годишњи фонд часова 20)

РАЗРЕД: ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ

Садржај	Број часова	Период реализације
Основни смучарски став: *високи став *средњи став	3	Јануар - фебруар
Привикавање на скије; Устајање после пада; Окретање у месту: *око врхова или кривине скија *око задњег дњла или репова скија	3	Јануар - фебруар
Окретање за 180* -на равни; -на стрмини Дијајагонални корак; Вожња ски-лифтом;	3	Јануар - фебруар
Спуст право (вежбе за утврђивање спуста); Преступајући корак; Коси спуст и бочно клизање;	3	Јануар - фебруар
Завој ка брегу сапреступањем; Бочно клизање; Плужење;	4	Јануар - фебруар
Основни завој; Основно широко вијугање; Завој ка брегу са плужним вијугањем;	4	Јануар - фебруар
	20	

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: Стони тенис (годишњи фонд часова 30)

РАЗРЕД: ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ

Садржај	Број часова	Период реализације
*учење основних правила у стоном тенису	2	Септембар
*правилно сервирање (усвајање, усавршавање)	2	Октобар
*основне врсте удараца (форхенд, бекхенд)	2	Октобар
*могућност што дужег држања лоптице у игри*прилагођавање различитим ситуацијама	4	Новембар
*упознавање технике основних дефанзивних и офанзивних удараца	4	Децембар
*упознавање “играчких тактика” у стоном тенису (офензивна и дефанзивна)	8	Фебруар-март
*одигравање мечева (појединачно, парови)	8	Април-мај
	30	

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - ОДБОЈКА (36)
РАЗРЕД: ПЕТИ - ОСМИ

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких у мења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни Број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1	ОДБОЈКА	36	-уознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2. ФВ.3.1.1. ФВ.3.1.2.		-вежбање -анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

О : Ученик/ученица на основном нивоу игра одбојку примењујући основне елементетехнике, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопственуличност уз поштовање другихЗна функцију одбојке, основне појмове, неопходна правила, основне принципетренинга и пружа прву помоћ

С : Ученик/ученица на средњем нивоу игра одбојку примењујући виши нивотехнике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степенсарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање другихЗна функцију и значај одбојке, већи број правила, принципе и утицај тренинга

Н : Ученик/ученица на напредном нивоу игра одбојку примењујући сложенееlemente технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама Зна тактику одбојке, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ-ФУДБАЛ (36)
РАЗРЕД: ПЕТИ - ОСМИ

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких у мења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Редни Број	Садржај	Број часова по теми	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
2	Фудбал	36	-упознаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2. ФВ.3.1.1. ФВ.3.1.2.		-вежбање - анализирање -поређење -трчање -скакање -такмичење	-групни -фронтални -рад у пару	-демонстрација -физичко вежбање -разговор

О : -Ученик/ученица на основном нивоу игра фудбал примењујући основне елементе технике, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других
Зна функцију фудбала, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ

С : Ученик/ученица игра фудбал примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других
Зна функцију и значај фудбала, већи број правила, принципе и утицај Тренинга

Н : Ученик/ученица игра фудбал примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, такмичи се, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама
Зна тактику фудбала, систем такмичења, начин организовања утакмице и Суди

Програм рада продуженог боравка

ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Реализовањем продуженог боравка у школама може се квалитетно и организовано решити проблем збрињавања деце млађег школског узраста која након наставе или пре наставе време проводе код куће без надзора родитеља или одраслих. Тај проблем изразитији је у урбаним срединама где страх и брига родитеља за дете намећу потребу за организованом бригом о детету. Нова улога школе на тај начин је максимално и рационално искоришћена јер пружа небројене могућности деловања у сврху правилног раста и развоја сваког детета у квалитетну особу, корисну својој породици и заједници.

ОПИС РАДА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

Пре или после редовне наставе (у зависности од смене) организује се продужени боравак у школи за ученике првог, другог, трећег и четвртог разреда основне школе. Боравак и рад према таквом облику организује се од 7 сати ујутро до 17 сати после подне. Организација дневних задатака у складу је са васпитно-образовним потребама ученика и подразумева: самосталан рад ученика, упућивање, објашњавање, пружање помоћи ученицима у савладавању наставних садржаја, праћење израде домаћих задатака, рад на продубљивању и систематизовању наставних садржаја, планирање што разноврснијих садржаја и облика слободних активности неопходних за развој свих компонената личности ученика (интелектуалне, моралне, физичке, радно-техничке, естетске...), организовање слободног времена ученика, брига о правилној исхрани ученика, сарадња са учитељима у редовној настави (праћење програма рада учитеља у редовној настави са посебним освртом на циљеве и задатке, успостављање контроле над дневним образовним задацима и образовним потребама појединог ученика), учествовање у културним догађајима и обележавању значајних датума школе. Учитељи који раде у редовној настави свакодневно договарају и усклађују своје активности са учитељима из продуженог боравка. У циљу упознавања деце, као и решавања педагошких ситуација учитељи из продуженог боравка упућени су на континуирану сарадњу са педагогом и психологом школе. Учитељи који раде у продуженом боравку делују јединствено, сараднички, синхронизовано, свеобухватно и интегрисано са читавим разредним процесом. Заједно сарађују с родитељима, одржавају родитељске састанке и појединачне индивидуалне разговоре с родитељима.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Циљеви реализације садржаја у продуженом боравку у складу су са општим циљевима основног образовања (три општа циља):

- Омогућити детету пун живот и открити његове/њене пуне потенцијале као јединствене особе.
- Омогућити детету његов/њен развој као социјалног бића кроз живот и сарадњу са осталима како би допринела/допринео добру у друштву.
- Припремити дете за даље образовање и целоживотно учење (учити како учити).

Специфични циљеви:

- Социјални и емоционални развој деце кроз стицање потребних знања и социјалних вештина.

- Развијање самопоуздања и позитивне слике о себи.
- Развијање самоконтроле код ученика.
- Спремност на сарадњу и разумевање потреба других, бољи вршњачки односи,...
- Умеће ненасилног решавања сукоба.
- Развијање креативности и стваралаштва.
- Промовисање здравог начина живота.
- Развој опште културе и стицање навика лепог понашања.
- Истицање индивидуалних различитости (свако дете је јединствено; осигурава му се развој свих потенцијала).
- Подстицање мотивисаности за учење.
- Описмењавање ученика (језичка, математичка, информатичка писменост).
- Рад на начинима изражавања емоција (друштвено прихватљиви модели).
- Развијање духовне димензије живота.
- Брига о деци с посебним потребама.
- Олакшавање прелаза из нижих у више разреде основног образовања.
- Улога рада у продуженом боравку у постављању узорка за доживотно учење.

Задаци:

- Развијање радних навика код ученика, контрола и помоћ у изради домаћих задатака.
- Проширивање и продубљивање знања.
- Развој социјализације код деце.
- Обезбеђивање услова за интелектуални, емоционални, естетски, радни, социјални, психофизички развој личности детета.
- Организација слободних активности.

КЉУЧНА ПОДРУЧЈА РАЗВОЈА

- Хармоничан развој тела и духа;
- Лакоћа процеса социјализације и комуникације;
- Утемељење основа језичне комуникације;
- Утемељење основа математичке, логичке и технолошке писмености;
- Културно-уметничко подручје развоја;
- Игре, спорт и рекреација;
- Активности према одабиру школе.

Под хармоничним развојем тела и духа подразумева се задовољавање потребе за кретањем и установљавањем културе кретања. Под лакоћом процеса социјализације и комуникације подразумева се утемељивање интелектуалних, емоционалних и моралних особина личности. Неопходно је постизање солидне употребе језика код ученика, усмено и писмено као и постизање вештине прецизног и течног писања и читања. Учење писаних слова први је корак у учењу употребе писаног језика. Аутоматском писању претходи учење облика и спајања слова. Ученици морају бити оспособљени да довољно брзо пишу како би писање користили као алат. Неопходно је организовати активности креативног, јасног и логичног решавања проблема. У продуженом боравку ученици се оспособљавају за примање емоционалних, моралних и естетских вредности у литерарним и ликовним радовима, кроз позоришне и филмске (тв) представе. Читају квалитетну поезију и прозу. Пажња се обраћа књижевним, историјским и уметничким информацијама и изражајима блиским узрасту ученика. Неопходно је стално задовољавање потреба за кретањем и организовање игара опношања, дечјих игара из народне традиције, импровизовање игара у самосталној режији, поправљање координације покрета, групно импровизирање игара пропраћено ритмом, покретом и мимиком. Организују се елементарне игре, групне игре, спортске игре, такмичарске игре.

ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК ЗА УЧЕНИКЕ ПРВОГ И ДРУГОГ РАЗРЕДА

Улога продуженог боравка је да у складу са педагошко - психолошким и методичко - дидактичким начелима омогући ученицима услове за целокупан развој, како на когнитивном, тако и на афективном и психомоторном плану, са циљем испуњавања свих образовних, функционалних и васпитних задатака које школа реализује. Поред тога, улога продуженог боравка на овом узрасту огледа се у навикавању ученика на школске услове и на целокупни школски контекст, као и изградњу квалитетне везе породице и школе.

Циљ:

Циљеви реализације садржаја у продуженом боравку у складу су са општим **циљевима** основног образовања (три општа циља)

1. Омогућити ученику услове за пун живот и открити његове пуне потенцијале као јединствене особе
2. Омогућити ученику развој као социјалног бића кроз живот и сарадњу са осталима како би допринео добру у друштву
3. Припремити ученика за даље образовање и целоживотно учење (учити како учити)

Задаци:

- потпун и хармоничан развој детета
- важност истицања индивидуалних различитости (свако дете је јединствено; осигурава му се развој свих потенцијала)
- фокусирање на учење (истиче се важност онога што дете учи и процеса којим усваја знања)
- оспособити ученика за самостално учење
- истиче се радост учења и подстиче мотивисаност за учење
- потенцирати важност учења утемељеног на опажању процеса из окружења (очигледна метода)
- писменост (језичка, математичка, информатичка)
- рад на начинима изражавања емоција (друштвено прихватљиви модели)
- развијање духовне димензије живота
- европска и глобална димензија модерног живљења
- плурализам, поштивање различитости и важност толеранције
- партнерство у образовању
- улога технологије у образовању
- брига о деци са посебним потребама

ТЕМА/ОБЛАСТ	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	САДРЖАЈ ДНЕВНИХ И ПРАТЕЋИХ АКТИВНОСТИ
Планирање наставе и учења у боравку	Редовне активности продуженог боравка	350	Садржаје наставник у продуженом боравку треба да реализује, али у договору са учитељем који ради у настави. Јако је важно да се све активности унапред испланирају како би се постигла кохерентност међу одабраним садржајима и усклађеност рада између учитеља.
	Пратеће активности продуженог боравка	490	
	Остале активности дневног боравка	35	
АКТИВНОСТИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	
Редовне активнисти дневног боравка	Израда домаћих задатака (Српски језик, Математика, Свет око нас)	Наставник пружа помоћ у изради домаћих задатака. Рад на додатним наставним листићима.	
	Допунска настава (Српски језик, Математика)	У договору са учитељем из редовне наставе, наставник боравка са ученицима ради на уклањању потешкоћа у раду.	
Пратеће активнисти дневног боравка	<i>Мала школа великих ствари</i> Уочава, упознаје, препознаје, примењује правила лепог понашања, учествује у доношењу правила, уважава сличности и разлике, игра се са сврхом учења.	Наставник учи децу о социјалним и културним тековинама, историјским и научним чињеницама, о екологији и екосистему наше планете, али и даље. Учимо о пожељним и непожељним облицима понашања, о односима са собом и окружењем, о начинима комуникације, о традицији и модернизацији, о обавезама које носи наше присуство на планети и последицама неодговорног понашања итд. Исто тако, учимо основе лепог понашања, правима, обавезама, емоцијама...	
	<i>Оловка пише срцем</i> - Слуша, посматра, упоређује, манипулише словима и сликама - Именује и чита слова - Смишља причу на основу слика - Смишља пручу на задату реч, или уз помоћ задатих елемената - Описује оно што је доживео - Решава ребусе, питалице, загонетке - Уз инструкције организује једноставне говорне улоге - Рецитује песме - Учествује у интерпретацији улога у краћим представама - Ради на изради паноа	Наставник помаже ученику да савлада теме прописане школским планом и програмом, али и да прошири његово литерарно знање. Кроз ову активност ученици ће развити способност говорног изражаја, комуникацијске способности, развијање способности за емоционални доживљај и разумевање књижевног изражаја, учење нових термина (богаћење речника). Короз ову активност ученици утврђују градиво српског језика и књижевности порисано планом и програмом.	
		<i>Шарам – стварам</i> - Посматра, опажа, упоређује, манипулише облицима и бојама - Манипулише алатом и матерјалом - Препознаје и изражава доживљај	Наставник одржава редовне ликовно-вајарске секције. Уз помоћ облика и боја ученици долазе до уметничког изражаја.

	<i>Певам, плешем, глумим</i> Пева, ствара звук, праћети ритам, слуша музику, препознаје, игра, креира, глуми, имитира, импровизује, изводи говорне вежбе.	Наставник одржава редовне музичко-драмске секције. Кроз ритам, покрет, звук, глас деца користе мале музичке инструменте и у драмским радионицама увежбавају течно изговарање и читање, као и да се самостално изразе и оформе своју личност.
	<i>Видео пројекције и презентације</i> Учествује активно у пројектној настави.	Наставник оспособљава ученике да користе разна технолошка помагала, као и да самостално израђују презентације, да на контролисан начин користе садржаје са интернета.
	<i>Игре без граница</i> Посматра, прати, повезује, процењује, пребројава, групише, игра, скаче, хода, трчи, провлачи се, пење се, баца, хвата, диже...	Наставник смишља активности које проистичу из потребе деце за игром и рекреацијом. Игре доприносе њиховом индивидуалном моторичком развоју, развоју другарства и начина комуникације.
	<i>Активност по слободном избору ученика</i>	Наставник ученицима даје слободу избора да од одабраних активности одаберу која им одговара.
Остале активнисти дневног боравка	<i>Припрема за оброк и исхрана</i>	Наставник одводи и смешта ученике у школску трпезарију где ученици по унапред одређеном јеловнику имају свакодневно редован ручак.
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА	Кроз промовисање друштвено прихваћеног понашања дете развија критичко мишљење и однос према критици. Ради на очувању и унапређењу здравља и односа према хигијенским процесима. Рад на позитивном односу према екосистему. Упознавање са природним елементима и појавама. Ученици се оспособљавају за правилно артикулисање гласова српског језика, за постепено учење читања ћириличних и латиничних слова. Код ученика се развија способност говорног изражавања и развијање комуникацијских вештина. Ученици се упознавају са правилима правописа. Развијају се способности за доживљавање и разумевање књижевног изражавања. Усвајају основна знања о облицима, боји, композицији, сцени. Развијају стваралачке извођачке способности. Оспособљавају се за коришћење и препознавање разних видова музичког изражаја. Савладавају технику слушања музике. Очување и унапређење здравља. Развијање моторичких способности, умеће и навика у складу са индивидуалним карактеристикама. Оспособљавање за самостално вежбање у слободно време. Развијање позитивне слике о себи (рад на изграђивању самопоуздања). Схватање смисла, вредности и принципа вежбања и да стечена знања и вештине практично примењују.	
НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА (ПРАЋЕЊЕ)	Са ученицима се уз помоћ разних поступака остварују прописани наставни планови и програми. Наставник у свом раду користи следеће методе уз помоћ којих прати и остварује план и програм. Методе: метода разговора, вербална, демонстративна, текстуална, дијалогска, визуелна, конструкторска метода, манипулативна, експериментална.	

ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК ЗА УЧЕНИКЕ ТРЕЋЕГ И ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

Улога продуженог боравка је да у складу са педагошко - психолошким и методичко - дидактичким начелима омогући ученицима услове за наставак целокупног развоја након првог и другог разреда, како на когнитивном, тако и на афективном и психомоторном плану, са циљем испуњавања свих образовних, функционалних и васпитних задатака које школа реализује. Додатна улога продуженог боравка на овом узрасту је превазилажење дотадашњих граница самосталности ученика и развој све веће самосталности и оспособљености ученика како за процес учења, тако и за трансфер знања и вештина у школским, али и ваншколским условима.

Циљ:

Циљеви реализације садржаја у продуженом боравку у складу су са општим **циљевима** основног образовања (три општа циља)

4. Омогућити ученику услове за пун живот и открити његове пуне потенцијале као јединствене особе
5. Омогућити ученику развој као социјалног бића кроз живот и сарадњу са осталима како би допринео добру у друштву
6. Припремити ученика за даље образовање и целоживотно учење (учити како учити)

Задаци:

- потпун и хармоничан развој детета
- важност истицања индивидуалних различитости (свако дете је јединствено; осигурава му се развој свих потенцијала)
- фокусирање на учење (истиче се важност онога што дете учи и процеса којим усваја знања)
- оспособити ученика за самостално учење
- истиче се радост учења и подстиче мотивисаност за учење
- потенцирати важност учења утемељеног на опажању процеса из окружења (очигледна метода)
- писменост (језичка, математичка, информатичка)
- рад на начинима изражавања емоција (друштвено прихватљиви модели)
- развијање духовне димензије живота
- европска и глобална димензија модерног живљења
- плурализам, поштивање различитости и важност толеранције
- партнерство у образовању
- улога технологије у образовању
- брига о деци са посебним потребама

ТЕМА/ОБЛАСТ	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	САДРЖАЈ ДНЕВНИХ И ПРАТЕЋИХ АКТИВНОСТИ
Планирање наставе и учења у боравку	Редовне активности продуженог боравка	350	Садржаје наставник у продуженом боравку треба да реализује, али у договору са учитељем који ради у настави. Јако је важно да се све активности унапред испланирају како би се постигла кохерентност међу одабраним садржајима и усклађеност рада између учитеља.
	Пратеће активности продуженог боравка	490	
	Остале активности дневног боравка	35	
АКТИВНОСТИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	
Редовне активнисти дневног боравка	Израда домаћих задатака (Српски језик, Математика, Свет око нас)	Наставник пружа помоћ у изради домаћих задатака. Рад на додатним наставним листићима.	
	Допунска настава (Српски језик, Математика)	У договору са учитељем из редовне наставе, наставник боравка са ученицима ради на уклањању потешкоћа у раду.	
Пратеће активнисти дневног боравка	<i>Мала школа великих ствари</i> Уочава, упознаје, препознаје, примењује правила лепог понашања, учествује у доношењу правила, уважава сличности и разлике, игра се са сврхом учења.	Наставник учи децу о социјалним и културним тековинама, историјским и научним чињеницама, о екологији и екосистему наше планете, али и даље. Учимо о пожељним и непожељним облицима понашања, о односима са собом и окружењем, о начинима комуникације, о традицији и модернизацији, о обавезама које носи наше присуство на планети и последицама неодговорног понашања итд. Исто тако, учимо основе лепог понашања, правима, обавезама, емоцијама...	
	<i>Оловка пише срцем</i> - Слуша, посматра, упоређује, манипулише словима и сликама - Именује и чита слова - Смишља причу на основу слика - Смишља пручу на задату реч, или уз помоћ задатих елемената - Описује оно што је доживео - Решава ребусе, питалице, загонетке - Уз инструкције организује једноставне говорне улоге - Рецитује песме - Учествује у интерпретацији улога у краћим представама - Ради на изради панео	Наставник помаже ученику да савлада теме прописане школским планом и програмом, али и да прошири његово литерарно знање. Кроз ову активност ученици ће развити способност говорног изражаја, комуникацијске способности, развијање способности за емоционални доживљај и разумевање књижевног изражаја, учење нових термина (богаћење речника). Кроз ову активност ученици утврђују градиво српског језика и књижевности порисано планом и програмом.	
		<i>Шарам – стварам</i> - Посматра, опажа, упоређује, манипулише облицима и бојама - Манипулише алатом и материјалом - Препознаје и изражава доживљај	Наставник одржава редовне ликовно-вајарске секције. Уз помоћ облика и боја ученици долазе до уметничког изражаја.

	<i>Певам, плешем, глумим</i> Пева, ствара звук, праћети ритам, слуша музику, препознаје, игра, креира, глуми, имитира, импровизује, изводи говорне вежбе.	Наставник одржава редовне музичко-драмске секције. Кроз ритам, покрет, звук, глас деца користе мале музичке инструменте и у драмским радионицама увежбавају течно изговарање и читање, као и да се самостално изразе и оформе своју личност.
	<i>Видео пројекције и презентације</i> Учествује активно у пројектној настави.	Наставник оспособљава ученике да користе разна технолошка помагала, као и да самостално израђују презентације, да на контролисан начин користе садржаје са интернета.
	<i>Игре без граница</i> Посматра, прати, повезује, процењује, пребројава, групише, игра, скаче, хода, трчи, провлачи се, пење се, баца, хвата, диже...	Наставник смишља активности које проистичу из потребе деце за игром и рекреацијом. Игре доприносе њиховом индивидуалном моторичком развоју, развоју другарства и начина комуникације.
	<i>Активност по слободном избору ученика</i>	Наставник ученицима даје слободу избора да од одабраних активности одаберу која им одговара.
Остале активнисти дневног боравка	<i>Припрема за оброк и исхрана</i>	Наставник одводи и смешта ученике у школску трпезарију где ученици по унапред одређеном јеловнику имају свакодневно редован ручак.
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА	Кроз промовисање друштвено прихваћеног понашања дете развија критичко мишљење и однос према критици. Ради на очувању и унапређењу здравља и односа према хигијенским процесима. Рад на позитивном односу према екосистему. Упознавање са природним елементима и појавама. Ученици се оспособљавају за правилно артикулисање гласова српског језика, за постепено учење читања ћириличних и латиничних слова. Код ученика се развија способност говорног изражавања и развијање комуникацијских вештина. Ученици се упознавају са правилима правописа. Развијају се способности за доживљавање и разумевање књижевног изражавања. Усвајају основна знања о облицима, боји, композицији, сцени. Развијају стваралачке и извођачке способности. Оспособљавају се за коришћење и препознавање разних видова музичког изражаја. Савладавају технику слушања музике. Очување и унапређење здравља. Развијање моторичких способности, умење и навика у складу са индивидуалним карактеристикама. Оспособљавање за самостално вежбање у слободно време. Развијање позитивне слике о себи (рад на изграђивању самопоуздања). Схватање смисла, вредности и принципа вежбања и да стечена знања и вештине практично примењују.	
НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА (ПРАЋЕЊЕ)	Са ученицима се уз помоћ разних поступака остварују прописани наставни планови и програми. Наставник у свом раду користи следеће методе уз помоћ којих прати и остварује план и програм. Методе: метода разговора, вербална, демонстративна, текстуална, дијалогска, визуелна, конструкторска метода, манипулативна, експериментална.	

Посебни програми

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ

У дугогодишњој традицији наше школе код ученика развијамо и негујемо не само склоност ка учењу, стицању и презентовању знања, већ и према чувању лепе речи, музици, глуми, спорту.

Кроз културну и јавну делатност школа афирмише своју делатност и омогућава ученицима упознавање јавних, културних и привредних центара града.

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ		
Садржаји програма	Начин и поступци остваривања програма	Носиоци активности
Пријем ђака првака и петака	Свечани пријем првака и ученика петог разреда на почетку школске године	-директор, учитељи, разредне старешине, ученици
Пријем ђака првака у Дечји савез	Пригодне активности поводом пријема првака у Дечији савез	-директор, падагог, учитељи, ученици
Дечија недеља	-Активности поводом обележавања Дечије недеље (радионице, изложбе дечијих радова, замена улога, драмски прикази)	-предметни наставници, учитељи, ученици
Посета вртића	-дочек предшколаца и програм у учионици	-учитељи, ученици, педагог
Прослава Дана школе	-Литерарно-ликовни конкурс поводом Дана школе и изложба одабраних радова -Пригодни програм (музички, драмски, презентације, игре)	-директор, пп служба, предметни наставници, учитељи, ученици и остале званице
Дан сећања на жртве у Другом светском рату	-Обавештавање ученика и разговор на 1. часу о датом догађају	-предметни наставници -ученици
Изложбе ликовних и литерарних радова	-Организовање изложби и украшавање школског простора ученичким радовима	-учитељи, предметни наставници, ученици, библиотекар
Сајам књига	- Обезбеђивање организационотехничких услова	-ученици -предметни наставници -библиотекар
Обележавање новогодишњих празника	-Новогодишњи базар, изложбена продаја радова и рукотворина -новогодишњи маскенбал / -новогодишња журка	-предметни наставници, ученици, директор
Обележавање Дана Светог Саве	-Школски светосавски литерарно – ликовни конкурс и изложба одабраних радова -Проучавање живота Светог Саве кроз самосталне ученичке радове, презентације -Припрема програма -Резање колача	-директор, пп служба, предметни наставници, учитељи, ученици и остале званице

Културни догађаји у граду	-Посета позориштима, биоскопима, фестивалима, музејима	-предметни наставници, учитељи, ученици, педагог, директор
Радио и телевизија	-Посета радију или телевизији	-предметни наставници, ученици, педагог, директор
Спортски сусрети	-Припрема ученика и учешће на спортским такмичењима, кросу, шумском вишебоју...	-предметни наставници, ученици
Такмичења	-Припрема и учешће ученика на такмичењима	-предметни наставници, ученици 3-8.р.
Мислиша – мали математичари	-Припрема и учешће ученика на такмичењу из математике	-учитељи, ученици 2-4.р.
Укључивање у активности Црвеног крста	-Радионице и обуке са активистима ЦК -Такмичење	-активисти ЦК -ученици
Доситејево перо, Читалачка значка, Песничка сусретања	-Ученички радови на задате теме	-библиотекари -ученици 1-8.р.
Најраспеванија ОЗ	-Припрема и учешће на такмичењу	-наставници III и IV разреда
Дан сећања на жртве холокауста	-Обавештавање ученика и разговор на 1.часу о датом догађају	-предметни наставници, ученици
Ускршњи конкурс	-Писање ускршњих честитки на српском и страним језицима, осликавање јаја и ликовни радови	-учитељи, наставници српског језика, страних језика и ликовне културе -ученици 1-8.р
Упознавање свог краја, завичаја, Србије	-Излети (упознавање знаменитости Београда) - екскурзије	-учитељи, разредне старешине, наставници / -ученици 1-8.р.
Смагош – смотра драмског стваралаштва	-Учествовање на Смотри малих глумаца основних школа (дечије драмске групе)	-предметни наставници, ученици, директор
Еколошке акције (чување животног простора, рециклажа)	-Учесће у акцијама чишћења околине -организација радионица о заштити животне средине -израда панора	-учитељи, наставници, ученици, еколошки покрети
Здравље на првом месту	-Организовање радионице у сарадњи са Институтом за јавно здравље	-ученици,учитељи, наставници, представници Института за јавно здравље
Моје будуће занимање	-Представљање различитих професија ученицима (родитељи представљају на занимљив начин своје професије)	-родитељи, предметни наставници, ученици 7.и 8.разреда
Свечана подела сведочанстава за ученике 8.разреда	-Припрема сведочанстава и диплома -припрема свечаности за доделу диплома и награда	-ученици,разредне старешине, директор, педагог
Весели крај школске године за ученике 4.разреда	-приредба и прослава	-ученици, учитељи

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Циљ школског спорта је стеда разноврсним моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима допринесе свестраном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, у савршавању и примени моторичких умења.

Задаци:

- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада
- Формирање морално-вољних квалитета личности
- Промовисање позитивних социјалних интеракција
- Развијање креативности
- Развијање позитивне слике о себи
- Оспособљавање за самостално вежбање и усмеравање надарених ученика за бављење спортом

Програм Школског спорта реализуваће се у складу са календаром општинских и градских такмичења, у недељи пре њихових термина.

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Рукометна секција Кошаркашка секција Фудбалска секција Атлетска секција Одбојкашка секција	Активно учешће у предвиеним садржајима	Организација, спровођење активности, додељивање задатака ученицима, суђење, обезбеђивање потребних алата, вођење активности	Све активности биће спроведене за време часова секција	- Правилно држање тела - Унапређење природних облика кретања - Унапређење моторичких способности, гipкости, снаге и издржљивости - Стицање навика о здравом начину живота и очувању здравља и природне средине, као и примена стечених знања - Усавршавање основних физичких својстава: снаге, брзине, гipкости, издржљивости, спретности и окретности - Социјализација - Припремање за школска такмичења

Спортска недеља Међуодељењска такмичења	Активно учешће ученика у садржајевим а, суђење, асистенција.. .	Организација, спровођење активности, додељивање задатака ученицима, суђење, обезбеђивање потребних алата, вођење активности	Неке од активности биће обављане у оквиру редовних часова, неке за време секција а неке после часова, зависно од врсте активности	-Стицање навике за систематским вежбањем -Развијање осећаја за фер плеј -Припремање за школска такмичења
Јесењи и пролећни крос- Такмичење у трчању на различите дужине стаза зависно од узраста деце	Трчање	Организација деце, распоређивање по узрастима	Окупљање у школском дворишту и одлазак на место реализације активности	-Развијање љубави деце према базичној физичкој вештини-трчању
Такмичењанаопштинскомни воу (одбојка, фудба, кошарка,рукомет, атлетика...)	Учешће и представља ње школе на такмичењим а у кошарци, одбојци, рукомету, фудбалу и атлетици	Вођење деце на такмичења, одређивање састава који ће да игра, осмишљавање тактике игре...	Деца ће се окупити у школском дворишту и онда ће их наставници одвести у школу где ће бити организовано такмичење	-Стицање навике за систематским вежбањем -Развијање осећаја за фер плеј

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВАЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Доношењем Закона о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета, Законом о основама система образовања и васпитања, Националним планом акције за децу наша земља се обавезала да предузме мере за спречавање насиља у породици, институцијама и широј друштвеној средини и обезбеди заштиту детета. Ради реализације овог циља извршен је Посебни протокол за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама (у даљем тексту Посебни протокол).

Посебни протокол разрађује интерни поступак у ситуацијама сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања, али пружа и оквир за превентивне активности ради унапређења стандарда за заштиту деце/ученика.

Програм заштите деце од насиља

Циљ програма је стварање сигурног и подстицајног окружења у атмосфери сарадње, уважавања и конструктивне комуникације у коме ће се насиљеспречавати и смањивати адекватним превентивним и интервентним активностима.

Садржај програма:

Превенција представља скуп мера и активности које школа предузима у циљу спречавања и смањивања насиља и праћење ефеката истих.

Насиље је сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце/ученика.

Насиље може имати следеће облике:

- Физичко
- Емоционално/психолошко
- Социјално
- Сексуално насиље и злоупотреба деце
- Насиље коришћењем информационих технологија
- Занемаривање и немарно поступање
- Експлоатација

Главно подручје рада: заштита деце/ученика основношколског узраста од свих облика насиља у школи.

ЗАДАЦИ ШКОЛЕ

У школи ћемо креирати климу у којој се:

- учи, развија, негује и подстиче култура понашања и уважавања личности;
- не толерише насиље;
- не ћути у вези са насиљем;

- развија одговорност
- реагује на сазнања о насиљу

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

- Омогућавање услова у школи који деци и ученицима обезбеђују живот и рад доприносећи њиховом оптималном максималном развоју.
- Интерес детета/ученика је примаран у односу на интерес свих одраслих који раде у школи или учествују у раду школе.
- Обезбеђивање поверљивости података и заштита права на приватност детета и ученика.
- Учешће детета/ученика у свим фазама процеса заштите кроз благовремена и континуирана обавештења на начин који одговара њиховом узрасту и разумевању ситуације и кроз могућност да изразе своје мишљење.
- Протокол се односи на све ученике у школи без обзира на пол, узраст, породични статус, етничко порекло, и било које друге социјалне и индивидуалне карактеристике (боју коже, језик, вероисповест, националност, способности и специфичности детета).

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ је унапређење квалитета живота ученика применом:

- мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика
- мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у школи

Специфични циљеви:

- Спровођење и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.
- Укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директор, родитељи, старатељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције.
- Подизање нивоа свести свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.
- дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља.
- Информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.

ЗАДАЦИ У ОБЛАСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ

- Упознавање са правном регулативом Општим и Посебним протоколом
- Израда Програма за заштиту деце / ученика од насиља
- Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака
- Развијање и поштовање богатства различитости и културе поашања у оквиру васпитно-образовних активности
- Организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликта

- Организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити деце/ученика од насиља
- Дефинисање правила понашања и последица кршења правила
- Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља
- Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент, Наставничко веће)

ЗАДАЦИ У ОБЛАСТИ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

- Усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља
- Сарадња са релевантним службама
- Континуирано евидентирање случајева насиља
- Праћење и вредновање врста и учесталости насиља путем истраживања, запажања и провере
- Подршка деци која трпе насиље
- Рад са децом која врше насиље
- Оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање
- Саветодавни рад са родитељима

Сходно томе школа је формирала свој тим који ће радити и пратити реализацију предвиђеног програма.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Превентивне активности треба да буду у складу са циљевима Посебног протокола и предложеним задацима.

Превентивне активности установа креира у складу са анализом стања и увидом у присутност насиља у својој средини, а на основу:

- Учесталости инцидентних ситуација и броја пријава насиља
- Заступљености различитих врста насиља
- Броја повреда
- Сигурности објекта, дворишта

За анализу стања важни су:

- Процена реализованих обука за запослене и потреба даљег усавршавања
- Број и ефекти реализованих акција које промовишу сарадњу
- Степен и квалитет укључености родитеља у рад установе
- Доношење правила понашања и њихова доследна примена
- Активно учешће деце у планирању и реализацији превентивних активности

- Сарадња са другим институцијама
- Сарадња са родитељима
- Активирање школског и рекреативног спорта
- Разноврсна понуда слободних активности

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Интервенција је сачињена од низа утврђених корака и процедура који се следе у ситуацијама када до насиља дође и имају за циљ заустављање насиља, обезбеђивање сигурности, смањивање ризика од понављања, ублажавање и отклањање последица. Да би интервенција у заштити деце-ученика била планирана и реализована на најбољи начин, неопходно је узети у обзир следеће критеријуме:

- Да ли се насиље дешава или постоји сумња
- Где се дешава – да ли се дешава у установи или ван ње
- Ко су актери насиља, злостављања и занемаривања
- Облик и интензитет насиља, злостављања и занемаривања
- На основу ових критеријума врши се процена нивоа ризика за безбедност детета и одређују поступци и процедуре .
- У складу са проценом нивоа ризика доноси се одлука о начину реаговања:
- Случај се решава у установи
- Случај решава установа у сарадњи са другим установама
- Случај се прослеђује надлежним установама

ЗАДАЦИ ТИМА СУ ДА:

- Учествоју у обуци за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- Информишу и пруже основну обуку за све запослене у школи о превенцији, препознавању и реаговању на насиље.
- Координирају израду и реализацију Програма заштите ученика (превентивне активности)
- Организују упознавање родитеља и ученика са Програмом о заштити ученика
- Организују консултације у установи и процењују нивое ризика за безбедност ученика
- Прате и процењују ефекте предузетих мер
- Сарађују са релевантним установама
- Организују евидентирање појава насиља
- Прикупљају документацију
- Извештавају стручна тела и органе управљања.

КОРАЦИ И ПОСТУПЦИ ПРИ ИНТЕРВЕНЦИЈИ

СВАКА ОСОБА КОЈА ИМА САЗНАЊЕ О НАСИЉУ, ЗЛОСТАВЉАЊУ И ЗАНеМАРИВАЊУ ДУЖНА ЈЕ ДА РЕАГУЈЕ.

- Откривање
- Прекидање, заустављање насиља или обавештавање одговорне особе
- Хитна акција
- Смиривање ситуације
- Прикупљање информација
- Консултације
- Обавештавање стручне службе у школи
- Консултовање са службама изван школе – у зависности од сложености ситуације.

ИНТЕРВЕНЦИЈА:

За ефикасну интервенцију у оквиру саме установе неопходно је успоставити унутрашњу заштитну мрежу и да се одреди ко, када и н који начин интервенише. Уколико постоји сумња о тежим облицима насиља, обавезно се укључују друге институције и тада је реч о спољашњој заштитној мрежи. Непосредни саветодавни рад са децом која трпе и чине насиље обавља психолог школе, дефектолог или социјални радник. Психолог наставља индивидуални рад са децом на измени понашања. након одређеног времена један број чланова тима се мења.

Најчешћи облици насиља условно су сврстани на три нивоа.

Ситуације на првом нивоу, које се дешавају између деце, углавном решава наставник, васпитач, одељенски старешина.

На другом нивоу ситуација се решава у сарадњи са Тимом у у оквиру унутрашње мреже

На трећем нивоу неопходно је укључивање спољашње мреже.

За решавање свих облика насиља које чине одрасли над децом неопходно је укључивање Тима, директора и/или других институција.

Након откривања насиља и обављених консултација ТИМ ДОНОСИ ОДУКУ О ПРЕДУЗИМАЊУ АКЦИЈА:

Информисање родитеља/старатеља ученика (позивају се непосредно после насиља и у време консултација)

Организовање посебних програма оснаживања деце за конструктивно поступање у ситуацијама насиља.

Укључивање надлешних служби: Здравствена служба, СУП, ЦЗС (уколико је потребно).

Напомена: У случајевима у којима је постојала сумња за насиље, прати се понашање потенцијалних учесника (одељенски старешина, предметни наставници, стручна служба).

Праћење ефеката предузетих мера

Тим за заштиту ученика од насиља у обавези је да у сарадњи са запосленима у установи и релевантним установама прати ефекте предузетих мера и активности због планирања новог циклуса Програма заштите ученика од насиља.

Потребно је пратити:

- понашање детеа које је трпело насиље и детета које је вршило насиље
- како реагују пасивни посматрачи
- шта се дешава у групи, одељењу
- колико родитељи сарађују
- како функционише Тим и унутрашња заштитна мрежа
- колико су друге институције укључене и који су ефекти тога

ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Евиденцију води:

- Одељенски старешина, наставник
- Тим – уколико се укључи у интеграцију
- Стручна служба

У обрасце се уписује шта се догодило, ко су учесници, како је пријављено насиље, последице, исходи предузетих корака, како су укључени родитељи, стручна служба итд.

Разредни старешина, стручна служба у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља. Одељенске старешине и васпитачи у боравку имају посебне фасцикле у које бележе различита запажања о понашању деце, коментаре друге деце, родитеља, колега. Ове белешке се периодично анализирају на нивоу Тима, одељенског и наставничког већа и др.

Тим за заштиту деце и ученика од насиља води евиденцију о случајевима насиља који захтевају њихово укључивање.

Документација се чува на сигурном месту, код директора, како би се обезбедила поверљивост података.

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Програм професионалне оријентације ученика остварује се као континуирани процес у току целе школске године, од првог до осмог разреда.

Реализација овог програма одвија се кроз различите облике рада и активности, зависно од узраста ученика, а најинтензивнија је у осмом разреду.

Основни **циљ** програма професионалне оријентације у основној школи је развијање спремности код ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада, оспособљавање ученика за доношење праве одлуке о свом даљем школовању и занимању.

Полазећи од циља професионалне оријентације и карактеристика узраста ученика, школа професионалну оријентацију остварује кроз следеће **задатке**:

- Препознавање, праћење и подстицање индивидуалних способности и особености личности ученика, које су значајне за његов професионални развој
- Оспособљавање ученика за реално сагледавање и самопроцењивање карактеристика физичког, интелектуалног, емоционалног и социјалног развоја, односно подстицање и оспособљавање ученика да сами доприносе свом развоју
- Информисање ученика о свету рада и о занимањима, упознавање са путевима образовања - мрежом школа и путевима образовања који воде ка остварењу жељеног занимања
- Подстицање ученика на испитивачки однос према себи, свету рада, на проверавање својих могућности и интересовања за обављање послова у појединим струкама и занимањима
- Усмеравање и оспособљавање ученика за самостално доношење реалних одлука у вези са избором занимања
- Остваривање сарадње са институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју ученика
- Успостављање сарадње са родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци при усмеравању њиховог професионалног развоја

Оснаживање школе за реализацију програма професионалне оријентације услов је за његово што успешније и ефикасније спровођење, а подразумева:

- укључивање што већег броја запослених и сталну сарадњу свих носилаца активности
- стручно усавршавање запослених који учествују у реализацији активности
- имплементирање програма професионалне оријентације у различите активности школе
- информисање свих запослених, ученика и родитеља о активностима програма

- обухватање што већег броја ученика активностима програма
- остваривање сарадње са родитељима, другим школама и стручњацима у области професионалне оријентације
- обезбеђивање материјала и средстава потребних за рад
- унапређивање програма сваке школске године у односу на вредновање програма и процену постигнутих ефеката

Носиоци активности и реализације програмских задатака професионалне оријентације су: чланови Тима за професионалну оријентацију, стручни сарадници школе, одељењске старешине и предметни наставници.

Реализација програмских задатака из области професионалне оријентације остварује се у оквиру садржаја редовне наставе, додатне наставе, слободних и осталих активности, а сви задаци из овог подручја биће уграђени у планове рада наставничког, одељењског и стручних већа, Савета родитеља, Школског одбора и Ученичког парламента.

Тим за професионалну оријентацију обједињује све ове планове, креира и прати реализацију програма, учествује у активностима, координише рад свих учесника, вреднује оствареност и ефекте програма, а чине га психолог, педагог и одељењске старешине осмог разреда.

Садржаји програма, носиоци активности, начин и поступци остваривања програмасу:

Садржаји програма	Начин и поступци остваривања програма	Носиоци активности
На нивоу стручних већа планирањенаставних садржаја везаних за ПО	На одабраним текстовима из уџбеника и листова оспособљавати ученике да схвате потребу и корист од рада и основне карактеристике неких занимања Приближити различита занимања деци и идентификовати и усмерити различите склоности ученика Упланове рада уграђивати садржаје који су погодни за упознавање ученика са основним карактеристикама појединих занимања На часовима редовне наставе наставници српског језика, географије и ликовне културе кроз обраду одређених тема добиће информације о степену информисаности ученика о одређеним занимањима	Наставници разредне наставе аставници предметне наставе
Планирање и реализација тема о професионалној оријентацији на ЧОС-у	Предавање и разговор са ученицима о занимањима, њиховим карактеристикама и процесу адекватног избора занимања	Разредне старешине Психолог / Педагог

Организовање трибина за родитеље и ученике	Предавања на тему зашто је важно направити адекватан избор занимања, који су услови уписа и потребе за одређеним занимањима	Педагошко-психолошка служба
Информисање о средњим школама, смеровима и специфичностима одређених занимања	Посете средњих школа, сајмовима образовања	Одељењске старешине Педагошко-психолошка служба
Упознавање са „светом рада“	Посете предузећа и других установа од значаја за професионалну оријентацију, током организовања излета, екскурзија, „реалних сусрета“	Разредне старешине Предметни наставници
Сарадња са релевантним установама (ЦИПС у оквиру националне службе за запошљавање)	Информисање и организовање индивидуалних и групних саветодавних разговора у релевантним институцијама у циљу помоћи ученика у избору средње школе	Психолог Педагог Разредне старешине осмог разреда
Организовање и учествовање на ликовним и литерарним конкурсима на тему професионалне оријентације	Подстицање што већег броја ученика да учествују на конкурсима	Наставници разредне наставе, ликовног и српског језика
Испитивање посебних склоности, способности и интересовања ученика осмог разреда	Примена психолошких мерних инструмената и саветодавни разговори са ученицима и родитељима о избору занимања	Психолог Педагог
Самостално прикупљање информација и критичко суочавање са информацијама релевантним за избор будућег занимања	Истраживање путем интернета и стручне литературе, представљање занимања	Ученици Наставници информатике Одељењске старешине
Неговање позитивног става према развијању радних навика у породици и школи	Учествовање у свакодневним адекватним активностима код куће, савесном обављању редарских дужности и осталих активности на нивоу одељењске заједнице	Родитељи Одељењске старешине
Праћење промена у „свету рада“, посећивање предавања, семинара	Информисање ученика о променама на тржишту рада и континуирано стручно усавршавање из ове области	Чланови тима ПО

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ овог образовно-васпитног подручја јесте формирање личности оспособљене да брине за сопствено здравље, здравље своје породице, ближе околине и шире друштвене заједнице, развијање љубави и смисла за вредновање животне средине, подстицање младих на активно учешће у њеном очувању и унапређивању, усмеравање и оспособљавање ученика да схвате хуманизацију односа међу људима као пут ослобађања човека од свих предрасуда као и сам процес хуманизације укупних друштвених односа.

Здравствено-васпитни рад реализује се у основној школи, породици, здравственим установама и заједници, при чему је школа на основу Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о основној школи дефинисана као друштвена институција која представља основ васпитања и образовања.

Основни **циљеви** здравственог васпитања ученика Основне школе су:

- Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем здравих односа међу људима
- Стицање основних знања о настанку и спречавању поремећаја и болести заразног и незаразног порекла
- Упознавање са штетним деловањем психоактивних супстанци
- Развијање и промовисање здравих стилова живота
- Унапређење хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље
- Остваривање активног односа и узајамне сарадњешколе, породице и заједнице у циљу развоја, заштите и унапређења здравља ученика

Садржај	Време реализације	Активности
Здрава исхрана: -разнорсна исхрана -време за јело и оброци у току дана -подстицање навика у вези са здравом и правилном исхраном	Током школске године	Предавања, презентације, панои, дискусије

-храна, раст и развој -формирање ставова у вези са здравом исхраном -испитивање фактора гојазности		
Брига о телу – лична хигијена -одржавање хигијене (навике) -физички изглед као последица личне одговорности у вези са бригом о телу	Током школске године	Предавања, презентације, панои, дискусије
Заразне болести -превенција	Током школске године	Предавања, презентације, панои, дискусије, обележавање дана посвећених болестима
Болести зависности -превенција	Током школске године	Предавања, презентације, панои, дискусије, обележавање дана посвећених болестима
Бити здрав: -потреба за одмором, спавањем, релаксацијом -посете стоматологу -одлазак код лекара -систематски преглед	Током школске године	Предавања, презентације, панои, дискусије, здравствени прегледи
Улога спорта и игре у очувању физичког здравља	Током школске године	Предавања, презентације, панои, дискусије, практични прикази-демонстрације
Ментално здравље младих	Током школске године	Предавања, презентације, панои, дискусије

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Поред образовних задатака као примарних, школа има задатак да подстиче и унапређује социјални статус ученика.

Циљ програма социјалне заштите у школи је унапређивање социјалног и породичног статуса ученика како би се створили оптимални услови за раст, развој и напредовање ученика. Такође, потребно је код ученика развијати свест о солидарности, спремност да помогну другима, прихватању различитости.

У том циљу, у домену својих могућности, у школи се прати породични и социјални статус ученика школе, идентификују се ученици са посебним потребама из области социјалне заштите, сарађује се са родитељима/старатељима тих ученика, успоставља сарадња са надлежним институцијама, пружа се помоћ, прате се ефекти указане социјалне помоћи и разматра се могућност укључивања ученика у трајнији облик социјалне помоћи који пружа држава или нека организација.

Активности су усмерене на ученике који припадају осетљивим групама као што су:

- материјално угрожене породице
- деца без родитељског старања
- деца ромске националности
- особе са инвалидитетом
- особе са хроничним болестима
- деца са сметњама у развоју и поремећајима у понашању
- деца из подручја погођених ратом (материјално угрожена)

Помоћ социјално угроженим ученицима

Идентификација ученика са одређеним социјалним проблемима врши се стално. Одељенске старешине, педагог и директор школе, на почетку сваке школске године снимају социјално стање ученика и на основу њега раде план деловања. Током године, свака нова ситуација бива опсервирана. Школа уочене проблеме покушава да реши сарадњом са родитељима/старатељима (службеним позивима у школу и информативним разговорима, саветодавним радом), а уколико нема резултата, у току школске године укључују се установе и организације социјалне заштите.

Помоћ материјално угроженим породицама

Идентификација ученика који се налазе у тешкој материјалној ситуацији обавља се како на почетку, тако и током целе године. Школа израђује план помоћи овим ученицима у виду бесплатне ужине, бесплатне екскурзије, излета, бесплатне позоришне представе, концерта, опере..., бесплатних уџбеника, нотних материјала...

Програм социјалне заштите реализује се кроз активности и рад тимова као што су Тим за инклузивно образовање, Ученички парламент, подмладак Црвеног крста. Школа периодично и по потреби организује хуманитарне концерте, продајне изложбе и акције прикупљања одеће, обуће и школског материјала за ученике тешког материјалног стања.

Школа остварује програм и кроз сарадњу са Интерресорном комисијом, Центром за социјални рад, Месном заједницом и другим надлежним институцијама и организацијама.

Школа осмишљава или се укључује у пројекте у којима су циљне групе ученици и породице из осетљивих друштвених група.

ПЛАН СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Школа у сарадњи са надлежним установама и организацијама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите. Уколико буде потребе, школа ће организовати прикупљање средстава за ове сврхе кроз разне добротворне школске акције.

Активности	Временска динамика	Носиоци активности	Сарадници
Идентификација ученика са посебним потребама из области социјалне заштите	Август, септембар	Одељењске старешине Разредне старешине	Директор, педагог, наставник ТиТ
Сарадња са родитељима/старатељима идентификованих ученика	Током године	Одељењске старешине Разредне старешине	Педагог
Успостављање сарадње са установама и организацијама социјалне заштите	Октобар	Педагог/психолог, директор, одељењске старешине, наставник ТиТ	Установе и организације социјалне заштите
Успостављање сарадње са Црвеним крстом	Октобар	Педагог/психолог, директор, Одељењске старешине, наставник ТиТ	Црвени крст
Проналажење најефикаснијег вида пружања подршке идентификованом ученику (по потреби и израда ИОП-а)	Октобар, новембар	Педагог/психолог, директор, Одељењске старешине	Установе и организације социјалне заштите, МПС, родитељи/ Старатељи ученика
Организовање акција за прикупљање неопходне помоћи идентификованим ученицима	Током године, према потребама	Директор, сви запослени	Савет родитеља, Школски одбор, јединице локалне самоуправе
Праћење ефеката указане социјалне помоћи	Током године,	Директор, одељењски старешина	Наставничко веће
Разматрање могућности укључивања ученика у трајнији облик социјалне помоћи ученику којег пружа држава.	По потреби	Директор, педагог, наставник ТиТ	Савет родитеља, Школски одбор

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ активности у оквиру програма за заштиту животне средине јесте подстицање и проширивање интересовања ученика за екологију и јачање свести о потреби заштите животне средине, као и допринос самој заштити и очувању екосистема.

Важно је да се садржаји екологије приближе ученицима на одговарајући, за њих занимљив, разумљив и прихватљив начин како би их усвојили и већ у најранијем узрасту стекли одговарајуће навике и културу еколошког понашања, а током даљег образовања их развијали и формирали начела етике и еколошке свести.

Задаци

- омогућити ученицима да се добровољно укључе у рад еколошког тима, без обзира на ниво постигнућа на редовним часовима;
- омогућити ученицима да слободно и самостално одабирају садржаје, врсту и облике активности у којима ће учествовати и радити;
- омогућити ученицима да током групног и самосталног рада развију кооперативност, иницијативу, стваралаштво и поверење у сопствене квалитете;
- развијати код ученика интересовање за развој екологије као науке;
- развијати код ученика свест о значају одрживог развоја животне средине;
- развијати код ученика еколошку културу живљења;
- омогућити ученицима да разумеју мултидисциплинарност и повезаност екологије са осталим биолошким дисциплинама;
- омогућити ученицима да у самосталним истраживачким радовима овладају основама научног метода;
- развијати аналитичко и критичко мишљење;
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство за решавање теоријских и експерименталних проблема;
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати основне еколошке принципе за тумачење појава и промена у реалном окружењу.

Садржај	Активност	Носиоци

Рециклирање папира	Сакупљање искоришћеног папира у школи, ручно рециклирање и коришћење рециклираног папира за наставне и друге потребе	Ученици, наставници
Разврставање отпада	Постављање контејнера или кутија за папир, пластику, стакло и лименке у холу школе или школском дворишту и сарадња са комуналним службама.	Ученици, наставници, родитељи, локална заједница
Компостирање	Сакупљање органског отпада у школском дворишту, одабирање места за компостирање, компостирање и коришћење компоста за ђубрење биљака у саксијама и школском дворишту	Ученици, наставници
Рециклирање пластике	Израда предмета од пластике – самостални ученички радови и изложбе	Ученици, наставници
Обележавањедатума Дан здраве хране Дан заштите животиња Светски дан вода – 22. март Светски дан заштите озонског омотача Светски дан биодиверзитета – 22. мај Светски дан енергетске ефикасности – 5. март Светски дан планете Земље – 22. април Светски дан заштите животне средине – 5. јун	Изложба радова ученика на задате теме, постављање едукативноинформативних постера у кабинету за биологију и у холу школе, презентације, приредбе, квизови. У сарадњи са предшколским установама и локалном заједницом организују се радионице, приредбе и смотре. Гледање едукативних филмова. Израда презентација у информативне и пропагандне сврхе.	Ученици наставници

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ сарадње са локалном самоуправом, сродним стручним установама, институцијама и удружењима јесте континуирана едукација образовно-васпитног кадра и ученика, размена искустава, унапређење образовно-васпитног процеса у школи ради развијања различитих способности ученика, и помоћ и укључивање ученика са сметњама у развоју у ширу друштвену заједницу (инклузија).

Задаци школе:

- обезбедити сарадњу са породицом и свим чиниоцима друштвене средине;
- активно деловати на младе у својој средини;
- обезбедити учешће друштвене средине у остваривању циљева, задатака и садржаја рада у школи (учешће културних и друштвених институција);
- прилагодити облике и садржаје културне и јавне делатности улози школе и потребама друштвене средине;
- анимирати свечини оца и деце материјалне и друге услове зарад у школи;
- стално доприносити подизању и развијању културерада и живљења
- учествовати у хуманитарним акцијама

Како би се наставила успешну сарадњу са чиниоцима друштвене средине, школа ће континуирано сарађивати са органима управе, локалне самоуправе, предузећима... Основна подручја деловања (узајамног) школе и друштвене средине биће:

- укључивање представника друштвене средине у одлучивање о условима рада школе, усклађеном васпитном деловању на младе и у процесу демократског развоја; (представници друштвене средине изабрани у органе управљања школом треба да допринесу усмеравању политике развоја школе)
- сарадња са различитим удружењима (Црвени крст, Пријатељи деце Вождовца, здравствене установе, установе културе и спорта)
- отварање школе за сарадњу са заинтересованим лицима и организацијама, као и сарадње са родитељима за друштвене, културно-уметничке хуманитарне и спортске активности.

Посебно интензивна сарадња одвијаће се са:

- вртићима и предшколским установама, основним, средњим и вишим школама, као и са факултетима,
- Министарством просвете, Школском управом
- Домом здравља
- Медијима и другим средствима јавног информисања

ПЛАН И ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

ЦИЉ: Успостављање успешне сарадње родитеља и школе, међусобно уважавање и поверење како би заједнички квалитетније деловали на развој ученика.

Сарадња са родитељима ће се остваривати у следећим облицима:

- **ИНДИВИДУАЛНИ ОБЛИК** – индивидуалним разговорима наставника, учитеља, стручних сарадника и директора школе о напредовању ученика, њиховом понашању у породици и у школи и проблемима у учењу. У контакту са родитељима поштоваће се личност родитеља, пружаће се потребне информације уз коректно понашање и очување угледа школе.
- **ПИСМЕНИ ОБЛИК** – контакти са родитељима за правдање изостанака, молбе, поруке и др.
- **ГРУПНИ ОБЛИК** – организовање разговора и радионица са родитељима ученика у циљу проналажења најефикаснијих мера у решавању проблема. Разговор ће организовати одељењски старешина у сарадњи са директором, школским психологом и педагогом.
- **Посебан облик сарадње** са родитељима се остварује кроз учешће родитеља у изради ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у учењу и раду.

Сарадња са родитељима ученика наше школе представља једну од најважнијих компоненти у циљу остваривања и унапређења васпитно-образовних процеса у школи. Сарадња се одвија кроз различите облике рада и настојању да се родитељи у што већој мери ангажују у реализацији васпитно-образовних задатака, у остваривању програма слободних активности и културно-забавних садржаја:

САДРЖАЈ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Огласна табла за родитеље у школи и сајт школе (припрема, уређивање и постављање материјала)	током школске године	учитељи, наставници, педагог, психолог
Брошуре (припрема, израда и подела)	током школске године	учитељи, наставници, педагог, психолог
Отворена врата	одређени дан у току седмице, тј. месеца	разредне старешине и наставници предметне наставе
Родитељски састанци	током школске године	разредне старешине, наставници предметне наставе, педагог, психолог и директор школе
Савет родитеља	током школске године	директор школе, педагог и родитељи

Школски одбор	током школске године	директор школе, педагог, чланови одбора и секретар школе
Учешће у тимовима школе	током школске године	чланови тима, педагог и директор школе
Трибине	током школске године	педагог, директор школе и наставници
Радионице	током школске године	учитељи,наставници,педагог,психолог
Стручна предавања	током школске године	наставници,педагог,психолог
Анкетирање	током школске године	учитељи,наставници,педагог,психолог
Школске свечаности	септембар, октобар, новембар, децембар, јануар, март, јун	учитељи,наставници,ученици,педагог,психолог и директор школе
Новогодишњи и ускршњи базар	децембар и април	учитељи и ученици
Хуманитарне акције	током школске године	учитељи,наставници,ученици, родитељи,педагог,психолог и директор школе
Дан породице	мај	учитељи,наставници,предавачи, педагог,психолог и директор школе
Спортски дан	током школске године	учитељи,наставници ,ученици ,директор школе
Посете часовима (гостовања)	током школске године	учитељи,наставници ,ученици и родитељи
Учешће у организацији и реализацији школских активности (истраживања,радне акције,креативне радионице,пројекти и друге активности)	током школске године	учитељи,наставници ,ученици , родитељи директор школе

У школи ће се сваке године у септембру конституисати Савет родитеља школе кога чине по један представник родитеља сваког одељења. Савет родитеља школе ће радити на седницама. Савет ће између осталог и да:

- предлаже мере за осигурање квалитета и унапређивање образовно-васпитног рада;
- разматра предлог програма образовања и васпитања, развојног плана и годишњег плана рада школе, извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању;
- предлаже представника у стручни актив за развојно планирање и друге активе и тимове школе и учествује у раду актива
- учествује у поступку предлагања изборних предмета и избора уџбеника
- разматра и прати услове за рад школе, услове за одрастање, учење, безбедност и заштиту ученика
- учествује у поступку прописивања мера безбедности ученика и правила понашања у школи
- разматра и друга питања утврђена Статутом школе и обавља и друге послове за којима се укаже потреба

Акциони план Савета родитеља је саставни део Годишњег плана рада школе.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Програмнаставе у природи и екскурзијесадржи:

- образовне и васпитне циљеве и задатке;
- садржаје којима се постављени циљеви остварују;
- планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности;
- трајање, путне правце, техничку организацију, начин финансирања и друга питања од значаја за реализацију програма наставе у природи и екскурзије.

Приликом остваривања програма наставе у природи што више наставних и ваннаставних активности треба реализовати у природном окружењу – узмеђивање редовне наставе, самосталних активности ученика, спортско-рекреативних и културних активности, игре и забаве, пасивног и активног одмора.

Програмнаставе у природи, односно екскурзије треба да садржи јасну структуру која указује на циљеве и исходе у складу са програмом наставе и учења, којима се остварити.

Настава у природи може да се реализује у трајању од седам до 10 дана.

Трајање екскурзије прописано је планом наставе и учења.

За ученике једног разреда екскурзија се сваке године организује у другом подручју Републике Србије, а то су:

ЕКСКУРЗИЈЕ И ИЗЛЕТИ ОД I ДО IV РАЗРЕДА

I – РАЗРЕД

- Београд – Манастир Фенек – салаш Стремени - Београд
- Београд – Бачки Петровац – Београд
- Београд – Музеј хлеба (Пећинци) – Обедска бара - Београд
- Београд - Музеј ваздухопловства - Пећинци (Музеј хлеба) - Београд
- Београд – Етнокућа Мардик - Београд

II – РАЗРЕД

- Београд – Нови Сад - Петроварадин - Београд
- Београд – Путујуће учioniце
- Београд – Мали Дунав - Радмиловац – Београд

III – РАЗРЕД

- Београд – Орашац - Топола - Београд
- Београд - Вршац – Београд
- Београд – АдаЦиганлија, Кошутњак - Београд

IV – РАЗРЕД

- Београд – Оплењак - Београд
- Београд - Тршић – Београд
- Београд – Путујућеучионице
- Београд – МалиИђош - Београд
- СтариТамиш - Долово

ЕКСКУРЗИЈЕ ОД V ДО VIII РАЗРЕДА

V – РАЗРЕД (једандан)

- Београд – Манасија – Раваница – Ресавскапећина – Свилајнац - Београд

ПолудневниобилазакБеограда- АдаЦиганлија- веслачкиклуб “ЦЗ” и “Партизан”, “Адасафари”

ПолудневниобилазакБеограда - Ботаничкабашта

Полудневниобилазакзнаменитости и занимљивостиБеограда - БеоградисподБеограда (Римскибунар, Барутана, лагуми...

VI – РАЗРЕД (двадана)

- Београд – Лепенскивир – Голубац - Рајковапећина - Мајданпек - Београд

Полудневниизлет - Београд - Аранђеловац- Рисовачкапећина - Београд

VII – РАЗРЕД (двадана)

- Београд - манастирКовиљ – Суботица – ПалићНовиБечеј - НовоМилошево (МузејЖеравица) - Београд

VIII – РАЗРЕД (тридана)

Београд – манастир Благовештење -Златибор – Мокра Гора – Шарганаска осмица – Међавник Дрвенград - Златибор - Београд
Полудневни обиласци Београда – Етнографски музеј, Музеј науке и технике и др. Народна банка, Авала ...

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део Годишњег плана рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;

- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и зашто чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Задаци екскурзије су:

- проучавање објекта и феномена у природи;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и еколошке навике;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

I - IV разреда: Београд - Гоч, одмаралиште Гочко- Београд, 7 дана

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљеви рада школске библиотеке су:

- промоција читања и самосталности ученика у учењу
- развијање информационе (медијске и информатичке) писмености ученика и наставника
- остваривање сарадње и заједничког планирања активности наставника, школског библиотекара и локалне заједнице
- обезбеђивање различитих извора информација и приступ ка њима
- развијање и неговање навике и уживања у читању и учењу код деце, као и навике коришћења библиотеке током читавог живота
- пружање услуга за унапређивање свих облика и подручја рада образовно-васпитног процеса

У школској библиотеци биће реализовани задаци и послови из области образовања и васпитања као и библиотечко - информацијски послови и послови из домена културних активности. На тај начин, школска библиотека доприносиће унапређењу свих облика и подручја рада школе.

Задаци предвиђени радом школске библиотеке:

- развијање и неговање навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника
- развијање и промовисање правилне употребе свих облика извора информација
- стварање услова за интердисциплинарни приступ настави и електронском учењу
- мотивисање за учење и подстицање на оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота
- сарадња са наставницима, ученицима и њиховим родитељима
- праћење и подстицање развоја индивидуалних способности ученика и њихових склоности ка интелектуалном, емоционално-социјалном и сваком другом професионалном развоју
- пружање помоћи обдареним ученицима при налажењу и избору одговарајуће литературе; ученицима који имају тешкоће у учењу и раду; ученицима који живе у тежим социјалним приликама, кроз сарадњу са њиховим родитељима и релевантним институцијама
- стварање услова за што једноставнији и непосреднији приступ библиотечком фонду и расположивим изворима информација и развијање индивидуалне стваралачке способности и креативности код ученика
- припремање и реализовање библиотечког програма намењеног ученицима са посебним потребама и посебним способностима

- вођење аутоматизованог библиотечког пословања (инвентарисање и сигнирање, каталогизација, класификација библиотечке грађе и други послови
- коришћење савремених облика и метода рада са ученицима
- заштита и чување библиотечко-медијатечке грађе и периодична ревизија фонда

Образовно-васпитна делатност школске библиотеке доприноси остваривању циљева и задатака образовања како је Закон дефинише. Стога би образовно-васпитни рад са ученицима морао да обухвати: упознавање ученика са радом школске библиотеке, њеним фондом и могућностима његовог коришћења; омогућавање једноставног и слободног приступа библиотечком фонду и изворима информација; систематско обучавање корисника за самостално коришћење библиотечке грађе и информационог апарата библиотеке; развијање читалачких навика ученика; припремање и реализовање посебних програма намењених појединим групама ученика; оспособљавање ученика за правилно руковање библиотечком грађом (чување и заштита); развијање навике посећивања библиотеке и изграђивање критичког односа према различитим изворима знања; укључивање у организацију и реализовање часова у библиотеци и слично. Сарадња са наставницима, другим стручним сарадницима и запосленима у школи, као и са родитељима обухвата учествовање библиотекара у припремању годишњег и развојног плана школе; планирање библиотечког развоја и набавке библиотечке грађе потребне за реализацију наставе; сарадња с наставницима у коришћењу ресурса библиотеке, као и у примени различитих метода у настави и у истраживачком раду; сарадња са другим стручним сарадницима и директором школе (набавка библиотечке грађе, коришћење, организација рада школске библиотеке); остваривање сарадње са родитељима и друго.

Библиотечко-информациона делатност школске библиотеке одвија се у складу са важећим прописима из библиотечко-информационе делатности и она обухвата нарочито: (систематско и одговорно) планирање и набавку библиотечке грађе; физичку обраду и инвентарисање; каталогизацију и класификацију; коришћење библиотечке грађе; пружање информација релевантних за наставу и коришћење фонда; спровођење поступка ревизије и отписа библиотечке грађе; вођење библиотечке статистике и све остале активности предвиђене Законом, подзаконским актима, стандардима, смерницама и препорукама.

Културно-јавну делатност школска библиотека остварује кроз сарадњу са образовно-васпитним установама, установама културе, стручним друштвима, удружењима и другим организацијама и институцијама. Она такође учествује у организацији и промоцији садржаја из области културе, као што су: трибине, такмичења, промоције књига, изложбе, квизови и слично у циљу промоције и подизања свести код ученика о значају књиге, читања и библиотеке.

Ученици првог и другог разреда:

- лоцира школску библиотеку, познаје школског библиотекара и учествује у активностима у библиотеци
- зна да школска библиотека има различите материјале и књиге у штампаном и електронском облику који могу бити позајмљени и разуме важност и правилно чување тог материјала
- разуме да су различите врсте књига смештене у различитим деловима библиотеке, зна да пронађе сликовницу или књигу за час

- слуша и чита текстове потребне за школу и из задовољства, уме да одреди заплет, ликове, време, место и идеју приче, говори о омиљеним књигама и писцима, разликује чињеницу од измишљене приче, има културу комуникације
- разуме прикупљене информације, пореди нове идеје са оним што је већ знао, ствара нову информацију и презентује је на различите начине (говори, пише, црта...)
- доприноси раду у групи и одељењу, интерпретира пронађене информације и ствара нове;
- разуме да је погрешно преписивати од неког аутора или друга у одељењу и то представити као свој рад;
- препознаје различите медије (књига, ТВ, филм, радио, ЦД, ДВД, имеил, веб страна, фотографија, новине, рекламе).
- препознаје информације у свакодневним порукама кроз различите медије (рођенданске честитке, разгледнице са распуста, рекламе за играчке, саобраћајни знаци, упозорења)

Ученици трећег и четвртог разреда

- истражује фонд библиотеке уз помоћ библиотекара да би пронашао одговарајући материјал: књижевност, научно-популарна литература, референтна збирка, мултимедија...
- разуме да су књиге из области књижевности постављене по алфabetном реду презимена аутора и уме да пронађе потребну књигу. Разликује основне књижевне жанрове и одређује основне елементе, тему, ликове, заплет, време, место...
- одређује кључне речи потребне за истраживачки рад уз помоћ библиотекара/наставника
- препознаје право да може да изрази своје мишљење на одговарајући начин, чак и кад је другачије од идеја других, уме да формулише своје мишљење и да учествује у расправи

Ученици петог и шестог разреда

- долази у школску библиотеку да тражи потребну информацију и уме правилно да користи библиотечки материјал, истражује фонд библиотеке самостално да би пронашао одговарајући материјал
- чита различиту литературу (књижевност и научна литература) у различитим облицима, потребну за школу и из задовољства и забаве, уме да подели своје мишљење о прочитаном делу са другима, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи
- комбинује информације, закључује, ствара ново знање, презентује закључке на различите начине
- формира став и користи податке да га поткрепи, цитира све коришћене изворе по моделу који даје библиотекар/наставник. Разуме појмове плагирање и парафразирање

- сарађује са вршњацима, користи технологију у комуникацији са њима ради решавања задатка/проблема, разговара о својим идејама, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи и показује толеранцију за другачије ставове
- препознаје намере из поруке медија, препознаје примере става, предрасуде и стереотипа код ђака и других
- препознаје различите облике дигиталне комуникације и медија
- израђује самостално презентације, видео записе, паное

Ученици седмог и осмог разреда

- разуме функцију библиотеке, препознаје различите типове библиотека и користи библиотеку за личне потребе и проналажење информација потребних за школу
- зна шта му је потребно, селекује књиге и материјал у различитим формама и одговорно користи материјал
- бира литературу по жанру на основу потреба и личног задовољства, разуме идеју писца, разговара о делу, саставља приказ књиге, разуме појам књижевна критика
- вреднује тачност, поузданост, објективност, савременост релевантних информација и извора информација
- користи модел истраживачког учења: идентификује основна питања и различите изворе информација, бира, користи, анализира информације, прави синтезу и ствара нови производ, и вреднује и процес учења и крајњи производ
- користи интернет одговорно и ефикасно, поштује процедуре сигурности, користи различите медије и онлајн апликације за уметничко и лично исказивање
- сарађује са вршњацима у изради пројеката и презентацији кроз различите медије, уме да се обраћа публици и јасно изнесе ставове и идеје, има изграђену културу комуникације (културу сопственог изражавања, као и слушање и поштовање туђег мишљења)
- разуме да медији преносе информације одређеној публици са одређеним намерама, анализира остварени утицај медија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ 2022-2026.

Редни број	Тема/област	Број часова по теми	Исходи	Активности ученика	Активности библиотекара	Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда постигнућа	Начин и поступак остваривања пописаних наставних планова и програма (праћење)
1.	Упис нових чланова, посебно првака у библиотеку	2	Упознавање и укључивање ученика у организован начин коришћења библиотечког услуга као и упознавање ученика са правилима рада библиотеке, њиховим дужностима у коришћењу књига	Старији ученици помагаће млађима у упознавању просторије библиотеке као и библиотекара и библиотечког фонда заједно са библиотекарском	Договарање посете, израда плана посете, упућивање учитељима захтева за реализацију активности. Припремити чланске карте са потребним подацима	групни рад	Давање инструкција за рад, договарање дискусија,
2.	Свакодневно издавање књига корисницима библиотеке	Свакодневно	Омогућавање корисницима коришћење књига	Ученици ће проверавати исправност књига а по потреби и њихово санирање	Уношење картица ученика у евиденцију картотеке	Тимски рад	дијалог, договарање, објашњавање, упућивање
3.	Рад у маркетингу школе	Свакодневно	Промоција услуга библиотеке. Развијање креативних способности писања и уређивања код ученика.	Прикупљање материјала за школски сајт. Израда паноа, изложби са текстовима и награђиваним песмама, кон.	Свакодневна промоција значаја библиотеке као места за учење, стицање знања и вештина, уређење текстова за сајт, писање Летописа.	Рад на терену, сакупљачки рад,	Промоција, презентација, истицање обавештења
4.	Оспособљавање ученика за	Свакодневно	Упознавање ученика са правилима коришћења	Ученици који су већ упознати са фондом	Ученицима давати конкретне смернице усменим путем где се	Индивидуалн и облик рада	Разговор, објашњавање, упућивање, коришћење истраживачке методе рада

	самостално коришћење књижног фонда библиотеке		књижног фонда библиотеке	библиотеке своја искуства могу пренети новим корисницима библиотечких услуга	шта налази у библиотеци и читаоници		
5.	Пружање помоћи ученицима при избору литературе и нове грађе	Свакодневно	Пружање потребних услуга, препознавање интересовања коментарисање и сугерисање	Едукују друге ученике	Упућивање ученика на правилан одабир оних садржаја који ће одговорити на њихова интересовања и потребе. Анализа примера добре литературе	Индивидуални, тимски, фронтални	Давање инструкције за рад, разговор, објашњавање, коментарисање, дискусија
6.	Развијање навика за чување, заштиту и правилно руковање књижном грађом	Свакодневно	Упознавање и развијање естетских вредности	Доношење књига и богаћење књижног фонда. Санација оштећених књига	Показати како се књига чува да дуже траје. Показати ученицима како се врши замена старе или изгубљене књиге	Тимски рад,	договарањ усмеравање, презентација
7.	Сарадња са наставницима и стручним сарадницима	Периодично	Развијање међусобне сарадње, осећаја припадности	Пружање помоћи ученицима који слабије пишу, читају, учествовање у приредбама, прославама и пројектима школе	Припремање и реализовање програма читања и културних догађаја као и унапређивање наставних планова, припрема Дана школе, Светог Саве, такмичења и других активности у школи. Информисање стручних већа, стручних сарадника и директора о набавци нове стручне литературе за предмете, дидактичко-методичке и педагошко-психолошке литературе	Тимски рад, Предлози мера и даљи кораци.	сазнавање, читање и учење о теми, евалуација извора, информисање, презентација.
8.	Сређивање књижног фонда	Свакодневно	Распоред књижног фонда према правилима, уношење у електронски попис	Санација оштећених књига	Замена књига и њихова евиденција у књигама, уношење рачуна приликом набавки	Индивидуални и рад, рад у пару, фронтални рад	Давање предлога и инструкција за рад, разговор, презентација, систематизација, класификација

9.	Обележавање важних датума	Током целе године	Упознавање и представљање важних датума	Припремање садржаја, презентовање.	Праћење рада и усмеравање ученика.	Рад у пару, групни рад	Постављање садржаја на сајт школе и јутјуб канал.
10.	Рад са ученицима у библиотекарској секцији	Током целе године	Укључивање ученика у рад библиотеке	Ученици ће уређивати простор школске библиотеке, помагати другим ученицима при избору књига, учествовати у свим акт.	Упознаје ученике са начином рада библиотеке, библиотечким фондом	Индивидуалн и и групни рад	Давање инструкције за рад, објашњавање,
11.	Едукација првака	3	Развијање љубави према књизи.	Ученици треба да презентују своја лична, позитина искуства у дружењу са књигом	Одабир књига примерен узрасту корисника. Договарање посете ученика библиотеци са учитељима	Фронтални рад, појединачни приступ	разговор, објашњавање, презентација
12.	Евидентирање учесталости коришћења ученичког и наставничко – сарадничког фонда књига	Свакодн евно	Праћење протока књига и набавка потребних налова у наставном и ваннаставном процесу рада школе	Истичу наслове актуелних књига ученичког интресовања	Прате и усмеравају коришћење библиотечког фонда. Дају се предлози и мере за успешну сарадњу.	Индивидуалн и рад	презентација
13.	Радионице	6	-одговорно и ефикасно коришћење интернета, различитих медија и онлајн апликације и алата за уметничко и лично исказивање култура комуникације (културу сопственог изражавања, као и слушање и поштовање туђег мишљења)	Истражују, сарађују на пројектима, израђују презентације, употребљавају онлајн апликације и лате, анализирају, решавају проблеме и	Праћење пи усмеравање ученика у раду. Истицање циља и задатака, упознавање ученика са добрим презентацијама, врстама медија и медијском утицају.	Индивидуалн и рад, рад у пару, Рад у групи	Презентовање материјала, постављање на сајт и јутјуб канал школе, угледни часови (извештај библиотекара о раду)

			-медијска писменост и утицај медија	критички се односе према задатим темама			
14.	Стручно усавршавање	Континуирано	Усавршавање вештина ради ефикаснијег функционисања.	Ученици могу да попуњавају анкетне листиће, чек листе упитнике	Учешће у семинарима и стручној обуци. Анализа извештаја, записника, упитник чек листа и осталих инструмената.	Индивидуалн и рад, рад у пару, групни рад, тимски рад	
15.	Рад у стручним органима и тимовима	Континуирано			Рад у школским тимовима на изради годишњег и развојног плана школе и школског програма, на реализацији наставе засноване на истраживању - пројектне наставе	Индивидуалн и рад, рад у пару, групни рад, тимски рад	
16.	Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе	Континуирано	Повезивање и упознавање ученика са радом институција истог усмерења, умеју да пронађу наслове којих нема у школској библиотеци, размена и међубиблиотекачке позајмице, промоција рада библиотеке школе	Одлазак у институције и сарадња са вршњацима на заједничким пројектима и учешће у такмичењима.	Усмерава ученике како да пронађу жељене наслове уколико их нема у школској библиотеци, даје сугестије и смернице око пројеката и учешћа на такмичењима.	Индивидуалн и рад, рад у пару, групни рад, тимски рад, рад на терену	

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Циљеви Програма безбедности и здравља на раду:

- Осигурати безбедност и заштиту свих у школи кроз заједничке активности школе, родитеља, односно старатеља и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.
- Стварање безбедне средине за све учеснике васпитно-образовног процеса
- Умрежавање свих релевантних институција и актера у циљу што адекватнијег реаговања на ситуације које угрожавају безбедност
- Освешћивање и упознавање са начинима реаговања у случају ситуација које представљају потенцијалну опасност

Наставници едукују ученике о:

- безбедном кретању у просторијама школе и школском дворишту,
- поступцима евакуације у случају пожара,
- опасностима и превентивним мерама приликом извођења наставе у кабинетима за хемију, физику, техничко образовање, информатику и рачунарство и фискултурној сали,
- значају придржавања и поступања по саобраћајним знацима који супостављени у околини школе и на путу до исте

Ангажовање Сектора за ванредне ситуације и Ватрогасног савеза Београда ради едукације ученика из области заштита од пожара и спасавање:

- Ангажовање локалне заједнице (у сарадњи са Управом за безбедност и здравље на раду) ради упознавања ученика са физичким, хемијским и биолошким опасностима и штетностима
- Ангажовање локалне заједнице (у сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја, Саобраћајном полицијом) ради упознавања ученика са безбедним кретањем у саобраћају
- Родитељи преко својих представника у Школском одбору предлажу мере за унапређење безбедности и здравља ученика,
- Ради спровођења и унапређења безбедности и здравља ученика и запослених, Школа сарађује са државним органима и органима локалне самоуправе, као и другим субјектима са којима је таква сарадња потребна, а посебно са: Министарством просвете, науке и технолошког развоја, Министарством унутрашњих послова, Општином Вождовац, Сектором за ванредне ситуације, комуналним предузећима и сл.

Садржај	Време реализације	Активности
Опрема и инсталације	Током школске године по указаној потреби	Редовна набавка и одржавање опреме у кабинетима, одржавање електричних инсталација, гасних инсталација, инсталација грејања у складу са техничким прописима, стандардима и упутствима произвођача
Контрола опреме и инсталација	Током школске године	Периодични прегледи и испитивања опреме за рад и инсталација у складу са прописима из области безбедност и здравље на раду, техничким прописима и стандардима
Радна околина	Током школске године по указаној потреби	Испитивање услова радне околине, предавања, презентације, панои, дискусије
Стварање безбедне средине за све учеснике васпитно-образовног процеса	Током школске године	Предавања, презентације, процена ризика од повреда на раду и оштећења здравља, здравствени прегледи, здравствено осигурање, обележавање дана посвећених болестима
Стицање нових знања из области безбедности и здравља на раду	Током школске године	Теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад. Предавања, презентације, панои, дискусије
Упознавање радника са правима и обавезама из ове области у циљу смањења ризика од повреда у току рада	Током школске године	Усвојени Правилник за безбедност и здравље на раду и Правила за заштиту од пожара.
Безбедан боравак у школи (правила понашања у лабораторијама, кабинетима, фискултурној сали, спортским теренима).	Током школске године	Одељенске старешине и наставници који са ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје обавезни су да ученике упознају са опасностима и штетностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно - васпитног рада и других активности које организује Школа, као и са превентивним мерама како би се ризик од повреда свео на најмању могућу меру

ПЛАН рада ученичког парламента ОШ „КАРАЂОРЂЕ“

У нашој школи је организован и ради Ученички парламент. Парламент има план рада, а насастанцима се предлажу теме за које су сви ученици заинтересовани и које се односе на боље услове организације рада школе. Преко својих представника у Ученичком парламенту ученици износе своје мишљење, предлажу идеје, разматрају сарадњу ученика и наставника. Ученици се на овај начин обавештавају и о свим важним питањима од посебног значаја за њихово школовање.

Чланови парламента су ученици седмог и осмог разреда, по два из сваког одељења. Своје представнике бирају њихова одељења. Председник и заменик се бирају гласањем између изабраних ученика.

Ученички парламент је важан јер:

- Гарантује основне слободе ученика
- Омогућава лични развој ученика
- Пружа могућност колективног одлучивања и тимског рада
- Омогућава бољу комуникацију и доприноси бољим односима у школи
- Омогућава развој демократске културе
- Омогућава боље информисање и размену идеја.

Укључивање ученика кроз рад Ученичког парламента је важно јер:

- Ученици најбоље разумеју своје потребе
- Најбоље препознају своје проблеме и проблеме својих вршњака
- Млади треба да учествују у процесу одлучивања, јер на тај начин јачају самопоуздање и постају одговорне личности.

Ученички парламент сарађује са Вршњачким тимом у нашој школи и тиме се обезбеђује већи успех у остваривању наших циљева.

Активности	Носиоци активности	Начин реализације	Врема реализације
- Упознавање ученика са организацијом рада Ученичког парламента. - Избор ученика 7. и 8. разреда у Ученички парламент - Конституисање ученичког парламента (председник, потпредседник, записничар...) - Разрада Правилника о понашању ученика, запослених и родитеља као и Правилника о безбедности ученика - Упознавање Парламента са Протоколом и Програмом за заштиту	Координатор, Одељенске старешине ученици, Координатор Тима за злостављање и занемаривање	- Састанак - Дискусија - Предлози - Договор	СЕПТЕМБАР

ученика од насиља, као и давање предлога, сугестија у вези са темом - Упознавање са одредбама Статута школе које се тичу ученичких права, дужности и обавеза - Избор представника Парламента у Стручни актив за школски развојни план, Тим за самовредновање и Школски одбор - Упознавање чланова Ученичког парламента са мерама смањења ризика уноса коронавируса у школску средину - Предлагање чланова Ученичког парламента за учешће у раду Стручног актива за развојно планирање. - Упознавање чланова Ученичког парламента са кодексом понашања. - Упознавање чланова Ученичког парламента са планом Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања, занемаривања - Упознавање чланова и едукација везана за превенцију трговине људима и препознавање основних индикатора			
- Обележавање Дечје недеље (конвенција о Правима детета и људска права) - Обележавање Светског дана здраве хране - Проблеми средине – расизам, дискриминација... - Учесће у спровођењу неопходних мера заштите које је препоручило Министарство просвете.	Координатор, парламентарци Црвеникрст Наставник биологије Наставница српског јез. учитељица Координатори Ученички парламенти	- Дискусија - Радионице - Предавање	ОКТОБАР
- Активно учешће у спровођењу мера заштите здравља ученика у циљу сузбијања коронавируса - Радна обележавања Дана школе (прављење панела и материјала који ће бити дистрибуирани ученицима) - Светски Дан деце - Развијање свести о последицама употреба дрога и од свих психоактивних супстанци. - Обележавање Дана примирја у Првом светском рату;	Координатор, парламентарци наставник биологије наставник српског јез. Наставник историје учитељи наставници	- Радионице - Предавање - Презентација	НОВЕМБАР

- Учешће у спровођењу неопходних мера заштите које је препоручило Министарство просвете.			
- Обележавање 1. децембра, Светског дана борбе против СИДЕ - Обележавање Међународног дана људских права - Активно учешће у спровођењу мера заштите здравља ученика у циљу сузбијања коронавируса - Предавање ученицима о врстама насиља	Кординатори, Парламентарци, Здравствени радник, Учитељица, Црвеникрст, Наставник биологије Наставник српског јез.	- Предавање - Радионице - Израда плаката - Едукација	ДЕЦЕМБАР
- Обележавање Светог Саве (прављење паноя и материјала који ће бити дистрибуиран ученицима) - Учешће у спровођењу неопходних мера заштите које је препоручило Министарство просвете.	Кординатори, парламентарци	- Предлагање - Договор - Учествовање	ЈАНУАР
- Резиме првог полугодишта - Негујмо матерњи језик Презентација на тему: „Књиге које волимо“ - Култура – Бонтон – креативна радионица - Учешће у спровођењу неопходних мера заштите које је препоручило Министарство просвете.	Кординатори, парламентарци, професор српског јез. учитељица	- Предлагање - Излагање - Израда плаката - Презентација	ФЕБРУАР
- Обележавање Светског дана воде - Обележавање Светског дана позоришта - Еколошка акција – сређивање школског дворишта :Ми као пејзажне архитекте ! - Учешће у спровођењу неопходних мера заштите које је препоручило Министарство просвете.	Кординатори, парламентарци Учитељица Наставник биологије Наставник српског јез. Наставница географије	- Предавање - Израда плаката Презентација	МАРТ
Обележавање Дана деце књижевности; - Иницирање вршњачке едукације; Учествовање у организацији тематске недеље „Планета Земља“; Сарадња са Тимом за професионалну оријентацију на тему избора средње школе;	Кординатори, парламентарци, Учитељица Наставник биологије наставници	- Израда плаката	АПРИЛ

- Учешће у спровођењу неопходних мера заштите које је препоручило Министарство просвете.			
- Радионице – Болести зависности - Учешће у спровођењу неопходних мера заштите које је препоручило Министарство просвете. - Обележавање Дана против трговине људима - Обележавање Дана деце; Анализа рада Ученичког парл.	Кординатори, парламентарци, Учитељица наставник биологије наставници	- Излагање - Дискусија - Радионица	МАЈ-ЈУН

ВРШЊАЧКИ ТИМ

Вршњачки тим чине ученици од трећег до шестог разреда, по два представника сваког одељења. Чланови вршњачког тима јесу ученици који воле тимски рад, који су комуникативни, креативни, толерантни, успешно решавају конфликтне ситуације, стварају позитивну атмосферу у својим одељењима. Важно је нагласити да одабрани ученици представљају „особе од поверења“ у одељењу, па их бира одељењска заједница.

Циљеви: ширење асертивног начина комуникације, толеранције, хуманих вредности, превенција насиља, као и развијање другарства, поштовања и емпатије, тимског духа, осећања заједништва, али и јачање критичности. Циљ рада Вршњачког тима је активно учешће ученика у активностима, радионицама, задацима кроз које стичу знања, искуства и вештине неопходне за иницирање и активно учешће у смањењу насиља у школи, залаже за промоцију, вредновање и усвајање животних вредности – другарства, пожртвовања, толеранције, ненасилних облика комуникације, хуманости. Кроз учешће у тиму, ученици су мотивисани да се баве горућим питањем-насиљем у школи.

Задатак ментора/координатора је да прати рад тима, да спроводи све планиране активности, да оспособи и припреми ученике за самостално учешће у оквиру тима и подстакне на ширење позитивне радне климе у свом одељењу.

Време реализације	Тема/ садржај	Извршиоци
Септембар	Полећемо – ми заједно • Окупљање Вршњачког тима, • Представљање • упознавање са правилима рада и • темама	Вршњачки тим и наставници ментори

Октобар	Поштовање • Радионице • Презентације; Причаоница • Израда паноя и постера	Вршњачки тим и наставници ментори
Новембар	Толеранција • Радионице • Презентације, Причаоница • Израда паноя и постера	Вршњачки тим и наставници ментори
Децембар	Новогодишње дрво жеља • Писање порука мира, љубави, толеранције	Вршњачки тим и наставници ментори
Јануар / Фебруар	Међународни дан борбе против вршњачког насиља • Радионице • Презентације, Причаоница • Израда паноя и постера	Вршњачки тим и наставници ментори
Март	Хуманитарна акција „Обрадуј свог друга“ • сакупљање школског прибора и играчака за децу „Сигурне куће“ и „Звечанске“	Вршњачки тим и наставници ментори
Април	Шта можемо да урадимо ако друг или другарица трпе насиље? • Презентације; Причаоница • Израда паноя и постера	Вршњачки тим и наставници ментори
Мај / Јун	Дигитално насиље • Радионице • Презентације; Причаоница • Израда паноя и постера	Вршњачки тим и наставници ментори

„Нико на свог другу руку неће дићи,
Тако ћемо и ми до свог циља стићи.
Заједно до правог циља – циљ су ШКОЛЕ БЕЗ НАСИЉА!“

ГЛАВНЕ АКТИВНОСТИ АЖУРИРАЊА ВЕБ САЈТА ШКОЛЕ НА АДРЕСИ: www.karadjordje.edu.rs

Школски сајт налази се на адреси: www.karadjordje.edu.rs и служи за промоцију школе и редовно информисање о установи ученика, родитеља и запослених. На сајту се налазе основни подаци о школи, контакти, историјат. Налазе се фотографије које прате развој школе, ученика и запослених кроз време и различита документа. Овакви видови медијске промоције школе доприносе да се и шира јавност ближе упозна са радом наше школе, али и да се родитељи наших будућих ученика увере да је наша школа право место за спровођење образовно-васпитног рада са њиховом децом.

Садржај	Време реализације	Носиоци реализације
Маркетинг школе, Ажурирање веб сајта школе, Ажурирање фејс бук странице: - Редовно обавештавање о најновијим активностима ученика и запослених - вођење рачуна о безбедности информација - оптимизација за све прегледаче и величине екрана, од десктопа до мобилних телефона - презентовање садржаја - обавештења о документима - обавештења о запосленима - ажурирање Фејсбук странице која је повезана са веб сајтом школе.	01.09.2021 - 01.09.2022.	Администратор вебсајта и фејсбук странице: наставник информатике и рачунарства Драгана Балабан, наставници, учитељи и ученици.

